

HIIUMAA VALD

HIIUMAA VALLA HARIDUSVALDKONNA ARENGUKAVA AASTANI 2035

September 2025

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	3
1 HETKEOLUKORD	4
1.1 KOKKUVÕTE HIIUMAA VALLA HARIDUSVALDKONNAST	4
1.2 RAHVASTIKUARENGUD JA TEENUSVAJADUS	12
1.3 HARIDUSVALDKONNA PEAMISED TUGEVUSED JA VÄLJAKUTSED	14
2 STRATEEGIA AASTANI 2035	15
2.1 VÄÄRTUSED	15
2.2 VISIOON	15
2.3 STRATEEGILISED EESMÄRGID	15
2.4 STRATEEGIAKAART	17
3 ELLUVIIMINE JA SEIRE	18

LISA 1 TEGEVUSKAVA 2026-2030

LISA 2 HETKEOLUKORRA ANALÜÜS

LISA 2.1 RAHVASTIK JA TEENUSVAJADUS

LISA 2.2 HARIDUSVALDKONDADE TEGEVUSNÄITAJAD

LISA 2.3 ÕPETAJAD JA TUGISPETSIALISTID

LISA 3 KÜSITLUSE KOKKUVÕTE

SISSEJUHATUS

Käesolev arengukava kajastab Hiiumaa valla haridusvaldkonna hetkeolukorda ning määratleb valdkondlikud eesmärgid aastani 2035. Arengukava kajastab omavalitsuse vastutusvaldkonnas oleva alus-, üld- ja huvihariduse kõrval ka gümnaasiumiharidust ja kutseõpet, mis on riigi korraldada ning mitteformaalset õppimist. Arengukava fookuses on Hiiumaa valla hariduselu sisulised küsimused, investeringute kavandamine ja elluviimine toimub eelarvestrateegia ja iga-aastase eelarve toel.

Hiiumaa haridusvaldkonna arengukava koostamise koordineerimiseks moodustati juhtrühm, mille eestvedajaks oli haridusvaldkonna eest vastutav abivallavanem. Arengukava koostamine toimus perioodil märts-september 2025. a, selle raames viidi läbi laiapõhjaline protsess, mis sisaldas:

- taustaanalüüsi koostamist (vt ka lisa 2),
- avatud küsitluse läbiviimist (vt ka lisa 3),
- kõigi haridusasutuste külastamist ning kohtumisi haridusasutuste juhtidega,
- kahe strateegiaseminari läbiviimist,
- fookusgrupi intervjuusid täiskasvanuhariduse ja kutseõppe teemal,
- juhtrühma arutelusid hetkeolukorra tulemuste mõtestamiseks ning strateegia ja tegevuskava määratlemiseks.

Arengukava koosneb kolmest põhipeatükist ja kolmest lisast. Esimene peatükk sisaldab lühikokkuvõtet Hiiumaa valla haridusvaldkonnast, rahvastikuarengutest ja tuleviku teenusvajadusest ning peamistest tugevustest ja väljakutsetest. Teises osas on välja toodud strateegia aastani 2035, sh väärtused, visioon, strateegilised eesmärgid ja tegevussuunad ning kokkuvõttev strateegiakaart. Kolmandas osas on kirjeldatud strateegia elluviimist ja seiret. Lisades on välja toodud tegevuskava (lisa 1), põhjalikum hetkeolukorra ülevaade (lisa 2) ning küsitluse kokkuvõte (lisa 3).

Arengukava koostamist konsulteeris OÜ Cumulus Consulting. Koostajad avaldavad siirast tänu kõigile panustajatele!

1 HETKEOLUKORD

1.1 Kokkuvõte Hiiumaa valla haridusvaldkonnast

Halduskorralduse lähtepunktist on vald jagatud viieks osavallaks, mis kattuvad endiste omavalitsuste piiridega. Nendes on ajalooliselt kujunenud ka valla olemasolev haridusasutuse võrk.

Hiiumaa valla elanike arv oli rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2025. a seisuga 9764 inimest. Ligi kolmandik valla elanikkonnast paikneb Kärdla linnas. Käina piirkonnas elab enam kui 2000, Pühalepa piirkonnas ligi 1800, Kõrgessaare piirkonnas ligi 1500 ning Emmaste piirkonnas ligi 1300 elanikku.

2025. a 1. septembri seisuga on Hiiumaa vallas munitsipaalomandis kuus lasteaeda, kuus kooli ja kolm huvikooli. Gümnaasiumiharidust on vallas võimalik omandada Hiiumaa Gümnaasiumis (riigikool) Kärdla linnas, kutseharidust Hiiumaa Ametikoolis Suuremõisa külas (joonis 1).

Joonis 1. Hiiumaa valla piirkonnad ja haridusasutused

Neljas vallas piirkonnas on üks lasteaed ja üks kool, Pühalepa piirkonnas on mõlemaid kaks. Kõik lasteaedad ja koolid (v.a Suuremõisa külas) on eraldiseisvad asutused:

- Emmaste külas Lasteaed Naksitrallid ja Emmaste Põhikool;
- Käina alevikus Lasteaed Tirtspõnni ja Käina Kool;
- Kärkla linnas Kärkla Lasteaed ja Kärkla Kool;
- Kõrgessaare alevikus Lasteaed Vigri;
- Lauka külas Lauka Põhikool;
- Palade külas Palade Lasteaed ja Palade Põhikool;
- Suuremõisa külas Suuremõisa Lasteaed-Põhikool.

Munitsipaalomandis huvikoole on kolm:

- Hiiumaa Spordikool Kärkla linnas jt tegevuskohtades;
- Käina Huvi- ja Kultuurikeskus Käina alevikus jt tegevuskohtades;
- Rudolf Tobiase nimeline Kärkla Muusikakool Kärkla linnas.

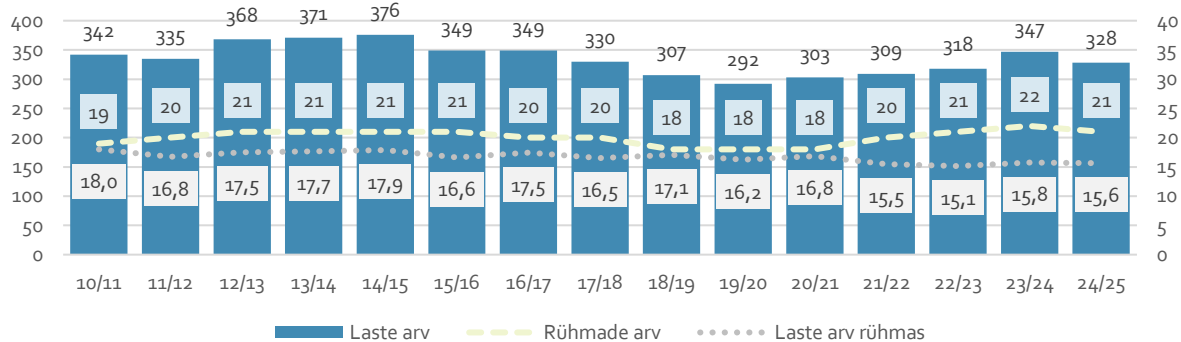
Riigi korraldada on gümnaasiumi ja kutseharidus:

- Hiiumaa Gümnaasium Kärkla linnas;
- Hiiumaa Ametikool Suuremõisa külas.

Lisaks eelnevale on vallas mitmeid asutusi, kes pakuvad mitteformaalset õpet, koolitusi jms (muuseumid, raamatukogud, erinevad MTÜ-d jne).

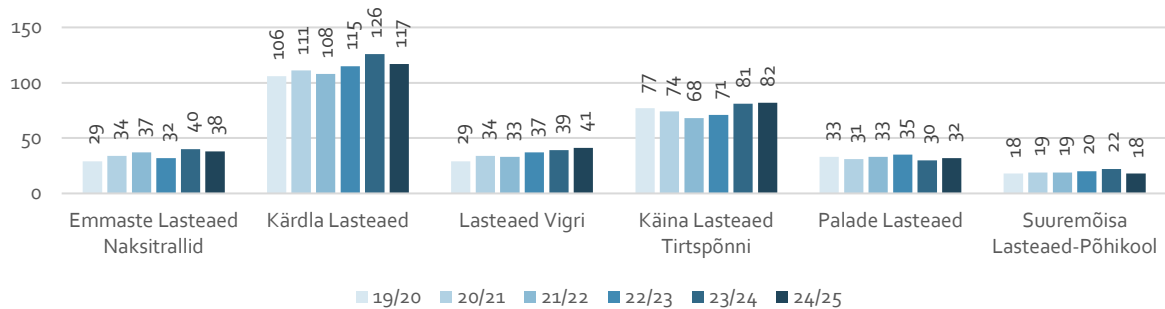
Alusharidus

Õppeaastal 24/25 käis valla lasteaedade 21-s rühmas 328 last. Keskmine laste arv rühmas on võrreldes eelneva kümnendiga kahanenud (joonis 2).

Joonis 2. Laste ja rühmade arv lasteaedades kokku

Laste arv on lasteaedades üldjuhul viimasel viiel aastal püsinud väikeste kõikumistega stabiilne. Suurima rühmade ja laste arvuga on lasteaedad Kärklas ja Käinas (joonis 3).

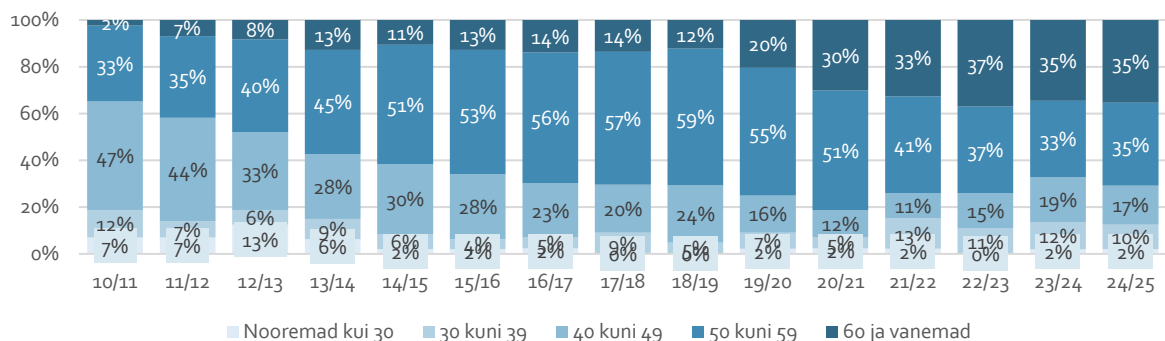

Joonis 3. Laste arv lasteaedades

Rühmad lasteaedades on komplekteeritud vastavalt laste vanusjaotusele ja profiilile. Sõimerühmad on avatud kahes suuremas lasteaias. Väiksema rühmade arvuga asutustes on üldjuhul liitrühmad.

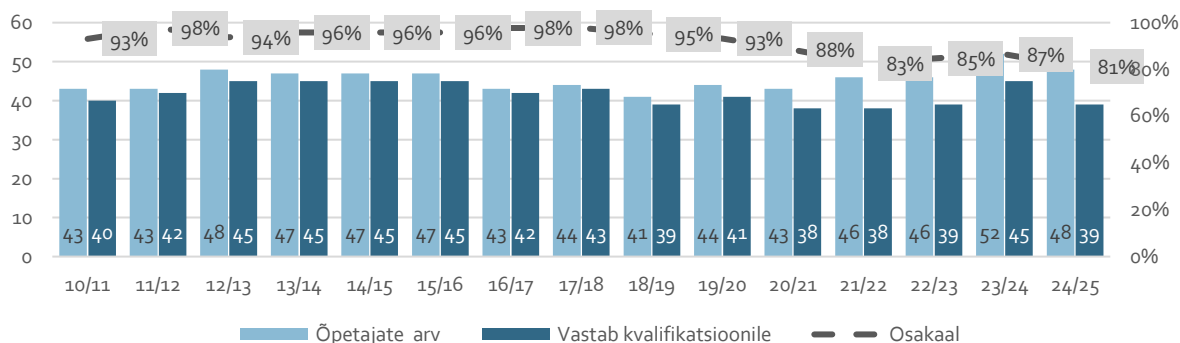
Valla lasteaiad teenindavad valdavalt oma valla lapsi. Mujalt ja mujal omavalitsustes käivad lasteaias üksikud. Valla siseselt piirkondade vahel liikumisi siiski toimub, seda eelkõige Kärdla suunal – enim lapsi käib mujal lasteaias Pühalepa ja Emmaste piirkonnast.

Lasteaiaõpetajate vanusjaotuses moodustavad 50-aastased ja vanemad õpetajad 70%. Järeelkasvu ehk kuni 40-aastaste õpetajate osakaal on väga väike (joonis 4).

Joonis 4. Lasteaiaõpetajate vanusjaotus

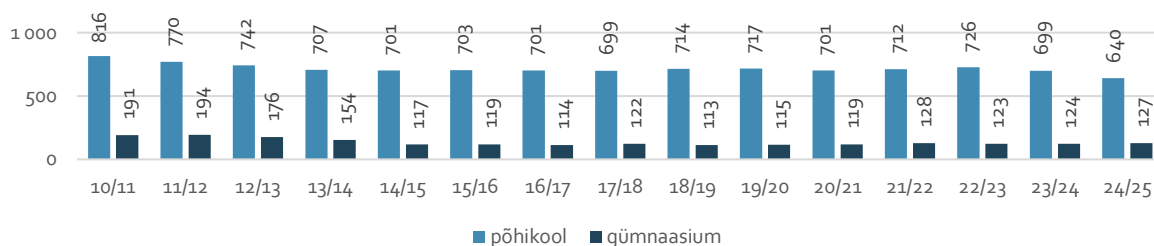
Kvalifikatsioonile vastab 81% lasteaiaõpetajatest, võrreldes 10 aasta tagusega on kvalifikatsioonile vastavus mõnevõrra vähenenud (joonis 5).

Joonis 5. Lasteaiaõpetajate kvalifikatsioon

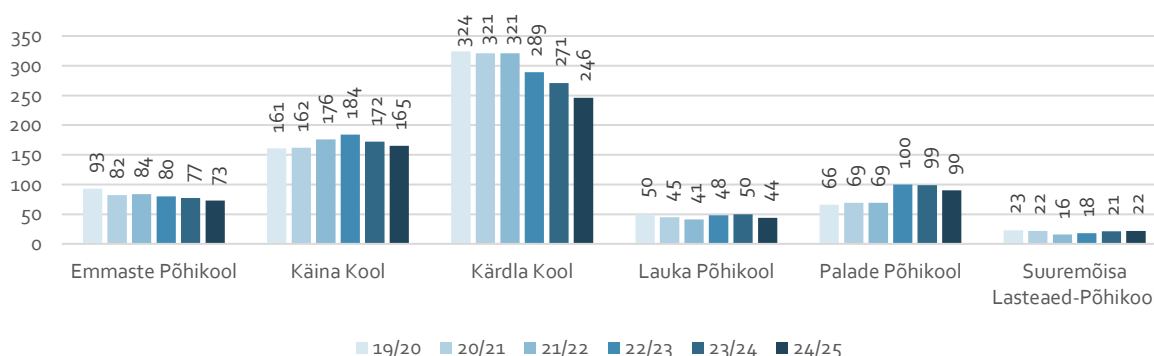
Põhiharidus

Õpilaste arv Hiiumaa valla põhikoolides püsis pikalt u 700 lapse kandis. Õppeaastal 24/25 õpib koolides kokku 640 õpilast (joonis 6).

Joonis 6. Õpilaste arv põhikoolis ja gümnaasiumis

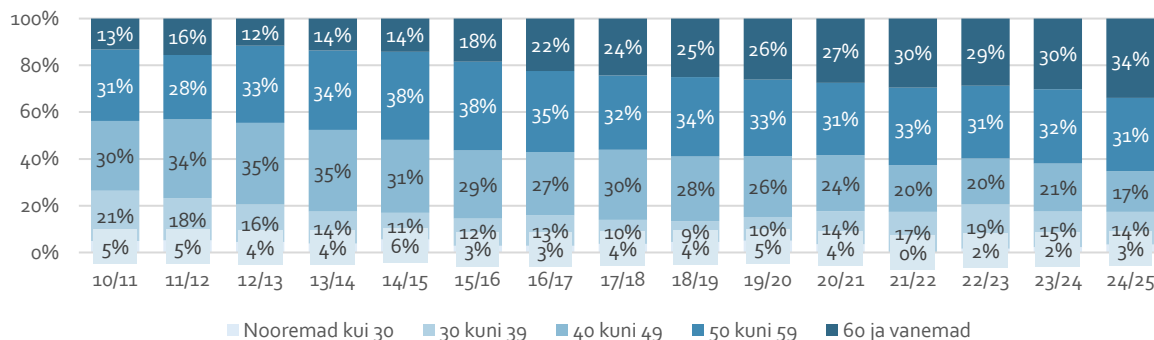
Suurim asutus on 246 õpilasega Kärkla Kool, Käina Koolis on õpilasi 165. Ülejäänud neljas koolis on õpilaste arv väiksem. Suuremõisa Lasteaed-Põhikool on 6-klassiline kool (joonis 7).

Joonis 7. Õpilaste arv põhikoolides

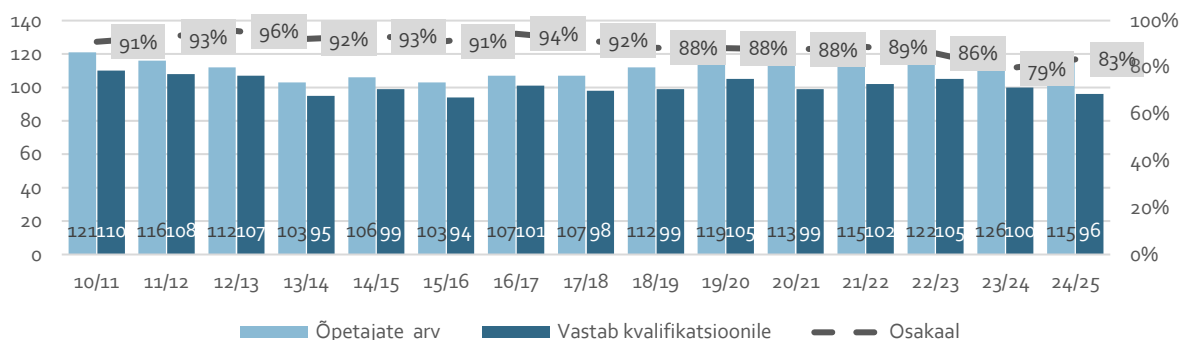
Valla põhikoolid teenindavad valdavalt oma valla lapsi. Mujal omavalitsustes õpib ligi 30 õpilast, teiste omavalitsuste õpilasi õpib valla koolides kümnekond. Valla siseselt on põhikooli osas rohkem liikumist Kõrgessaare ja Pühalepa piirkonnast Kärdlasse, lisaks ka Kärdlast Palade kooli.

Koolide õpetajate vanusjaotuses on vanemate õpetajate osakaal võrreldes lasteaedadega madalam, kuid siiski kõrge. 50-aastased ja vanemad õpetajad moodustavad 65% koolide õpetajaskonnast (joonis 8).

Joonis 8. Põhikooliõpetajate vanusjaotus

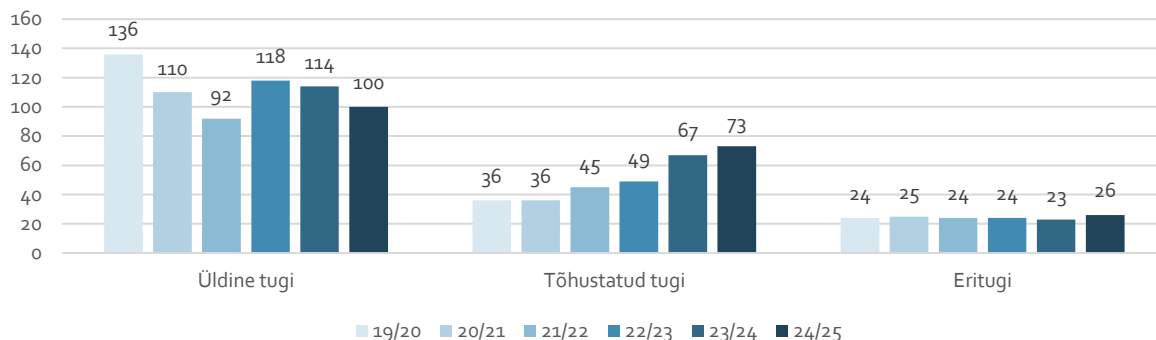
Kvalifikatsioonile vastab 83% põhikooliõpetajatest (joonis 9). Põhikoolis on kvalifitseerituse osakaal madalaim tehnoloogia ja loodusainete õpetajate hulgas.

Joonis 9. Põhikooliõpetajate kvalifikatsioon

Haridusvaldkonna tugiteenuste korraldus

Haridusliku erivajadusega õpilaste (eelkõige tõhustatud toega) arv valla koolides on eelnevate aastate jooksul oluliselt suurenenud. Kokku vajab õppeaastal 2024/2025 üldist tuge u 16% valla põhikooliõpilastest (100 õpilast), tõhustatud tuge 11% (73 õpilast) ja erituge 4% õpilastest (26 õpilast). Haridusliku erivajadusega õpilasi on valla kõikides koolides, selget spetsialiseerumist toimunud ei ole (joonis 10).

Joonis 10. Tuge vajavate laste arv põhikoolides

Nii nagu mujal Eestis, on ka valla lasteaedades ja koolides puudus kvalifikatsiooniga tugispetsialistidest. Olemasolevate spetsialistide koormused on väikesed, samuti ei toeta praegune korraldus, kus spetsialistid on asutuste koosseisus, nende professionaalset arengut.

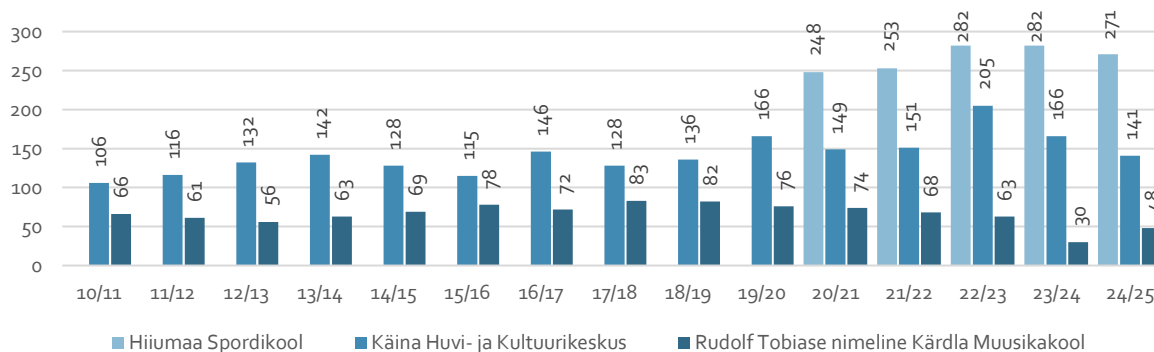
2025. aasta kevadel oli valla lasteaedades 1,25 eripedagoogi ja 1,2 logopeedi ametikohta. Valla koolides oli 3 eripedagoogi, 0,4 logopeedi ja 4,85 sotsiaalpedagoogi ametikohta. Psühholooge haridusasutuste koosseisus ei ole, vastav haridusasutusi teenindav ametikoht on aga loodud vallavalitsuse juurde. Kuigi mingi osa teenuseid ostetakse sisse erasektorilt või on leitud alternatiivseid lahendusi teenuste osutamiseks, on siiski tõsiasi, et oluline osa tugispetsialistide ametikohtadest nii lasteaedades kui ka koolides on puudu.

Olukorra parandamiseks on vald 2025. aastal ellu kutsunud asutuse Hiiumaa Laste- ja Perede Tugiteenuste Keskus, mille eesmärk on toetada Hiiumaa haridusasutustes

käivate ja vallas elavate laste õigust turvalisele kasvukeskkonnale, tasakaalustatud ning igakülgsele arengule, pakkudes kvaliteetseid haridus- ja sotsiaalvaldkonna tugiteenuseid.

Huviharidus

Valla kolm munitsipaalhuvikooli on erineva profiili ja tegevuskorraldusega. Möödunud aastatel on olnud koolides õppimisi kokku u 500 ringis (joonis 11).

Joonis 11. Õpilaste arv huvikoolides

Hiiumaa Spordikool asutati 2020. aastal. Koolis on võimalik õppida individuaalaladel (kabe, kergetõustik, orienteerumine, purjetamine, ratsutamine), pallimänge (jalgpall, korvpall, võrkpall) kui ka saada üldkehalist ettevalmistust. Kooli peamiseks tegevuskohaks on Hiiumaa Spordikeskus Kärkla linnas, samas on kooli tegevus ülevallaline. Käinas toimuvad jalgpalli ja võrkpalli, Emmastes jalgpalli ning Laukal kergetõustikutreeningud. Ratsutamiseõpet toimub Soo-Oru, Linnumäe ja Ristitee baasides. Purjetamisõpet viiakse läbi Kärkla ja Sõru sadamates.

Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse koosseisus tegutsev Käina Kaunite Kunstide Kool pakub huviharidust nii riiklike õppekavade alusel kui ka huviringides, kooli tegevuskohad on ka Emmastes ja Laukal. Muusikaosakonnas on võimalik õppida põhiõppes nii akadeemilistel kui ka rahvamuusikaerialadel. Kunstiosakonna õppekavasse kuuluvad kompositsioon, joonistamine, maalimine, vormiõpetus ja kunstiajalugu. Tantsuosakonnas tegeletakse eesti tantsu, seltskonnatantsu ning line- ja showtantsuga. Populaarsemad on olnud tantsu-, kunsti- ja lauluõpe. Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse uued ruumid valmisid 2025. aastal.

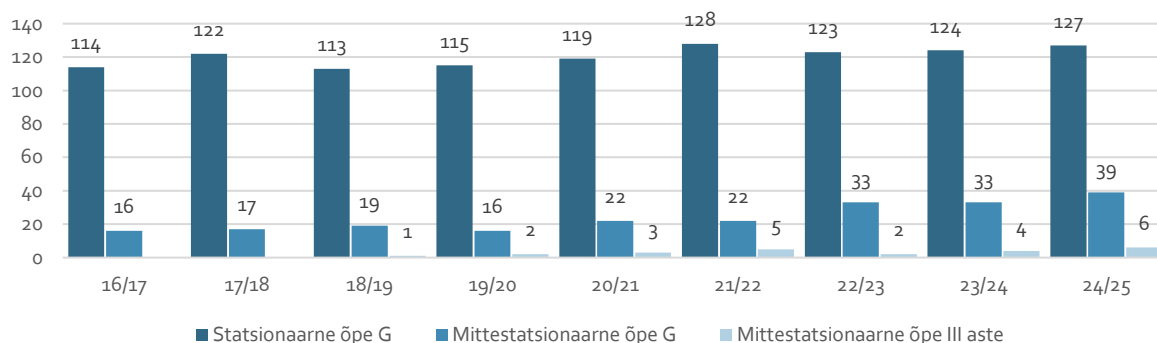
Rudolf Tobiase nimelises Kärkla Muusikakoolis on võimalik läbida muusikaline põhiõpe ligi kümnel õppekaval, nendest populaarsemad on olnud klaver ja kitarr. Olemas on ka ettevalmistusklass ning pillieriala eelõppe ja järelõppe võimalus.

Kõigi üldhariduskoolide juures tegutsevad ka erinevad huviringid.

Gümnaasiumi- ja kutseharidus

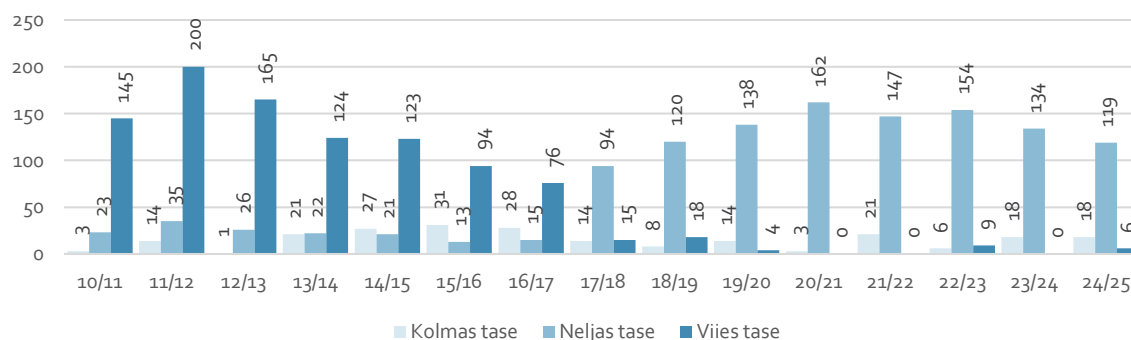
Hiiumaa Gümnaasium alustas tegevust kümme aastat tagasi riigigümnaasiumina. Statsionaarses õppes gümnasistide arv on püsinud vahemikus 110-130 õpilast.

Viimastel aastatel on suurenenud mittestatsionaarses õppevormis gümnaasistide arvukus. Koolis on võimalik mittestatsionaarses vormis omandada ka poolelijäänud põhiharidus (joonis 12).

Joonis 12. Õpilaste arv Hiiumaa Gümnaasiumis

Hiiumaa Ametikool tegutseb Suuremõisa külas asuvas mõisakompleksis. Valdav osa õpet toimub keskhariiduse baasi (IV tase). Õppekavas on nelja põhieriala tasemeõpped: aiandus, ehitus ja tsiviilrajatised, transporditeenused (sh väikesadama spetsialist), ning materjalide töötlemine (plastitööstuse seadistaja). Samuti erinevad täiendkoolitused ja mikro kvalifikatsioonid (joonis 13).

Joonis 13. Õpilaste arv Hiiumaa Ametikoolis

Enim õppureid on olnud linnaaedniku, floristi ja väikesadama spetsialisti õppekavadel. Valdav osa õppureid tuleb väljastpoolt Hiiu maakonda, peamiselt Harjumaaalt. 95% õppuritest on vanemad kui 25 eluaastat.

Haridus- ja teadusministeerium on 2025. a novembris otsustanud luua Hiiumaal riigikooli, millega ühendatakse senine Hiiumaa Gümnaasium ja Hiiumaa Ametikool. Uus kool hakkab pakkuma noortele ja täiskasvanutele nii üldharidust kui ka kutseõpet. Kool alustab õppetööd 1. septembril 2026. a.

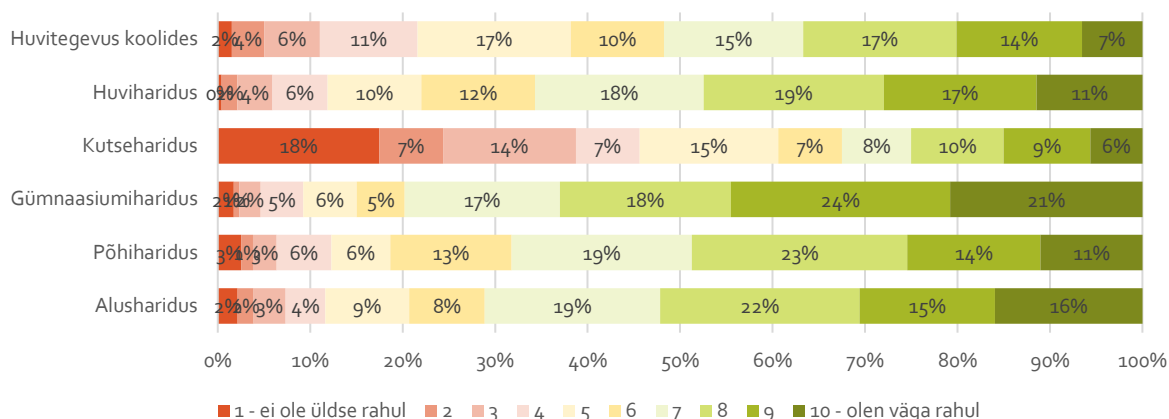
Täiskasvanuharidus

Hiiumaa vallas on mitmekülgsed võimalused elukestvaks õppeks. Erinevaid koolitusi jms pakuvad nii valla allasutused (nt raamatukogud, kultuuri- ja vaba aja keskused, päevakeskused), riigiasutused (nt Töötukassa, Päästeamet, PPA), erinevad MTÜ-d (nt külaseltsid), arendusorganisatsioonid (nt Hiiumaa Arenduskeskus), spetsiifilisemalt ka nt Palade Loodushariduskeskus, autokoolid jpt. 2023. aastal koostatud Hiiu valla täiskasvanuhariduse profiil toob samas välja, et elukestvas õppes osalemise määra osas

on võrreldes aktiivsemate maakondadega (nt Tartu- ja Harjumaa) Hiiumaal veel arenguruumi. Hiiumaal on moodustatud elukestva õppe asutusi koondav koostöövõrgustik, mis tegutseb aktiivselt. Arengukava raames läbiviidud fookusgrupi intervjuul toodi peamiste arenguvajadustena välja info parem koondamine ja kättesaadavaks tegemine ning võrgustiku koordineerimise mudeli kokkuleppimine (sh rahastamine).

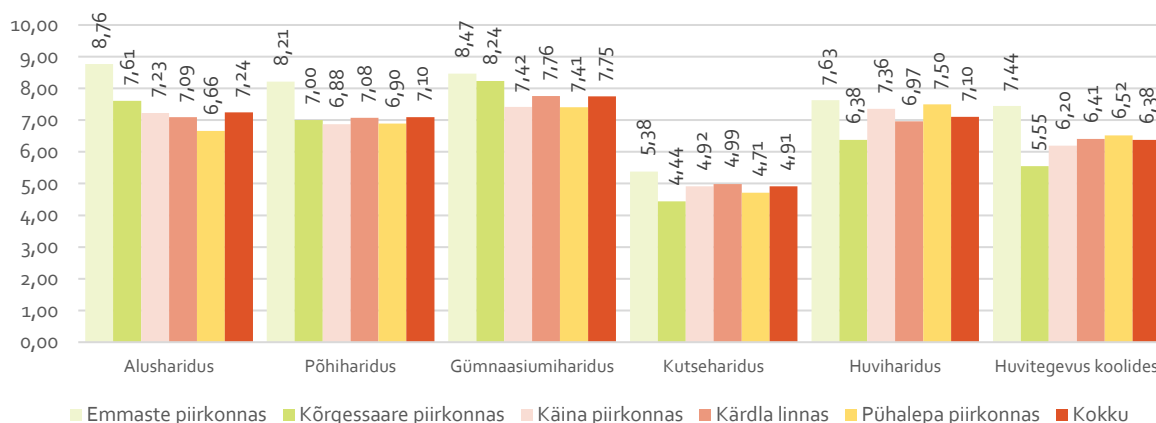
Elanikkonna hinnang olemasolevale olukorrale

Haridusstrateegia koostamise raames läbi viidud küsitlus (vt ka lisa 3) näitas, et valdkondlikus võrdluses ollakse enim rahul gümnaasiumihariduse senise korraldusega. Omavalitsuse teenustest oli rahulolu suurim alus- ja põhihariduse korraldusega, mõnevõrra tagasihoidlikum on rahuolu huviharidusega ja huvitegevuse korraldusega koolides. Madalaima hinnangu sai kutsehariduse korraldus (joonis 14).

Joonis 14. Elanike hinnang haridusliikidele

Valla piirkondade vaates oli rahulolu läbivalt kõrgeim Emmaste piirkonnas. Rahulolu huvihariduse ja huvitegevuse korraldusega oli teistest piirkondadest madalam Kõrgessaare piirkonnas (joonis 15).

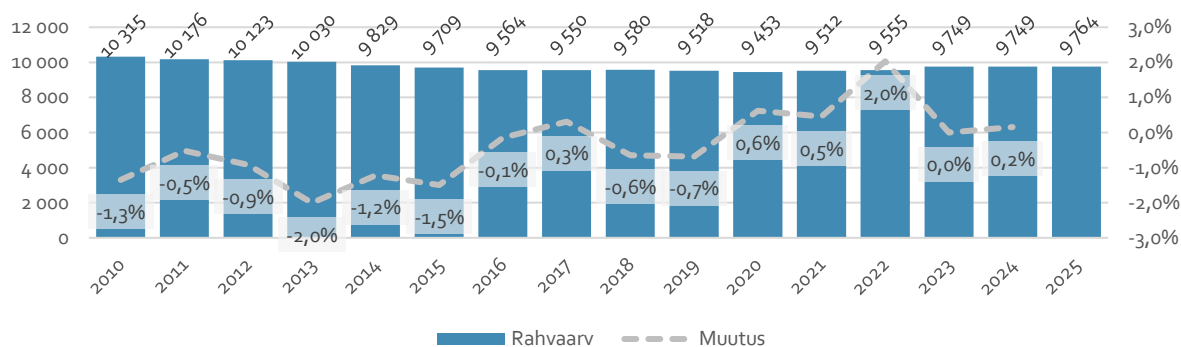
Joonis 15. Elanike hinnang haridusliikidele elukohapiirkondade lõikes

Küsitluse raames laekunud ligi 1500 kommentaari ja ettepanekut on olnud üheks oluliseks sisendiks käesoleva strateegia ja tegevuskava koostamisel.

1.2 Rahvastikuarengud ja teenusvajadus

Hiiumaa on Eesti maakondadest kõige väiksema asustustihedusega. Loodulikest tingimustest tulenevalt (nt suured metsamassiivid saare keskosas) on Hiiumaal mitmeid väga hõredalt asustatud alasid. Asustus on koondunud eelkõige ranniku lähistele. Valla pindala on 1032 km² ja asustustihedus 9,5 in/km² ruutmeetrit elaniku kohta, mis on enam kui kolm korda Eesti keskmisest madalam. Pindalalt moodustavad enam kui kaks kolmandikku kandi, kus asustustihedus jääb alla viie elaniku ruutkilomeetri kohta.

Hiiumaa valla elanike arv oli rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2025. a seisuga 9764 inimest. Viimase 15 aasta jooksul on rahvaarv valla territooriumil vähenenud u 600 võrra, viimastel aastatel on elanike arv püsinud stabiilne (joonis 16).

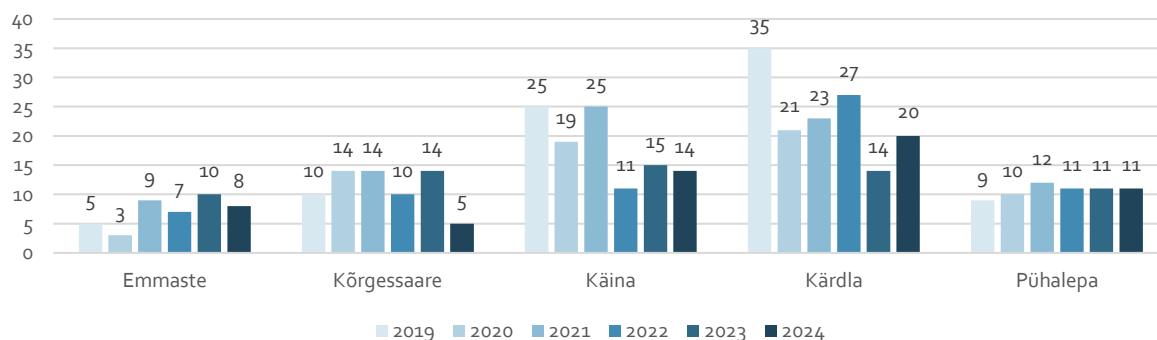

Joonis 16. Elanike arv Hiiumaa vallas

Viimase kuue aasta vaates saab piirkondade rahvaarvu muutuse vaates eristada kolme trendi: kasvanud on Kõrgessaare ja Pühalepa piirkonna elanikkond; rahvaarv on püsinud stabiilne Emmaste ja Käina piirkonnas ning kahanenud Kärkla linnas.

Elanike tihedamalt koondumise seisukohast on konkurentsilt suurim asustusüksus ligi 3200 elanikuga Kärkla linn. Suuruselt järgmises Käina alevikus elab 666, Kõrgessaare alevikus 356, Suuremõisa külas 224 ja Emmaste külas 195 elanikku.

Loomulik iive on olnud järjepidevalt negatiivne. Aastakeskmiselt on olnud sünde u 70, viimastel aastatel pigem vähem. Piirkondades on sündide arvu variatsioonid aastate lõikes suured (joonis 17).

Joonis 17. Sündide arv piirkondades

Kuni 18-aastaste rändesaldo on olnud üldjoontes tasakaalus. Kui esimesel kolmel eluaastal on ülekaalus väljaränne, siis edasi leiab aset vähemalt samaväärses

kogumahu sisseränne. Valla tegelik rahvaarv on mõjutatud ka elukoha registreerimise eripäradest (nn suvehiidlased).

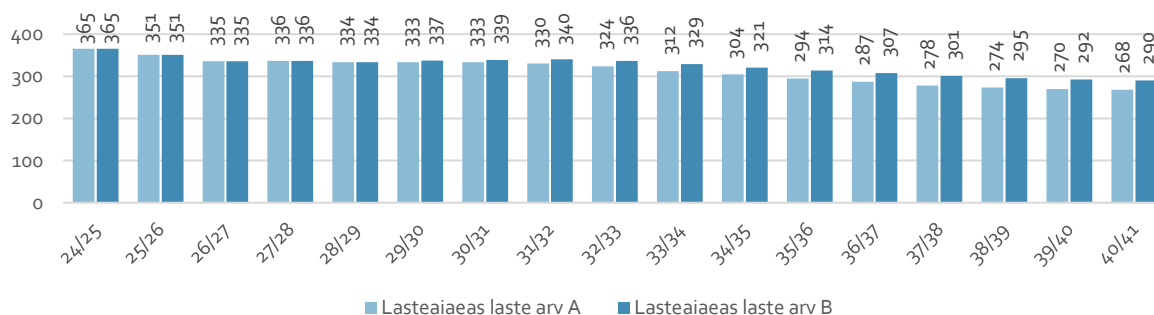
Rahvastikuprognosi (joonised 18-20) järgi leiab tulevikus siiski isegi sisserände korral aset laste arvu kahanemine kõikides haridusastmetes.

Aastaks 2030 on:

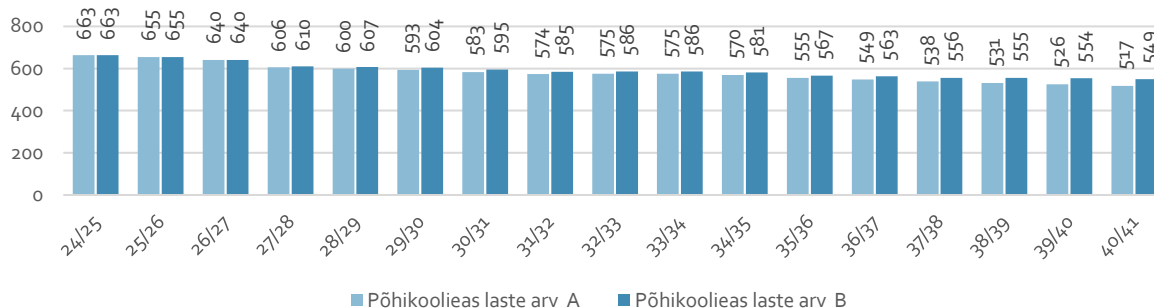
- lasteaiaaialisi 25-30 võrra vähem,
- põhikooliealisi 60-80 võrra vähem,
- gümnaasiumiealisi 40-60 võrra vähem.

Aastaks 2035 on:

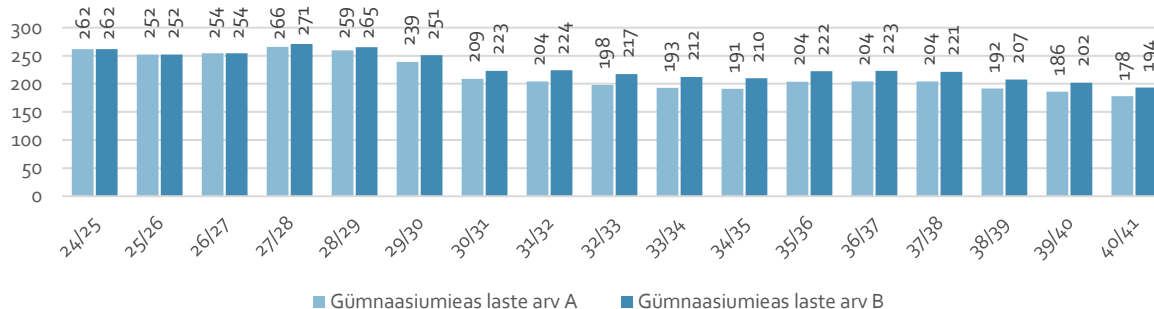
- lasteaiaaialisi 40-60 võrra vähem,
- põhikooliealisi 100-110 võrra vähem,
- gümnaasiumiealisi 40-60 võrra vähem.

Joonis 18. Lasteaiaaialisi laste arvu prognoos

Joonis 19. Põhikooliealisi laste arvu prognoos

Joonis 20. Gümnaasiumiealisi noorte arvu prognoos

1.3 Haridusvaldkonna peamised tugevused ja väljakutsed

Arengukava koostamise raames toimunud seminaride, küsitluse ja erinevate arutelude tulemusena on kokkuvõtvalt määratletud Hiiumaa valla haridusvaldkonna peamised tugevused ja väljakutsed, mis on aluseks strateegia ja tegevuste kavandamisel.

Tugevused:

- **Kodulähedane haridus** – alus- ja üldharidus ning huvitegevus on kättesaadav igas Hiiumaa valla piirkonnas.
- **Väikesed klassid** – väikesed haridusasutused ja klassid võimaldavad individuaalset lähenemist ning suuremat tähelepanu igale õppijale.
- **Kaasaegne, turvaline ja looduslähedane õpikeskkond** – õpikeskkond on enamjaolt kaasajastatud ja turvaline, valla erinevates piirkondades on head võimalused looduslähedaseks õpitegevuseks.
- **Mitmekülgised võimalused nii formaalseks kui ka mitteformaalseks õppimiseks** – vallas on lasteaedade ja põhikoolide kõrval gümnaasium, kutseõpe, mitmekesine huviharidus ja -tegevus ning head võimalused elukestvaks õppeks.
- **Kvalifitseeritud personal** – haridusasutuste õpetajad vastavad enamjaolt kvalifikatsioonile, mis võimaldab tagada heal tasemel haridusteenuse osutamise kõigil haridustasemetel.

Väljakutsed:

- **Kvalifitseeritud ja motiveeritud õpetajate olemasolu** – u kaks kolmandikku lasteaia- ja kooliõpetajatest on enam kui 50 aastased ning kolmandik enam kui 60 aastased, mis tähendab, et õpetajate järelkasv on vaieldamatult väljakutse. Seejuures tuleb toetada ka olemasolevate õpetajate pädevuste arendamist ja motivatsiooni.
- **Tuge vajavate laste arvu kasv ning tugiteenuste piisavus** – tuge vajavate laste arv on kasvamas (u kolmandik õpilastest vajab täiendavat tuge), samas on selgelt puudus tugispetsialistidest (eelkõige logopeed ja psühholoog).
- **Vähenev sündide arv ja nõudlus** – sündide arv vallas on vähenemas, mis tähendab perspektiivis väiksemat nõudlust nii lasteaia- kui ka koolikohtade järgi, sh on väljakutseks III kooliastme jaoks piisava õpilaste arvu tagamine kõigis valla piirkondades.
- **Taristu ja õpikeskkonna investeringuvajadused** – kuigi haridustaristu on enamjaolt kaasajastatud, on jätkuvalt vajalik ellu viia ka investeringuid, nt on amortiseerunud valla suurim lasteaed Kärklas.
- **Ressursside piiratus ja haridusvõrgu jätkusuutlikkus** – nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse ressursid on piiratud, mis väheneva nõudluse puhul võib tähendada, et senist teenuste korraldust ja kättesaadavust (sh huviharidus ja -tegevus) võib olla tulevikus keerukas tagada; olukorda mõjutab omakorda riigi poliitika.

2 STRATEEGIA AASTANI 2035

2.1 Väärtused

Hiiumaa haridusvaldkonna arendamise aluseks on neli põhiväärtust, mis on olulised kõigil haridusastmetel:

- **Personaalsus** – märkame, väärtustame ja toetame igat õppijat.
- **Omanäolisus** – väärtustame nii hiidlase identiteeti, traditsioone ja pärandit kui ka oma kodupaiga ja haridusasutuse eripära.
- **Kodu- ja looduslähedus** – peame tähtsaks kodulähedast, turvalist ja looduslähedast hariduskorraldust.
- **Avatus** – oleme avatud uutele algatustele, kogukonnale ja koostööle ning tegutseme proaktiivselt.

2.2 Visioon

See paistab isegid mere taha, et Hiiumaald saab omanäulist ja mütmekülgset haridust ja sii aa au sees kõik, kis vehegit koluda tahtvad.

Kangesti mõnus minemine meitel sii tarkuse otsimise teel!

Soovitud seisundi kirjeldus

Hiiumaal pakutav haridus on kaasaegne, konkurentsivõimeline ja omanäoline ning atraktiivne nii omadele kui mujalt tulijatele. Vallas on kvalifitseeritud ja motiveeritud õpetajad ja haridustöötajad. Hiiumaal on iga õppija toetatud, õppimisvõimalused on mitmekülgsed ja katavad kogu elukaart. Valla hariduskorraldus ja -võrk on jätkusuutlik ja kaasaegne.

2.3 Strateegilised eesmärgid

SE1: Õppetegevus on kaasaegne, konkurentsivõimeline ja omanäoline

- Tegevussuund 1: õppetegevuse sisuline arendamine
- Tegevussuund 2: juhtimiskvaliteedi arendamine
- Tegevussuund 3: koostöö võimestamine

Eesmärgi mõõdikud:

- Põhikoolilõpetajate edasiõppimine (allikas: EHIS, siht: 100%)
- Õpilaste, õpetajate ja lapsevanemate rahulolu (allikas: HARNO küsitlused, siht: kasvab)

SE2: Õpetajad on kvalifitseeritud ja motiveeritud

- Tegevussuund 4: õpetajate väärtustamine ja järelkasv

Eesmärgi mõõdikud:

- Kvalifikatsioonile vastavad õpetajad (allikas: EHIS, siht alus- ja üldhariduse osas: 85%)
- 39-aastaste ja nooremate õpetajate osakaal põhihariduses (allikas: EHIS, siht: suureneb)

SE3: Tuge vajavad õppijad on süsteemselt toetatatud

- Tegevussuund 5: haridusvaldkonna tugiteenuste arendamine

Eesmärgi mõõdik:

- Hariduse tugiteenuste olemasolu lasteaedades ja koolides (allikas: vallavalitsus, siht: põhiteenused on kõikjal tagatud)

SE4: Hariduskorraldus ja -võrk on jätkusuutlik ja kaasaegne

- Tegevussuund 6: jätkusuutliku hariduskorralduse tagamine

Eesmärgi mõõdik:

- Hariduskulude osakaal vallaelarves (allikas: vallavalitsus, siht: püsib stabiilne)
- Alushariduse kättesaadavus valla piirkondades (allikas: vallavalitsus, siht: kohad tagatud 6 tegevuskohas)
- Üldhariduse kättesaadavus I ja II kooliastmes valla piirkondades (allikas: vallavalitsus, siht: kättesaadav 6 tegevuskohas)

Konkreetsed tegevused on väljatoodud tegevussuundade kaupa arengukava lisa 1 olevas tegevuskavas.

2.4 Strategiakaart

HIUMAA HARIDUSSTRATEEGIA 2035

VISION

See paistab isegid mere taha, et Hiiumaald saab omanäulist ja mütmekülgset haridust ja siia au sees kõik, kis vehegit koluda tahtvad. Kängesti mõnus minemine meitel sii tarkuse otsimise teel!

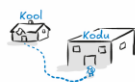

TUGEVUSED

VÄLJAKUTSED

Kodulähedane haridus

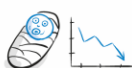
Kvalifitseeritud ja motiveeritud õpetajate olemasolu

Väikesed klassid

Tuge vajavate laste arvu kasv ning tugiteenuste piisavus

Kaasaegne, turvaline ja looduslähedane õpikeskkond

Vähenev sündide arv ja nõudlus

Mütmekülgset võimalused nii formaalseks kui ka mitteformaalseks õppimiseks

Taristu ja õpikeskkonna investeeringuvajadused

Kvalifitseeritud personal

Ressursside piiratus ja haridusvõrgu jätkusuutlikkus

VÄÄRTUSED

Personaalsus

Kodu- ja looduslähedus

Omanäolisus

Avatus

STRATEEGILISED EESMÄRGID

SE1 Õppetegevus on kaasaegne, konkurentsivõimeline ja omanäoline

SE2 Õpetajad on kvalifitseeritud ja motiveeritud

Tegevussuund 1: õppetegevuse sisuline arendamine

Tegevussuund 2: juhtimiskvaliteedi arendamine

Tegevussuund 3: koostöö võimestamine

Tegevussuund 4: õpetajate väärtustamine ja järelkasv

SE3 Tuge vajavad õppijad on süsteemselt toetatud

SE4 Hariduskorraldus ja -võrk on jätkusuutlik ja kaasaegne

Tegevussuund 5: haridusvaldkonna tugiteenuste arendamine

Tegevussuund 6: jätkusuutliku hariduskorralduse tagamine

3 Elluviimine ja seire

Arengukava elluviimine toimub lisas 1 oleva tegevuskava alusel, mis on aluseks vallavalitsuse iga-aastase tegevusplaani koostamisele. Tegevuskava vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse vähemalt kord aastas, selle eest vastutab Hiiumaa Vallavalitsus. Iga-aastase seire raames vaadatakse üle ka arengukava punktis 2.3 väljatoodud mõõdikute täitmine.

Hariduselu oluliste küsimuste mõtestamiseks, tegevuste ülevaatamiseks ning nende täiendamiseks kutsutakse ellu kord aastas toimuv haridusfoorum.

Lisa 1 Tegevuskava 2026-2030

Lisa 2 Hetkeolukorra analüüs

Lisa 2.1 Rahvastik ja teenusvajadus

Lisa 2.2 Haridusvaldkondade tegevusnäitajad

Lisa 2.3 Õpetajad ja tugispetsialistid

Lisa 3 Küsitluse kokkuvõte

*õpetaja hõlmab kõiki haridusliike

Nr	Tegevussuund / tegevus	Tegevuse liik	Aeg	Selgitus	Vastutaja
SE 1 Õppetegevus on kaasaegne, konkurentsivõimeline ja omanäoline					
TS 1 Õppetegevuse sisuline arendamine					
1.1.	SE oskuste arendamine	Järjepidev tegevus		Õpilaste, õpetajate jt haridustöötajate SE oskuste arendamine. Fokuseerida õppekavades, õppetöös ja suhtluses vanematega	SHAK, HA, VV
1.2.	Formaalse ja mitteformaalse õppe loimimise põhimõtete väljatöötamine	Arendustegevus	2026	Alguspunkt ja esimesed tegevused ühiselt välja mõelda ja otsida võimalusi rakendamiseks. Arvestamine nt huvihariduse (kunst, muusika), loovtööde, õppereiside, laagrite ja võistlustega	VV, HA, HK, ANK
1.3.	Hiiumaa õppe jätkamine ja edasiarendamine	Järjepidev tegevus		Sh hiiu keel, rahvakultuur, kodulugu, loodusharidus, rahvatantsurühmad, fokuseeritud teema-aastad	HA, VV
1.4.	Oma eripära tugevdamine haridusasutustes	Järjepidev tegevus		Iga haridusasutus töötab oma õppekava uuendamise raames läbi konkreetseid tegevused	HA
1.5.	Kujundava hindamise rakendamine oskusainetes I kooliastmes	Arendustegevus	2027 / 2030	Rakendatakse oskusainete tundides (2027) ja kõikides ainetes (2030)	Koolijuhid, VV
1.6.	Ujumise algõppe tagamine lasteaeades	Järjepidev tegevus		Kõikidel lasteaiastel on võimalik õppida ujuma	LA, VV
1.7.	MATIK (STEAM) fookus õppe- ja huvitegevuses	Arendustegevus	2026-2028	Erinevate projektide rakendamine jm täiendavad tegevused	SHAK, VV, HA ettevõtjad, KOV asutused laiemalt
1.8.	Mitmekülgse huvihariduse ja -tegevuste võimaluste tagamine	Järjepidev tegevus		Erinevate tegevusvõimaluste tagamine valla piirkondades	HA, VV
1.9.	Andekate sh süvendatud õpivuviga laste toetamise programm	Arendustegevus	2026+	Programmi väljatöötamine ja piloteerimine (andekus hõlmab ka süvendatud huviga õpilasi)	VV, HA
TS 2 Juhtimiskvaliteedi arendamine					
2.1.	Töenduspõhine juhtimine	Järjepidev tegevus		Sh kompetentside arendamine, andmekirjaoskuse parandamine, uuringutes osalemine analüüsimine ja tutvustamine jms. Muutuste juhtimine tuginedes uuringutele	HA, VV, SHAK
2.2.	Kovisioonisüsteemi loomine ja hoidmine asutustes	Arendustegevus	2027	Asutuste põhine, läbimõeldud toetussüsteem, koolituste pakkumine jms	SHAK, VV, HA
2.3.	Juhi personaalse arengu toetamine	Järjepidev tegevus		Regulaarsed koostöövestlused, erinevate programmide ja võimaluste pakkumine jms	VV, SHAK
2.4.	Haridusasutuste osalemine siseriiklikes ja rahvusvahelistes projektides	Järjepidev tegevus		Kõik haridusasutused algatavad ja/või osalevad koostööprojektides	Asutuste juhtkonnad, SHAK
2.5.	Üldhariduskoolide osalemine õpirände projektides	Järjepidev tegevus		Juhtidel, õpetajatel ja õpilastel on võimalus luua kontakte ja suhteid, avardada silmaringi jne	Koolide juhtkonnad, VV, HA, SHAK
2.6.	Juhtide vahelise koostöö tõhustamine	Järjepidev tegevus		Regulaarsed kohtumised	VV
TS 3 Koostöö võimestamine					
3.1.	Vanemahariduse korralduspõhimõtete väljatöötamine ja rakendamine	Arendustegevus	2027 / 2030	Koolitusprogrammid vanematele ja õpetajatele, vanemate kaasamine protsessidesse, lastevanemate vestlusõhtud	VV, HA, TTK, SHAK
3.2.	Hoolekogude töö tõhustamine	Arendustegevus	2026	Kõigi munitsipaalharidusasutuste hoolekogude kompetentside ja teadlikkuse tõstmine, hoolekogude vaheline koostöö	VV, HA

3.3.	Haridusfoorumi ellukutsumine	Arendustegevus	2026	Igal aastal foorumi korraldamine, sh valdkondiku arengukava seireks, prioriteetide määratlemiseks jne	VV
3.4.	Haridusasutuste vahelise koostöö võimestamine	Järjepidev tegevus		Lasteaed-kool-huvikool, lasteaed-kool koostöö, sh sujuv üleminek, arvestamine mitteformaalse õppega, ühised üritused, õpitoad, õpetajate - õpilaste - juhtide vahetused jms Koostöö raamatukogude, muuseumide jt osapooltega	HA, VV
3.5.	Koostöö ettevõtetega ja kogukonnaga (saare sisene ja väline koostöö)	Järjepidev tegevus		Karjääriõpe ja ettevõtlusõpe kogu haridustee vältel, sh mahu suurendamine põhikooli III astmes (eriti MATIK valdkonnad). Õpilasmaleva korraldamine jt koostööalgatused	HA, VV
3.6.	Valdkondade vahelise ja ülese koostöö arendamine	Järjepidev tegevus		Raamatukogud, noortekeskused, loodkeskused, riigiasutused (Töötukassa, RMK PPA, Päästeamet jne)	HA
3.7.	Õpetajate ühistegevuste toetamine	Järjepidev tegevus		Sh aineliidud, õpigrupid, aineteülesed kohtumised, oma kollektiivi üritused (õpetajate koostöine õppimine)	VV, HA
3.8.	Täiskasvanuõppe edendamine	Arendustegevus	2027 / 2030	Täiskasvanuõppe alase info koondamine valla kodulehele, võrgustiku koostöömudeli väljatöötamine ja edasiarendamine	TÖV, VV, SHAK
3.9.	Laste- ja noorte lugemisharjumuste kujundamine	Järjepidev tegevus		Hiiu ma laps loeb! Selle eest seisavad hea lasteaiad, koolid ja raamatukogud jt	kõik osapooled
3.10.	Haridustöötajate koostöine õppimine	Järjepidev tegevus		Õpiringid, parimate praktikate jagamine jne	HA
SE 2 Õpetajad on kvalifitseeritud ja motiveeritud					
TS 4 Õpetajate väärtustamine ja järelkasv					
4.1.	Haridustöötajate motivatsioonipaketi edasiarendamine (programm "Hiiu maale õpetajaks!")	Arendustegevus	2026+	Sh eluasemevõimalus, toetussüsteem, tugivõrgustik, koormuste korraldus, süsteemne tunnustamine jms) - hõlmab kõiki munitsipaalhariduse liike	VV, HA, TTK, SHAK
4.2.	Alustava õpetaja toetamine	Järjepidev tegevus		Koostöö ülikoolidega (sh praktikabaas), värbamine, mentorsüsteem, võimalusel alustava õpetaja toetuse rahalise mahu kasv	VV, HA
4.3.	Õpetaja (sh abiõpetaja, tugispetsialist ja teised õppe- ja kasvatustegevusega tegelevad töötajad) vaimse heaolu ja professionaalsuse toetamine	Järjepidev tegevus		Professionaalsus, ennastjuhtiv õpetaja, enesehoid, säilenõtkus, nüüdisaegne õpikäsitus	HA
4.4.	Klassijuhataja töö väärtustamine ja toetamine	Arendustegevus		Ootuste kirjeldamine, süsteemi loomine	VV, HA
SE 3 Tuge vajavad õppijad on süsteemselt toetatud					
TS 5 Haridusvaldkonna tugiteenuste arendamine					
5.1.	Hiiu ma Tugiteenuste Keskuse väljaarendamine	Arendustegevus	2027 / 2030	Keskuse mudel on välja töötatud (2027), keskus tagab tugiteenuste olemasolu lasteaedades ja koolides (2030)	VV, SHAK
5.2.	Varajase märkamise juurutamine	Arendustegevus	2027 / 2030	Varajase märkamise ja sekkumise mudeli väljatöötamine, parimate praktikate ühtlane rakendamine	TTK, HA
5.3.	Tugiteenuste võrgustiku süsteemne toetamine	Arendustegevus	2027 / 2029	Tugispetsialistide supervisiooni süsteemi väljatöötamine ja piloteerimine, kovisioon, koostöövõrgustiku ühistegevused	TTK, VV
5.4.	Tugiteenuste võimaluste mitmekesistamine	Arendustegevus	2030	Uute võimaluste lisandumine ja kommunikatsioon	VV, TTK
SE 4 Hariduskorraldus ja -võrk on jätkusuutlik ja kaasaegne					
TS 6 Jätkusuutliku hariduskorralduse tagamine					
6.1.	Lasteaed on kodulähedane	Järjepidev tegevus		Tegevuskohtade arv vallas on 6	VV
6.2.	Põhikooli I ja II aste on kodulähedased	Järjepidev tegevus		Tegevuskohtade arv vallas on 6	VV

6.3.	Huvihariduse ja huvitegevuse tulevikumudeli väljatöötamine	Arendustegevus	2027	Analüüsi koostamine ja otsuse langetamine	VV
6.4.	Õppematerjalide, -vahendite, -keskkondade ja tehnika jagamine	Arendustegevus	2028	Elektroniline keskkonna loomine, tehniline lahendus, lasteaiad-koolid-huvikoolid	VV, HA
6.5.	Nõudepõhine transport	Arendustegevus	2028 / 2030	Korralduse põhimõtete ja tehnilise lahenduse väljatöötamine ja rakendamine	VV
6.6.	Haridusasutuste tugiprotsessid	Arendustegevus	2027	Tugiprotsesside (haldus, toitlustus) korraldamise võimaluste analüüs ning arendustegevuste elluviimine	VV
6.7.	Demograafiliste arengute jälgimine	Järjepidev tegevus		Iga-aastane, sh rahvastikuprognoozi uuendamine 3-5 aasta tagant	VV

Ootused teistele osapooltele

Hiiumaa regionaalse eripära arvestamine hariduskorralduses (sh rahastamine)	ootus riigile
Põhikoolijärgse kutsehariduse taasalustamine	ootus riigile
Tugeva gümnaasiumihariduse ja kutsehariduse pakkumine saarel	ootus riigile

LÜHENDITE SELGITUSED

SHAK	Hiiumaa Arenduskeskus
HA	Haridusasutused
VV	Vallavalitsus
TTK	Hiiumaa Laste ja Perede Tugiteenuste Keskus
ANK	Noortekeskused
TÕV	Täiskasvanuõppe võrgustik
SE	sotsiaal-emotsionaalne(oskus, pädevus)
MATIK (STEM)	viie valdkonna (matemaatika, teadus, tehnoloogia, inseneeria, kunstid) praktilise kallakuga lõimitud õpe

Hiiumaa valla haridusvaldkonna arengukava

Lisa 2.1 Rahvastik ja teenusevajadus

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

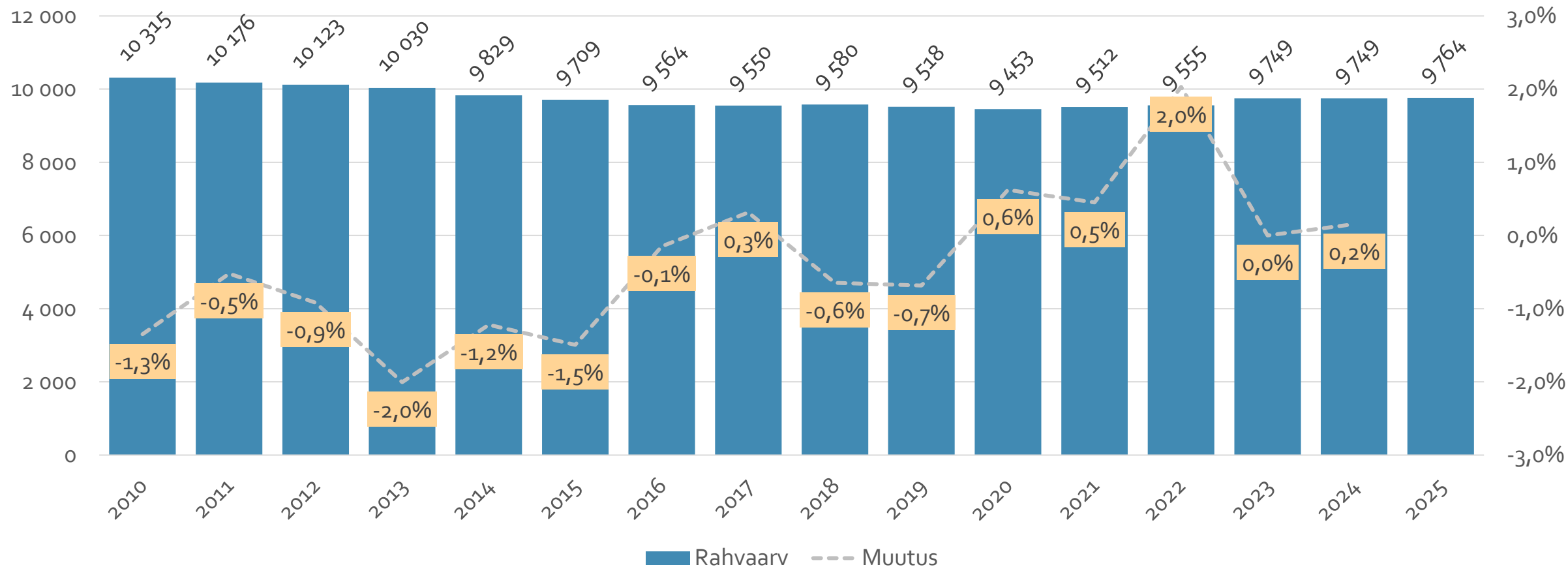
Eesti
tuleviku heaks

Sisukord

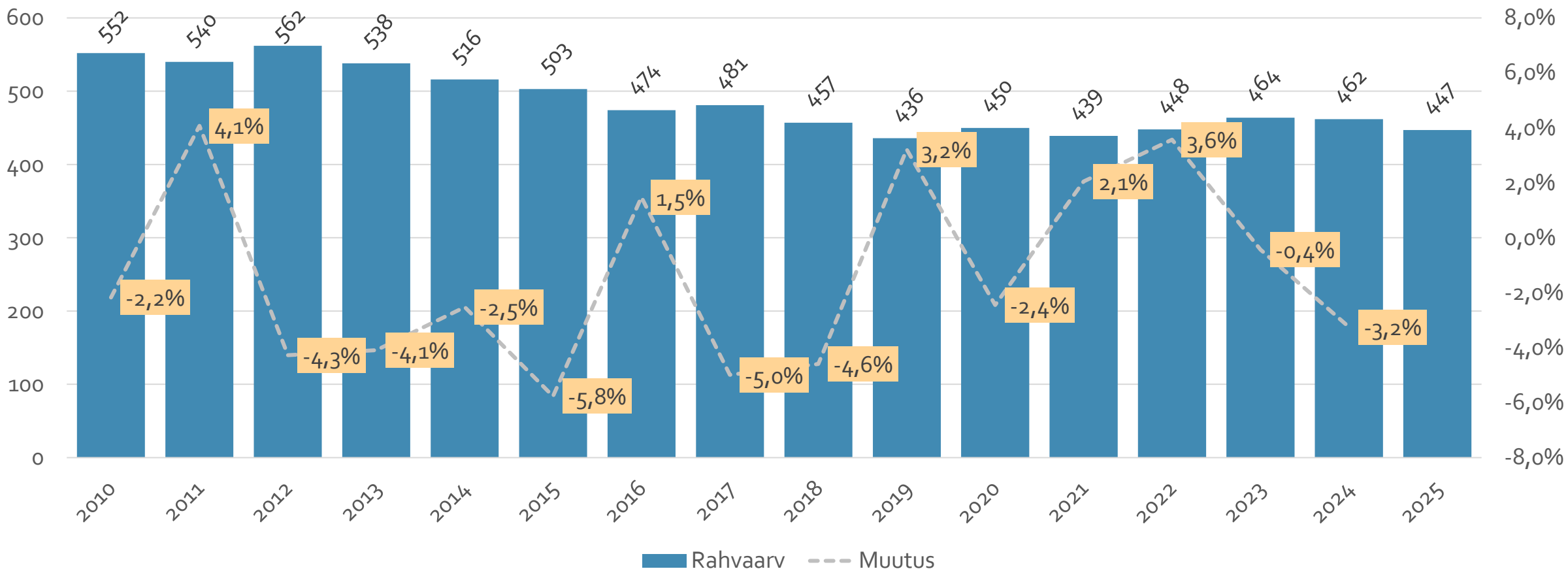
1. Perioodi 2010-2025 rahvastikuarengute ülevaade
2. Rahvastiku- ja teenusevajaduse prognoos aastani 2040

1. Rahvastikuarengute ülevaade

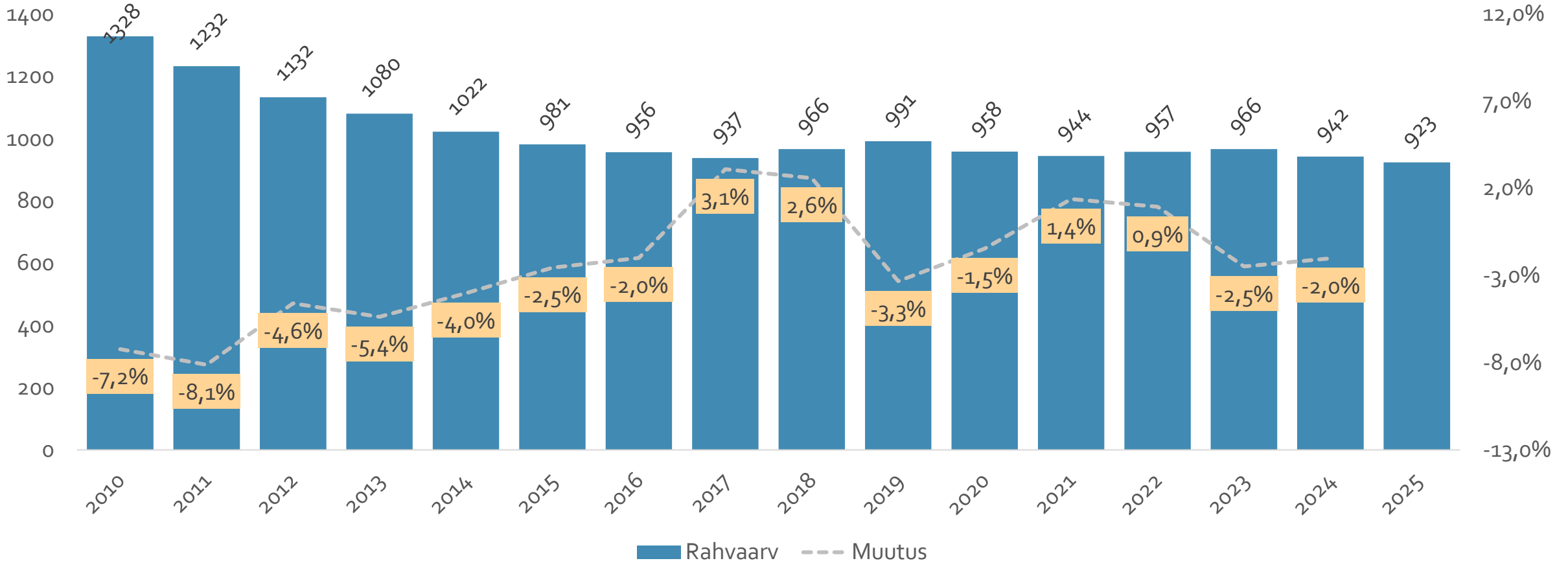
Rahvaarvu muutus Hiiumaa vallas 2010–2025

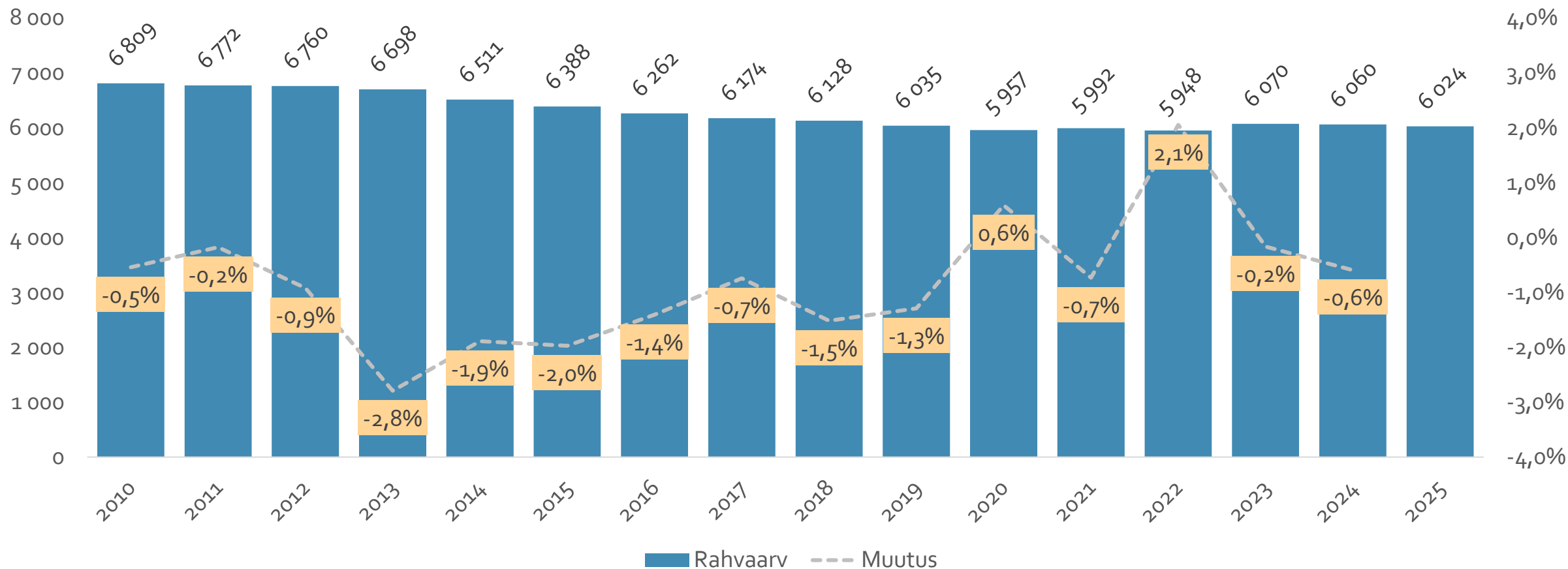
Vanuserühm 0-6

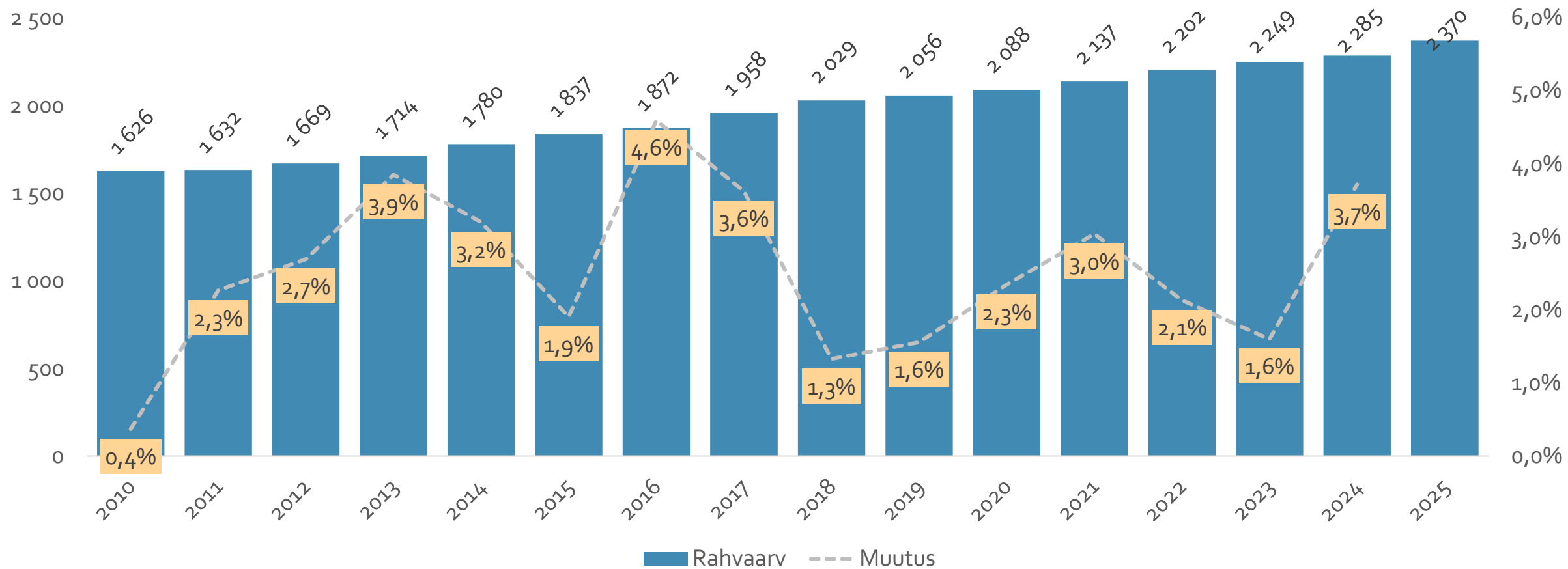
Vanuserühm 7-18

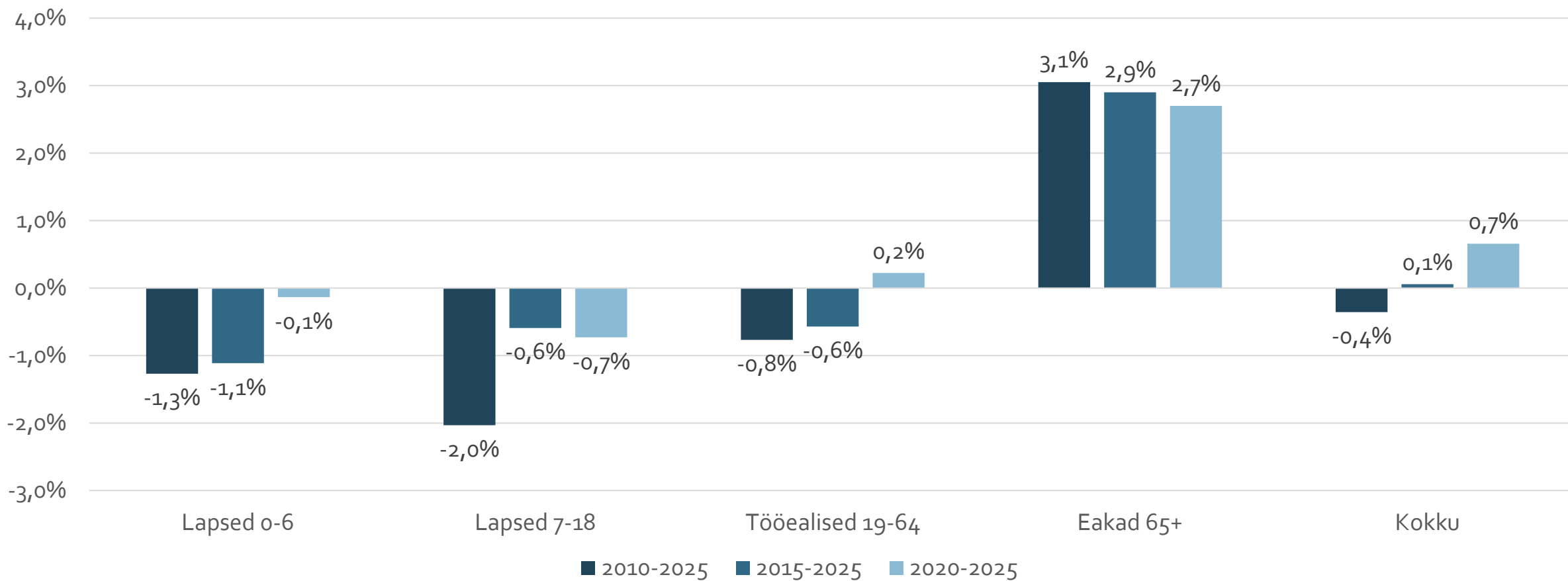
Vanuserühm 19-64

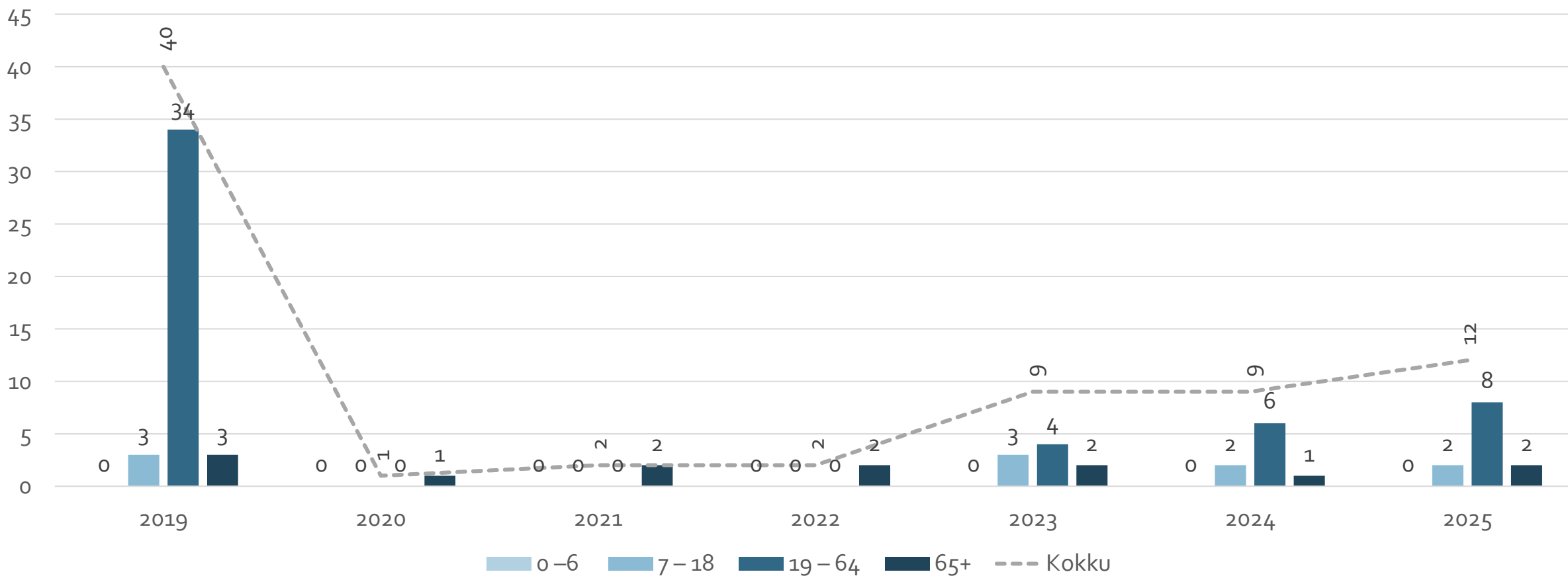
Vanuserühm 65+

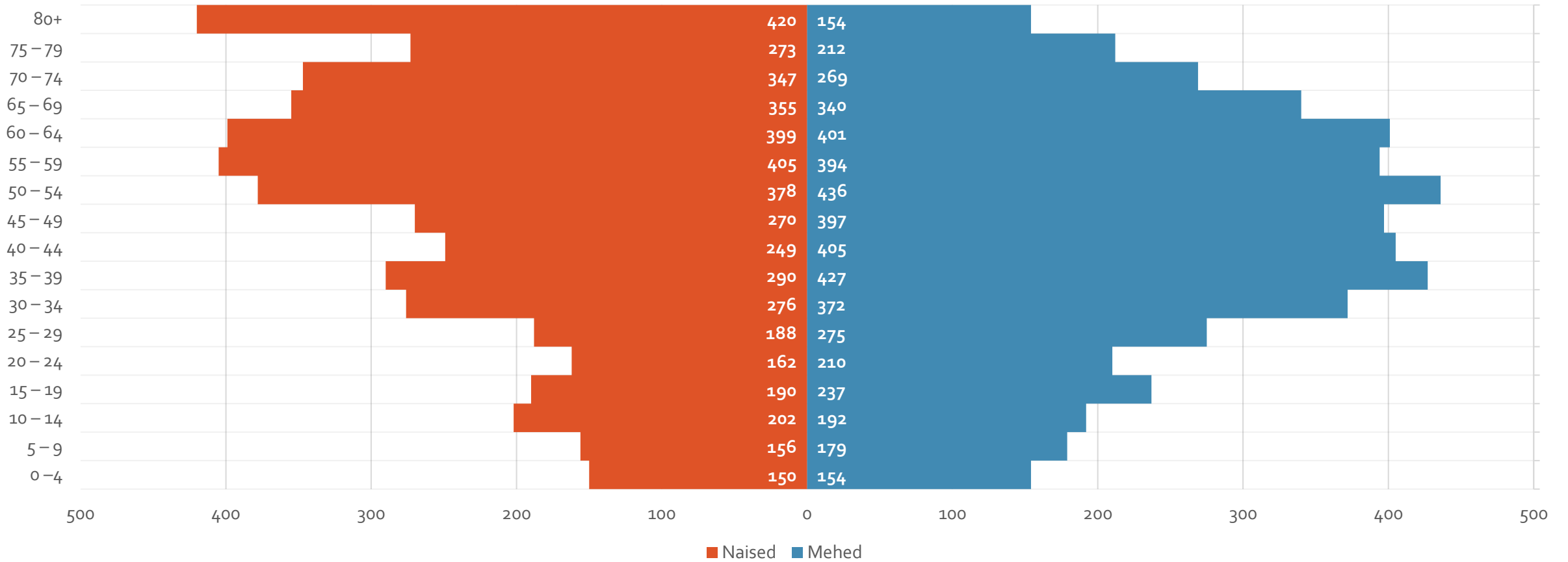
Aastakeskmise muutus perioodidel

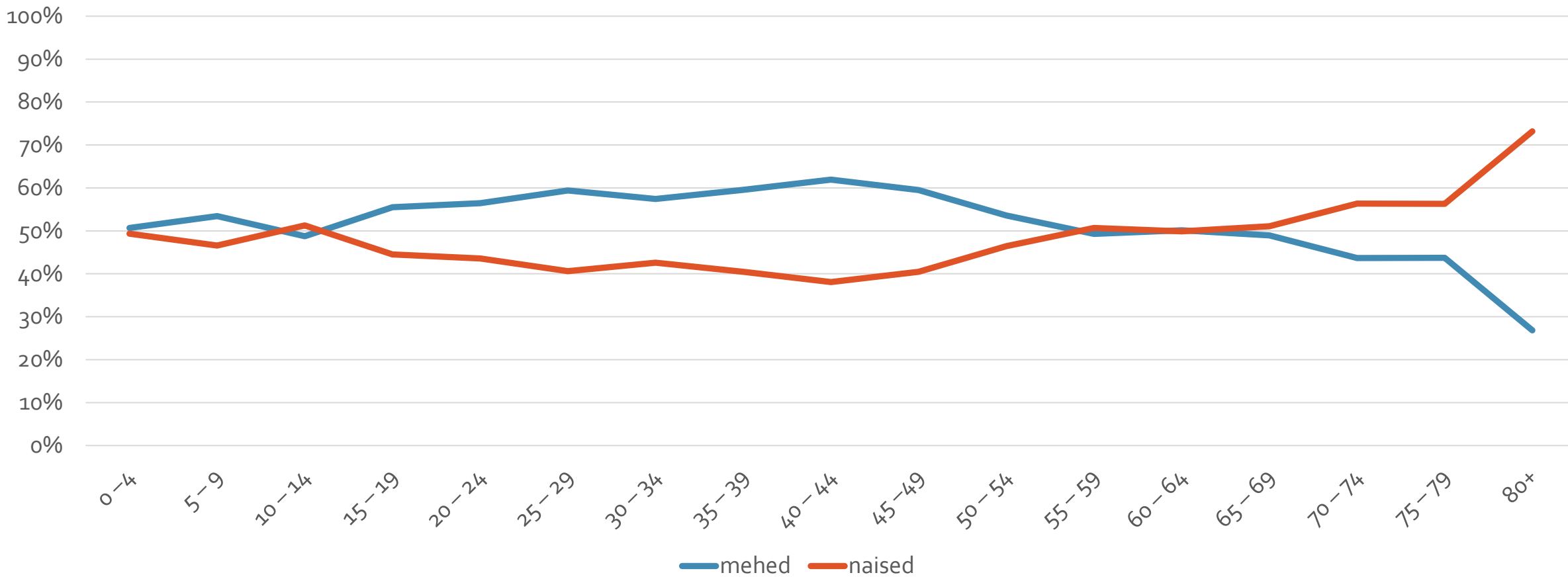
Omavalitsuse täpsusega rahvastik

Soo-vanusjaotus omavalitsuses seisuga 1.01.2025

Sugude suhe

Piirkonnad

- Analüüsis on Hiiumaa vald jagatud viieks piirkonnaks ja 17 kandiks

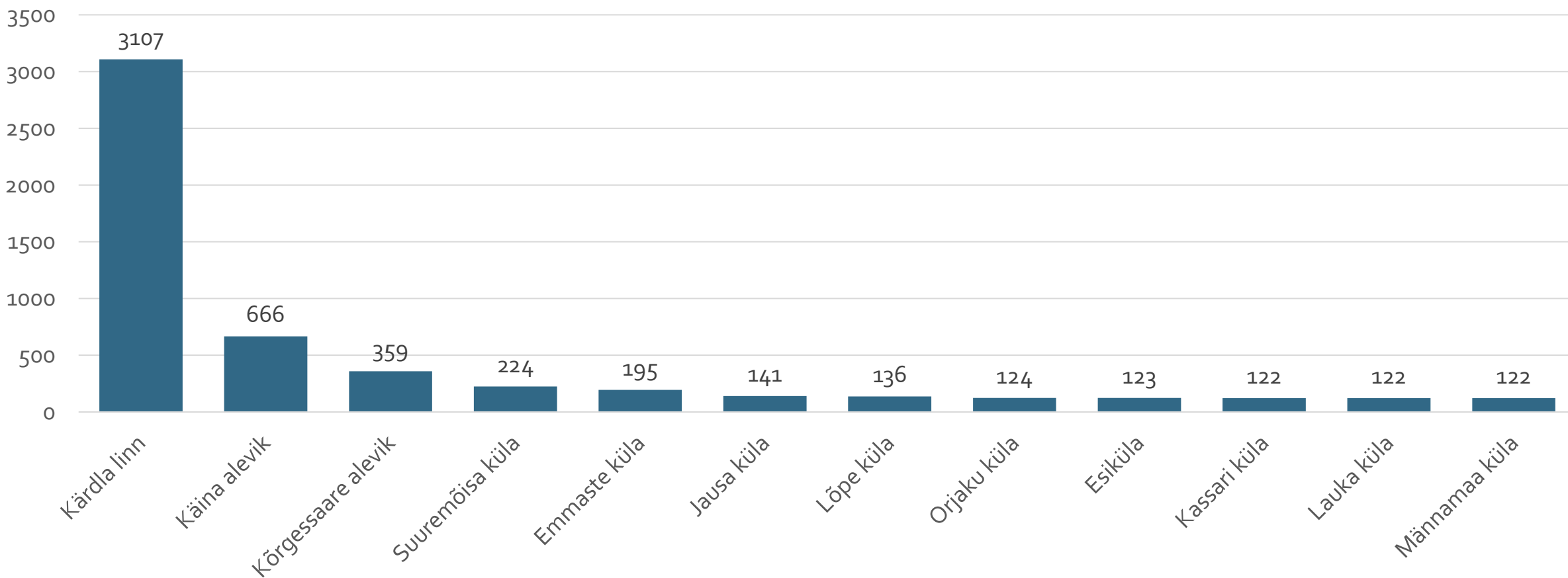
Emmaste	Emmaste	Emmaste küla
Emmaste	Emmaste	Kabuna küla
Emmaste	Emmaste	Kõmmuselja küla
Emmaste	Emmaste	Külama küla
Emmaste	Emmaste	Metsalauka küla
Emmaste	Emmaste	Prassi küla
Emmaste	Emmaste	Rannaküla
Emmaste	Emmaste	Riidaküla
Emmaste	Emmaste	Tilga küla
Emmaste	Emmaste	Tärkma küla
Emmaste	Jausa	Jausa küla
Emmaste	Jausa	Muda küla
Emmaste	Nurste	Emmaste-Kurisu küla
Emmaste	Nurste	Emmaste-Selja küla
Emmaste	Nurste	Haldi küla
Emmaste	Nurste	Haldreka küla
Emmaste	Nurste	Härma küla
Emmaste	Nurste	Kaderna küla
Emmaste	Nurste	Kitsa küla
Emmaste	Nurste	Kuusiku küla
Emmaste	Nurste	Külaküla
Emmaste	Nurste	Laartsa küla
Emmaste	Nurste	Lassi küla
Emmaste	Nurste	Leisu küla
Emmaste	Nurste	Metsapere küla
Emmaste	Nurste	Mänspe küla
Emmaste	Nurste	Nurste küla
Emmaste	Nurste	Ole küla
Emmaste	Nurste	Prähnu küla
Emmaste	Nurste	Sinima küla
Emmaste	Nurste	Vanamõisa küla
Emmaste	Nurste	Õngu küla
Emmaste	Sõru	Hindu küla
Emmaste	Sõru	Lepiku küla
Emmaste	Sõru	Pärna küla
Emmaste	Sõru	Reheselja küla
Emmaste	Sõru	Sepaste küla
Emmaste	Sõru	Sõru küla
Emmaste	Sõru	Viiri küla
Emmaste	Valgu	Harju küla
Emmaste	Valgu	Ulja küla
Emmaste	Valgu	Valgu küla

Kõrgessaare	Kõpu	Heistesoo küla
Kõrgessaare	Kõpu	Hirmuste küla
Kõrgessaare	Kõpu	Kalana küla
Kõrgessaare	Kõpu	Kaleste küla
Kõrgessaare	Kõpu	Kiduspe küla
Kõrgessaare	Kõpu	Kõpu küla
Kõrgessaare	Kõpu	Laasi küla
Kõrgessaare	Kõpu	Mägipe küla
Kõrgessaare	Kõpu	Ojaküla
Kõrgessaare	Kõpu	Palli küla
Kõrgessaare	Kõpu	Suurepsi küla
Kõrgessaare	Kõpu	Suureranna küla
Kõrgessaare	Kõpu	Tammistu küla
Kõrgessaare	Kõpu	Tiharu küla
Kõrgessaare	Kõpu	Viita küla
Kõrgessaare	Kõpu	Viitasoo küla
Kõrgessaare	Kõpu	Vilima küla
Kõrgessaare	Kõpu	Ülendi küla
Kõrgessaare	Kõrgessaare	Kõrgessaare alevik
Kõrgessaare	Lauka	Heigi küla
Kõrgessaare	Lauka	Heiste küla
Kõrgessaare	Lauka	Isabella küla
Kõrgessaare	Lauka	Kurisu küla
Kõrgessaare	Lauka	Lauka küla
Kõrgessaare	Lauka	Leigri küla
Kõrgessaare	Lauka	Lilbi küla
Kõrgessaare	Lauka	Metsaküla
Kõrgessaare	Lauka	Napi küla
Kõrgessaare	Lauka	Otste küla
Kõrgessaare	Lauka	Pihla küla
Kõrgessaare	Lauka	Reigi küla
Kõrgessaare	Lauka	Rootsi küla
Kõrgessaare	Luidja	Jõeranna küla
Kõrgessaare	Luidja	Jõesuu küla
Kõrgessaare	Luidja	Kiivera küla
Kõrgessaare	Luidja	Kopa küla
Kõrgessaare	Luidja	Luidja küla
Kõrgessaare	Luidja	Mardihansu küla
Kõrgessaare	Luidja	Paope küla
Kõrgessaare	Luidja	Poama küla
Kõrgessaare	Luidja	Puski küla
Kõrgessaare	Luidja	Reigi-Nõmme küla
Kõrgessaare	Luidja	Villamaa küla
Kõrgessaare	Malvaste	Kanapeeksi küla
Kõrgessaare	Malvaste	Kauste küla
Kõrgessaare	Malvaste	Kidaste küla
Kõrgessaare	Malvaste	Kodeste küla
Kõrgessaare	Malvaste	Koidma küla
Kõrgessaare	Malvaste	Lehtma küla
Kõrgessaare	Malvaste	Malvaste küla
Kõrgessaare	Malvaste	Mangu küla
Kõrgessaare	Malvaste	Meelste küla
Kõrgessaare	Malvaste	Mudaste küla
Kõrgessaare	Malvaste	Ogandi küla
Kõrgessaare	Malvaste	Risti küla
Kõrgessaare	Malvaste	Sigala küla
Kõrgessaare	Malvaste	Tahkuna küla

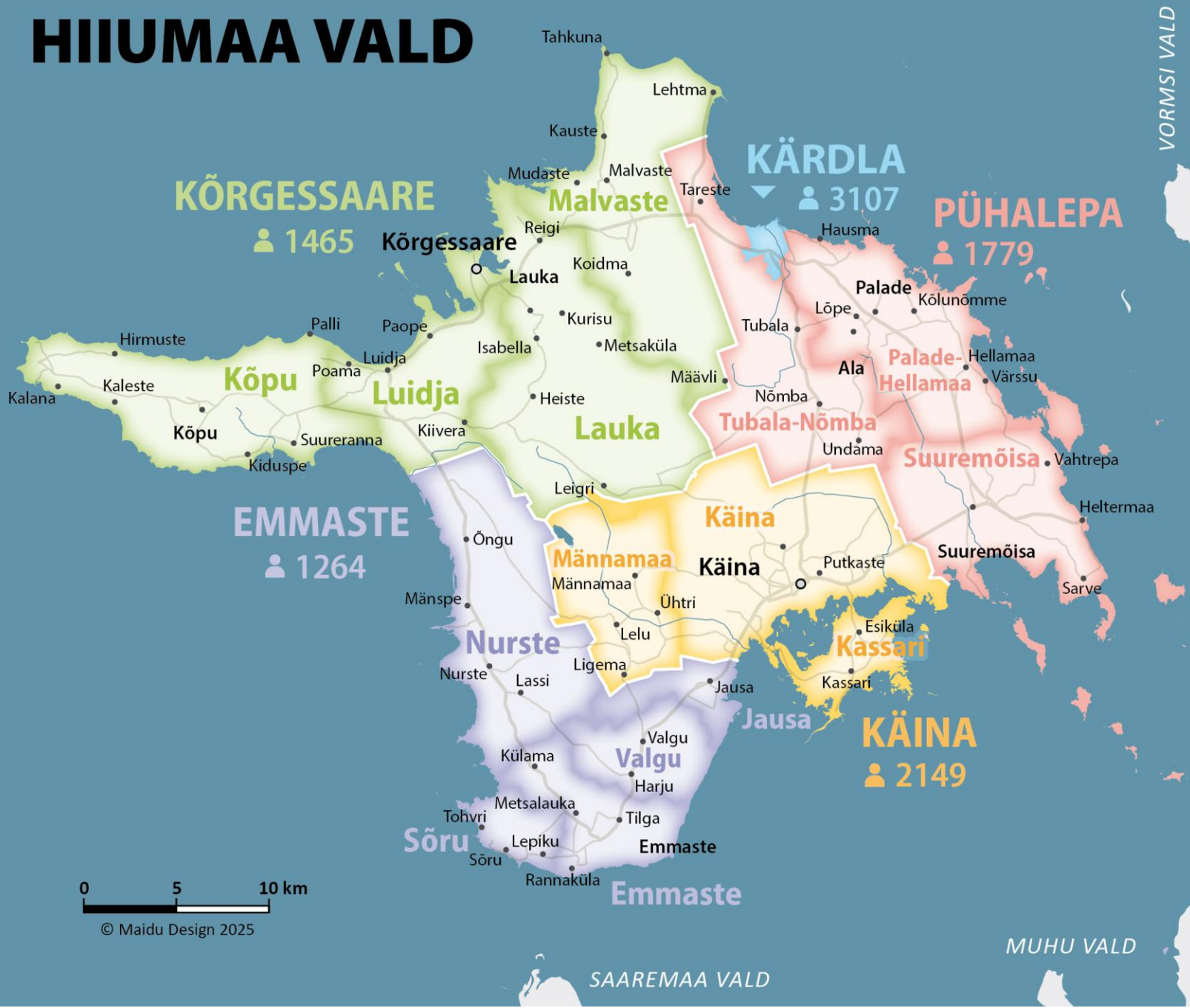
Käina	Kassari	Esiküla
Käina	Kassari	Kassari küla
Käina	Kassari	Orjaku küla
Käina	Kassari	Taguküla
Käina	Käina	Allika küla
Käina	Käina	Jõeküla
Käina	Käina	Kaasiku küla
Käina	Käina	Kaigutsi küla
Käina	Käina	Kleemu küla
Käina	Käina	Kogri küla
Käina	Käina	Kolga küla
Käina	Käina	Käina alevik
Käina	Käina	Laheküla
Käina	Käina	Luguse küla
Käina	Käina	Moka küla
Käina	Käina	Mäeküla
Käina	Käina	Mäeltse küla
Käina	Käina	Nasva küla
Käina	Käina	Niidiküla
Käina	Käina	Nõmme küla
Käina	Käina	Putkaste küla
Käina	Käina	Ristivälja küla
Käina	Käina	Selja küla
Käina	Käina	Utu küla
Käina	Käina	Vaemla küla
Käina	Käina	Villemi küla
Käina	Männamaa	Aadma küla
Käina	Männamaa	Kuriste küla
Käina	Männamaa	Lelu küla
Käina	Männamaa	Ligema küla
Käina	Männamaa	Männamaa küla
Käina	Männamaa	Pärnselja küla
Käina	Männamaa	Taterma küla
Käina	Männamaa	Ühtri küla
Kärdla	Kärdla linn	Kärdla linn

Pühalepa	Palade-Hellamaa	Ala küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Hagaste küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Hausma küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Hellamaa küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Hiiessaare küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Kukka küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Kuri küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Kõlunõmme küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Linnumäe küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Lõbembe küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Lõpe küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Palade küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Paluküla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Partsi küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Puliste küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Pühalepa-Harju küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Reikama küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Sakla küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Suuresadama küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Sääre küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Tempa küla
Pühalepa	Palade-Hellamaa	Värssu küla
Pühalepa	Suuremõisa	Aruküla
Pühalepa	Suuremõisa	Heltermaa küla
Pühalepa	Suuremõisa	Hilleste küla
Pühalepa	Suuremõisa	Kalgi küla
Pühalepa	Suuremõisa	Kerema küla
Pühalepa	Suuremõisa	Pühalepa küla
Pühalepa	Suuremõisa	Salinõmme küla
Pühalepa	Suuremõisa	Sarve küla
Pühalepa	Suuremõisa	Soonlepa küla
Pühalepa	Suuremõisa	Suuremõisa küla
Pühalepa	Suuremõisa	Vahtrepa küla
Pühalepa	Suuremõisa	Valipe küla
Pühalepa	Suuremõisa	Viilupi küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Kärdla-Nõmme küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Loja küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Nõmme küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Pilpaküla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Prählamäe küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Tammela küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Tareste küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Tubala küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Undama küla
Pühalepa	Tubala-Nõmme	Vilivalla küla

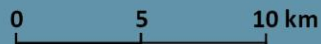
Enam kui 50 elanikuga asustusüksused 1.01.2025

HIIUMAA VALD

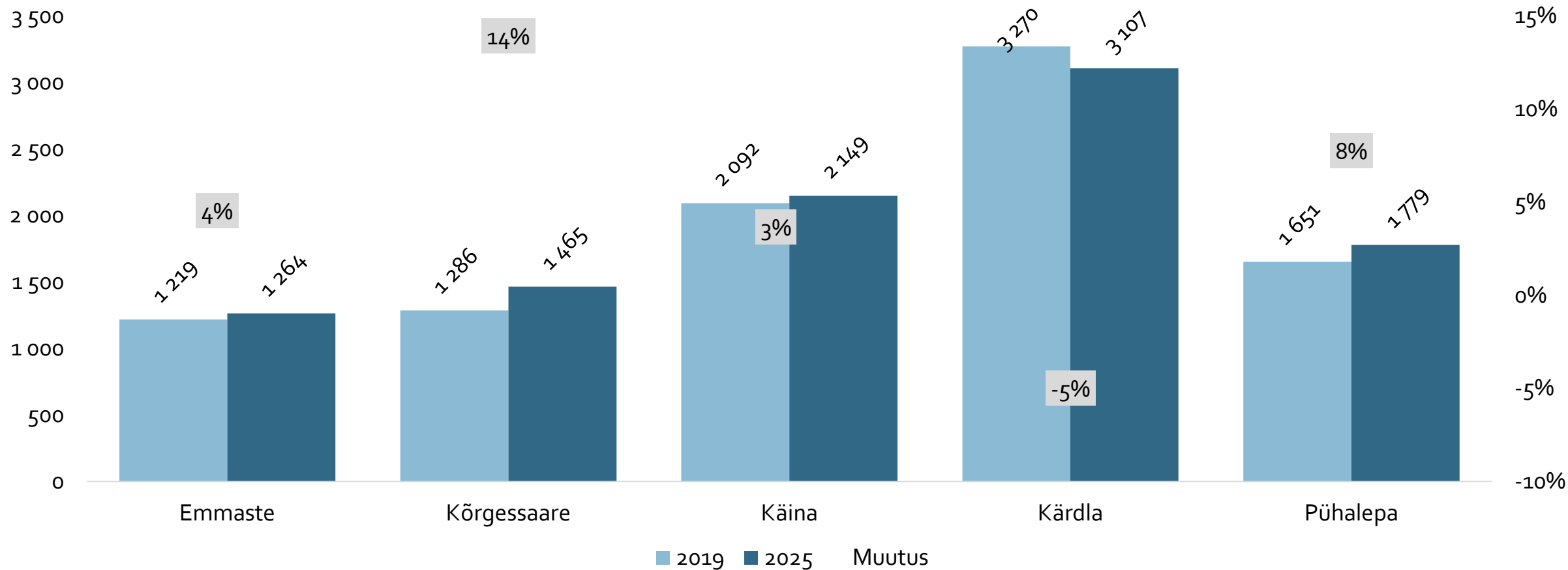

Kaart

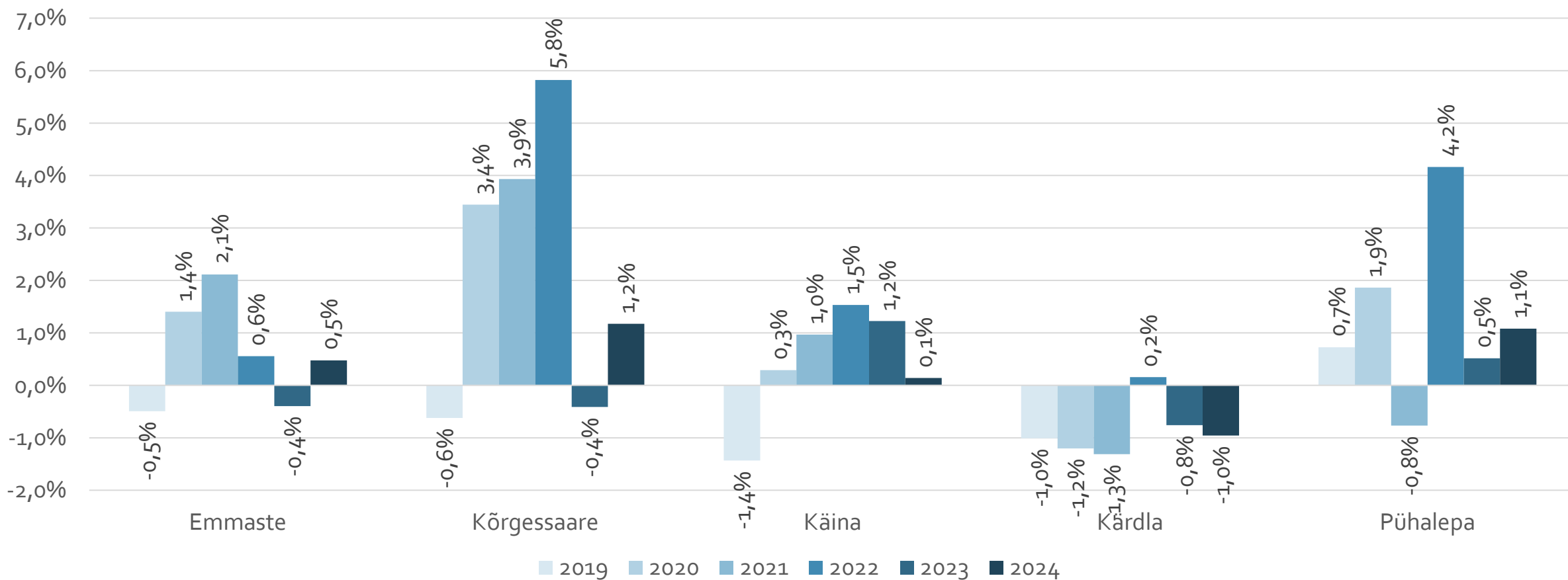

© Maidu Design 2025

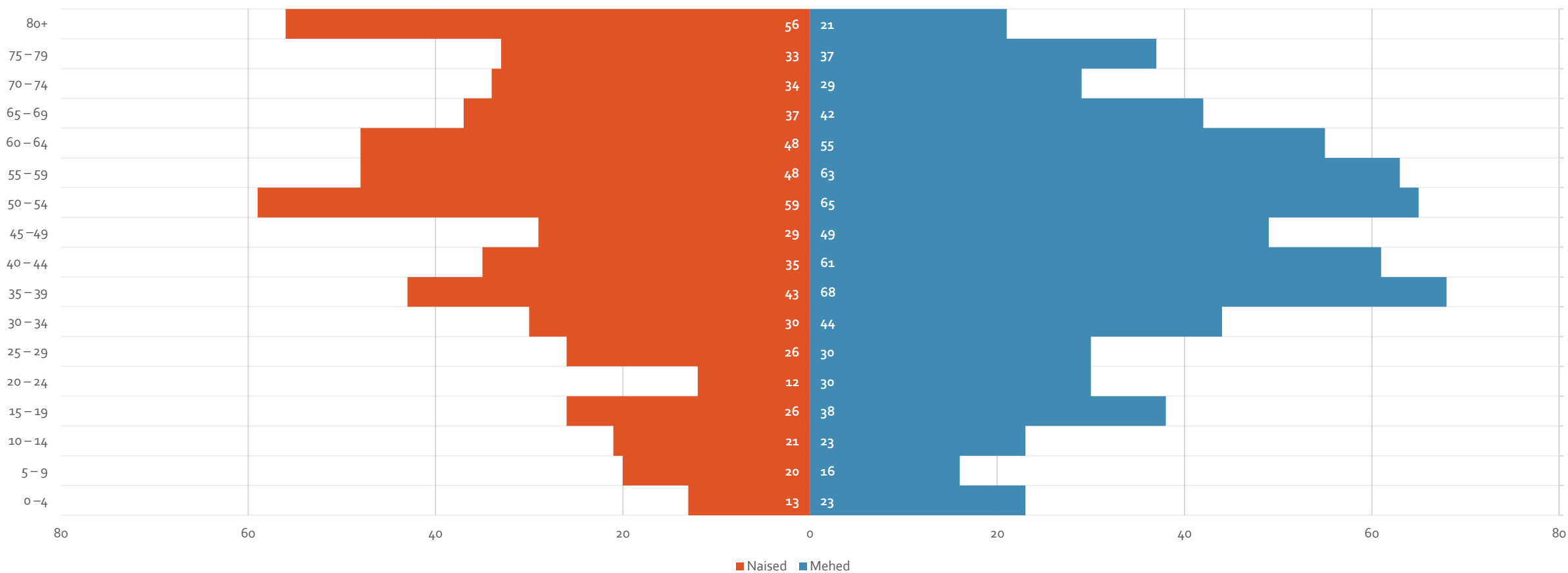
Rahvaarvu muutus piirkondades 2019–2025

Rahvaarvu muutus piirkondades 2019–2025

Soo-vanusjaotus seisuga 1.01.2025 Emmaste piirkonnas

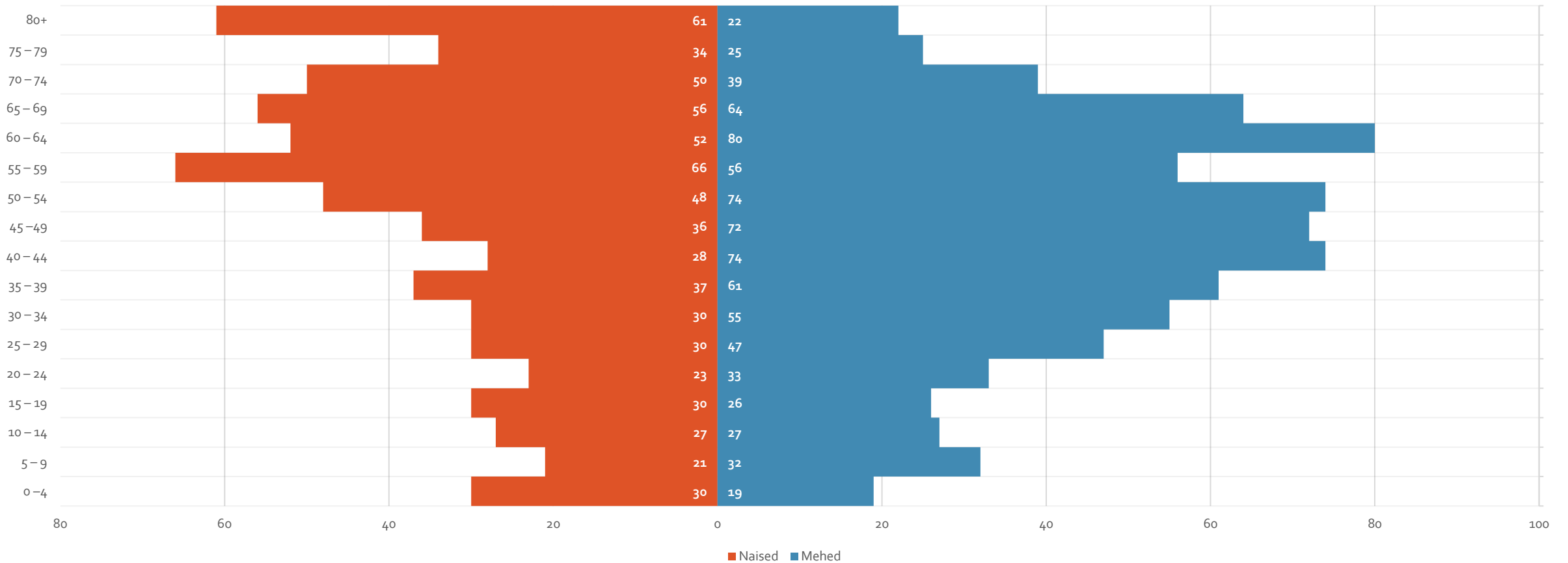

Soo-vanusjaotus piirkonnas

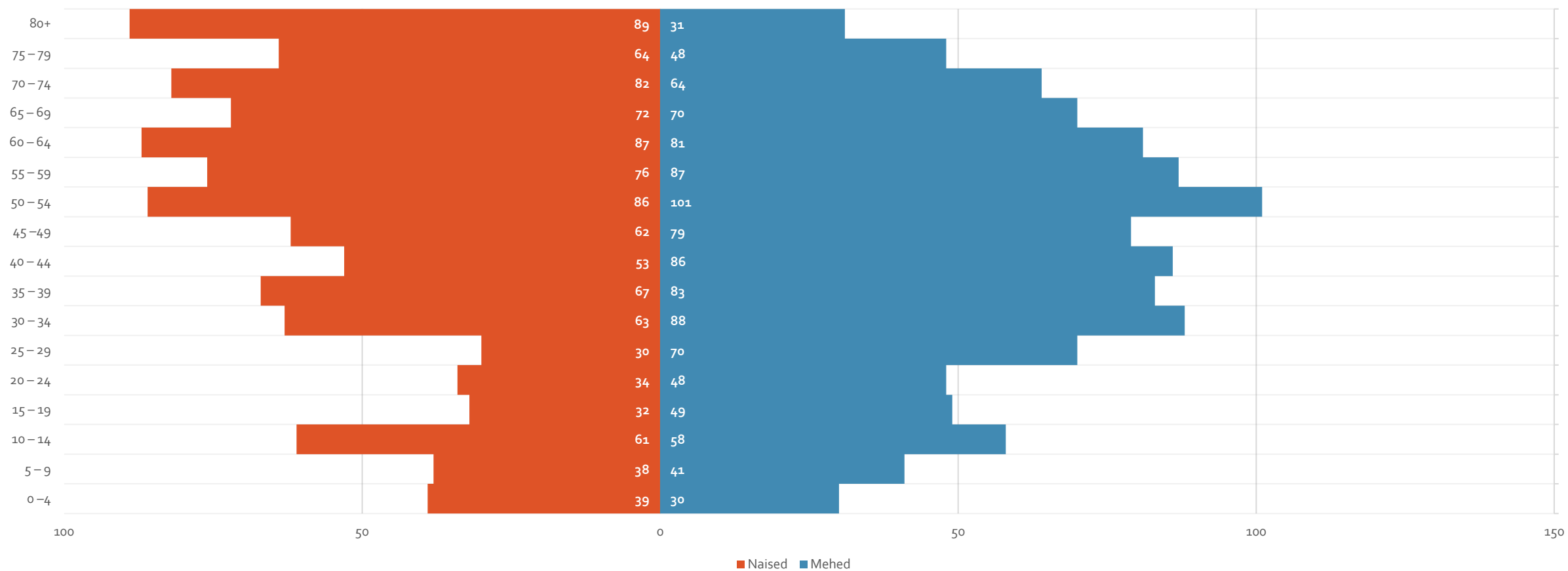
seisuga

1.01.2025

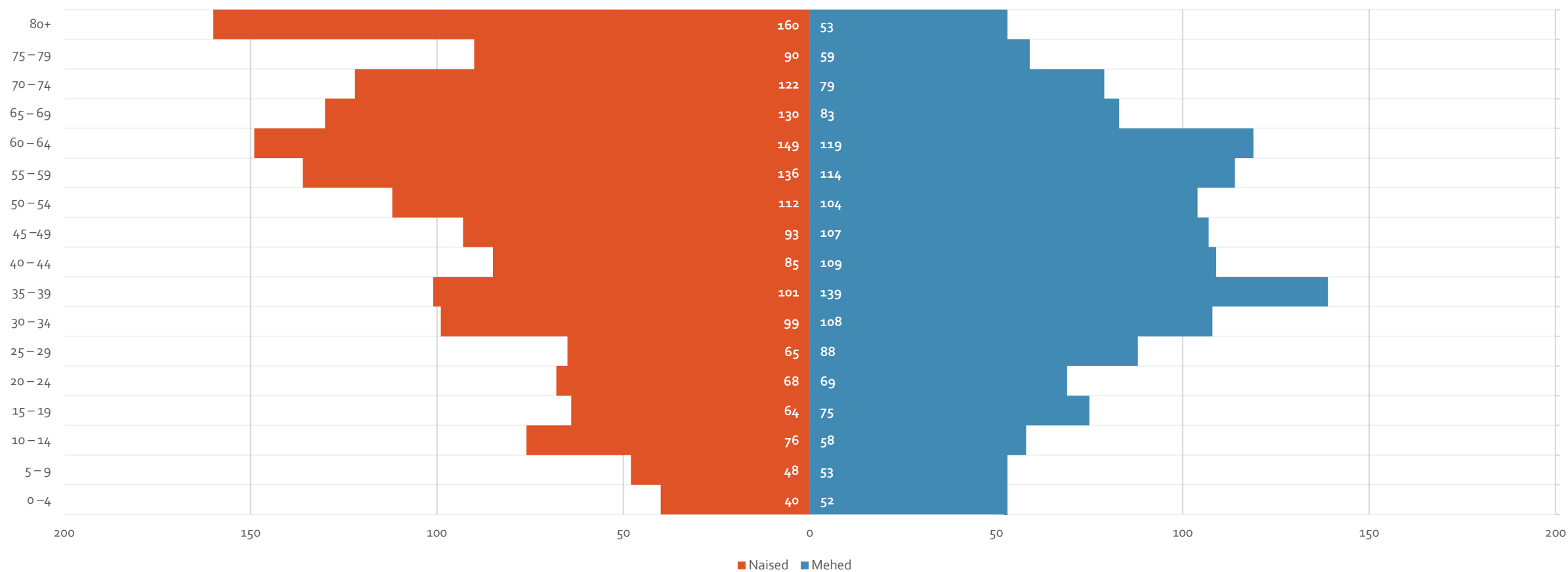
Kõrgessaare

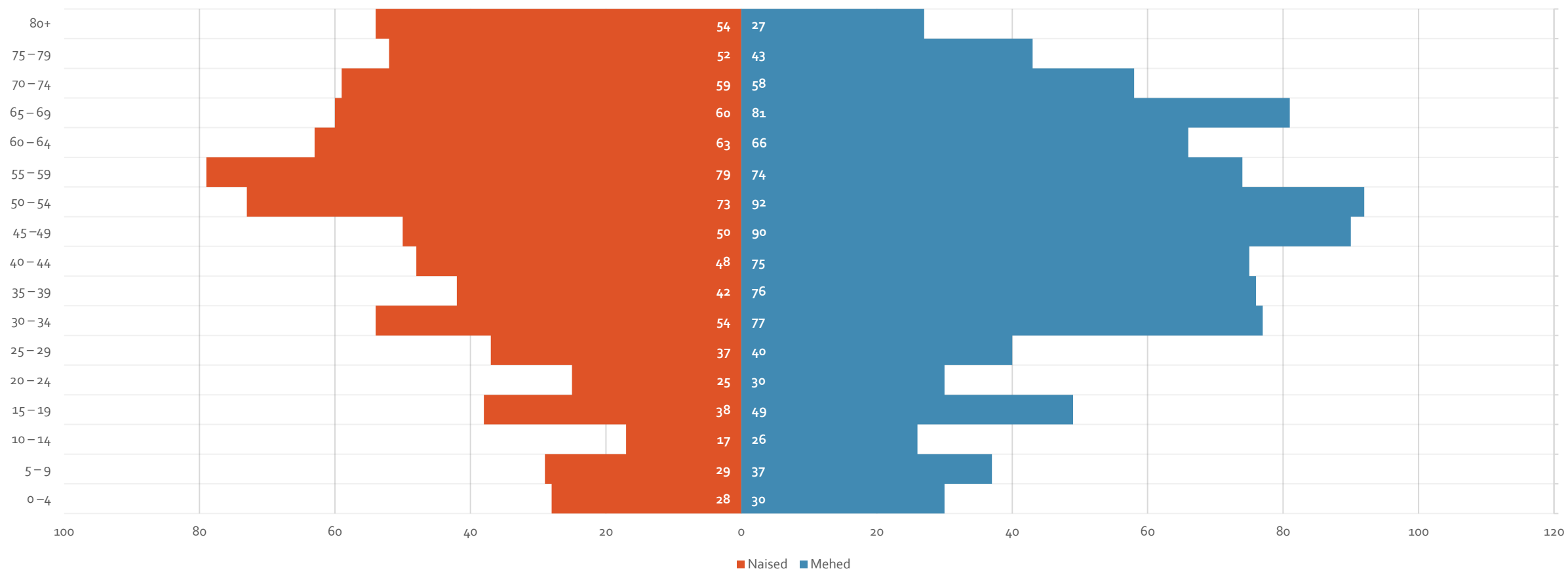
Soo-vanusjaotus seisuga 1.01.2025 Käina piirkonnas

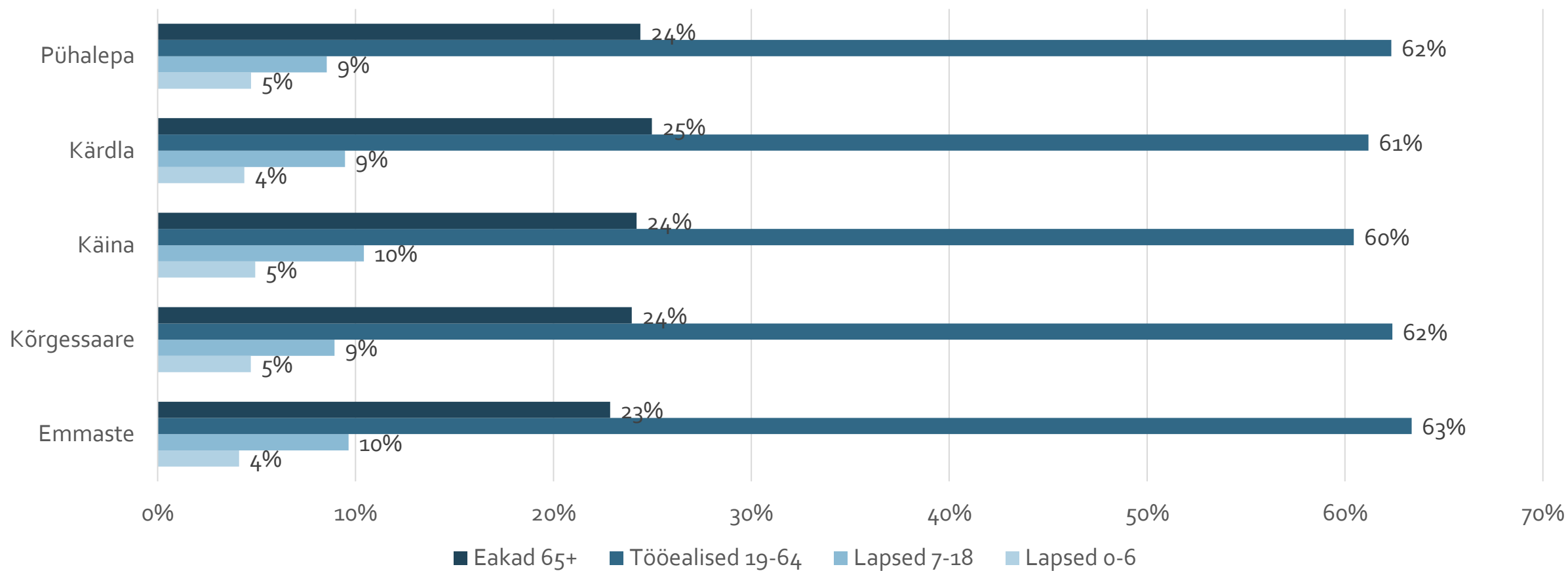
Soo-vanusjaotus seisuga 1.01.2025 Kärdla linnas

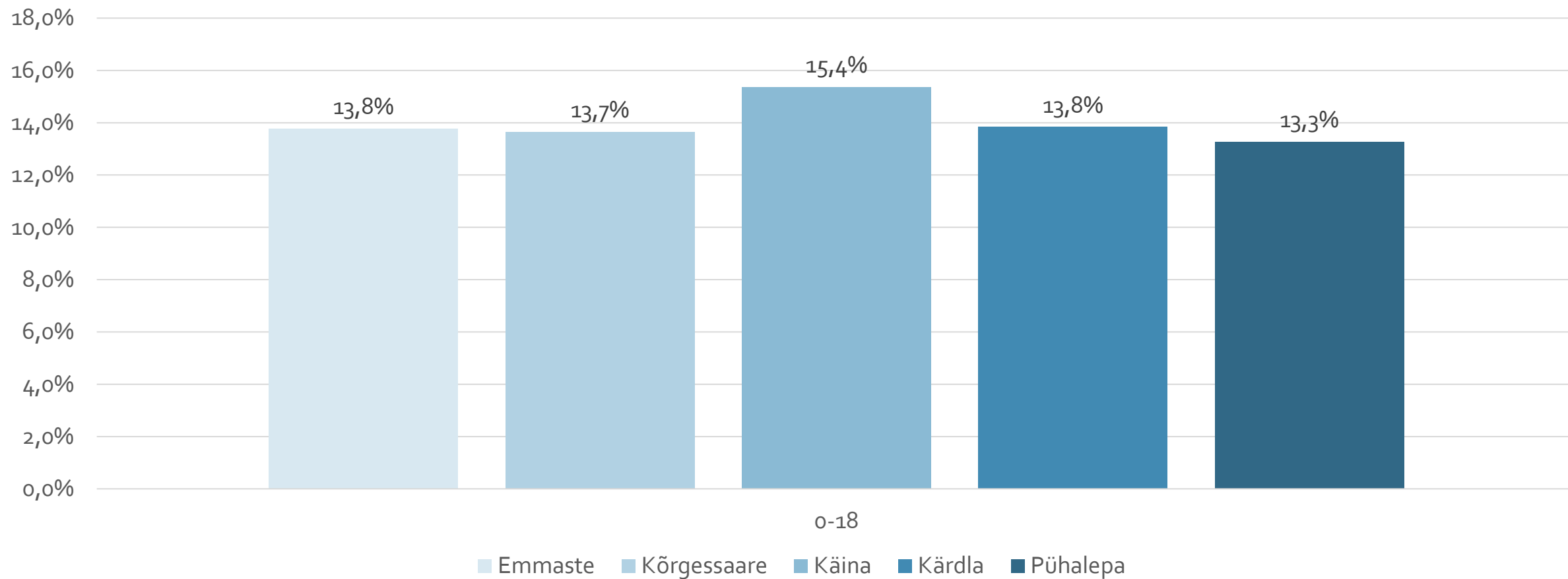
Soo-vanusjaotus seisuga 1.01.2025 Pühalepa piirkonnas

Vanusjaotus piirkondades seisuga 1.01.2025

Kuni 18-aastaste osakaal piirkondades 1.01.2025

Demograafilised näitajad Hiiumaa vallas ja piirkondades

Hiiumaa vald	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ülalpeetavate määr	0,50	0,51	0,51	0,52	0,52	0,52	0,53
Demograafilise tööturusurve indeks	0,53	0,52	0,49	0,49	0,48	0,47	0,46
Sugude suhe	1,04	1,04	1,05	1,06	1,06	1,06	1,07
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,46	1,48	1,49	1,45	1,42	1,42	1,40

Piirkonnad 2025	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa
Ülalpeetavate määr	0,47	0,53	0,58	0,55	0,51
Demograafilise tööturusurve indeks	0,37	0,42	0,60	0,45	0,39
Sugude suhe	1,22	1,22	1,08	0,90	1,20
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,55	1,63	1,49	1,21	1,41

- Ülalpeetavate määr iseloomustab ülalpeetavate (0–14-aastaste ning 65-aastaste ja vanemate) põlvkondade summaarse arvukuse suhet tööealiste (15–64-aastaste) arvukusse. Mida väiksem see suhe on, seda väiksem koormus on tööealistel. Valla näitaja 0,53 on Eesti keskmisega (0,57) võrreldes madalam.
- Demograafiline tööturusurve indeks arvutatakse 5–14-aastaste ja 55–64-aastaste elanike arvukuse suhtena. Indeks iseloomustab lähitulevikus tööturule sisenevate ja sealt väljuvate põlvkondade arvukuse vahekorda (tasakaalus rahvastiku korral võrdub ühega). Vallas on tööturule sisenevad põlvkonnad on poole väiksemad kui sealt väljuvad. Indeksi väärtus tasemel 0,46 on oluliselt madalam Eesti keskmisest (0,90).
- Sugude suhe näitab meeste arvu suhtena naiste arvu. Sugude suhe on vallas nii kogurahvastiku vaates kui ka vanuserühmas 20-39 tugevalt meeste poole kaldu

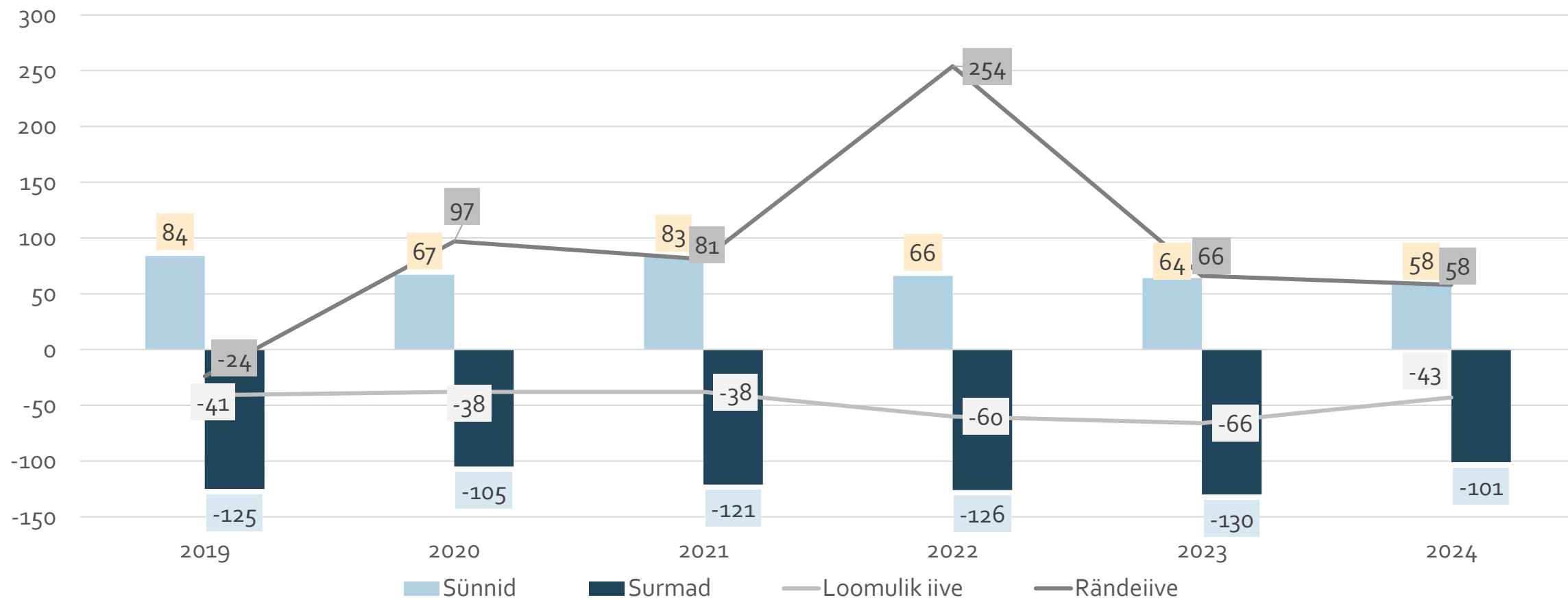
Rahvastiku koosseis ja muutus kantides 2019-2025

Piirkond	Kant	0-6	7-18	19-64	65+	Kokku	0-18	19-64	65+	Muutus 19-25	Muutuse %
Emmaste	Emmaste	9	32	246	86	373	11%	66%	23%	-18	-5%
Emmaste	Jausa	11	9	105	50	175	11%	60%	29%	26	17%
Käina	Kassari	25	46	256	91	418	17%	61%	22%	62	17%
Kõrgessaare	Kõpu	7	14	193	69	283	7%	68%	24%	54	24%
Kõrgessaare	Kõrgessaare	15	40	205	99	359	15%	57%	28%	-21	-6%
Käina	Käina	72	157	891	351	1 471	16%	61%	24%	-21	-1%
Kärdla	Kärdla linn	136	294	1 901	776	3 107	14%	61%	25%	-163	-5%
Kõrgessaare	Lauka	19	33	220	102	374	14%	59%	27%	29	8%
Kõrgessaare	Luidja	24	20	175	53	272	16%	64%	19%	50	23%
Kõrgessaare	Malvaste	4	24	121	28	177	16%	68%	16%	67	61%
Käina	Männamaa	9	21	152	78	260	12%	58%	30%	-9	-3%
Emmaste	Nurste	19	42	243	86	390	16%	62%	22%	29	8%
Pühalepa	Palade-Hellamaa	43	93	568	214	918	15%	62%	23%	115	14%
Pühalepa	Suuremõisa	25	45	359	147	576	12%	62%	26%	32	6%
Emmaste	Sõru	8	21	123	39	191	15%	64%	20%	15	9%
Pühalepa	Tubala-Nõmba	16	14	182	73	285	11%	64%	26%	6	2%
Emmaste	Valgu	5	18	84	28	135	17%	62%	21%	-7	-5%
Hiumaa vald	Kokku	447	923	6 024	2 370	9 764	14%	62%	24%	246	3%

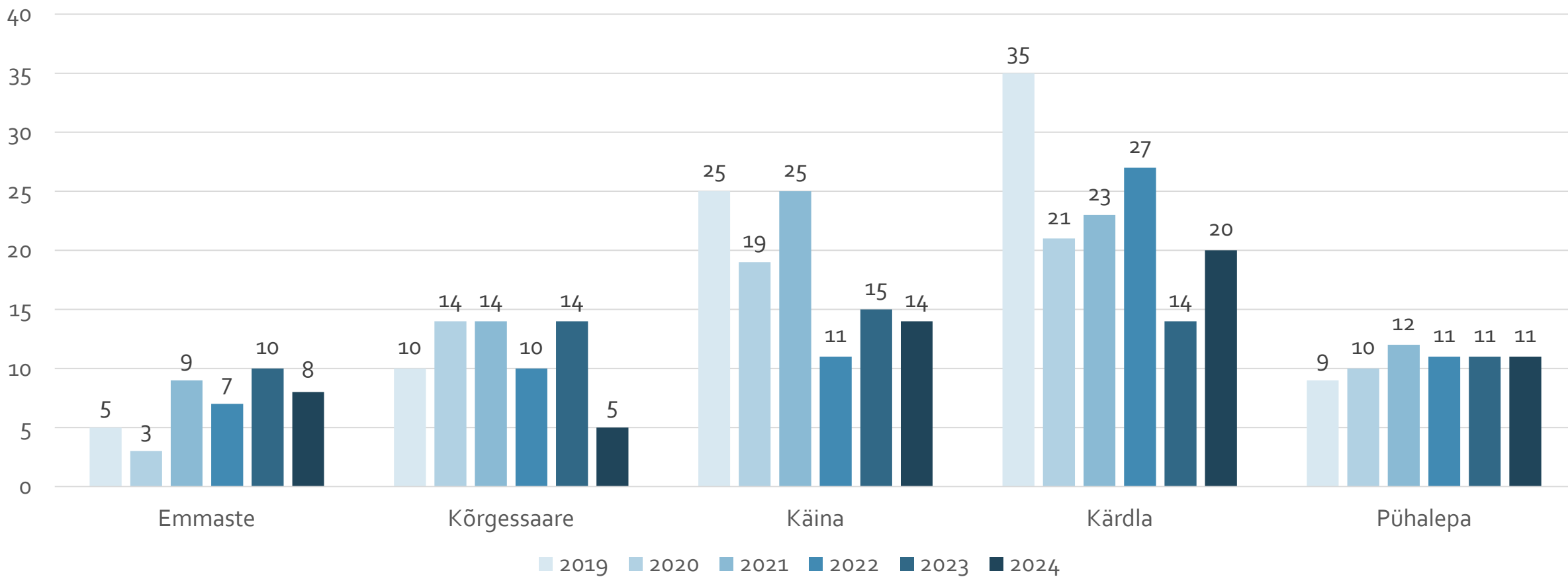
Lapsed kantides 2019-2025

Piirkond	Kant	Lasteaiaaas	Põhikoolieas	Gümnaasiumieas	Kokku	Lasteaiaaas	Põhikoolieas	Gümnaasiumieas	Muutus 19-25	Muutuse %
Emmaste	Emmaste	8	19	13	40	2%	5%	3%	-16	-29%
Emmaste	Jausa	9	6	3	18	5%	3%	2%	8	75%
Käina	Kassari	23	35	11	69	6%	8%	3%	22	45%
Kõrgessaare	Kõpu	6	10	4	20	2%	4%	1%	1	5%
Kõrgessaare	Kõrgessaare	12	28	12	52	3%	8%	3%	-6	-10%
Käina	Käina	60	124	33	217	4%	8%	2%	-43	-16%
Kärdla	Kärdla linn	109	217	77	403	3%	7%	2%	-75	-16%
Kõrgessaare	Lauka	16	26	7	49	4%	7%	2%	10	24%
Kõrgessaare	Luidja	21	14	6	41	8%	5%	2%	5	13%
Kõrgessaare	Malvaste	3	20	4	27	2%	11%	2%	8	38%
Käina	Männamaa	6	17	4	27	2%	7%	2%	0	0%
Emmaste	Nurste	14	21	21	56	4%	5%	5%	7	13%
Pühalepa	Palade-Hellamaa	33	58	35	126	4%	6%	4%	19	17%
Pühalepa	Suuremõisa	20	29	16	65	3%	5%	3%	12	23%
Emmaste	Sõru	7	13	8	28	4%	7%	4%	8	40%
Pühalepa	Tubala-Nõmba	14	8	6	28	5%	3%	2%	1	2%
Emmaste	Valgu	3	16	2	21	2%	12%	1%	4	24%
	20 Kokku	360	661	262	1 283	4%	7%	3%	-38	-3%

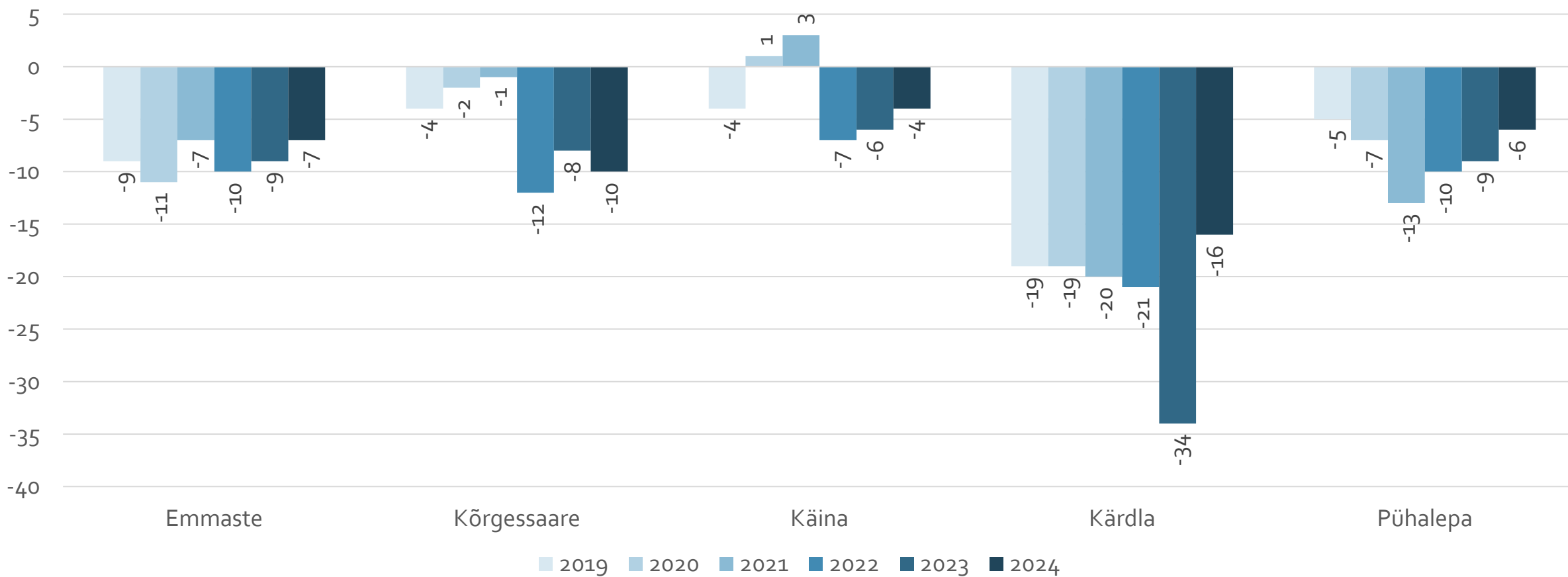
Loomulik ja rändeiive omavalitsuses

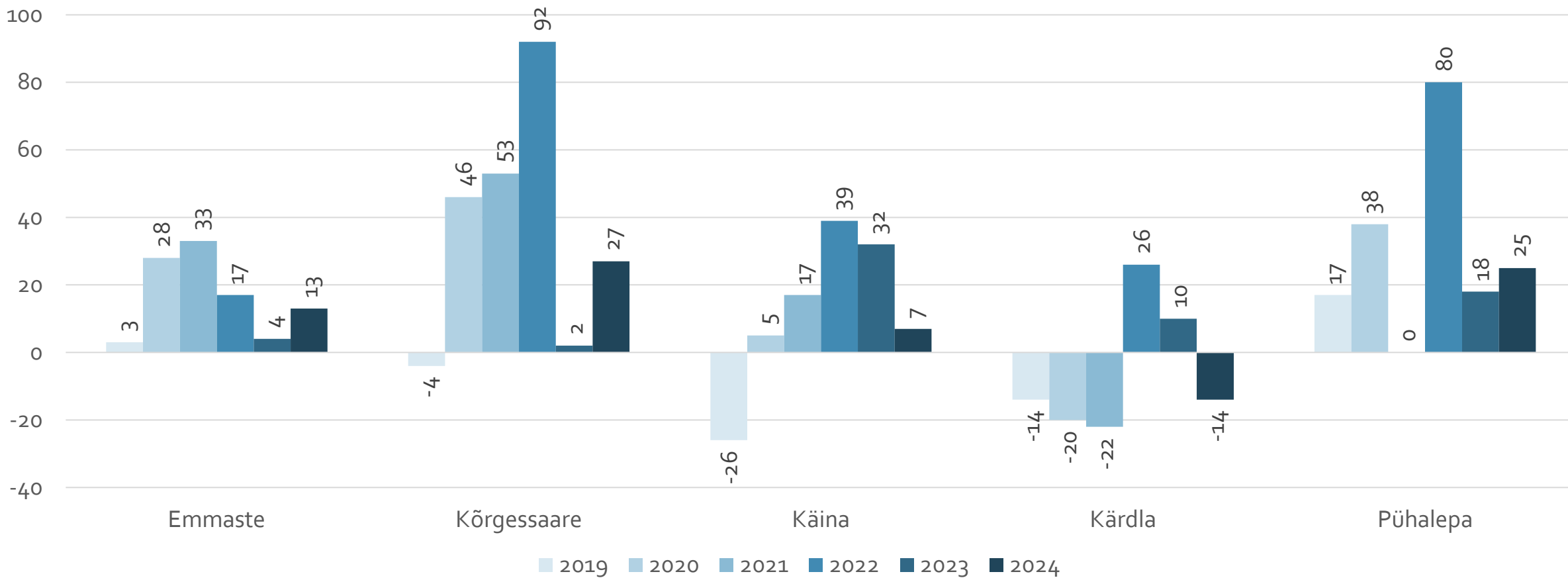
Sünnid piirkondades

Loomulik iive piirkondades

Rändeiive piirkondades

Loomuliku- ja rändeiibe mõju rahvaarvu muutusele

Loomuliku iibe jaotus	2019	2020	2021	2022	2023	2024	aastakeskmine
Emmaste	-0,7%	-0,9%	-0,6%	-0,8%	-0,7%	-0,6%	-0,7%
Kõrgessaaare	-0,3%	-0,2%	-0,1%	-0,9%	-0,6%	-0,7%	-0,4%
Käina	-0,2%	0,0%	0,1%	-0,3%	-0,3%	-0,2%	-0,1%
Kärdla	-0,6%	-0,6%	-0,6%	-0,7%	-1,1%	-0,5%	-0,7%
Pühalepa	-0,3%	-0,4%	-0,8%	-0,6%	-0,5%	-0,3%	-0,5%
Kokku	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,6%	-0,7%	-0,4%	-0,5%
Rändeiibe jaotus	2019	2020	2021	2022	2023	2024	aastakeskmine
Emmaste	0,2%	2,3%	2,7%	1,4%	0,3%	1,0%	1,3%
Kõrgessaaare	-0,3%	3,6%	4,0%	6,7%	0,1%	1,9%	2,7%
Käina	-1,2%	0,2%	0,8%	1,9%	1,5%	0,3%	0,6%
Kärdla	-0,4%	-0,6%	-0,7%	0,8%	0,3%	-0,4%	-0,2%
Pühalepa	1,0%	2,3%	0,0%	4,8%	1,0%	1,4%	1,8%
Kokku	-0,3%	1,0%	0,9%	2,7%	0,7%	0,6%	0,9%

Rändesaldo vanuserühmades 2019–2024

Vanus	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa	Hiiumaa vald
0–4	5	-3	-27	-34	12	-47
5–9	-2	12	4	5	10	29
10–14	6	3	-2	-4	12	15
15–19	7	9	-3	-7	9	15
20–24	-3	-2	-2	-7	-3	-17
25–29	-9	19	-22	-30	13	-29
30–34	11	7	-8	-6	1	5
35–39	9	25	10	-3	21	62
40–44	25	31	21	-6	19	90
45–49	18	26	14	-4	42	96
50–54	15	18	20	18	27	98

Vanus	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa	Hiiumaa vald
0–6	0	-2	-20	-34	15	-41
7–15	12	17	-4	-2	23	46
16–18	5	4	-1	0	7	15

Vanuserühma 0–18 rändesaldo 2019–2024

Vanus	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa	Hiiumaa vald
0	0	-10	-16	-16	8	-34
1	-1	4	-1	-5	-4	-7
2	2	-5	-7	-11	-3	-24
3	3	5	3	-1	5	15
4	1	3	-6	-1	6	3
5	-2	5	2	0	0	5
6	-3	-4	5	0	3	1
7	-1	4	-3	2	2	4
8	2	6	-1	2	2	11
9	2	1	1	1	3	8
10	1	-2	4	0	1	4
11	2	-3	-4	1	4	0
12	2	3	-2	-3	1	1
13	-1	2	0	-1	1	1
14	2	3	0	-1	5	9
15	3	3	1	-3	4	8
16	1	3	0	-1	3	6
17	2	4	-3	-3	1	1
18	2	-3	2	4	3	8

Rändesaldo Emmaste piirkonnas

Emmaste	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0-4	2	2	3	-1	2	-3	5	7	-2
5-9	1	2	0	-2	-3	0	-2	3	-5
10-14	0	3	4	-1	-2	2	6	7	-1
15-19	4	3	5	-3	0	-2	7	12	-5
20-24	0	1	0	-1	-1	-2	-3	1	-4
25-29	0	-8	-1	0	-1	1	-9	-9	0
30-34	-2	4	6	2	2	-1	11	8	3
35-39	1	3	5	0	-1	1	9	9	0
40-44	1	6	8	1	5	4	25	15	10
45-49	1	4	5	5	-3	6	18	10	8
50-54	3	1	0	4	7	0	15	4	11

Emmaste	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0-6	1	3	2	-3	0	-3	0	6	-6
7-15	4	4	8	-2	-4	2	12	16	-4
16-18	2	1	2	0	1	-1	5	5	0

Rändesaldo Kõrgessaare piirkonnas

Kõrgessaare	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0-4	-2	-4	3	4	-7	3	-3	-3	0
5-9	0	4	6	4	-2	0	12	10	2
10-14	-1	1	2	2	-2	1	3	2	1
15-19	-3	5	3	5	0	-1	9	5	4
20-24	-2	1	-1	1	0	-1	-2	-2	0
25-29	2	2	-3	12	1	5	19	1	18
30-34	-5	4	-1	6	-2	5	7	-2	9
35-39	-4	9	10	11	-1	0	25	15	10
40-44	1	6	9	15	1	-1	31	16	15
45-49	2	6	5	12	0	1	26	13	13
50-54	3	4	5	4	-2	4	18	12	6

Kõrgessaare	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0-6	-3	-2	5	4	-7	1	-2	0	-2
7-15	1	4	7	6	-4	3	17	12	5
16-18	-2	4	0	4	-1	-1	4	2	2

Rändesaldo Käina piirkonnas

Käina	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0-4	-11	0	-9	2	-3	-6	-27	-20	-7
5-9	-2	-2	5	-2	6	-1	4	1	3
10-14	-4	-2	1	3	1	-1	-2	-5	3
15-19	-2	-4	1	-2	4	0	-3	-5	2
20-24	0	4	-10	3	1	0	-2	-6	4
25-29	-6	2	-5	-8	-3	-2	-22	-9	-13
30-34	-4	-6	-3	3	0	2	-8	-13	5
35-39	-3	-2	-1	13	5	-2	10	-6	16
40-44	-1	0	4	7	11	0	21	3	18
45-49	0	-4	2	5	7	4	14	-2	16
50-54	-3	5	8	-1	3	8	20	10	10

Käina	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0-6	-11	-1	-6	1	3	-6	-20	-18	-2
7-15	-6	-3	3	2	3	-3	-4	-6	2
16-18	-2	-2	1	1	1	0	-1	-3	2

Rändesaldo Kärdla linnas

Kärdla	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0–4	-8	-9	-10	-2	-4	-1	-34	-27	-7
5–9	-1	-1	0	3	4	0	5	-2	7
10–14	-1	-5	1	5	1	-5	-4	-5	1
15–19	2	-9	-6	2	-3	7	-7	-13	6
20–24	0	-4	0	1	7	-11	-7	-4	-3
25–29	-13	-2	-1	-6	5	-13	-30	-16	-14
30–34	1	-8	-2	-11	15	-1	-6	-9	3
35–39	5	6	-3	-3	-8	0	-3	8	-11
40–44	-2	3	-11	9	-4	-1	-6	-10	4
45–49	-10	-2	2	8	2	-4	-4	-10	6
50–54	4	3	1	0	3	7	18	8	10

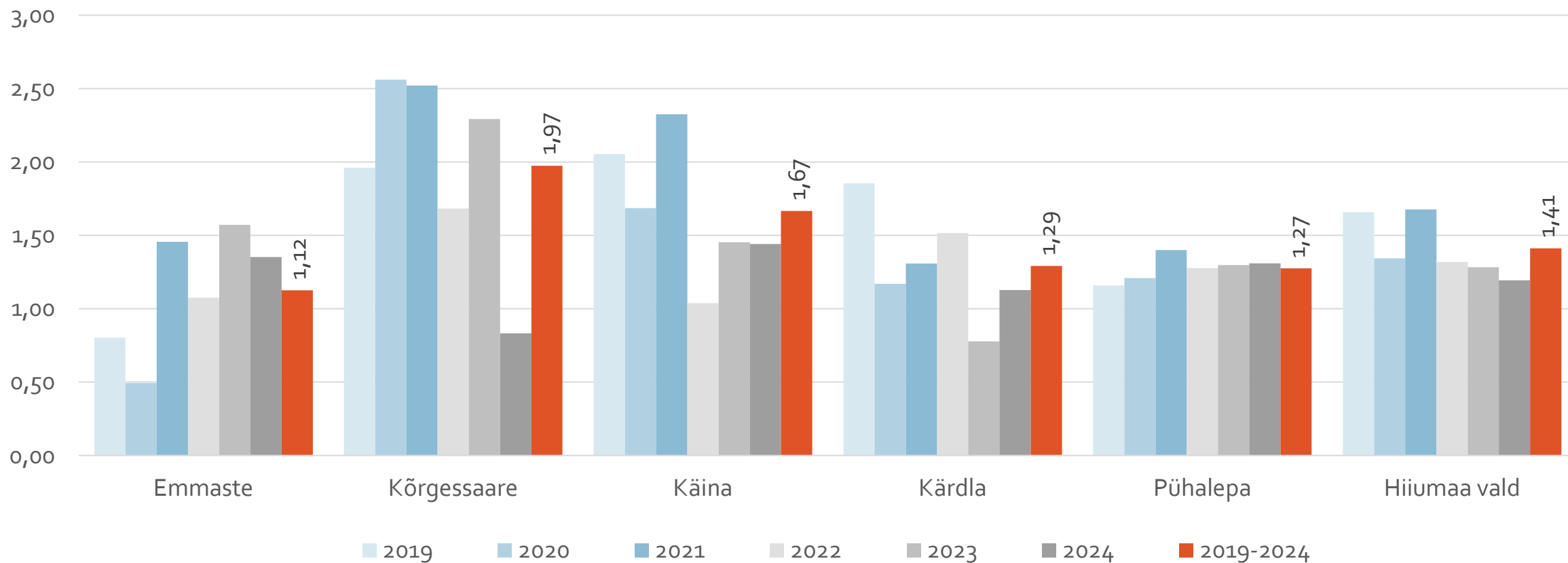
Kärdla	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0–6	-8	-10	-13	1	-3	-1	-34	-31	-3
7–15	-2	-6	1	4	3	-2	-2	-7	5
16–18	2	-3	-2	3	-1	1	0	-3	3

Rändesaldo Pühalepa piirkonnas

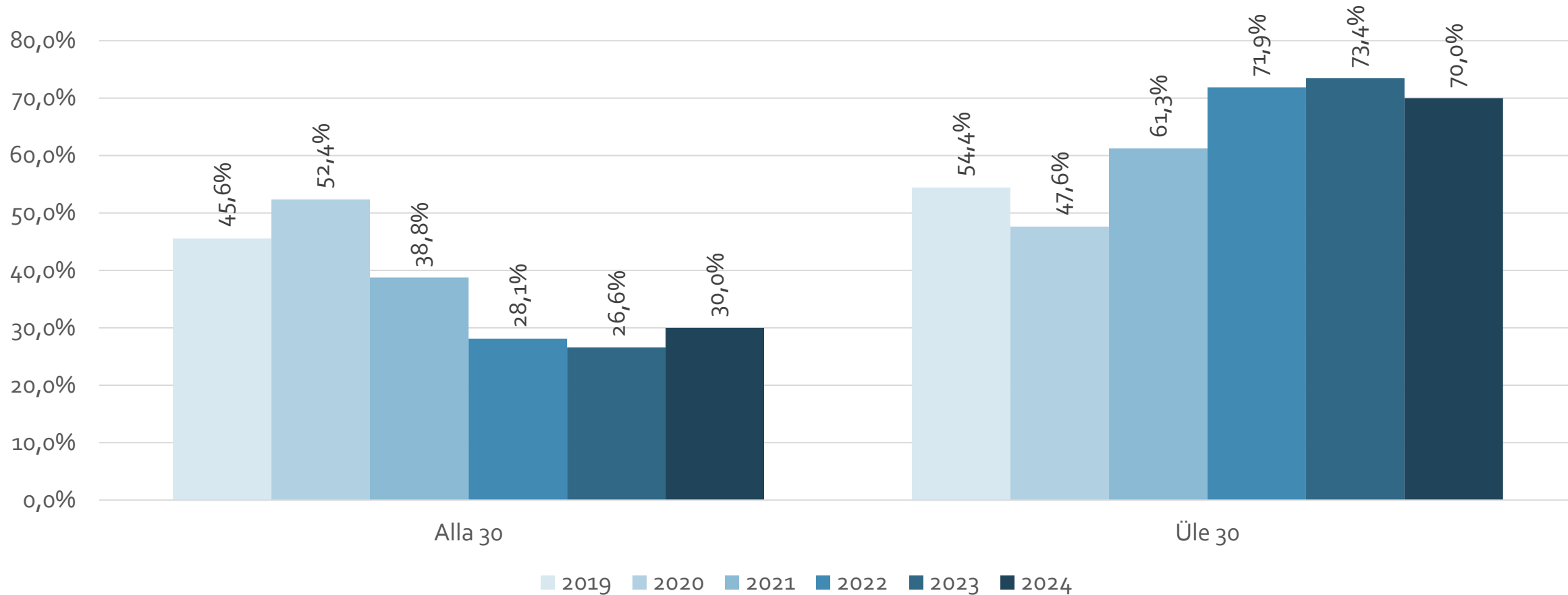
Pühalepa	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0-4	4	-1	-1	8	1	1	12	2	10
5-9	1	-1	-2	11	-1	2	10	-2	12
10-14	3	4	3	1	-2	3	12	10	2
15-19	2	3	2	4	-1	-1	9	7	2
20-24	-2	1	-1	0	0	-1	-3	-2	-1
25-29	7	4	2	2	-5	3	13	13	0
30-34	-6	7	-5	2	1	2	1	-4	5
35-39	0	3	-3	17	5	-1	21	0	21
40-44	5	1	4	2	3	4	19	10	9
45-49	4	5	10	13	5	5	42	19	23
50-54	-3	2	0	19	4	5	27	-1	28

Pühalepa	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Kokku	2019-2021	2022-2024
0-6	6	-3	-2	14	-1	1	15	1	14
7-15	2	6	3	8	0	4	23	11	12
16-18	2	1	2	1	0	1	7	5	2

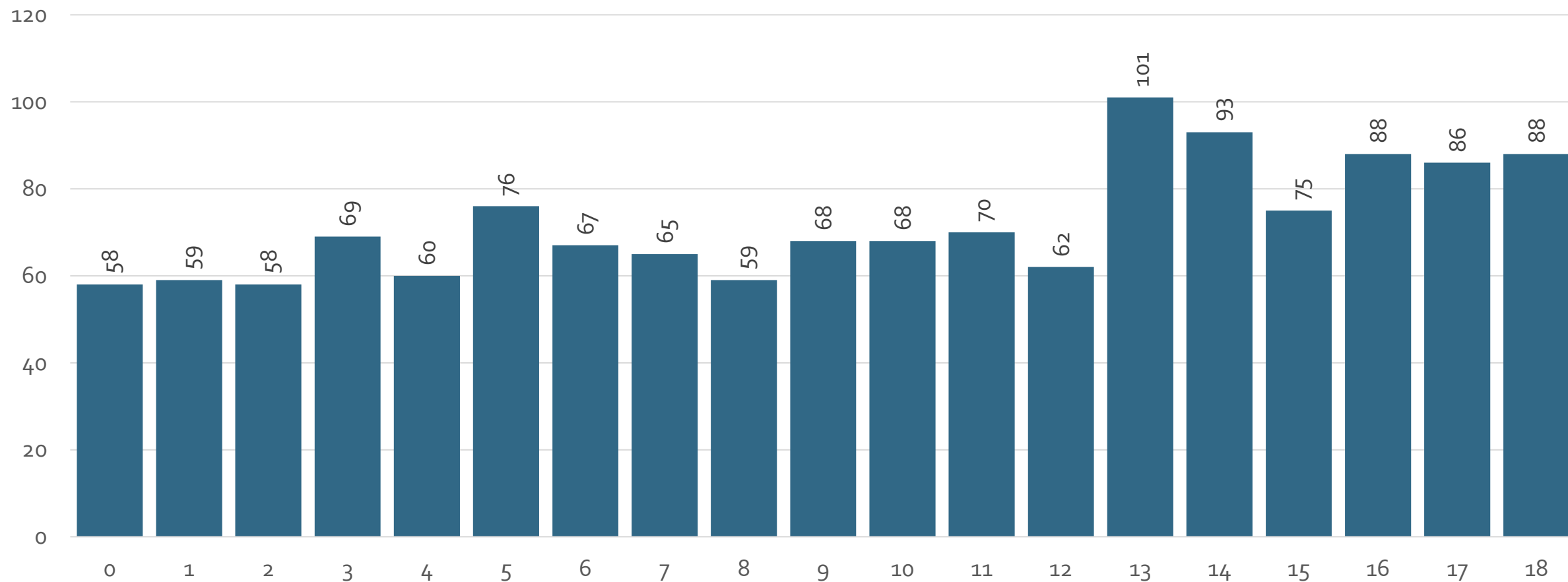
Summaarne sündimuskordaja

Sünnitajate vanusjaotus

Lapsed vanuses 0-18 omavalitsuses seisuga 1.01.2025

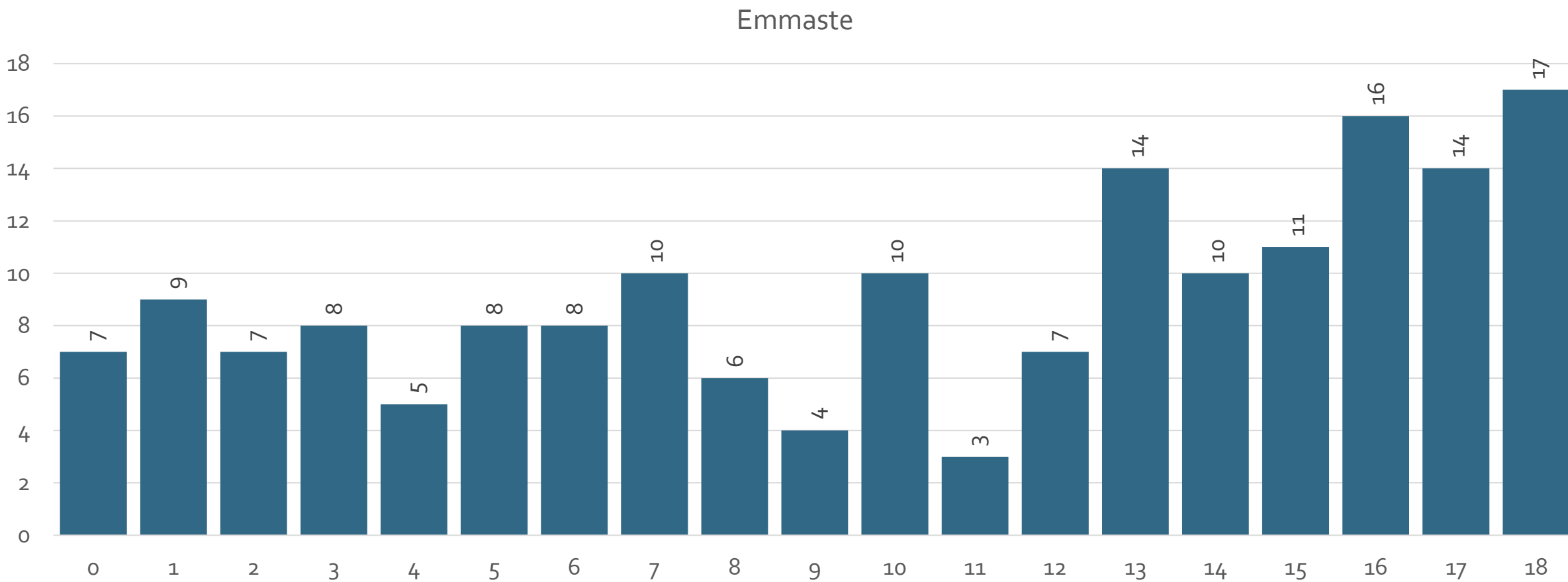

1-18-aastased vanuserühmadena seisuga 1.01.2024

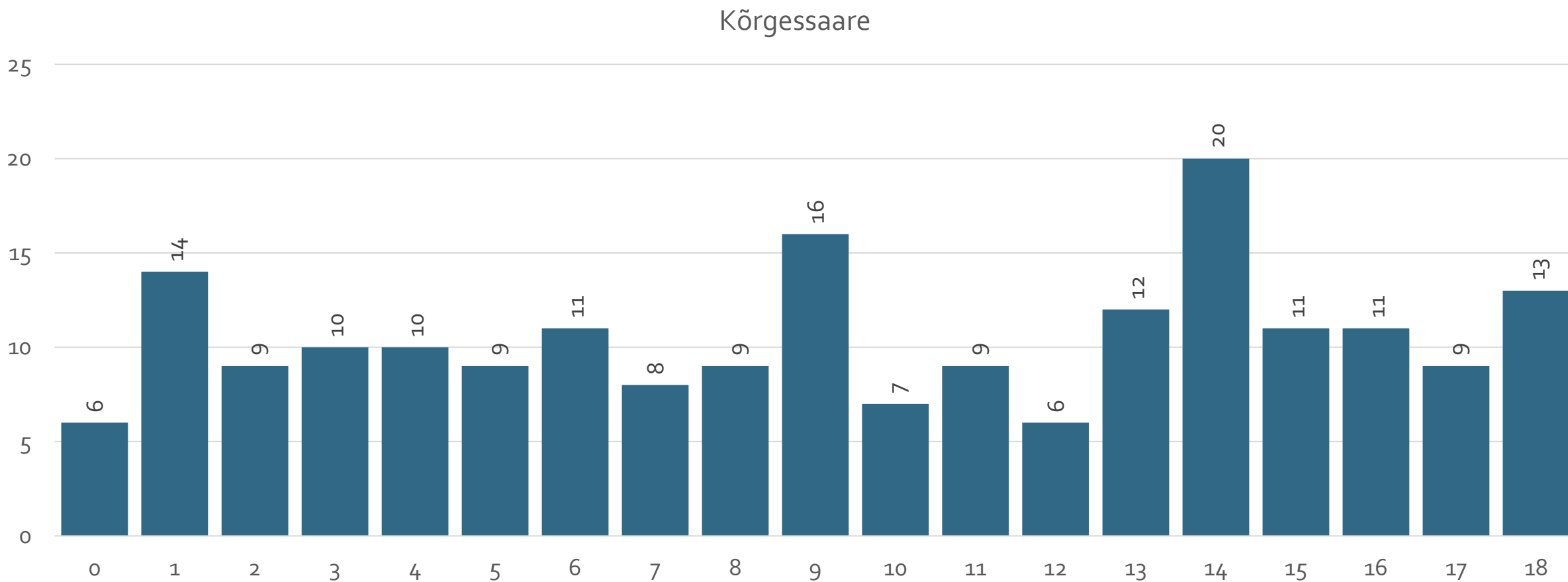
	Hiumaa vald	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa
kooli 4-6 aasta pärast	186	24	33	39	53	37
kooli 3. a. jooksul	203	21	30	55	62	35
I aste	192	20	33	42	57	40
II aste	200	20	22	64	67	27
III aste	269	35	43	70	93	28
gümnaasium	262	47	33	48	77	57

- Vaadeldes valla ja piirkondade lapsi kolme aastaste vanuserühmadena, on näha, et olemasoleva vanusstruktuuri järgi siseneb järgneval kuuel aastal KOV-is põhikooliikka väiksem arv lapsi (-80), kui seal hetkel on
- Enim on vallas praegu III kooliastmes ja gümnaasiumiastmes lapsi.

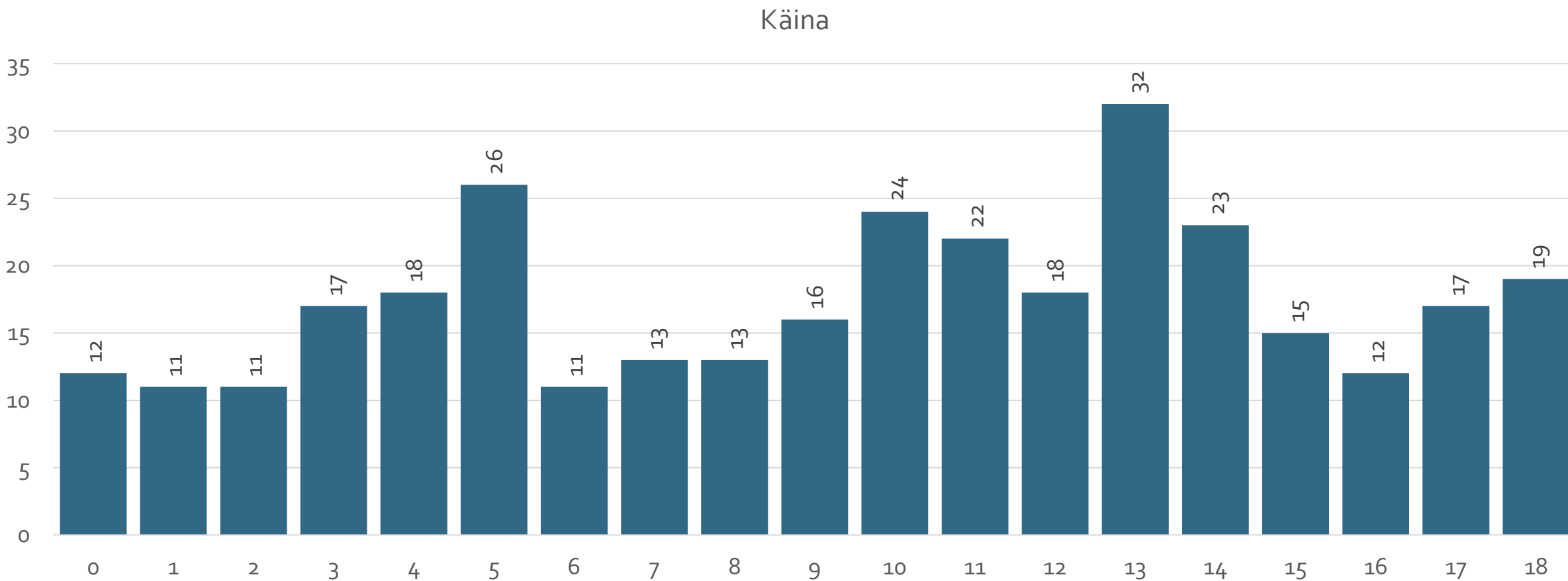
Emmaste piirkond

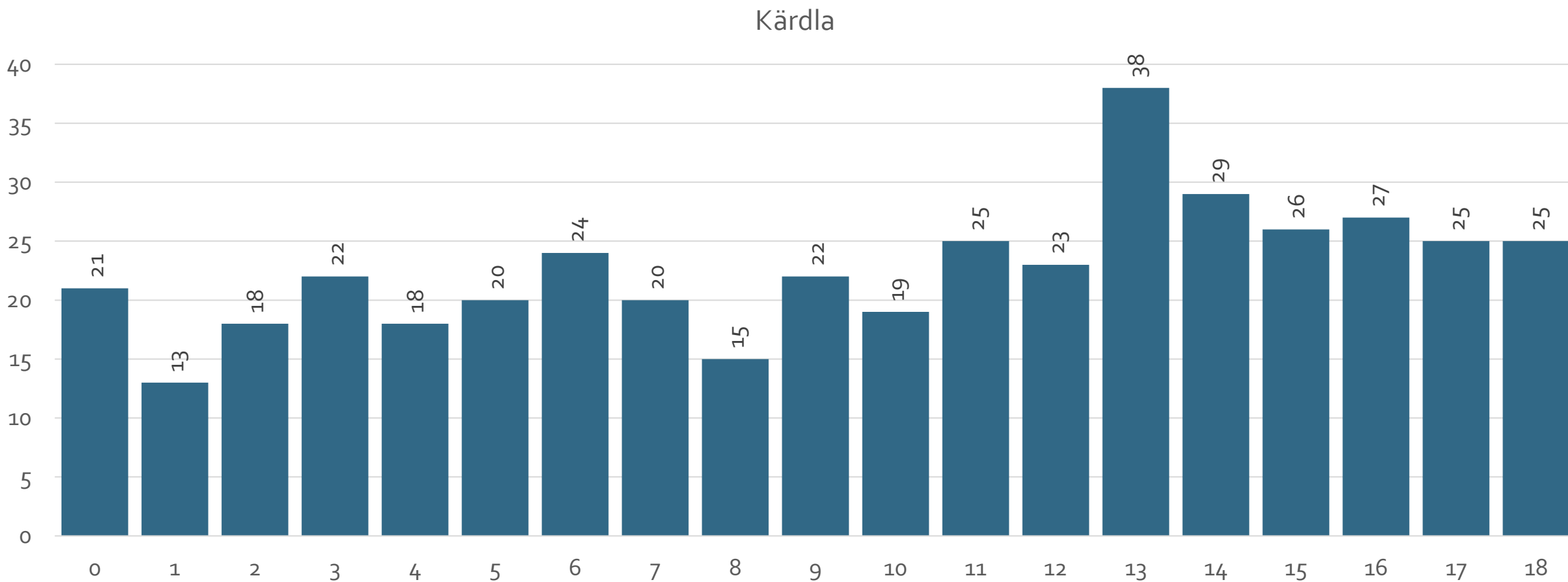
Kõrgessaare piirkond

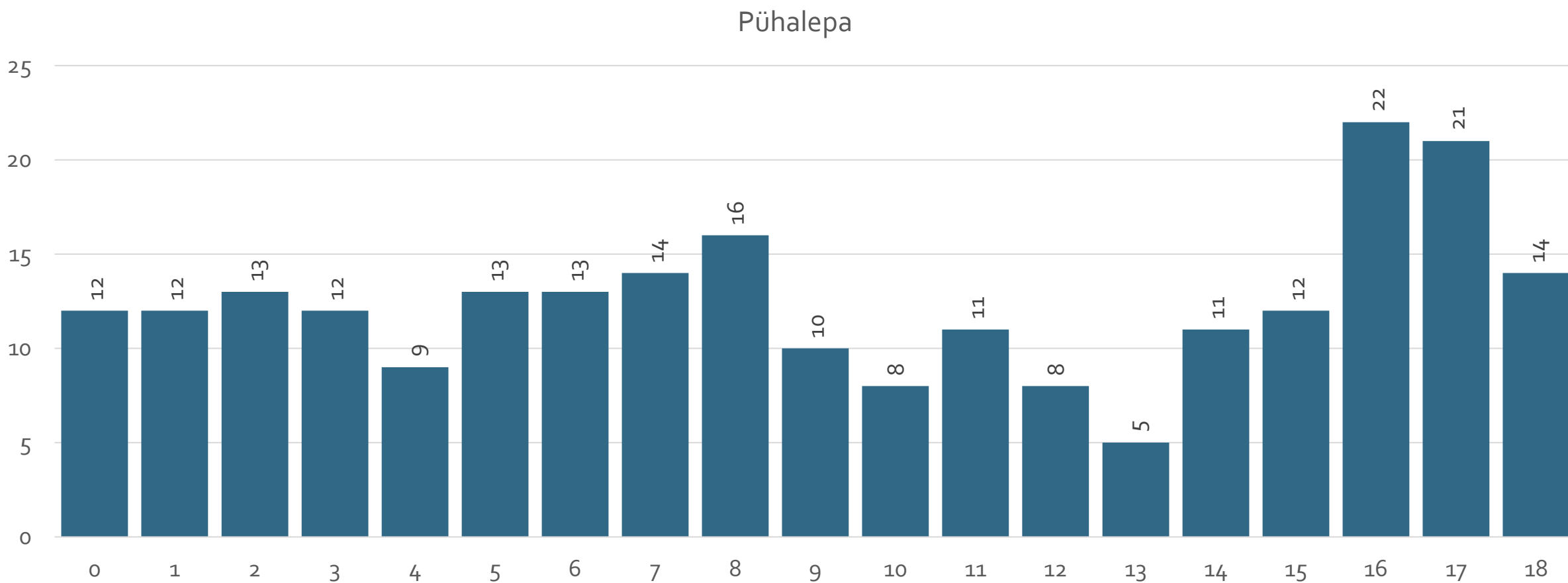
Käina piirkond

Kärdla linn

Pühalepa piirkond

KOKKUVÕTE: senised rahvastikuarengud I

- Elanike arv Hiiumaa vallas on viimase 15 aasta jooksul mõnevõrra vähenenud – kokku 5% ehk 700 inimese võrra.
- Kahanemise tempo on olnud suhteliselt stabiilne, keskmiselt 0,4% aastas. Teisalt möödunud viiel aastal aset leidnud rahvaarvu kasv keskmiselt 0,7% aastas.
- Perioodi kokkuvõttes on kahanemine aset leidnud kõikides vanuserühmades peale eakate (65+ eluaastat).
- Elanike arvu muutuses valla piirkondades on erinevusi. Kõrgessaare ja Pühalepa piirkonnas on viimasel 6 aastal rahvaarv kiirelt kasvanud, Emmaste ja Käina piirkonnas pisut kasvanud, Kärđlas vähenenud.
- Piirkondade elanikkonna vanusjaotus on sarnane - vanusegrupi 0-18 osakaal on 13-15%, tööealiste (60-63%) ja eakate (23-25%). Laste osakaal on oluliselt madalam ning tööealiste ja eakate osakaal kõrgem kui Eestis keskmiselt.

KOKKUVÕTE: senised rahvastikuarengud II

- Sündide arv on viimase 6 aasta lõikes vähenemise trendis, samuti on loomulik iive (sündide ja surmade vahe) püsinud pidevalt negatiivne. Viimase 6 aasta jooksul on valla elanikkondnegatiivse loomuliku iibe tagajärjel kahanenud 290 inimese võrra.
- Elanike rändesaldo on viimasel viiel aastal olnud positiivne. Aastatel 2019-2024 saabus valda 530 inimest enam kui lahkus. Suhtena piirkonna elanikkonda on rände tulemusena kõige rohkem lisandunud inimesi Kõrgessaare ja Pühalepa piirkonda.
- Rände tulemusena on vähenenud eelkõige vanuserühmad vahemikus 0-4 ja 20-29 eluaastat. Noorematesse vanuserühmadesse (5-19) on lisandunud paar last aastas, kuid see tähendab siiski, et rände otsene mõju lasteaiakohtade ja koolikohtade nõudlusele on tagasihoidlik. Sisse rändajate põhiosa moodustavad 40-aastased ja vanemad.
- Tänapäevaste laste arvukus piirkondades näitab, et nõudlus eelkõige koolikohtade osas kahaneb.

2. Rahvastiku- ja teenusevajaduse prognoos

Metoodika (1)

- Rahvastikuprognosis koosneb Hiiumaa valla viie piirkonna rahvastikuprognosidest, mis on koostatud enimkasutataval kohortkomponendi ehk vanusnihke meetodil.
- Prognoosi väljundiks on valla igale piirkonnale koostatud **baasstsenaarium (joonistel A)** ja **rändestsenaarium (joonistel B)** – piirkondade tulemuste liitmisel moodustub vastav valla tervikprognoos.
- **Baasstsenaariumis** eeldatakse, et tegemist on suletud rahvastikuga, mis tähendab, et selle koostamisel rännet ei arvestata ning analüüsitakse sündimus- ja suremuskäitumise mõju tuleviku rahvastiku arengule. Seega iseloomustab baasstsenaarium tänaseks kujunenud rahvastiku sisemist taastevõimet piirkondades.
- **Rändestsenaariumis** on eeldatud sisserände toimumist igast valla piirkonnast ning oodatava eluea pikenemist.

Metoodika (2)

- Lähtuvalt analüüsist on püstitatud eeldused, mis jäävad kehtima kogu prognoosiperioodi jooksul.
- Alushariduses (sõime- ja lasteaiakohad) osalevad 1,5 kuni 6 (k.a) aastased lapsed, põhihariduses osalevad 7–15-aastased lapsed ja gümnaasiumihariduses 16–18-aastased noored.
- Põhikooli ja gümnaasiumi teenusevajadus tekib jooksva aasta 1. septembri seisuga. Arvestatud on proportsiooniga, mille kohaselt läheb 1 klassi 74% siseneva aasta ja 26% sellest vanema aasta lastest.
- Haridusteenuste sihtrühmadest laste/noorte arv on esitatud õppeaasta seisuga (kogurahvastik ja vanemad vanusrühmad aasta alguse seisuga)
- Arvestades lasteaiaaas laste (1,5–6 eluaastat) ja põhikoolieas laste (7–15 eluaastat) osalust teenusel (alusharidus, statsionaarne õpe põhikoolis), saab lihtsustatult arvestada, et vastava vanuserühma demograafiline suurus vastaval õppeaastal on ka peaaegu tegelik teenusevajadus (teenuskohtade ja valla rahastamise vaates).

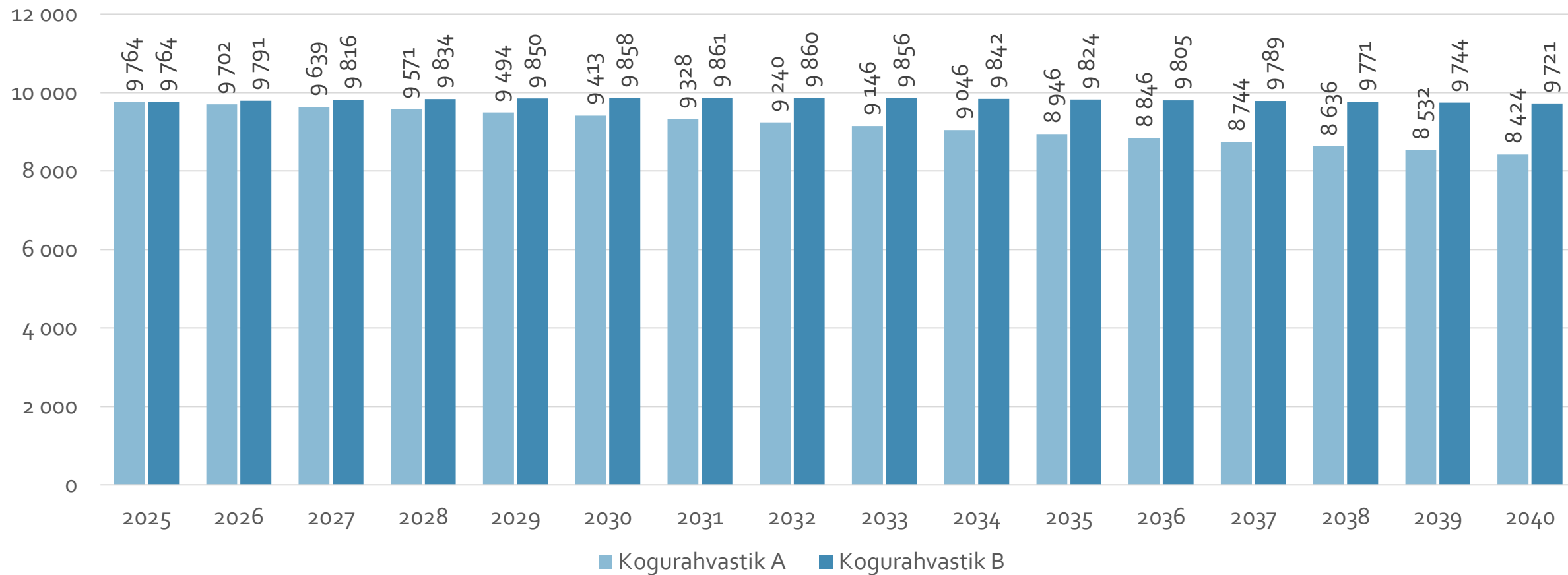
Baasstsenaariumi eeldused (joonistel A)

- Püstitatud on eeldused, kus rändeprotsessidega ei ole arvestatud ehk stsenaarium iseloomustab rahvastiku sisemist taastevõimet.
- Summaarse sündimuskordaja eelduste aluseks on näitaja viimase 3–6 aasta dünaamika: Kõrgessaare piirkonnas 1,6, Emmaste, Käina, Kärddla ja Pühalepa piirkonnas 1,3 last viljakas eas naise kohta. Kordaja jääb samale tasemele prognoosiperioodi lõpuni.
- Hiiu maakonna meeste ja naiste oodatav eluiga sünnimomendil aastal 2022/2023 (meestel 74 ja naistel 83 eluaastat) jääb muutumatuks prognoosiperioodi lõpuni.

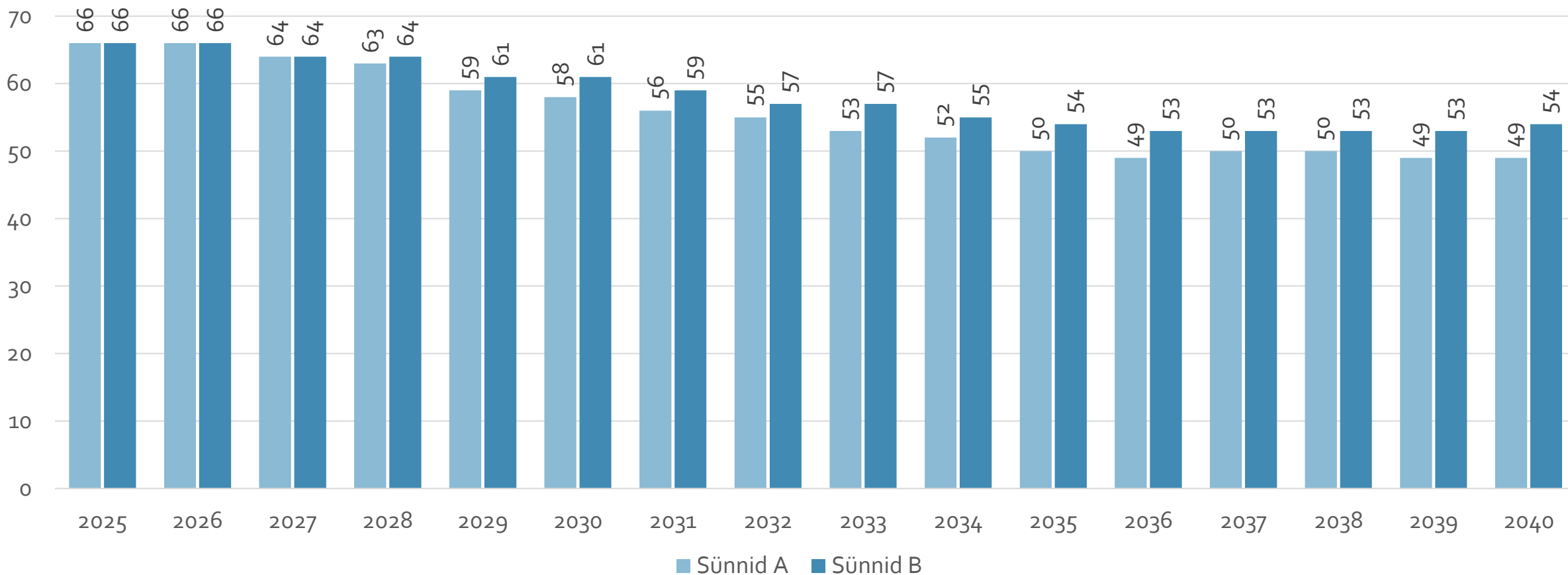
Rändestsenaariumi eeldused (joonistel B)

- Stsenaarium iseloomustab rahvastiku võimalikke tulevikuarenguid kindlate rände-eelduste realiseerumisel.
- Summaarse sündimuskordaja eelduste aluseks on näitaja viimase 3–6 aasta dünaamika: Kõrgessaare piirkonnas 1,6, Emmaste, Käina, Kärkla ja Pühalepa piirkonnas 1,3 last viljakas eas naise kohta. Kordaja jääb samale tasemele prognoosiperioodi lõpuni.
- Hiiu maakonna meeste ja naiste oodatav eluiga sünnimomendil aastal 2022/2023 (meestel 74 ja naistel 83 eluaastat) pikeneb prognoosiperioodi lõpuni.
- Rände-eeldused on püstitatud tuginedes seniste rändeliikumistele
- Perioodil 2025–2040 on arvestatud toimuva sisserändega mahus ligi 1250 elanikku. Rände raskuskese on vanuses 34-55 eluaastat
- Kõrgessaare ja Pühalepa piirkonda lisandub perioodil 350, Emmaste ja Käina piirkonda 200 ja Kärkla linna 150 elanikku.
- Rändemaht on ajas kahanev.

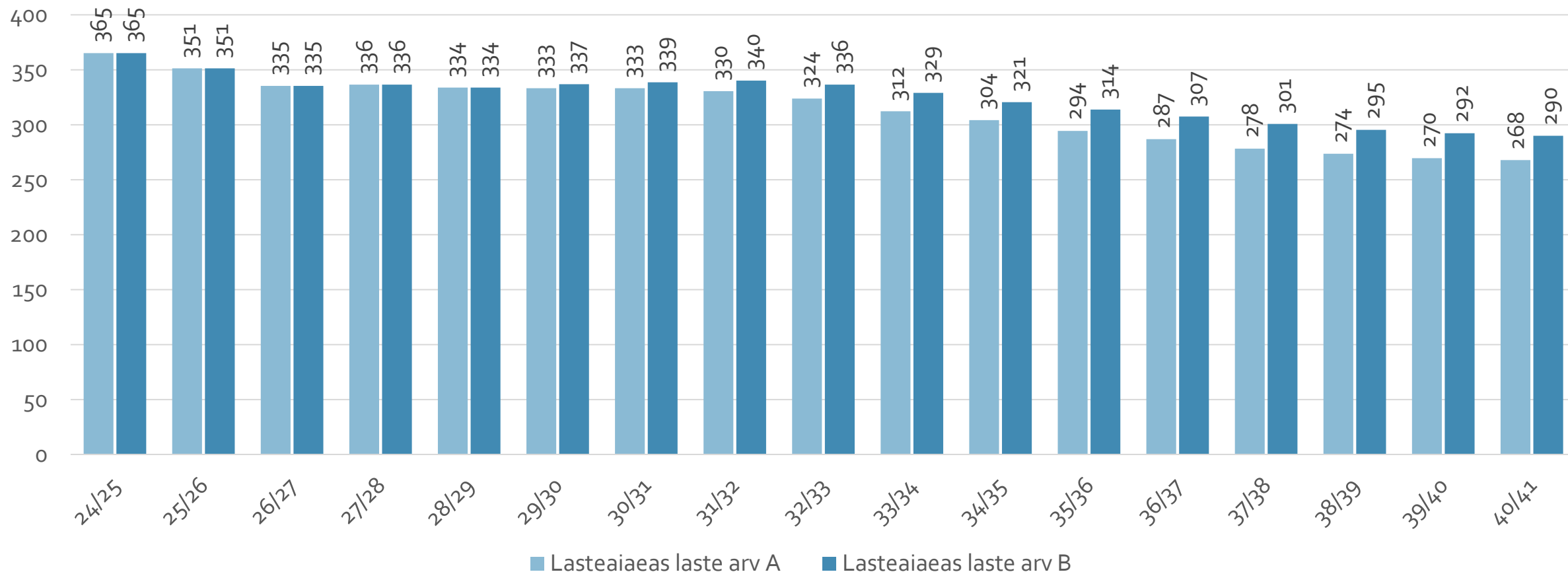
Kogurahvastik omavalitsuses

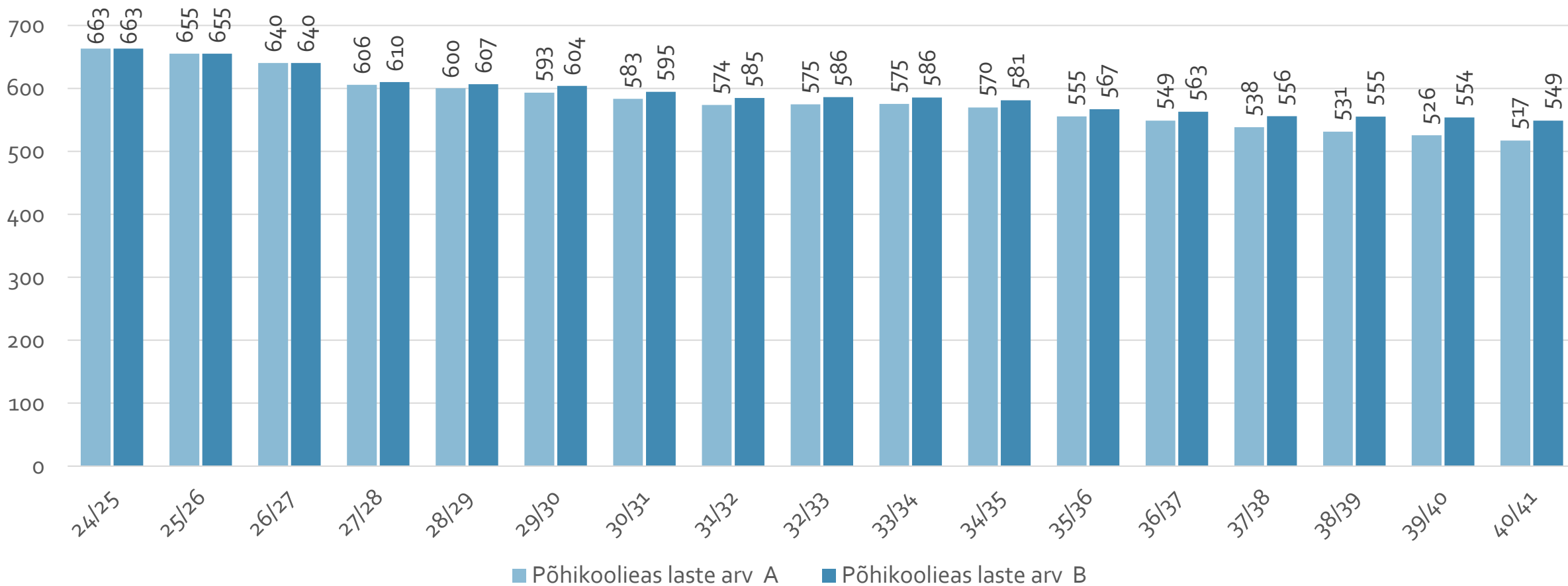
Sünnid omavalitsuses

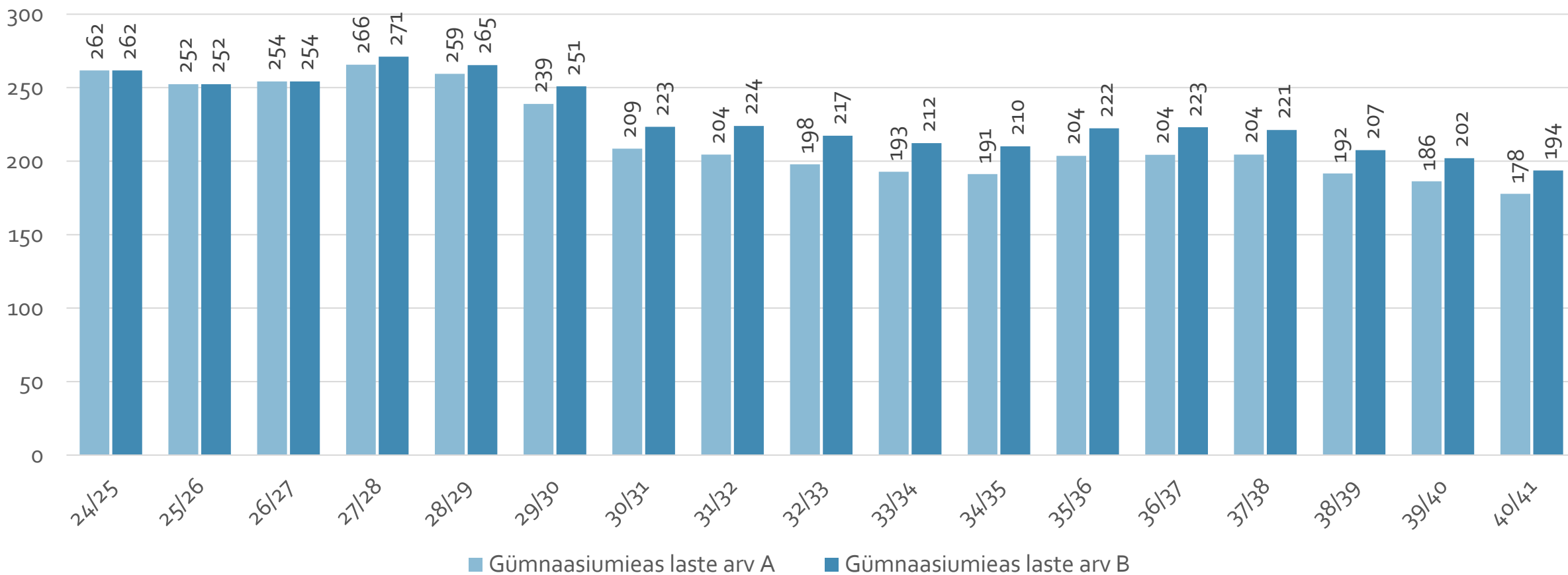
Lasteaiaees lapsed omavalitsuses

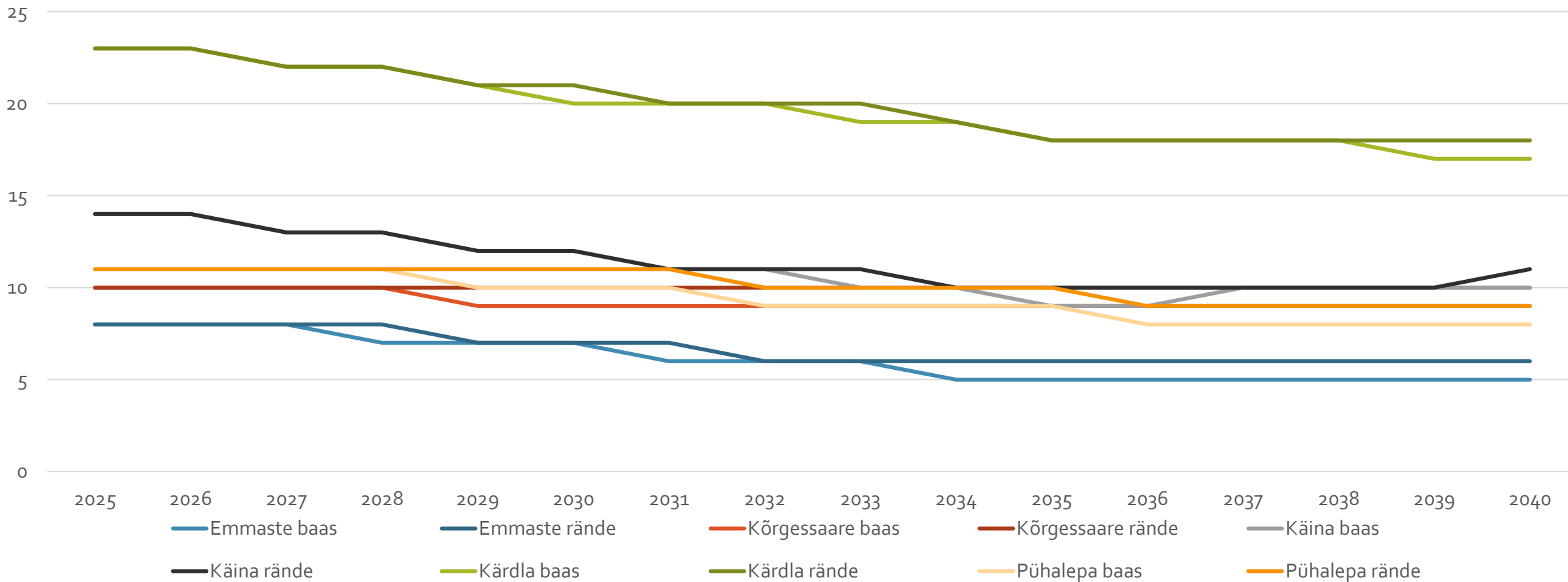
Põhikoolieas lapsed omavalitsuses

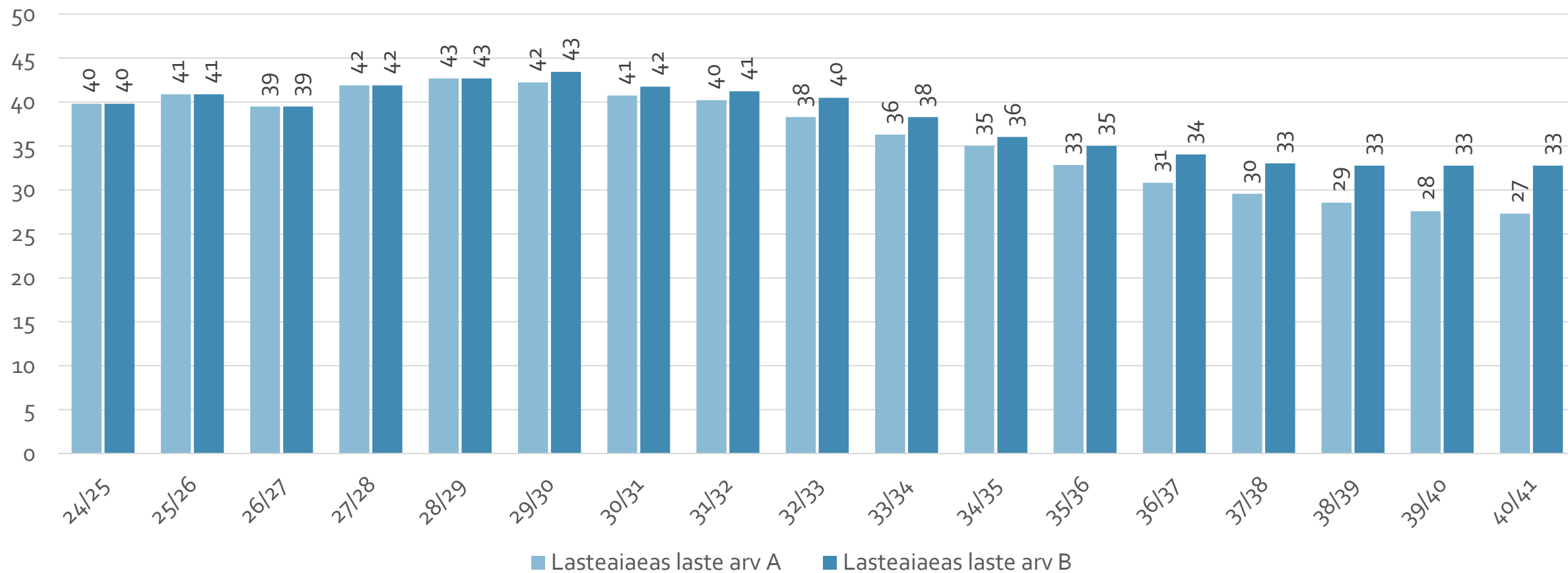
Gümnaasiumi- / kutsekoolieas noored omavalitsuses

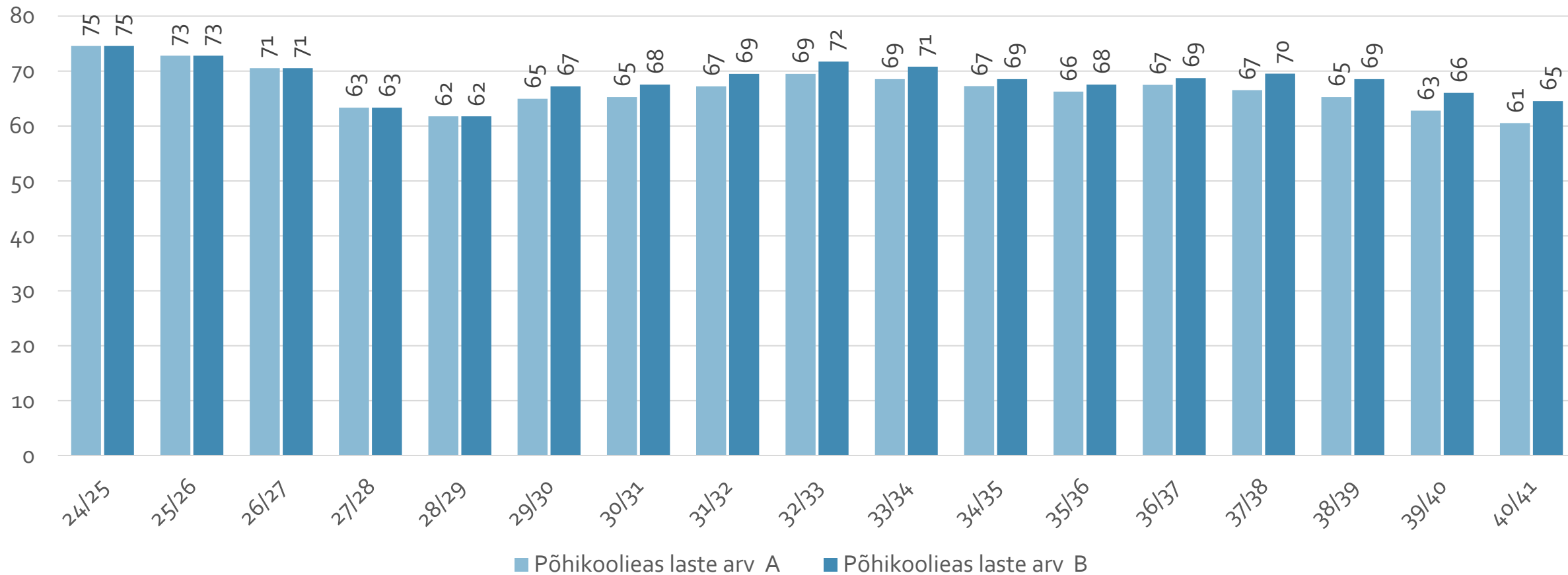
Sünnid piirkondades

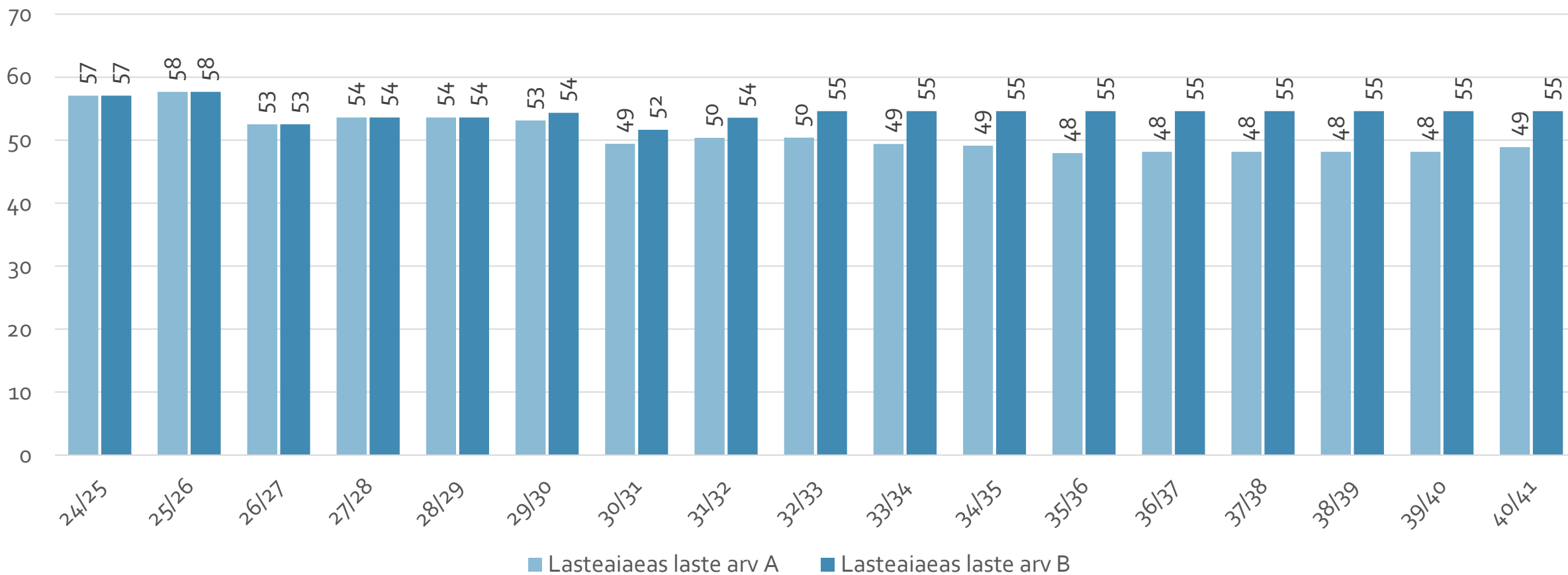
Emmaste piirkond

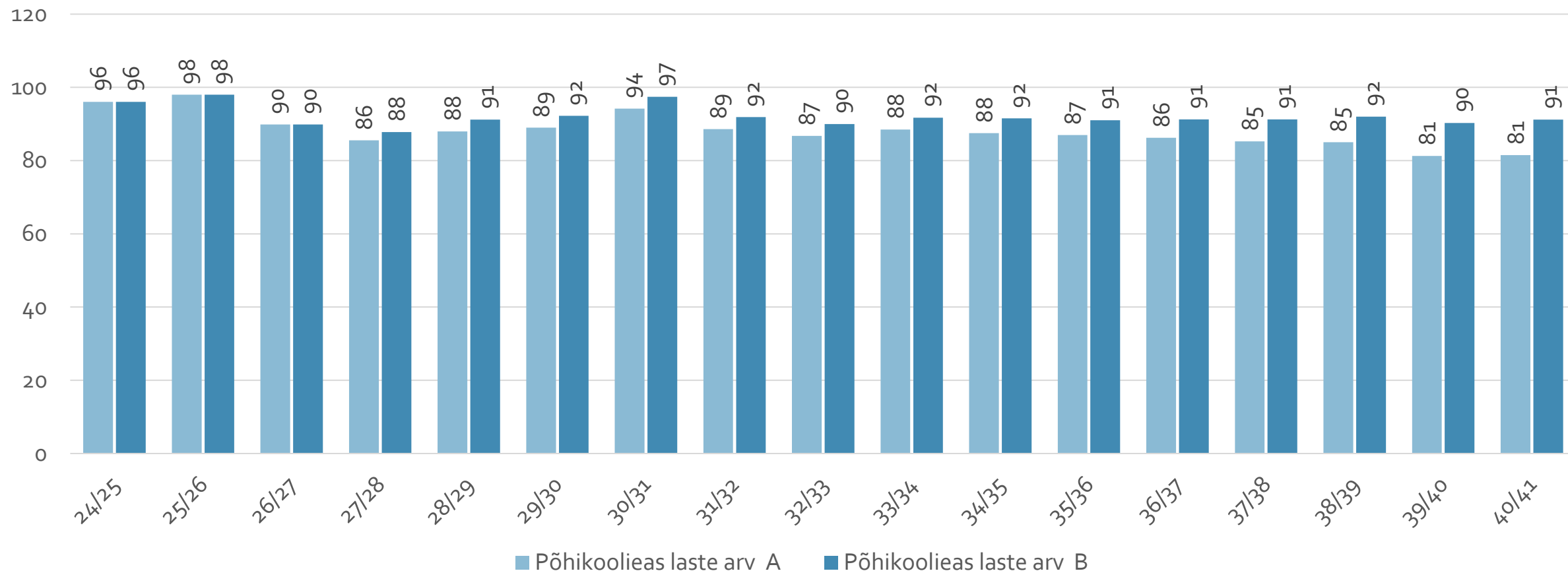
Emmaste piirkond

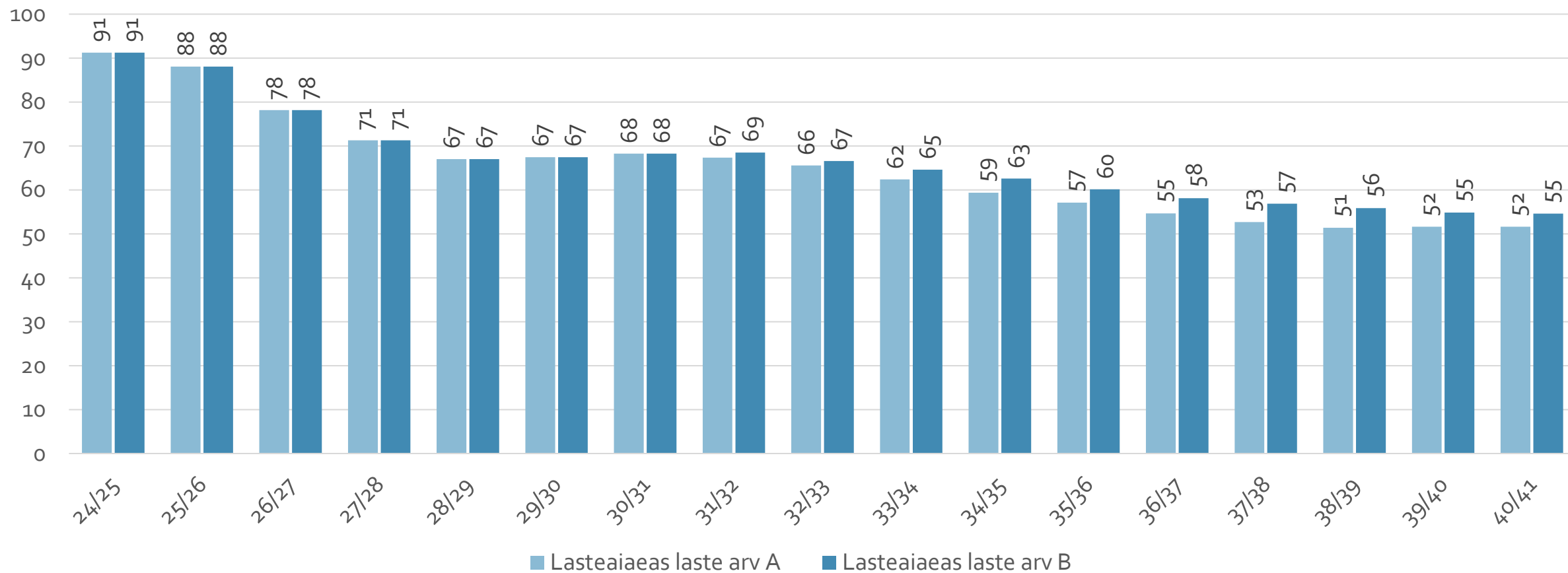
Kõrgessaare piirkond

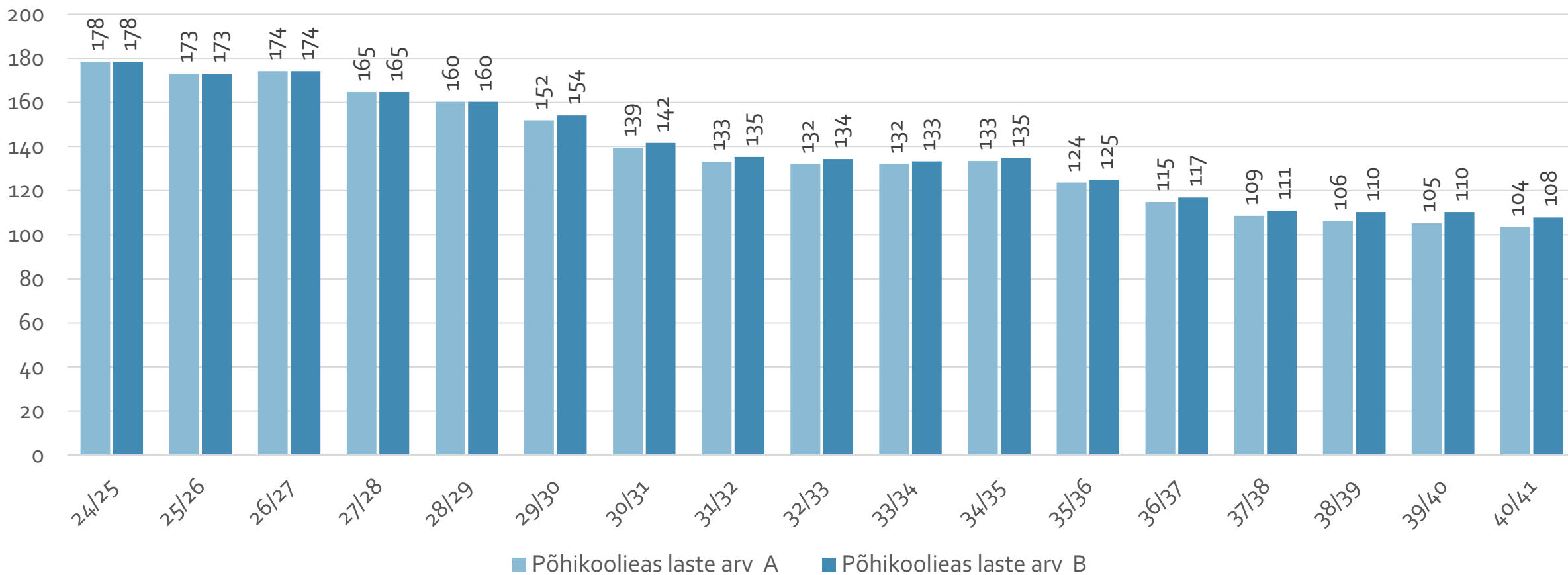
Kõrgessaare piirkond

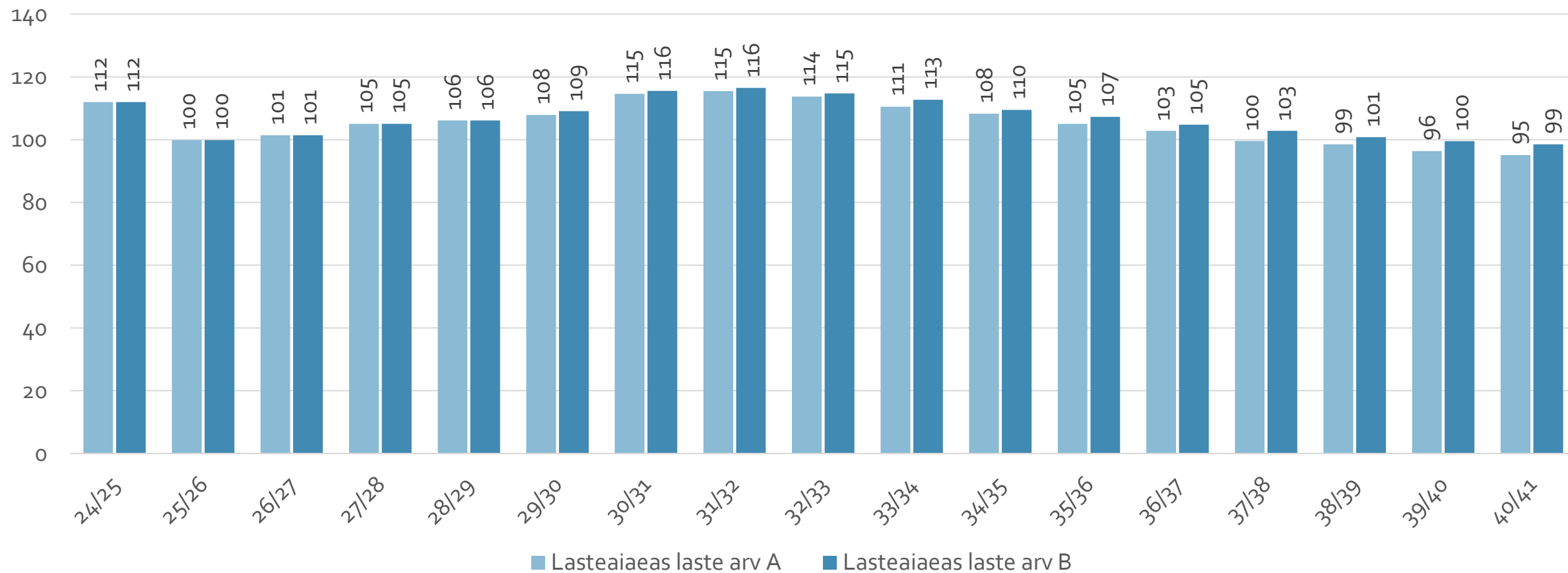
Käina piirkond

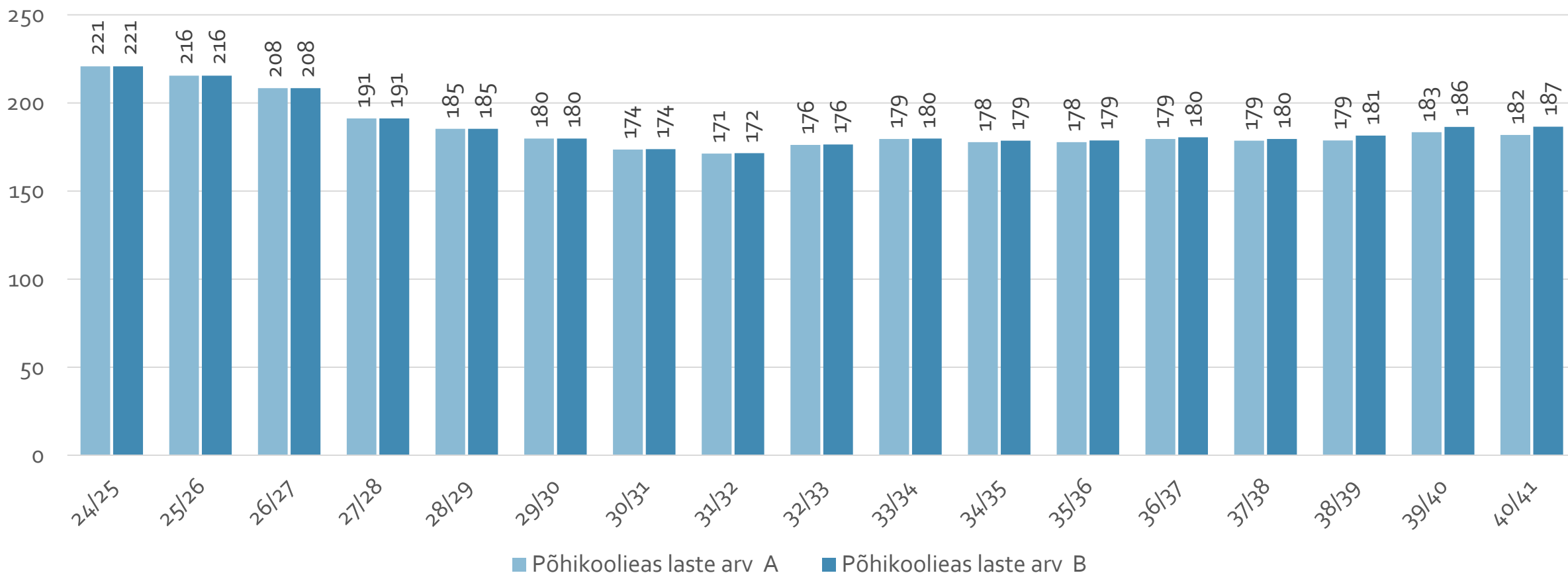
Käina piirkond

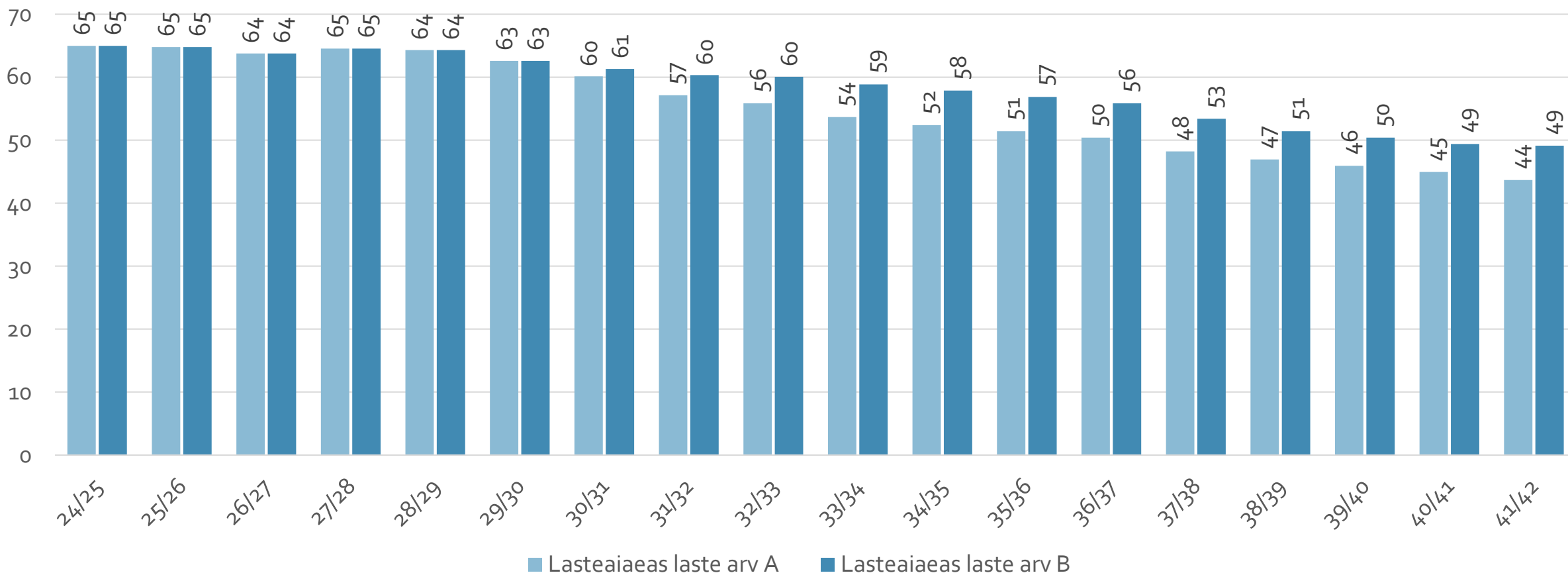
Kärdla linn

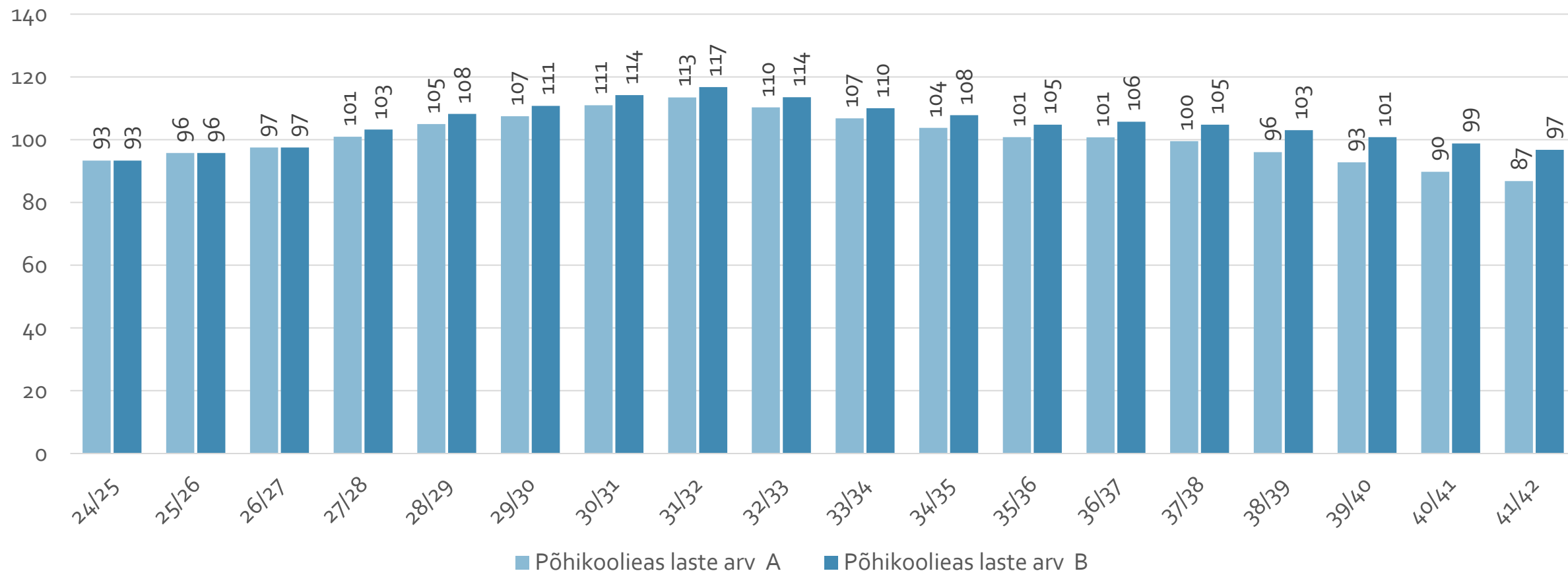
Kärdla linn

Pühalepa piirkond

Pühalepa piirkond

Kokkuvõte

Piirkond	Õppeaasta	Lasteaed	Põhikool	Gümnaasium	Lasteaed	Põhikool	Gümnaasium			
Emmaste	24/25	40	75	46						
Baas	30/31	41	65	21	1	2%	-9	-12%	-25	-54%
	35/36	33	66	25	-7	-18%	-8	-11%	-20	-44%
	40/41	27	61	23	-13	-31%	-14	-19%	-22	-49%
Rände	30/31	42	68	24	2	5%	-7	-9%	-22	-47%
	35/36	35	68	28	-5	-12%	-7	-9%	-17	-38%
	40/41	33	65	26	-7	-18%	-10	-13%	-19	-42%
Kõrgessaare	24/25	57	96	34						
Baas	30/31	49	94	23	-8	-13%	-2	-2%	-11	-31%
	35/36	48	87	28	-9	-16%	-9	-9%	-6	-18%
	40/41	49	81	30	-8	-14%	-15	-15%	-4	-12%
Rände	30/31	52	97	26	-5	-10%	1	1%	-8	-23%
	35/36	55	91	33	-2	-4%	-5	-5%	-1	-2%
	40/41	55	91	34	-2	-4%	-5	-5%	0	1%
Käina	24/25	91	178	49						
Baas	30/31	68	139	66	-23	-25%	-39	-22%	17	34%
	35/36	57	124	47	-34	-37%	-55	-31%	-3	-5%
	40/41	52	104	35	-40	-43%	-75	-42%	-14	-28%
Rände	30/31	68	142	69	-23	-25%	-37	-21%	20	40%
	35/36	60	125	50	-31	-34%	-54	-30%	0	1%
	40/41	55	108	38	-37	-40%	-71	-40%	-11	-22%
Kärdla	24/25	112	221	78						
Baas	30/31	115	174	72	3	2%	-47	-21%	-6	-7%
	35/36	105	178	63	-7	-6%	-43	-20%	-15	-19%
	40/41	95	182	52	-17	-15%	-39	-18%	-25	-33%
Rände	30/31	116	174	75	4	3%	-47	-21%	-3	-4%
	35/36	107	179	65	-5	-4%	-42	-19%	-13	-16%
	40/41	99	187	54	-13	-12%	-34	-16%	-24	-31%
Pühalepa	24/25	65	93	55						
Baas	30/31	60	111	26	-5	-7%	18	19%	-29	-53%
	35/36	51	101	41	-14	-21%	7	8%	-14	-26%
	40/41	45	90	37	-20	-31%	-4	-4%	-18	-33%
Rände	30/31	61	114	29	-4	-6%	21	22%	-26	-47%
	35/36	57	105	46	-8	-12%	11	12%	-9	-17%
	40/41	49	99	41	-16	-24%	5	6%	-14	-25%
Hiiumaa vald	24/25	365	663	262						
Baas	30/31	333	583	209	-32	-9%	-80	-12%	-53	-20%
	35/36	294	555	204	-71	-19%	-108	-16%	-58	-22%
	40/41	268	517	178	-97	-27%	-146	-22%	-84	-32%
Rände	30/31	339	595	223	-27	-7%	-69	-10%	-38	-15%
	35/36	314	567	222	-51	-14%	-96	-15%	-39	-15%
	40/41	290	549	194	-75	-21%	-114	-17%	-68	-26%

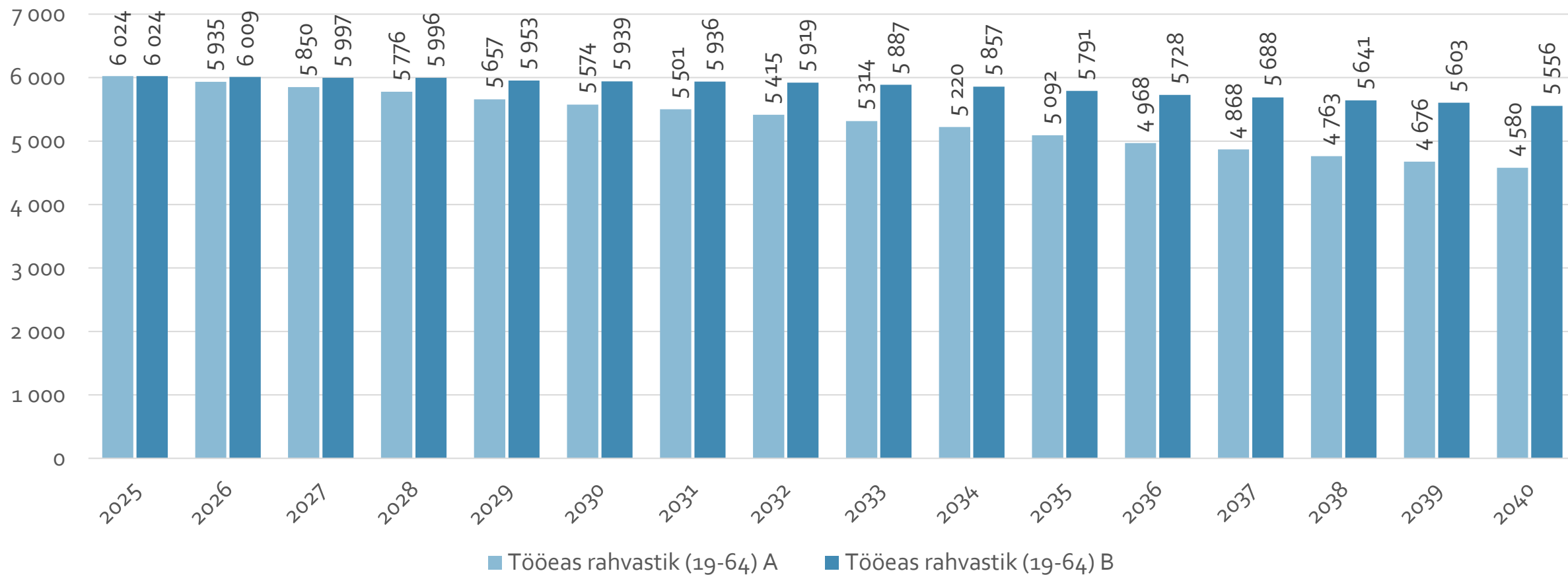
1. klassi A (arvestusega 24 õpilast klassis)

A	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa	Hiumaa vald	Klassikompl arv
24/25	9	8	14	19	14	63	2,6
25/26	9	10	12	23	13	66	2,8
26/27	8	10	22	21	13	74	3,1
27/28	6	10	20	19	10	64	2,7
28/29	7	10	17	21	11	67	2,8
29/30	7	9	13	19	13	61	2,5
30/31	8	13	11	14	12	59	2,4
31/32	8	8	12	19	12	58	2,4
32/33	8	9	13	22	11	62	2,6
33/34	8	10	13	22	11	64	2,7
34/35	7	9	13	21	10	61	2,5
35/36	7	9	12	21	10	59	2,5
36/37	7	9	11	20	10	58	2,4
37/38	6	9	11	20	10	56	2,3
38/39	6	9	10	19	9	54	2,2
39/40	6	9	10	19	9	53	2,2
40/41	5	8	10	18	9	51	2,1

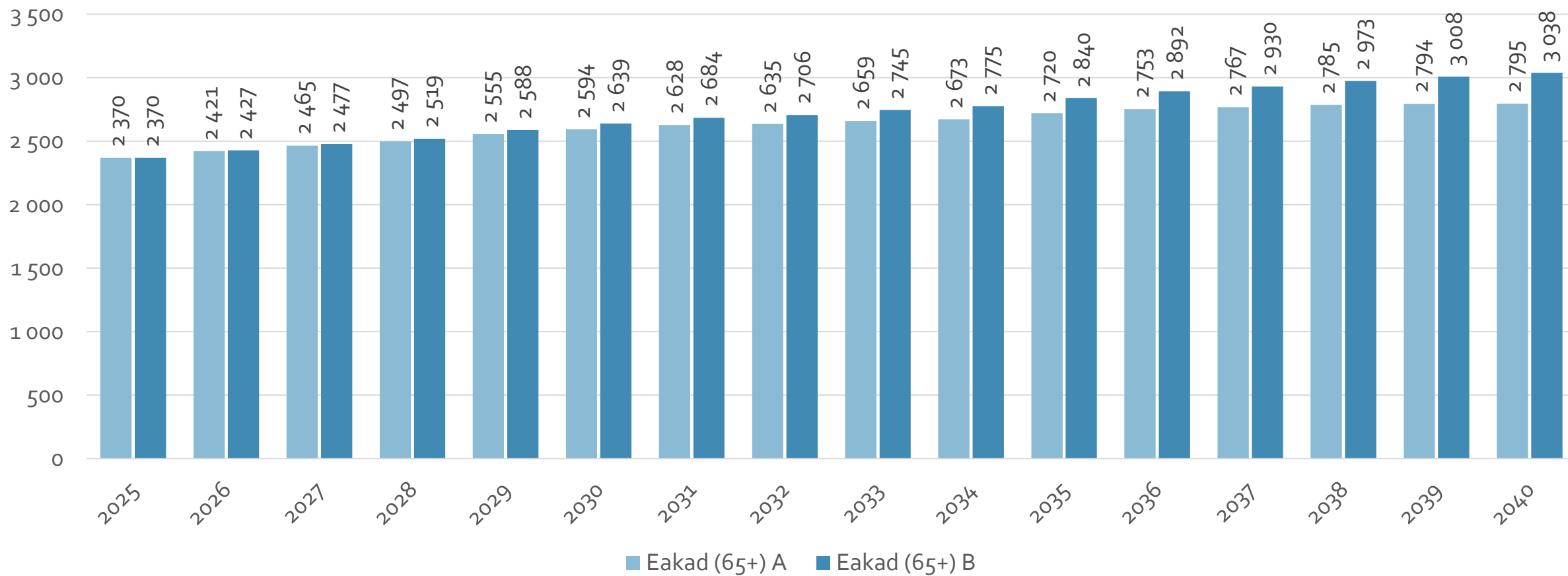
1. klassi B (arvestusega 24 õpilast klassis)

B	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa	Hiumaa vald	Klassikompl arv
24/25	9	8	14	19	14	63	2,6
25/26	9	10	12	23	13	66	2,8
26/27	8	10	22	21	13	74	3,1
27/28	6	10	20	19	10	64	2,7
28/29	7	10	17	21	11	67	2,8
29/30	7	9	13	19	13	61	2,5
30/31	8	13	11	14	12	59	2,4
31/32	8	8	12	19	12	58	2,4
32/33	8	9	13	22	11	62	2,6
33/34	8	10	13	22	11	64	2,7
34/35	7	10	13	22	11	63	2,6
35/36	7	10	12	21	11	62	2,6
36/37	7	10	12	20	11	60	2,5
37/38	7	10	11	20	10	59	2,4
38/39	6	10	11	20	10	57	2,4
39/40	6	10	11	19	10	56	2,3
40/41	6	10	10	19	10	55	2,3

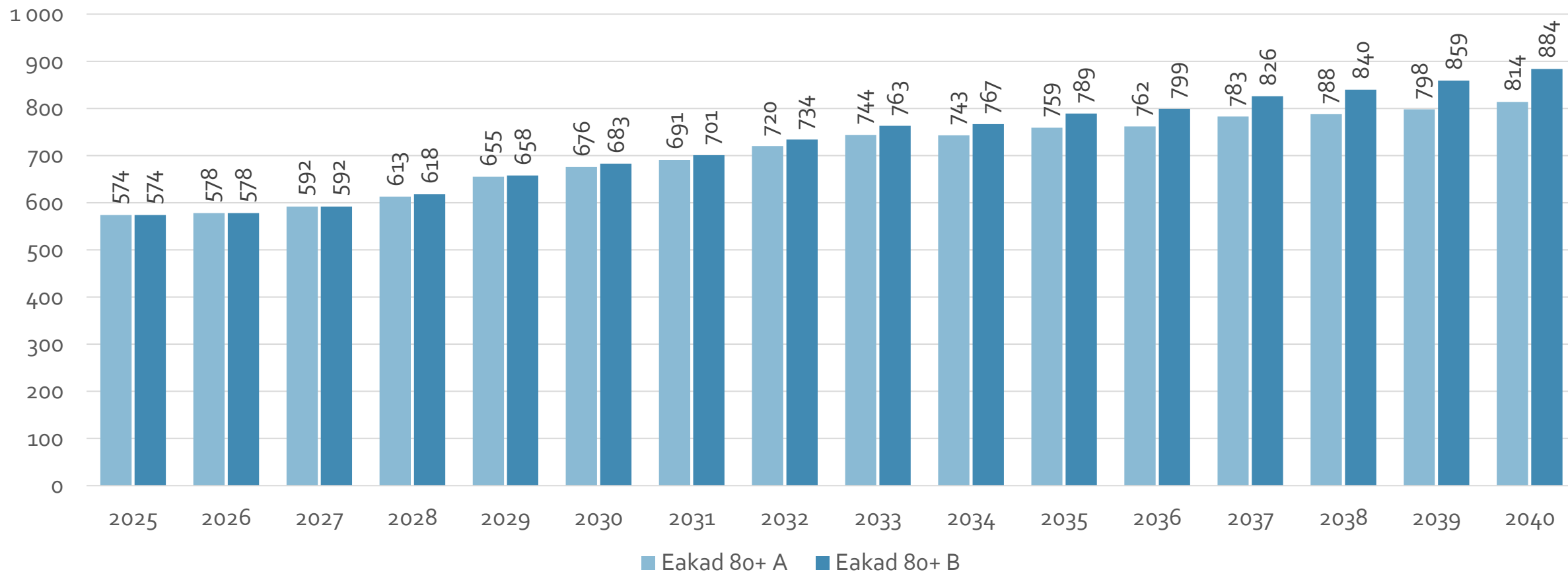
Vanuserühm 19-64 omavalitsuses

Vanuserühm 65+ omavalitsuses

Vanuserühm 80+ omavalitsuses

Hiiumaa vald Üleriigilise Planeeringu (ÜRP) 2050 rahvastikuproгноosis (1)

- Eestis on koostamisel Üleriigiline Planeering 2050. Selle raames on valminud ja valmimas mitmeid alusanalüüse. Muuhulgas on koostatud rahvastikuproгноosis nii riigile tervikuna kui ka kõikidele omavalitsustele .
- Prognoosis on välja toodud 1+4 stsenaariumit (täpsemalt on võimalik lugeda prognoosi seletuskirjast):
  - Baas-stsenaarium (n-ö kontroll-stsenaarium rahvastiku sisemise taastootevõime hindamiseks, mis rännet ei arvesta)
  - Pealinnastuv Eesti (seniste rändesuundumuste jätkumine)
  - Regioonikeskuste Eesti (asustuse koondumise võimestumine suurematesse regioonikeskustesse Tartusse, Pärnusse, Ida-Virumaa keskuslinnadesse)
  - Väikekeskuste Eesti (fookusega maakonnakeskuste ja väikelinnade majanduse ning elukeskkonna arengul)
  - Sisserände Eesti (senise siserände jätkumine ja välisrände kasv iga KOV-i puhul)

Hiiumaa vald Üleriigilise Planeeringu (ÜRP) 2050 rahvastikuprognosis (2)

Prognoosistsenaarium	Rahvaarv 2024	Rahvaarv 2050	Muutus	Muutuse %
Üleriigiline planeering 2050				
ÜRP 2050 baasstsenaarium	8 418	6 639	-1 779	-21%
ÜRP 2050 "Pealinnastuv Eesti" (A)	8 418	6 076	-2 342	-28%
ÜRP 2050 "Regioonikeskuste Eesti" (B)	8 418	5 758	-2 660	-32%
ÜRP 2050 "Väikekeskuste Eesti" (C)	8 418	7 913	-505	-6%
ÜRP 2050 "Sisserände Eesti" (D)	8 418	6 101	-2 317	-28%
Käeolev uuring				
Hiiumaa baasstsenaarium (A)	9 749	7 299	-2 450	-25%
Hiiumaa rändestsenaarium (B)	9 749	9 338	-411	-4%

- ÜRP aluseks on rahvastikuandmed Statistikaameti andmebaasis ning käesoleva uuringu aluseks on Rahvastikuregistri andmebaas. Elanike arv neis erineb olulisel määral – u 1300 võrra.
- Baasstsenaariumite suund ja kahanemise suurusjärk on siiski sarnane
- Metodoloogiline lähenemine erinev. Regioonikeskuste ja väikekeskuste Eesti puhul on tegemist n-ö eesmärgistavate stsenaariumitega (kasv 20%), mis ei vaatle niivõrd tegelikult toimunut, vaid seavad vastavad kasvu-eesmärgid. Pealinnastuva Eesti puhul on tegemist rahvastiku koondumisega suuremate linnade tagamaale.

Hiiu maakonna haridusvaldkonna arengukava

Lisa 2.2 Haridusvaldkondade tegevusnäitajad

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Sisukord

1. Alusharidus
  1. Lapsed lasteaedades
  2. Lasteaialaste rändemuster
2. Üldharidus
  1. Õpilased koolides
  2. Põhiharidus
  3. Gümnaasiumiharidus
  4. Õpilaste rändemuster
  5. HEV õpilased
3. Huviharidus
4. Kutseharidus

Andmed ja metoodika

Analüütilises ülevaates on esitatud andmed lasteaedade laste ja rühmade arvu, rühmade liikide ja rändemustri kohta.

Üldhariduse ülevaates on esitatud andmed koolide õpilaste arvu dünaamika, koosseisu ja rändemusti kohta.

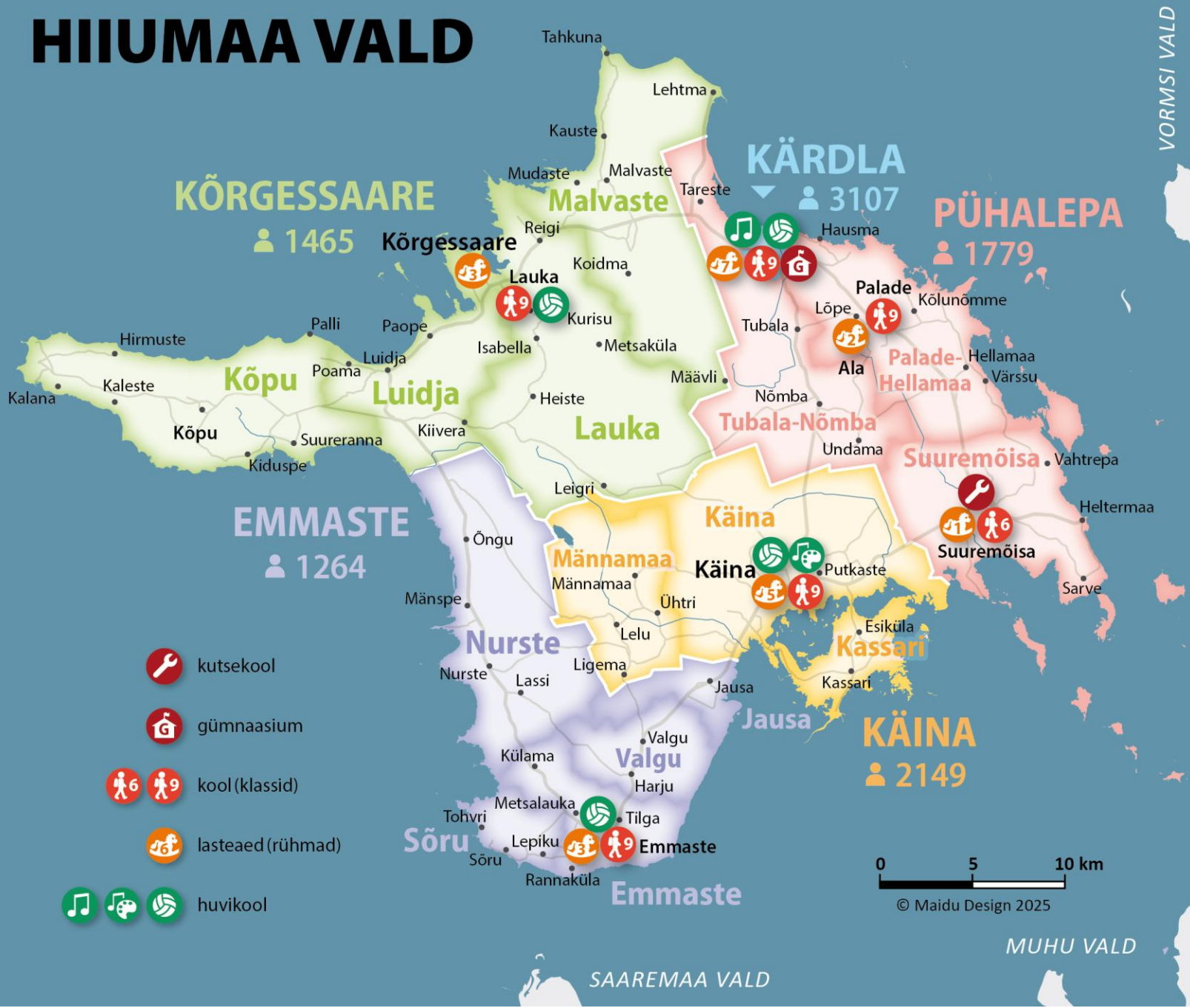
Huvihariduse ülevaates on esitatud andmed kooli õpilaste arvu dünaamika ja koosseisu kohta

Kutsehariduse ülevaates on esitatud andmed kooli õpilaste arvu dünaamika ja koosseisu kohta

Alusandmetena on kasutatud:

- Eesti Hariduse Infosüsteemi andmebaasi (registripäring kui ka portaali haridussilm.ee väljund) õppeaastate 2010/2011 kuni 2024/2025 kohta (andmed fikseeritakse infosüsteemis 10. novembri seisuga)
- Muud riiklikest registritest kättesaadavad ja Hiiumaavalla poolt edastatud andmed.

HIIUMAA VALD

Haridusasutused vallas

Haridusasutustega asulate vahemaa

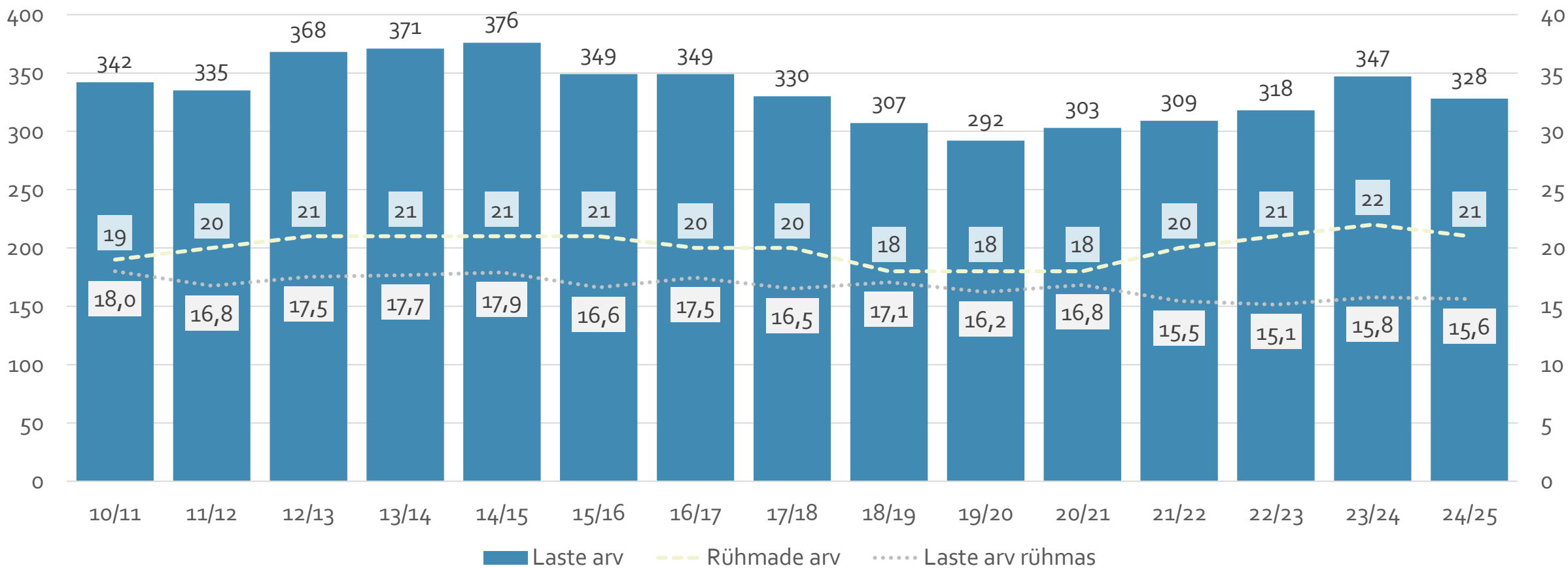
		kilomeetrit							
		Kärdla linn	Kõrgessaare	Lauka	Kõpu	Palade	Suuremõisa	Käina	Emmaste
minutit sõiduaega	Kärdla linn		19	20	38	8	20	20	41
	Kõrgessaare	16		5	21	26	39	38	39
	Lauka	16	5		23	27	39	38	41
	Kõpu	34	21	23		45	57	48	38
	Palade	8	21	21	39		13	20	40
	Suuremõisa	17	30	30	48	10		11	31
	Käina	16	29	29	43	15	8		21
	Emmaste	30	29	31	32	29	23	16	

1. Alusharidus

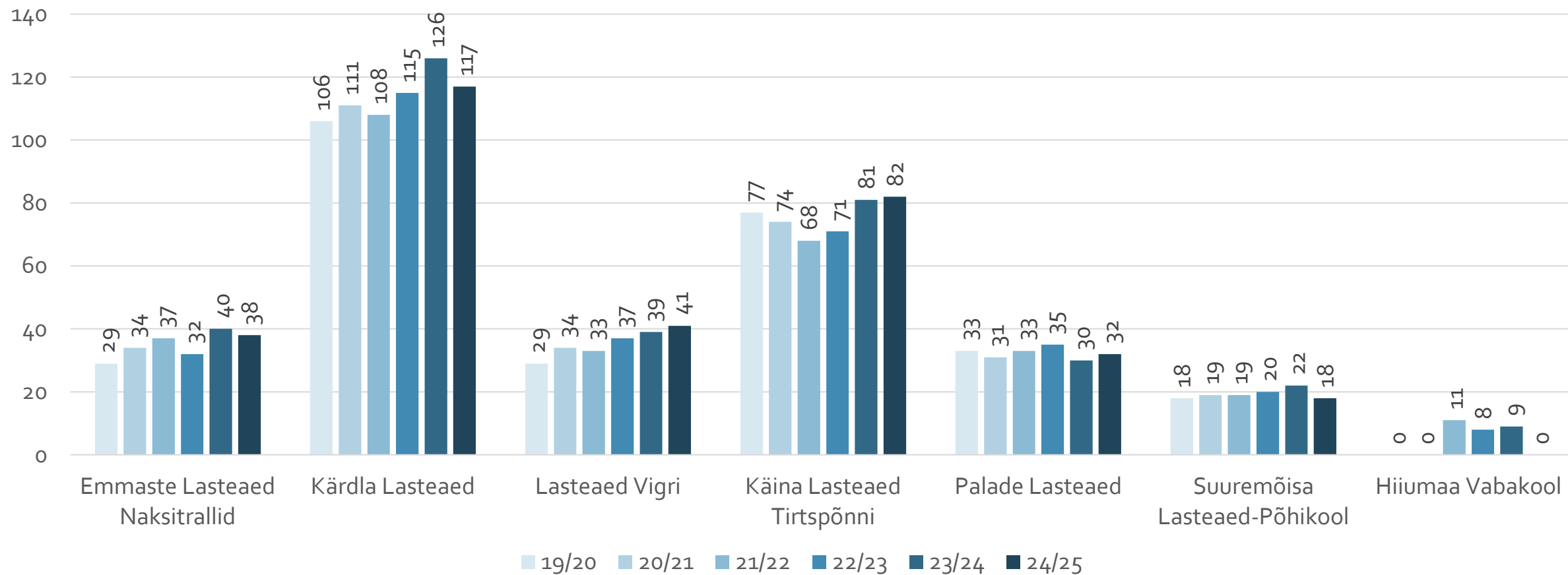
Alusharidus vallas

- Koolieelse lasteasutuse seadusest lähtuvalt loob kohalik omavalitsus vanemate soovil kõigile pooleteise- kuni seitsmeaastastele lastele, kelle elukoht on selle omavalitsuse territooriumil, võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses.
- Arvestades valla asustusstruktuuri, on alusharidus kättesaadav kodu lähedal suuremates asulates.
- Hiiumaa vallas tegutseb 6 munitsipaallasteasutust kuues tegevuskohas, õppeaasta 2024/2025 alguses käis valla lasteaedades kokku 328 last.

Lapsed, rühmad ja keskmine laste arv rühmas

Lapsed lasteaedades

Rühmade arv

õppeaasta	Hiiumaa vald	Emmaste Kärkla Lasteaed Naksitrallid	Lasteaed Vigri	Käina Lasteaed Tirtspõnni	Palade Lasteaed	Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	Hiiumaa Vabakool	
10/11	19	3	7	2	4	2	1	
11/12	20	3	7	3	4	2	1	
12/13	21	3	7	3	5	2	1	
13/14	21	3	7	3	5	2	1	
14/15	21	3	7	3	5	2	1	
15/16	21	3	10		5	2	1	
16/17	20	3	8		6	2	1	
17/18	20	3	8		6	2	1	
18/19	18	2	8		5	2	1	
19/20	18	2	6	2	5	2	1	
20/21	18	2	6	2	5	2	1	
21/22	20	3	6	2	5	2	1	1
22/23	21	3	6	3	5	2	1	1
23/24	22	3	7	3	5	2	1	1
24/25	21	3	7	3	5	2	1	

Keskmine laste arv rühmas

Õppeaasta	Hiiumaa vald	Emmaste Kärkla Lasteaed Naksitrallid	Lasteaed Vigri	Käina Lasteaed Palade Tirtspõnni	Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	Hiiumaa Vabakool		
10/11	18,0	16,3	20,4	20,5	15,3	15,0	18,0	
11/12	16,8	15,7	20,1	14,0	15,5	13,0	17,0	
12/13	17,5	16,0	20,1	16,0	15,2	17,0	21,0	
13/14	17,7	15,3	20,4	15,3	16,8	16,5	19,0	
14/15	17,9	15,0	19,7	16,3	17,6	17,5	21,0	
15/16	16,6	14,3	16,7		17,6	17,0	17,0	
16/17	17,5	13,0	19,6		17,0	18,5	14,0	
17/18	16,5	12,0	19,1		16,5	16,5	9,0	
18/19	17,1	12,5	17,8		18,4	15,5	17,0	
19/20	16,2	14,5	17,7	14,5	15,4	16,5	18,0	
20/21	16,8	17,0	18,5	17,0	14,8	15,5	19,0	
21/22	15,5	12,3	18,0	16,5	13,6	16,5	19,0	11,0
22/23	15,1	10,7	19,2	12,3	14,2	17,5	20,0	8,0
23/24	15,8	13,3	18,0	13,0	16,2	15,0	22,0	9,0
24/25	15,6	12,7	16,7	13,7	16,4	16,0	18,0	

Lasteaialapsed rühma liikide lõikes

KOV lasteaedades	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
sõimerühm (kuni 3a)	31	38	50	61	66	58
3 kuni 6 aastased lapsed	130	93	95	122	104	114
6 kuni 7 aastased lapsed	20	20	19		22	
koolieelikute ettevalmistusrühm	22	22	21	21		21
liitrühm	89	130	101	102	126	120
sobitusrühm			11		29	15
tasandusrühm			12	12		
Kokku	292	303	309	318	347	328
Mujal lasteaedades						
aiarühmad	5	6	4	3	7	4
sobitusrühm	1				1	1
tasandusrühm						1
arendusrühm						
Kokku	6	6	4	3	8	6

Lasteaialapsed rühma liikide ja lasteaedade lõikes 24/25

Asutus ja rühma liik	Laste arv
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	38
liitrühm	38
Käina Lasteaed Tirtspõnni	82
3 kuni 6 aastased lapsed	20
liitrühm	35
sobitusrühm	15
sõimerühm (kuni 3a)	12
Kärdla Lasteaed	117
3 kuni 6 aastased lapsed	74
koolieelikute ettevalmistusrühm	21
sõimerühm (kuni 3a)	22
Lasteaed Vigri	41
liitrühm	29
sõimerühm (kuni 3a)	12
Palade Lasteaed	32
3 kuni 6 aastased lapsed	20
sõimerühm (kuni 3a)	12
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	18
liitrühm	18

Lasteaialapsed vanuse lõikes

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
1	23	24	25	21	38	22
2	33	59	65	60	53	58
3	62	39	63	71	65	56
4	52	62	42	61	72	64
5	73	51	63	47	65	69
6	49	67	50	56	49	58
7		1	1	2	5	1
Kokku	292	303	309	318	347	328
1	8%	8%	8%	7%	11%	7%
2	11%	19%	21%	19%	15%	18%
3	21%	13%	20%	22%	19%	17%
4	18%	20%	14%	19%	21%	20%
5	25%	17%	20%	15%	19%	21%
6	17%	22%	16%	18%	14%	18%
7	0%	0%	0%	1%	1%	0%

Lasteaialaste rändemuster

- Valda registreeritud elukohaga lapsed moodustavad 98% valla lasteaedades käivatest lastest. Teistest omavalitsustest käis valla lasteaedades õppeaastal 24/25 8 last.
- Valla lapsi, kes käisid lasteaias väljaspool oli 6 ehk 98% valla elanikest lasteaedades käivatest lastest on paikne. Aastate jooksul rändemustris suuri muutusi toimunud ei ole.
- Valla siseselt eelistatakse üldjuhul kodulähedast lasteaeda

Lasteaiavaliku muster omavalitsuses

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
KOV lasteaedades kokku	292	303	309	318	347	328
sh KOV lapsed	280	297	302	313	338	320
sh teise KOV lapsed	12	6	7	5	9	8
KOV laste osakaal KOV lasteaedade lastest	96%	98%	98%	98%	97%	98%
KOV lapsed kokku	286	303	306	316	346	326
KOV lapsed mujal	6	6	4	3	8	6
KOV lastest paikne	98%	98%	99%	99%	98%	98%

Lasteaiavaliku muster piirkondades õppeaastal 24/25

Lapse elukoha piirkond	Lasteaedade asukoha piirkond					Lapsed KOV lasteaedades	Lapsed mujal	Lapsi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma KOV-is
	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa					
Emmaste	30		7	6		43		43	70%	100%
Kõrgessaare	2	36		7		45	2	47	77%	96%
Käina	5		69		4	78	4	82	84%	95%
Kärdla		1	1	86	9	97		97	89%	100%
Pühalepa			4	16	37	57		57	65%	100%
Mujal	1	4	1	2		8				
Kokku	38	41	82	117	50	328	6	326	79%	98%
Piirkonna lapsi	79%	88%	84%	74%	74%					

Lasteaiavalikud Emmaste piirkonnas

Emmaste	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	28	33	34	28	31	30
Hiiumaa Vabakool						
Käina Lasteaed Tirtspõnni	3	4	5	7	6	7
Kärdla Lasteaed		1	1	3	4	6
Lasteaed Vigri						
Palade Lasteaed	1	2	1			
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	1					
Mujal	1					
Kokku	34	40	41	38	41	43
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	82%	83%	83%	74%	76%	70%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Käina Lasteaed Tirtspõnni	9%	10%	12%	18%	15%	16%
Kärdla Lasteaed	0%	3%	2%	8%	10%	14%
Lasteaed Vigri	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Palade Lasteaed	3%	5%	2%	0%	0%	0%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	3%	0%	0%	0%	0%	0%
Mujal	3%	0%	0%	0%	0%	0%

Lasteaiavalikud Kõrgessaare piirkonnas

Kõrgessaare	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Lasteaed Naksitrallid			1	1	2	2
Hiiumaa Vabakool			7	8	8	
Käina Lasteaed Tirtspõnni	5	3	6	6	7	7
Kärdla Lasteaed						
Lasteaed Vigri	26	28	28	32	33	36
Palade Lasteaed			1	1		
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool						
Mujal	1	1			1	2
Kokku	32	32	43	48	51	47
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	0%	0%	2%	2%	4%	4%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	16%	17%	16%	0%
Käina Lasteaed Tirtspõnni	16%	9%	14%	13%	14%	15%
Kärdla Lasteaed	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Lasteaed Vigri	81%	88%	65%	67%	65%	77%
Palade Lasteaed	0%	0%	2%	2%	0%	0%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Mujal	3%	3%	0%	0%	2%	4%

Lasteaiavalikud Käina piirkonnas

Käina	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	1	1	2	3	5	5
Hiiumaa Vabakool					1	
Käina Lasteaed Tirtspõnni	63	65	57	56	66	69
Kärdla Lasteaed	2	2	4	1	1	
Lasteaed Vigri	2	2	2			
Palade Lasteaed	2	2	2	2	1	1
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	8	8	6	7	7	3
Mujal	3	2			3	4
Kokku	81	82	73	69	84	82
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	1%	1%	3%	4%	6%	6%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	0%	0%	1%	0%
Käina Lasteaed Tirtspõnni	78%	79%	78%	81%	79%	84%
Kärdla Lasteaed	2%	2%	5%	1%	1%	0%
Lasteaed Vigri	2%	2%	3%	0%	0%	0%
Palade Lasteaed	2%	2%	3%	3%	1%	1%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	10%	10%	8%	10%	8%	4%
Mujal	4%	2%	0%	0%	4%	5%

Lasteaiavalikud Kärdla linnas

Kärdla	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Lasteaed Naksitrallid						
Hiiumaa Vabakool			1			
Käina Lasteaed Tirtspõnni	1		1	2	3	1
Kärdla Lasteaed	92	90	85	86	93	86
Lasteaed Vigri	1	3	2	2	2	1
Palade Lasteaed	3	4	5	5	7	9
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool		1	1			
Mujal		2	4	3	4	
Kokku	97	100	99	98	109	97
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Käina Lasteaed Tirtspõnni	1%	0%	1%	2%	3%	1%
Kärdla Lasteaed	95%	90%	86%	88%	85%	89%
Lasteaed Vigri	1%	3%	2%	2%	2%	1%
Palade Lasteaed	3%	4%	5%	5%	6%	9%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	0%	1%	1%	0%	0%	0%
Mujal	0%	2%	4%	3%	4%	0%

Lasteaiavalikud Pühalepa piirkonnas

Pühalepa	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Lasteaed Naksitrallid						
Hiiumaa Vabakool			1			
Käina Lasteaed Tirtspõnni		2	1	3	3	4
Kärdla Lasteaed	6	14	12	18	19	16
Lasteaed Vigri				2	2	
Palade Lasteaed	27	22	24	27	22	22
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	8	10	12	13	15	15
Mujal	1	1				
Kokku	42	49	50	63	61	57
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	2%	0%	0%	0%
Käina Lasteaed Tirtspõnni	0%	4%	2%	5%	5%	7%
Kärdla Lasteaed	14%	29%	24%	29%	31%	28%
Lasteaed Vigri	0%	0%	0%	3%	3%	0%
Palade Lasteaed	64%	45%	48%	43%	36%	39%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	19%	20%	24%	21%	25%	26%
Mujal	2%	2%	0%	0%	0%	0%

Lasteaiavalikud omavalitsuses

Hiiumaa vald	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	29	34	37	32	38	37
Hiiumaa Vabakool			9	8	9	
Käina Lasteaed Tirtspõnni	67	71	64	68	78	81
Kärdla Lasteaed	105	110	108	114	124	115
Lasteaed Vigri	29	33	32	36	37	37
Palade Lasteaed	33	30	33	35	30	32
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	17	19	19	20	22	18
Mujal	6	6	4	3	8	6
Kokku	286	303	306	316	346	326
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	10%	11%	12%	10%	11%	11%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	3%	3%	3%	0%
Käina Lasteaed Tirtspõnni	23%	23%	21%	22%	23%	25%
Kärdla Lasteaed	37%	36%	35%	36%	36%	35%
Lasteaed Vigri	10%	11%	10%	11%	11%	11%
Palade Lasteaed	12%	10%	11%	11%	9%	10%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	6%	6%	6%	6%	6%	6%
Mujal	2%	2%	1%	1%	2%	2%

ALUSHARIDUS: kokkuvõte

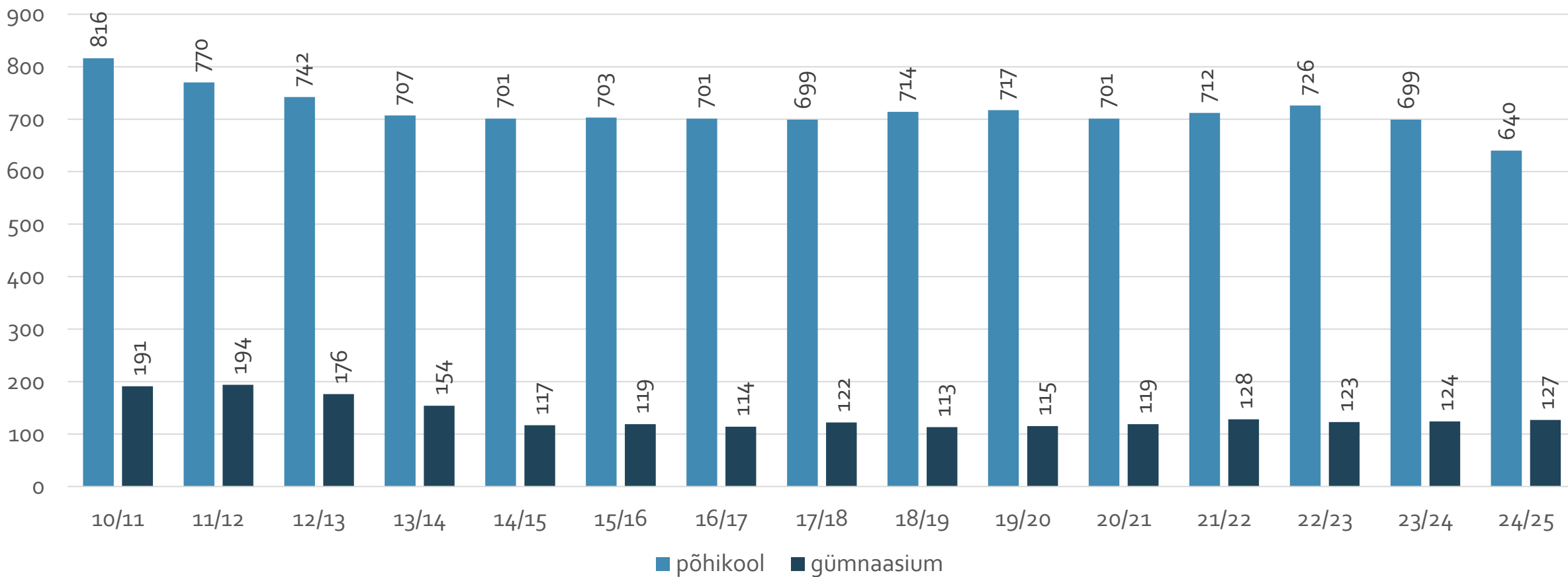
- Lasteaialaste arv on viimasel paaril aastal taas suurenenud (õppeaastal 2024/2025 kokku 328 last)
- Lasteaiakohad peaksid olema lastele võimalikult nende kodu lähedal, nagu see ka praegu vallas on. Mujal omavalitsustes käivad lasteaias üksikud valla lapsed, ka valla siseselt eelistatakse üldjuhul kodulähedast lasteaeda
- Samas näitab demograafiline prognoos (vt ka osa 1), et järgneva 5-10 aasta jooksul nõudlus lasteaiakohtade järele väheneb.
- Otsuseid (nt mõne rühma sulgemine) saab vajadusel vastu võtta taktikalisel tasandil.

2. Üldharidus

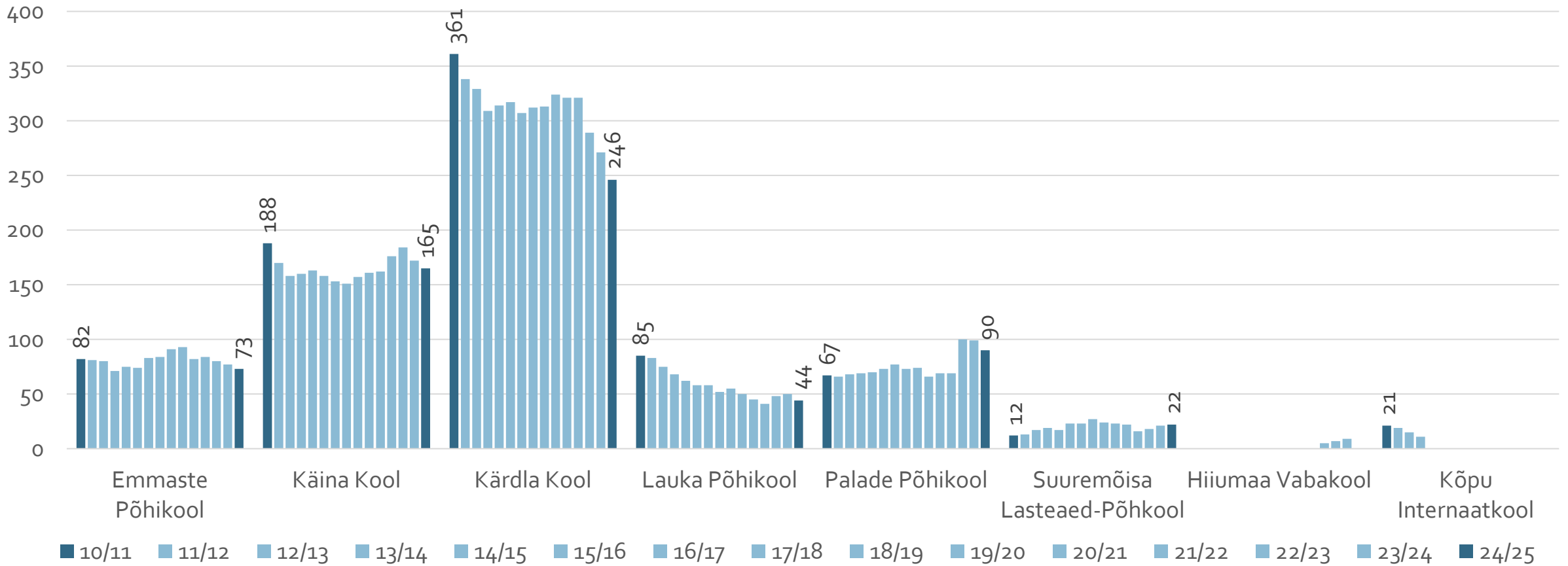
Üldharidus vallas

- Hiiumaa vallas tegutseb 6 munitsipaalomandis üldhariduskooli.
- Kokku õpib valla koolides 2024/2025 õppeaasta seisuga 640 õpilast.
- Vallas on varasemalt toimunud muutusi koolivõrgus:
  - Õppeaastaga 14/15 lõppes Käinas õpe munitsipaalkooli gümnaasiumiastmes
  - Õppeaastaga 15/16 lõppes Kärddlas õpe munitsipaalkooli gümnaasiumiastmes
  - Õppeaastast 16/17 toimub gümnaasiumiastme õpe riigikoolis Hiiumaa Gümnaasium (sh mittestatsionaarne õpe)

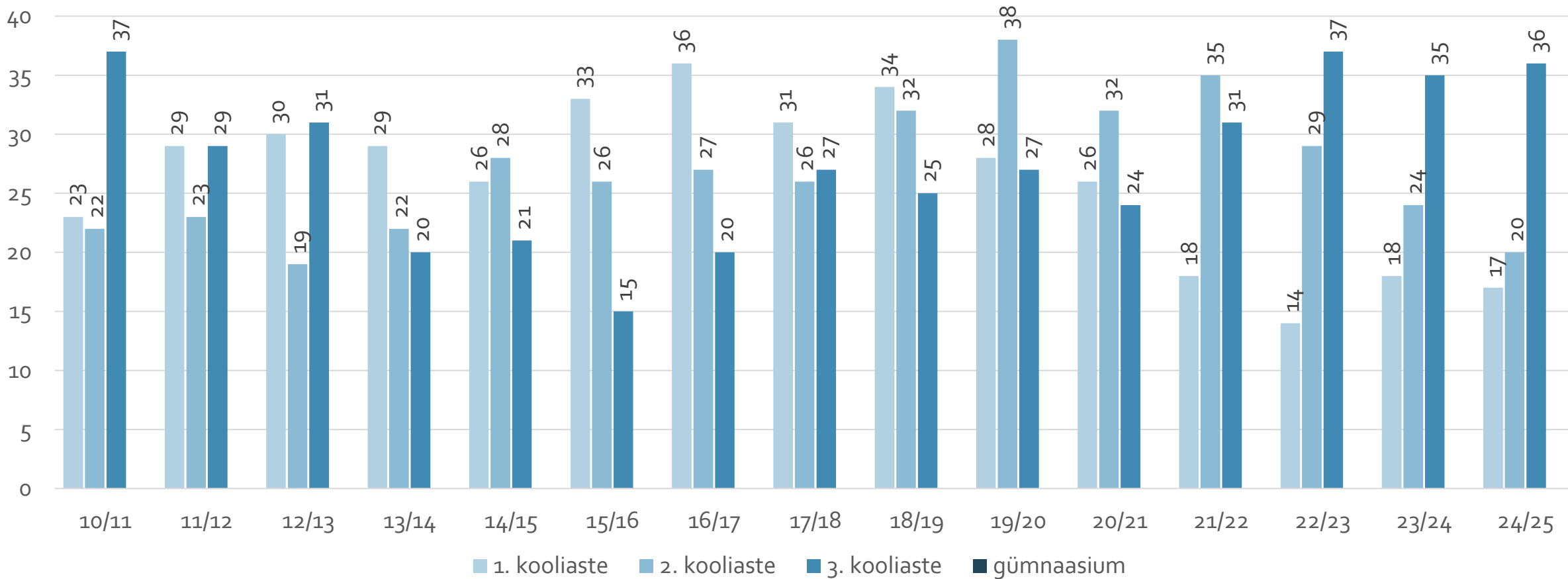
Põhikooli ja gümnaasiumiõpilased omavalitsuse koolides kokku õppeaastatel 10/11 - 24/25

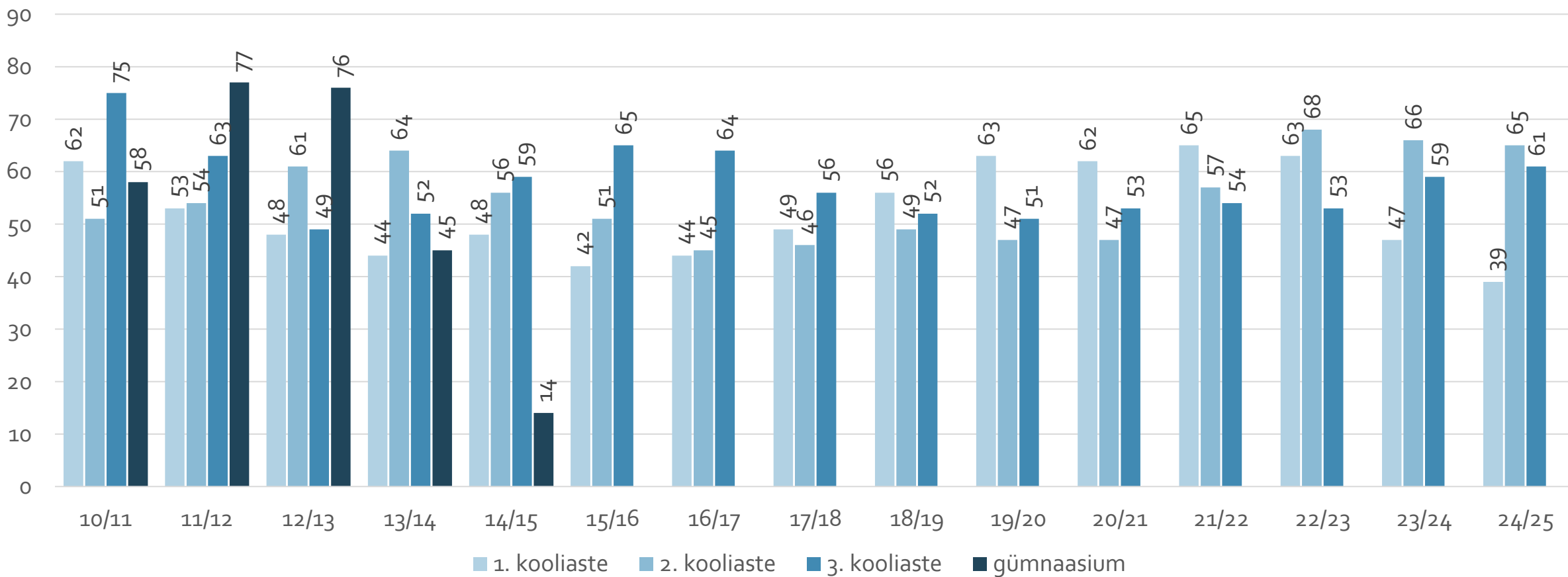
Põhikooliõpilased omavalitsuse koolides õppeaastatel 10/11 - 24/25

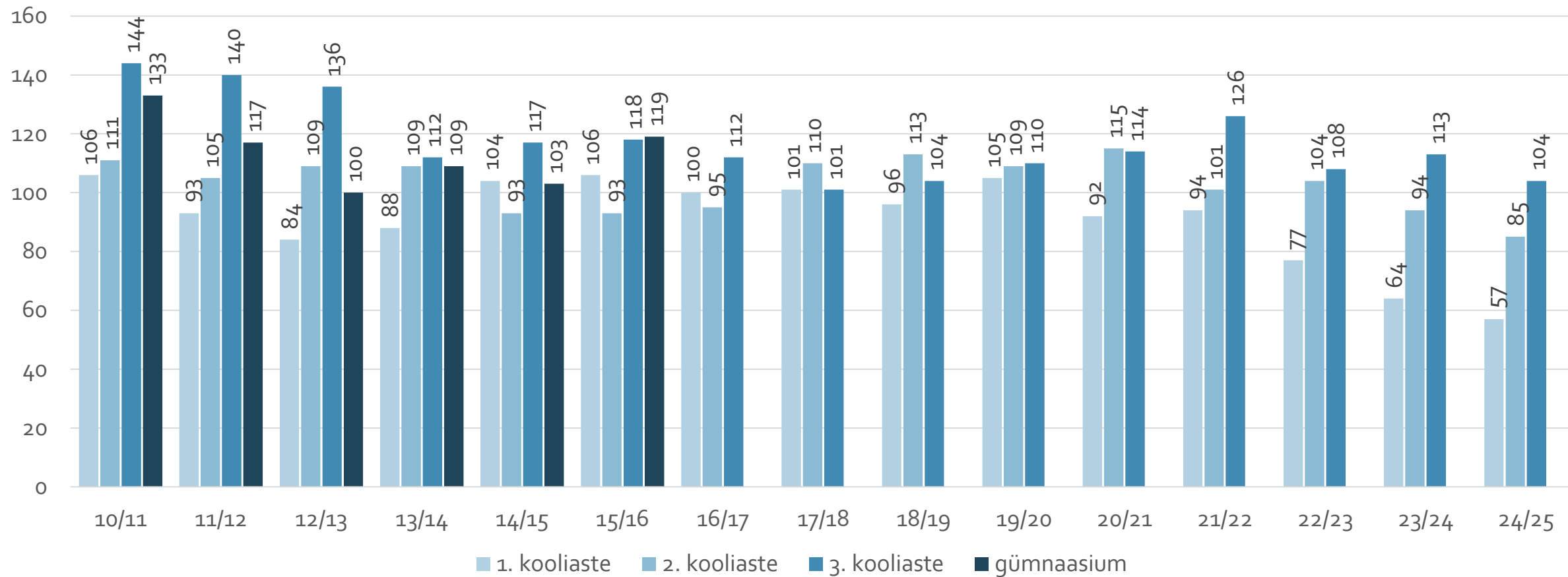
Emmaste Põhikool

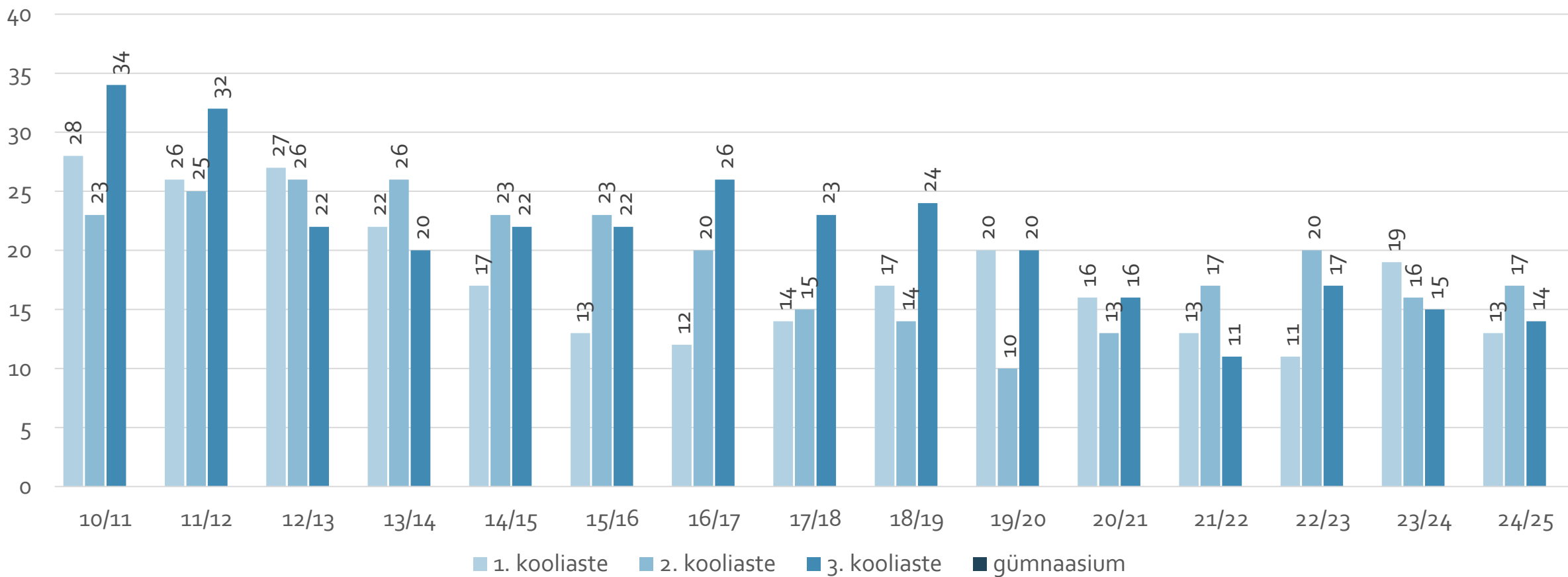
Käina Kool

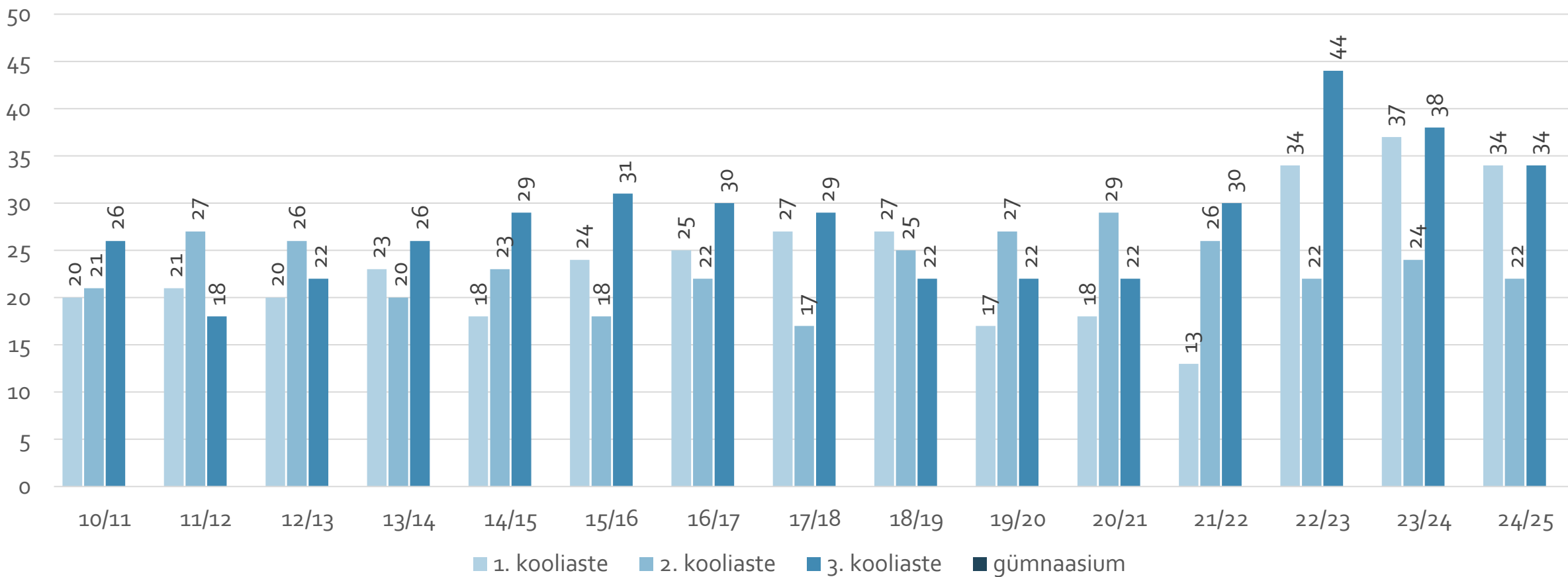
Kärdla Kool

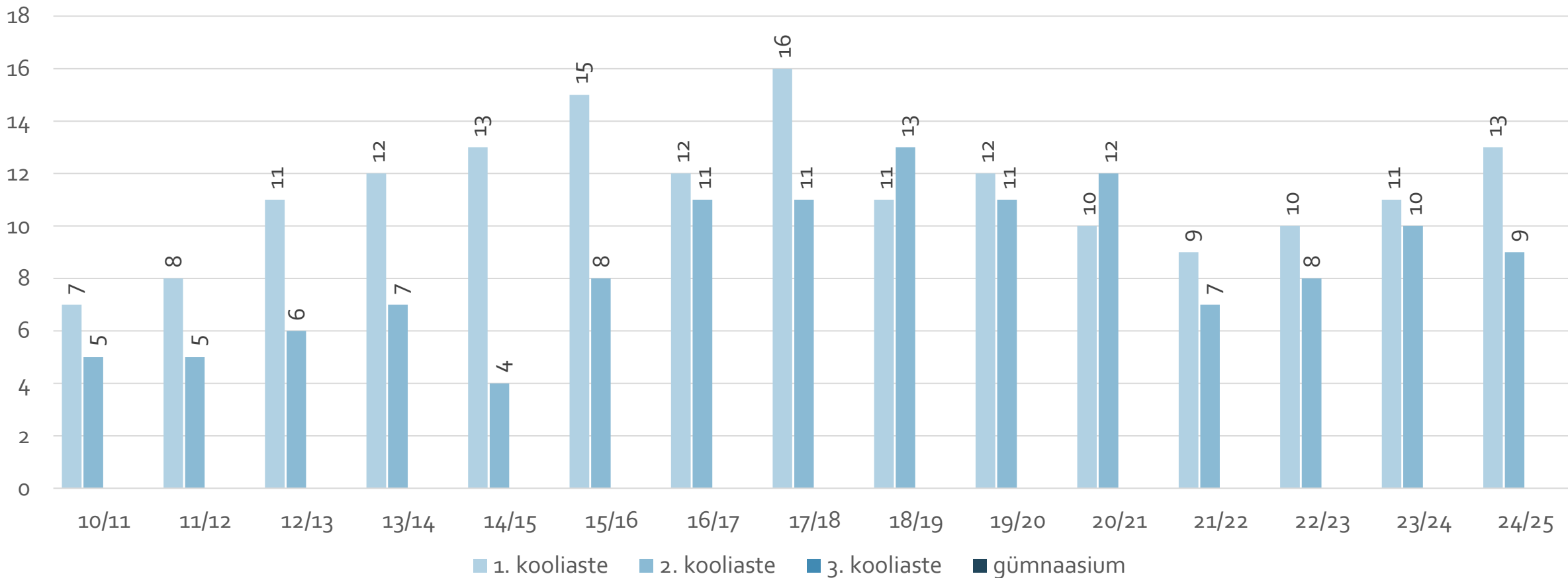
Lauka Põhikool

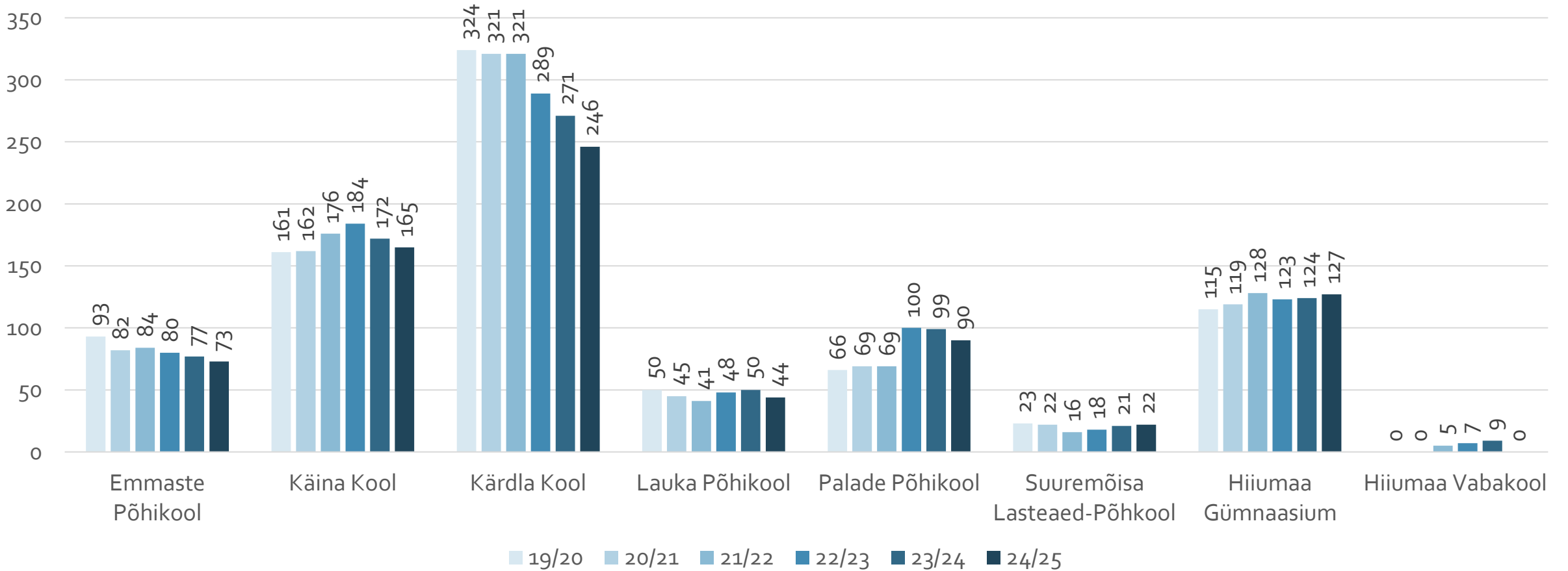
Palade Põhikool

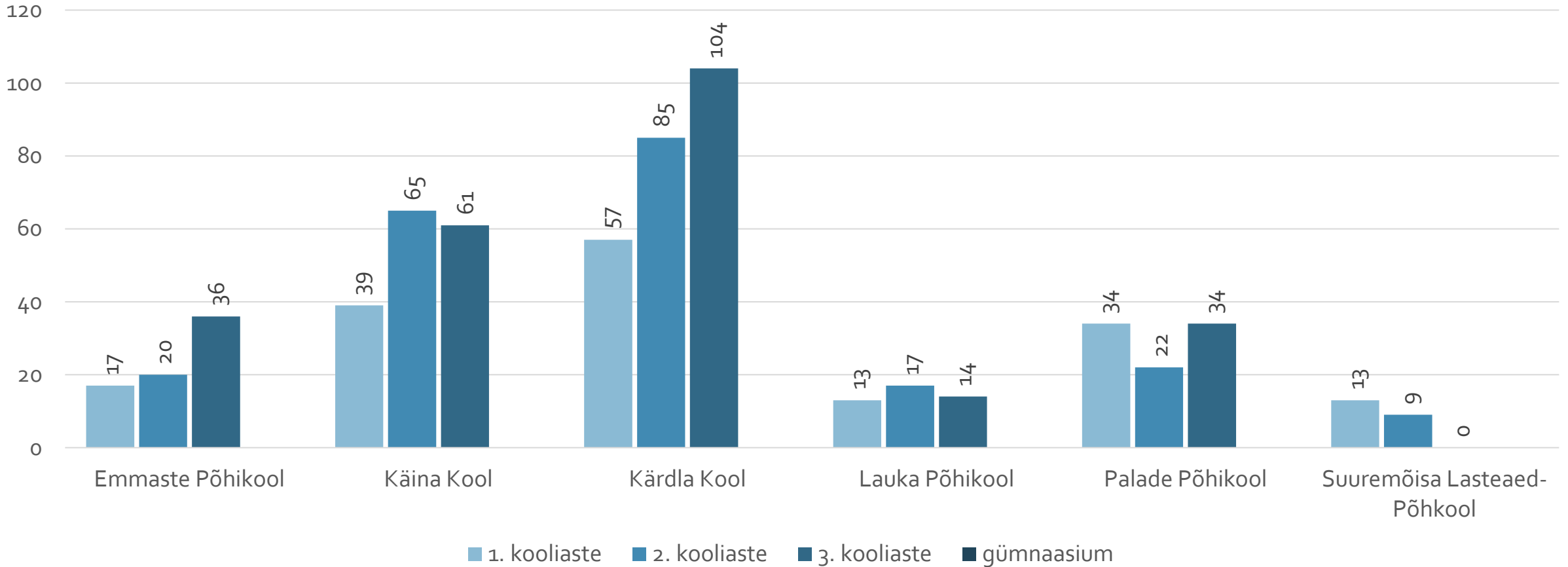
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool

Õpilaste koguarv koolides koolides

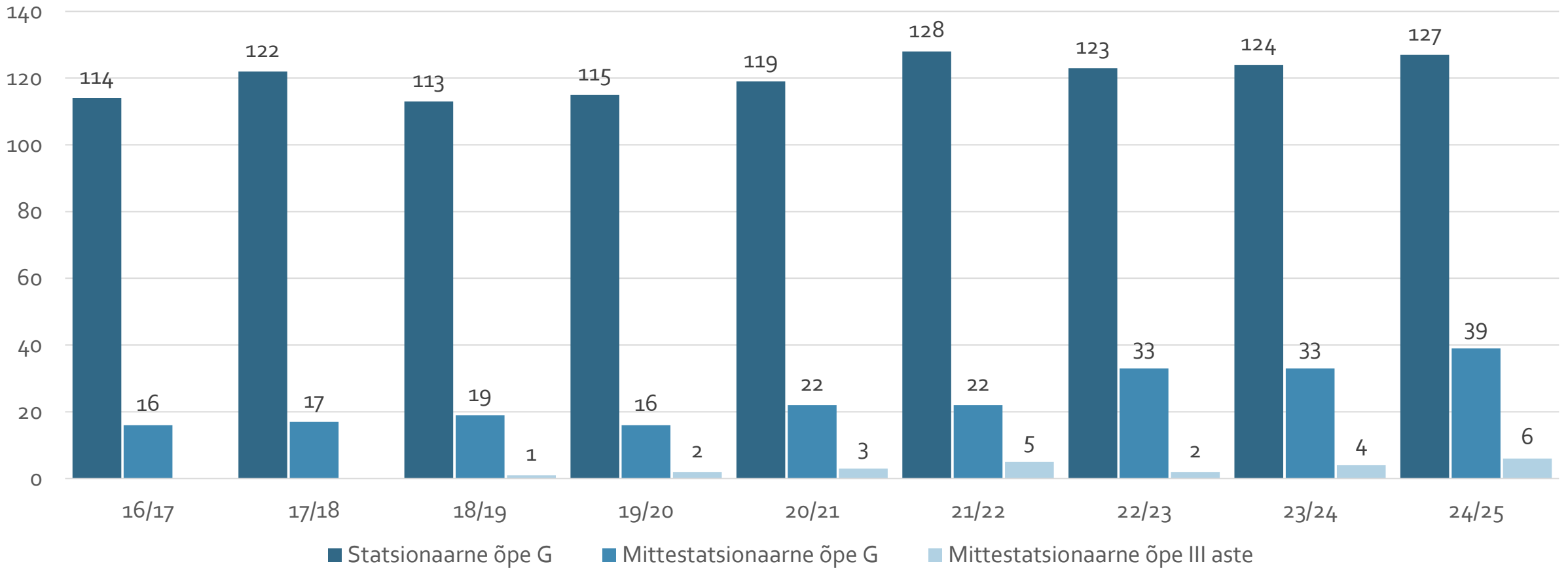
Õpilased kooliastmetes 24/25

Õpilaste arv klassides 24/25

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Kokku
Emmaste Põhikool	7	6	4	8	3	9	14	8	14	73
Käina Kool	15	10	14	23	18	24	22	23	16	165
Kärdla Kool	20	20	17	26	30	29	33	39	32	246
Lauka Põhikool		9	4	5	3	9	5	4	5	44
Palade Põhikool	11	8	15	9	8	5	10	9	15	90
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	5	5	3	2	4	3				22
Õpilasi kokku	58	58	57	73	66	79	84	83	82	640
Klassikomplekte kokku	7	7	7	7	7	7	6	6	6	60
Õpilasi klassikomplekti kohta	8,3	8,3	8,1	10,4	9,4	11,3	14,0	13,8	13,7	10,7
Arvestuslikke klassikomplekte (24 õpilast)	2,4	2,4	2,4	3,0	2,8	3,3	3,5	3,5	3,4	26,7
Vahe	4,6	4,6	4,6	4,0	4,3	3,7	2,5	2,5	2,6	33,3
Mujal	5	2	2	3	4	2	2	5	4	29
Mujal osakaal	8%	3%	3%	4%	6%	2%	2%	6%	5%	4%

Õpilaste arv Hiiumaa Gümnaasiumis õppeliikide lõikes

Õpilaste rändemuster põhikoolis

- Hiiumaa valla registreeritud elukohaga õpilased moodustavad 98% Hiiumaa valla koolide õpilastest. Teistest omavalitsusest käib valda õppeaastal 24/25 õpilasi 13.
- Valla õpilasi, kes õpivad väljaspool Hiiumaa valda, oli 36 ehk 96% valla elanikest õpilastest on „paikne“.
- Omavalitsuse vaates on möödunud kuue aasta jooksul rändemustris toimunud mõningane nihe – mujalt pärit õppurite arvu kahanemine ja mujal õppijate arvu suurenemine
- Valla siseselt on põhikooli osas rohkem liikumist Kõrgessaare (paikne 40%) ja Pühalepa (paikne 60%) piirkonnast Kärdlasse.

Põhikoolivaliku muster omavalitsuses

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
KOV põhikoolides kokku	717	701	712	726	700	640
sh KOV õpilased	699	686	696	692	681	627
sh teise kov õpilased	18	15	16	34	19	13
KOV õpilaste osakaal KOV koolide õpilastest	97%	98%	98%	95%	97%	98%
KOV õpilased kokku	716	705	719	714	697	656
KOV õpilased mujal	17	19	23	22	16	29
KOV õpilastest paikne	98%	97%	97%	97%	98%	96%

KOV õpilased koolis teises omavalitsuses

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Tallinn	7	5	9	8	7	16
Tartu linn	3	3	2	1		4
Haapsalu linn	2	3	3	3	3	2
Muu omavalitsus	5	8	9	10	6	7

Põhikooli valiku muster piirkondades õppeaastal 24/25

Õpilase elukoha piirkond	Koolide asukoha piirkond					KOV koolides kokku	Mujal koolides	Õpilasi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma KOV-is
	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa					
Emmaste	65		7	4	1	77	4	81	80%	95%
Kõrgessaare		39		40	3	82	10	92	42%	89%
Käina	5	1	143	6	9	164	10	174	82%	94%
Kärdla		2	3	166	37	208	2	210	79%	99%
Pühalepa	1		10	26	59	96	3	99	60%	97%
Mujal omavalitsuses	2	2	2	4	3	10				
Kokku	73	44	165	246	112	637	29	656		96%
Piirkonna lapsi	89%	89%	87%	67%	53%					

Põhikooli valiku muster piirkondades 24/25 (I aste)

Õpilase elukoha piirkond	Koolide asukoha piirkond					KOV koolides kokku	Mujal koolides	Õpilasi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma KOV-is
	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa					
Emmaste	15		3			18		18	83%	100%
Kõrgessaare		13		11		24	5	29	45%	83%
Käina	2		33	2	6	43	2	45	73%	96%
Kärdla			1	34	15	50	1	51	67%	98%
Pühalepa			1	10	25	36	1	37	68%	97%
Mujal omavalitsuses			1		1	1				
Kokku	17	13	39	57	47	172	9	180	67%	95%
Piirkonna lapsi	88%	100%	85%	60%	53%					

Põhikooli valiku muster piirkondades 24/25 (II aste)

Õpilase elukoha piirkond	Koolide asukoha piirkond					KOV koolides kokku	Mujal koolides	Õpilasi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma KOV-is
	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa					
Emmaste	15		3	1	1	20	2	22	68%	91%
Kõrgessaare		13		11	1	25	2	27	48%	93%
Käina	2	1	58	2	3	66	5	71	82%	93%
Kärdla		2	1	63	10	76		76	83%	100%
Pühalepa	1		3	8	14	26		26	54%	100%
Mujal omavalitsuses	2	1			2	5				
Kokku	20	17	65	85	31	218	9	222	73%	96%
Piirkonna lapsi	75%	76%	89%	74%	45%					

Põhikooli valiku muster piirkondades 24/25 (III aste)

Õpilase elukoha piirkond	Koolide asukoha piirkond					KOV koolides kokku	Mujal koolides	Õpilasi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma KOV-is
	Emmaste	Kõrgessaare	Käina	Kärdla	Pühalepa					
Emmaste	35		1	3		39	2	41	85%	95%
Kõrgessaare		13		18	2	33	3	36	36%	92%
Käina	1		52	2		55	3	58	90%	95%
Kärdla			1	69	12	82	1	83	83%	99%
Pühalepa			6	8	20	34	2	36	56%	94%
Mujal omavalitsuses		1	1	4		6				
Kokku	36	14	61	104	34	249	11	254	74%	96%
Piirkonna lapsi	97%	93%	85%	66%	59%					

Põhikooliõpilaste paiksus kooliastmete lõikes 24/25

Õpib oma KOV-is	I aste	II aste	III aste	Kokku
Emmaste	100%	91%	95%	95%
Kõrgessaare	83%	93%	92%	89%
Käina	96%	93%	95%	94%
Kärdla	98%	100%	99%	99%
Pühalepa	97%	100%	94%	97%
Kokku	95%	96%	96%	96%

Õpib oma kodupiirkonnas	I aste	II aste	III aste	Kokku
Emmaste	83%	68%	85%	80%
Kõrgessaare	45%	48%	36%	42%
Käina	73%	82%	90%	82%
Kärdla	67%	83%	83%	79%
Pühalepa	68%	54%	56%	60%

Emmaste piirkonna õpilaste põhikoolivalikud

Emmaste	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Põhikool	87	78	80	74	69	65
Hiiumaa Vabakool				2		
Käina Kool	6	5	8	7	6	7
Kärdla Kool	3	4	8	8	7	4
Lauka Põhikool						
Palade Põhikool				1	1	1
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	1	1	1			
Mujal	4	4	7	5	3	4
Kokku	101	92	104	97	86	81
Emmaste Põhikool	86%	85%	77%	76%	80%	80%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	0%	2%	0%	0%
Käina Kool	6%	5%	8%	7%	7%	9%
Kärdla Kool	3%	4%	8%	8%	8%	5%
Lauka Põhikool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Palade Põhikool	0%	0%	0%	1%	1%	1%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	1%	1%	1%	0%	0%	0%
Mujal	4%	4%	7%	5%	3%	5%

Kõrgessaare piirkonna õpilaste põhikoolivalikud

Kõrgessaare	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Põhikool	1					
Hiiumaa Vabakool			5	4	3	
Käina Kool						
Kärdla Kool	41	43	47	50	44	40
Lauka Põhikool	47	41	36	37	43	39
Palade Põhikool				3	3	3
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool						
Mujal	6	5	6	7	5	10
Kokku	95	89	94	101	98	92
Emmaste Põhikool	1%	0%	0%	0%	0%	0%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	5%	4%	3%	0%
Käina Kool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kärdla Kool	43%	48%	50%	50%	45%	43%
Lauka Põhikool	49%	46%	38%	37%	44%	42%
Palade Põhikool	0%	0%	0%	3%	3%	3%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Mujal	6%	6%	6%	7%	5%	11%

Käina piirkonna õpilaste põhikoolivalikud

Käina	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Põhikool	1	1	2	2	3	5
Hiiumaa Vabakool					2	
Käina Kool	148	149	154	156	149	143
Kärdla Kool	5	6	8	5	5	6
Lauka Põhikool	1	1	1	1	1	1
Palade Põhikool		2		2	2	
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	5	5	5	8	11	9
Mujal	3	4	4	6	3	10
Kokku	163	168	174	180	176	174
Emmaste Põhikool	1%	1%	1%	1%	2%	3%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	0%	0%	1%	0%
Käina Kool	91%	89%	89%	87%	85%	82%
Kärdla Kool	3%	4%	5%	3%	3%	3%
Lauka Põhikool	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Palade Põhikool	0%	1%	0%	1%	1%	0%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	3%	3%	3%	4%	6%	5%
Mujal	2%	2%	2%	3%	2%	6%

Kärdla piirkonna õpilaste põhikoolivalikud

Kärdla	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Põhikool	2	2	2	1	1	
Hiiumaa Vabakool						
Käina Kool			1	3	4	3
Kärdla Kool	237	230	223	193	186	166
Lauka Põhikool					1	2
Palade Põhikool	13	13	15	35	36	36
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool			1	1	1	1
Mujal	1	3	4	3	3	2
Kokku	253	248	246	236	232	210
Emmaste Põhikool	1%	1%	1%	0%	0%	0%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Käina Kool	0%	0%	0%	1%	2%	1%
Kärdla Kool	94%	93%	91%	82%	80%	79%
Lauka Põhikool	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Palade Põhikool	5%	5%	6%	15%	16%	17%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Mujal	0%	1%	2%	1%	1%	1%

Pühalepa piirkonna õpilaste põhikoolivalikud

Pühalepa	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Põhikool				2	2	1
Hiiumaa Vabakool						
Käina Kool	3	4	9	10	11	10
Kärdla Kool	29	31	27	24	26	26
Lauka Põhikool						
Palade Põhikool	52	54	54	54	55	47
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	17	16	9	9	9	12
Mujal	3	3	2	1	2	3
Kokku	104	108	101	100	105	99
Emmaste Põhikool	0%	0%	0%	2%	2%	1%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Käina Kool	3%	4%	9%	10%	10%	10%
Kärdla Kool	28%	29%	27%	24%	25%	26%
Lauka Põhikool	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Palade Põhikool	50%	50%	53%	54%	52%	47%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	16%	15%	9%	9%	9%	12%
Mujal	3%	3%	2%	1%	2%	3%

Omavalitsuse õpilaste põhikoolivalikud (osakaal)

Hiiumaa vald	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Emmaste Põhikool	91	81	84	79	75	71
Hiiumaa Vabakool			5	6	5	
Käina Kool	157	158	172	176	170	163
Kärdla Kool	315	314	313	280	268	242
Lauka Põhikool	48	42	37	38	45	42
Palade Põhikool	65	69	69	95	97	87
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	23	22	16	18	21	22
Mujal	17	19	23	22	16	29
Kokku	716	705	719	714	697	656
Emmaste Põhikool	13%	11%	12%	11%	11%	11%
Hiiumaa Vabakool	0%	0%	1%	1%	1%	0%
Käina Kool	22%	22%	24%	25%	24%	25%
Kärdla Kool	44%	45%	44%	39%	38%	37%
Lauka Põhikool	7%	6%	5%	5%	6%	6%
Palade Põhikool	9%	10%	10%	13%	14%	13%
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	3%	3%	2%	3%	3%	3%
Mujal	2%	3%	3%	3%	2%	4%

Põhikoolide lõpetajate valikud

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Ei jätka	1	2	3	1		3		
Kutseharidus	20	26	19	14	16	22	16	24
Üldharidus	63	60	53	56	55	52	55	58
Kokku	84	88	75	71	71	77	71	82
Ei jätka	1%	2%	4%	1%	0%	4%	0%	0%
Kutseharidus	24%	30%	25%	20%	23%	29%	23%	29%
Üldharidus	75%	68%	71%	79%	77%	68%	77%	71%

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Ei jätka	1	2	3	1		3		
Hiiumaa vald	45	33	38	45	44	40	40	49
Teine maakond	38	45	34	25	27	34	31	33
Kokku	84	80	75	71	71	77	71	82
Ei jätka	1%	3%	4%	1%	0%	4%	0%	0%
Hiiumaa vald	54%	41%	51%	63%	62%	52%	56%	60%
Teine maakond	45%	56%	45%	35%	38%	44%	44%	40%

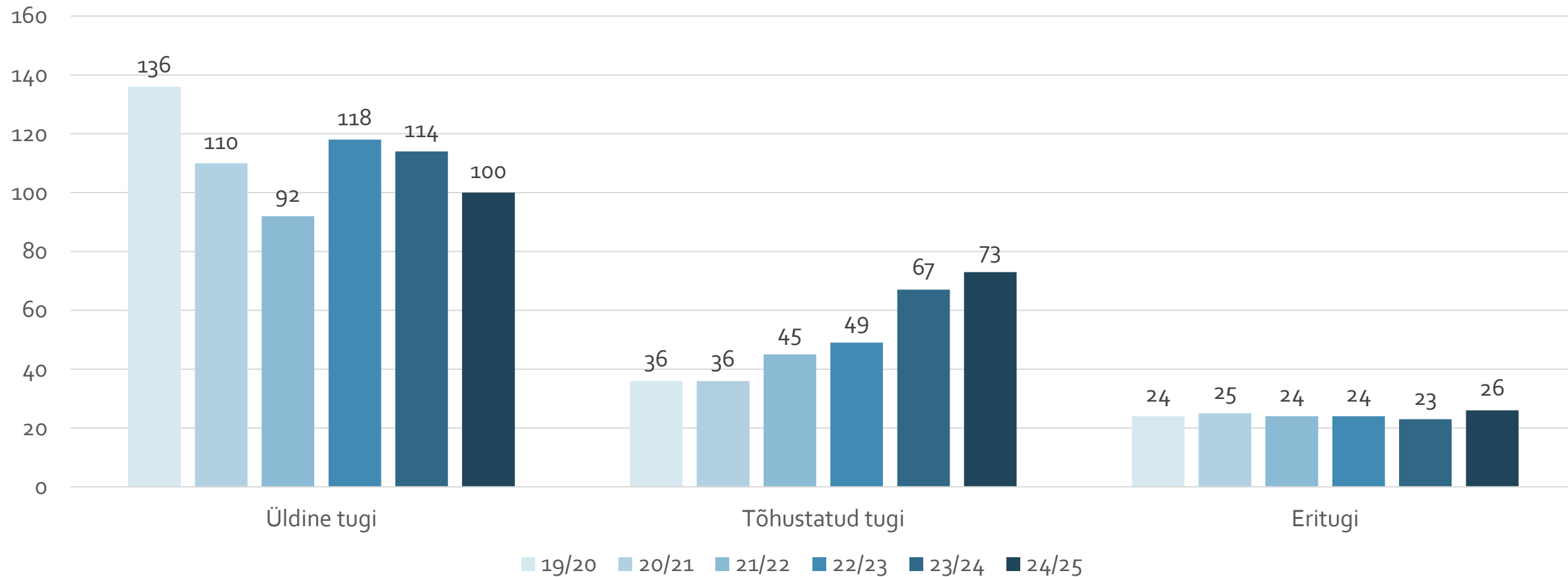
Gümnaasiumi lõpetajate valikud

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Ei jätkka	17	13	15	17	13	15	20	16
Avalik-õiguslik ülikool	11	18	14	18	9	12	12	17
Kutseharidus / muu kõrgkool	5	9	6	5	10	11	9	7
Kokku	33	40	35	40	32	38	41	40
Ei jätkka	52%	33%	43%	43%	41%	39%	49%	40%
Avalik-õiguslik ülikool	33%	45%	40%	45%	28%	32%	29%	43%
Kutseharidus / muu kõrgkool	15%	23%	17%	13%	31%	29%	22%	18%

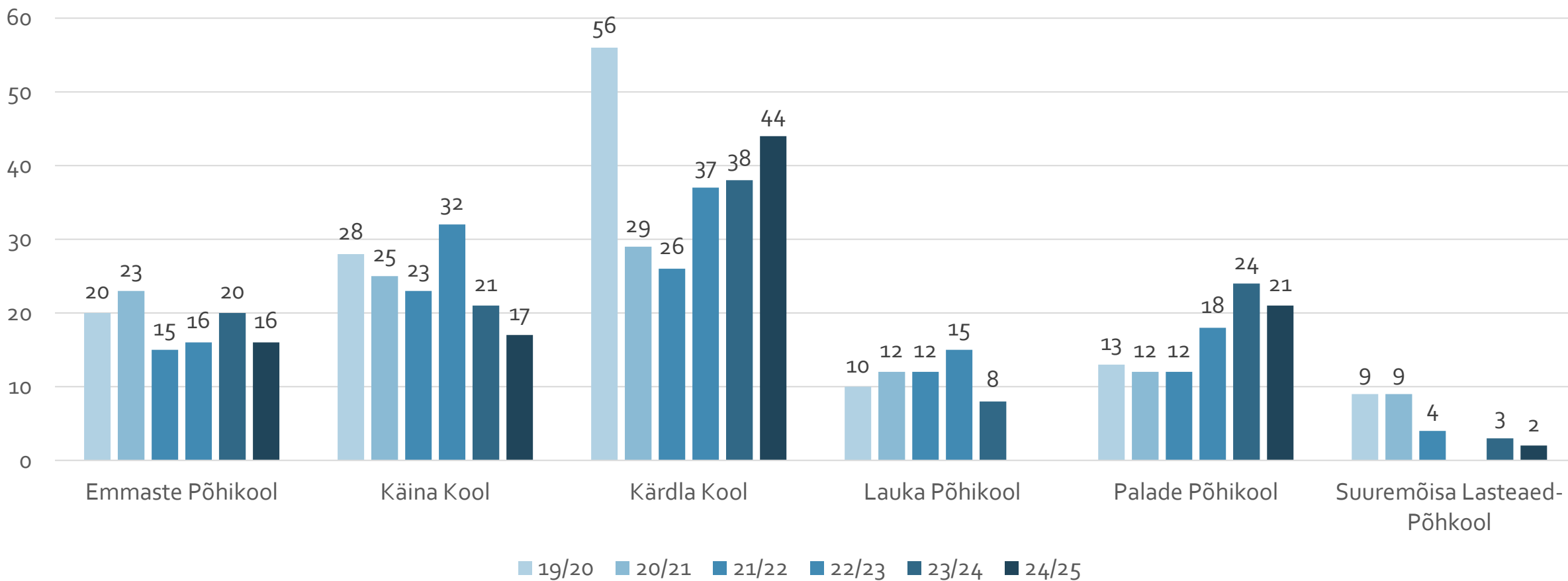
Erivajadusega õpilaste õpe põhikoolis

- Haridusliku erivajadusega õpilaste (tõhustatud tugi) arv valla koolides on eelnevate aastate jooksul oluliselt suurenenud
- Kokku vajab õppeaastal 2024/2025 üldist tuge u 16% valla põhikooliõpilastest (100 õpilast), tõhustatud tuge 11% (73 õpilast) ja erituge 4% õpilastest (26 õpilast).
- Haridusliku erivajadusega õpilasi on valla kõikides koolides, selget koondumist / spetsialiseerumist toimunud ei ole.
- Tõhustatud- ja erituge vajavavad õpilased moodustavad 28% Palade ja 18% Käina kooli õpilastest

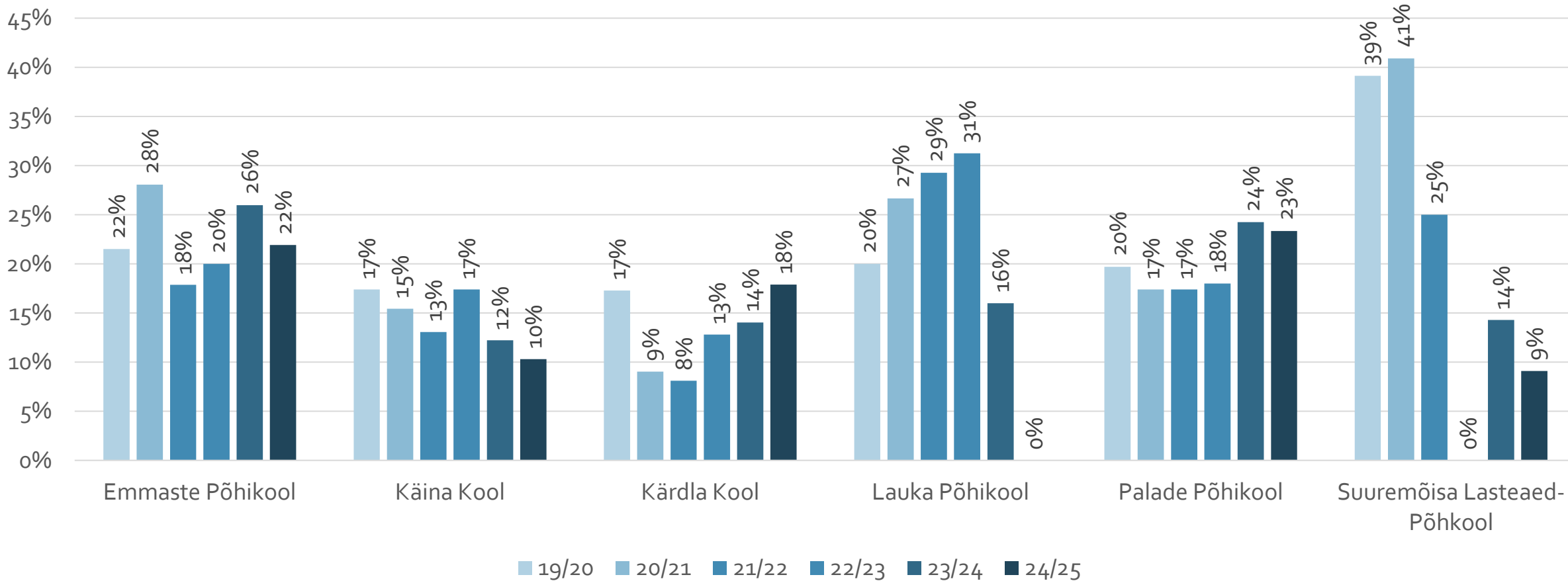
Tuge vajavad õpilased omavalitsuse koolides kokku

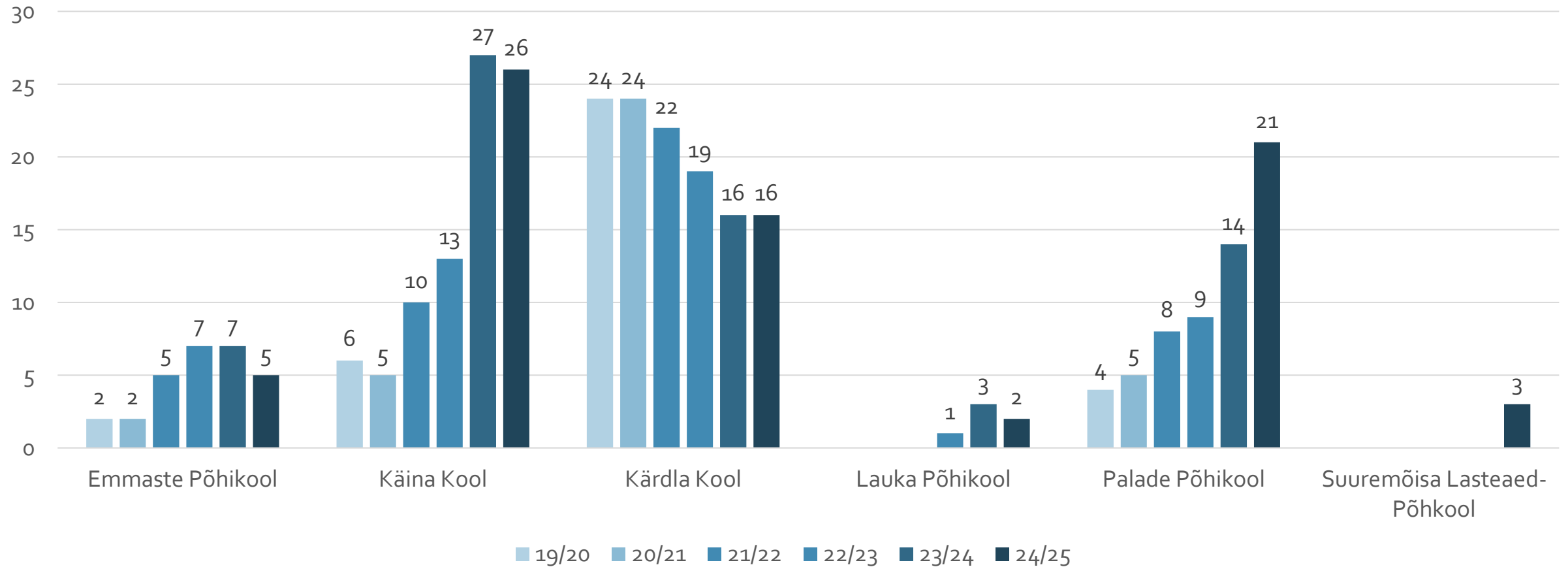
Üldtuge vajavad õpilased koolides

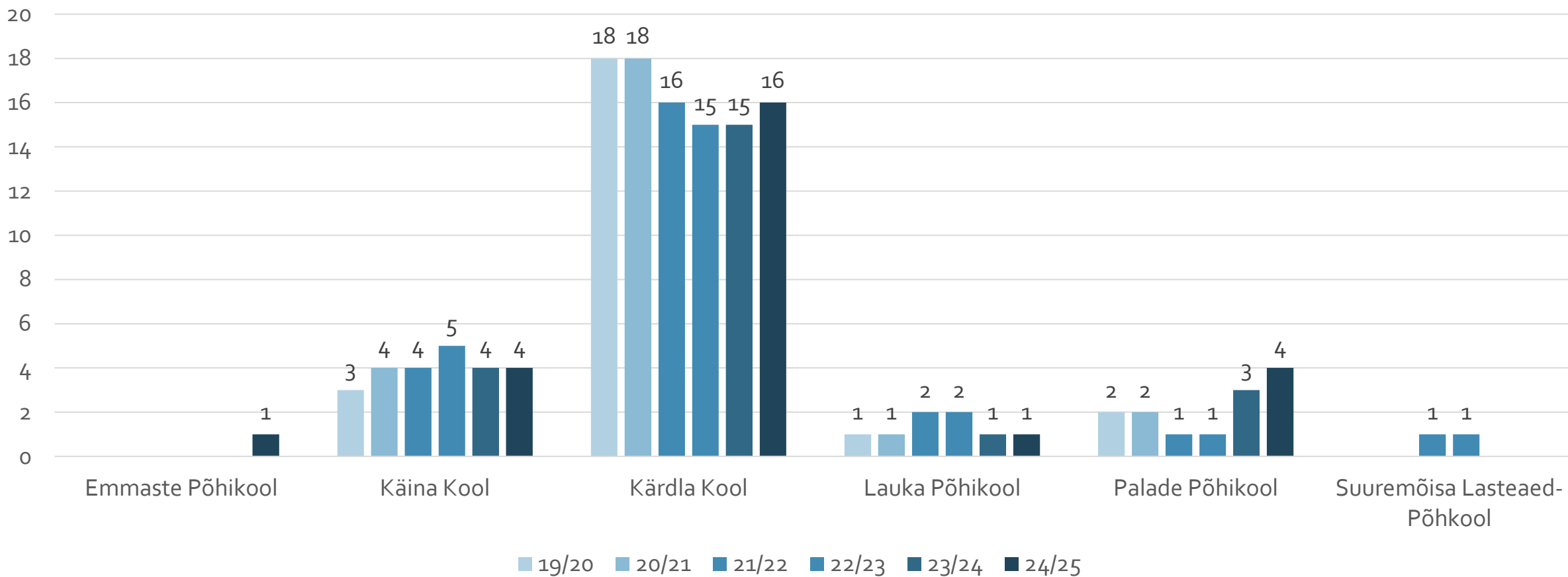
Üldtuge vajavate õpilaste osakaal kooli õpilastest

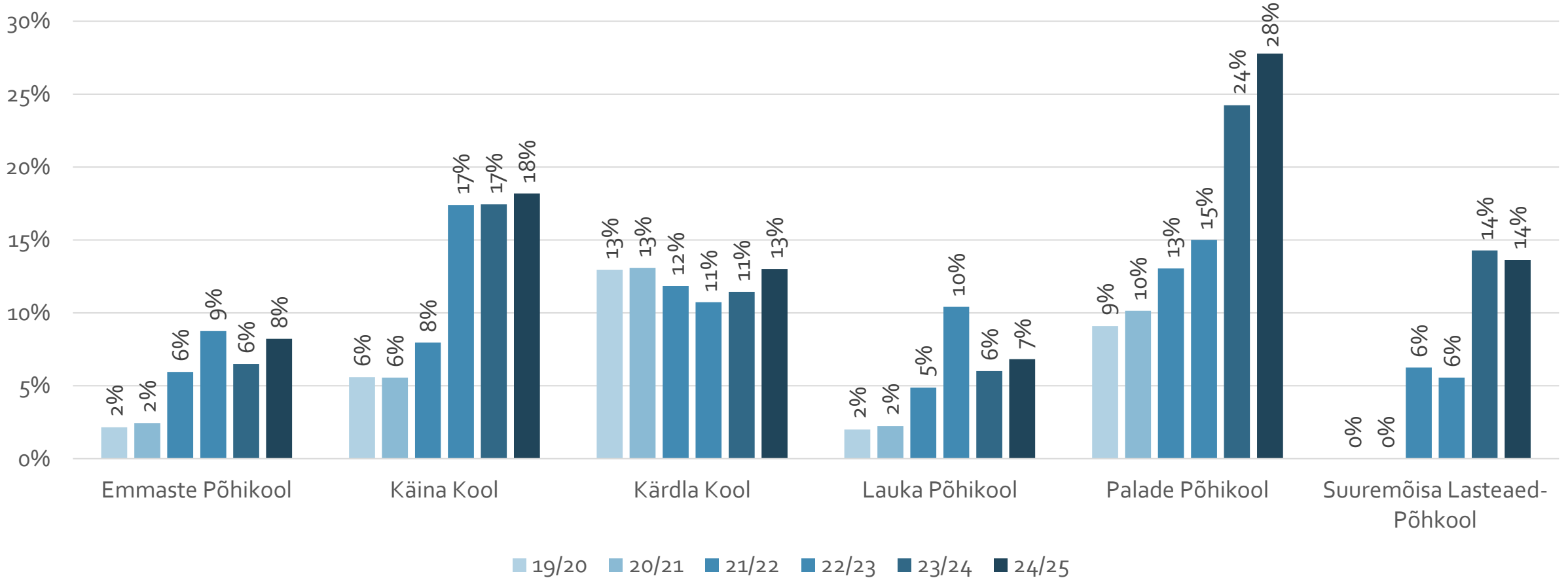
Tõhustatud tuge vajavad õpilased koolides

Erituge vajavad õpilased koolides

Tõhustatud- ja erituge vajavate õpilaste osakaal kooli õpilastest

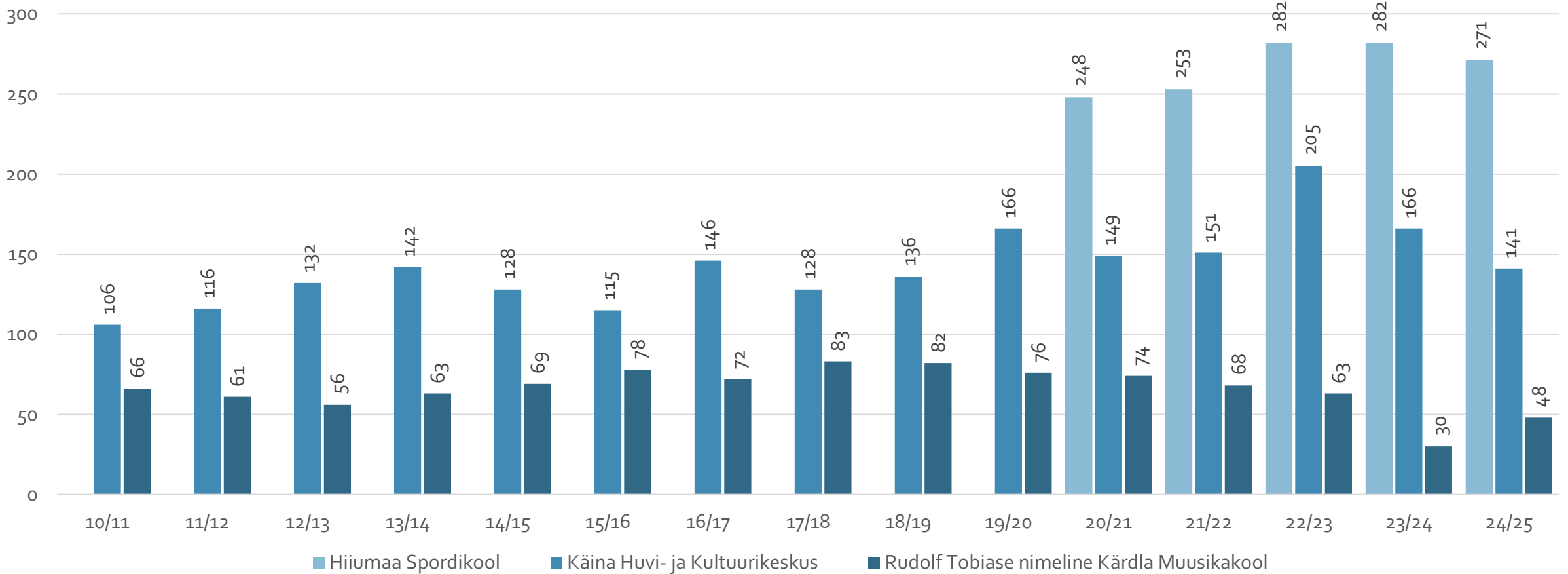

ÜLDHARIDUS: kokkuvõte

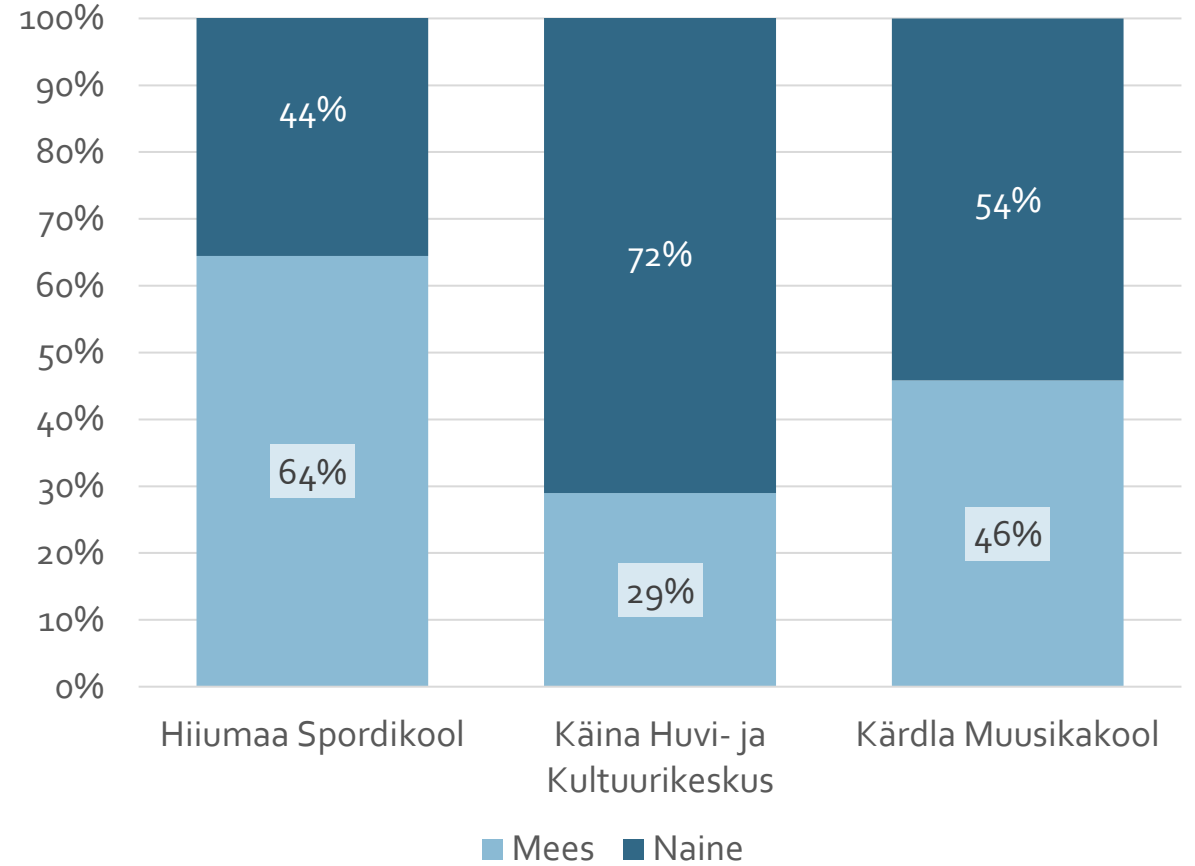
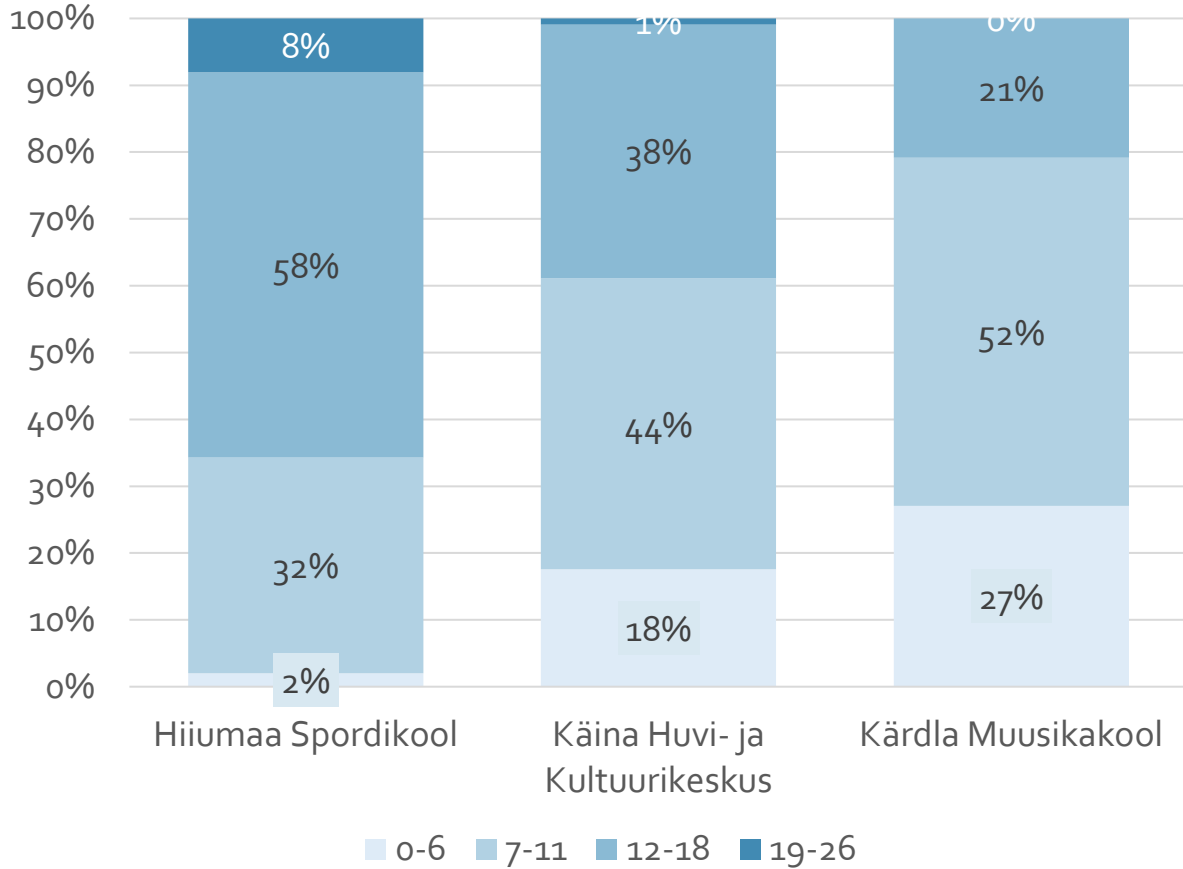
- Hiiumaa valla põhikoolide õpilaste arv on viimasel kümnel aastal püsinud stabiilselt u 700 õpilase juures, kuid 24/25 õppeaastal toimub järsk langus 640 õpilaseni
- Põhikooliõpilaste arvu osas on muutused koolide lõikes olnud erisuunalised – on selged vähenejad ja kasvajaid
- Üldjuhul on suurima õpilaste arvuga III kooliaste
- Valla põhikooliõpilased eelistavad selgelt oma valla koole, samuti teenindavad valla põhikoolid suuresti oma lapsi. Mujale minejaid ja mujalt tulijaid on põhikooli osas paar protsenti
- Keerulisema toevajadusega lapsi (tõhustatud ja eritugi) on kõikides koolides, nende osakaal on oluliselt suurem kui Eestis keskmiselt.
- Demograafiline prognoos näitab, et põhikooliealiste arvukuse kõrgajad on möödunud. Peale stabiilsusperioodi algab järgmise kümnendi algul õpilaste arvu kahanemine.

3. Huviharidus

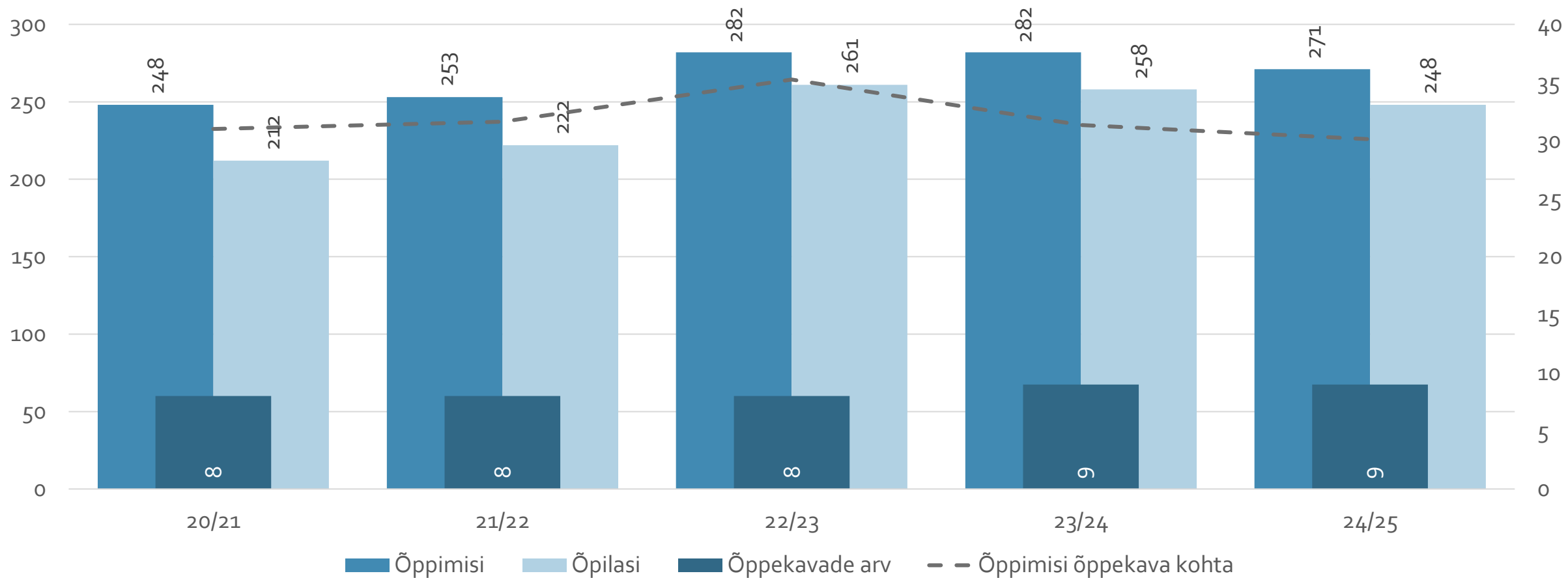
Õppimiste arv huvikoolides

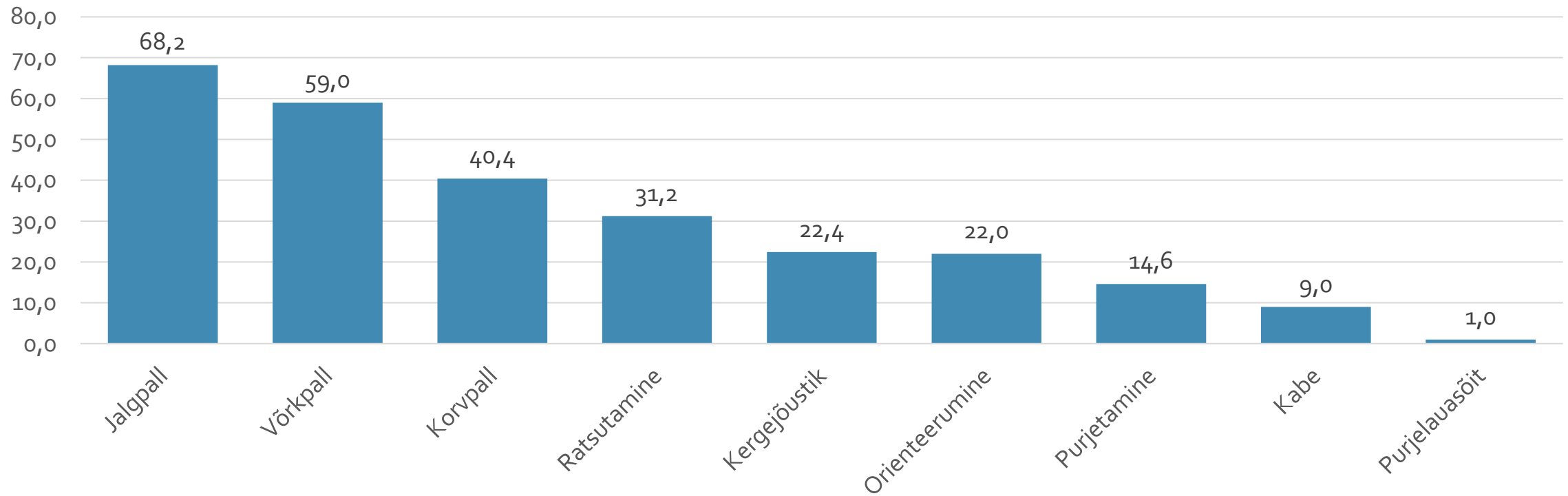
Õpilaste vanuseline ja sooline jaotus 24/25

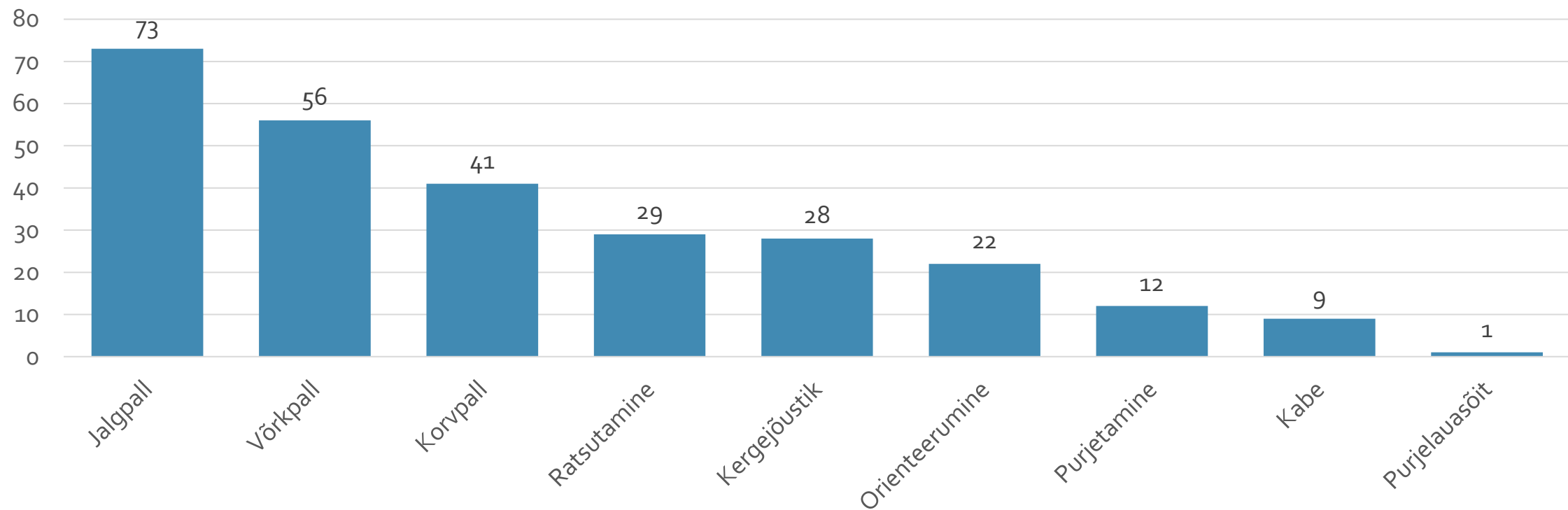
Hiiumaa Spordikool

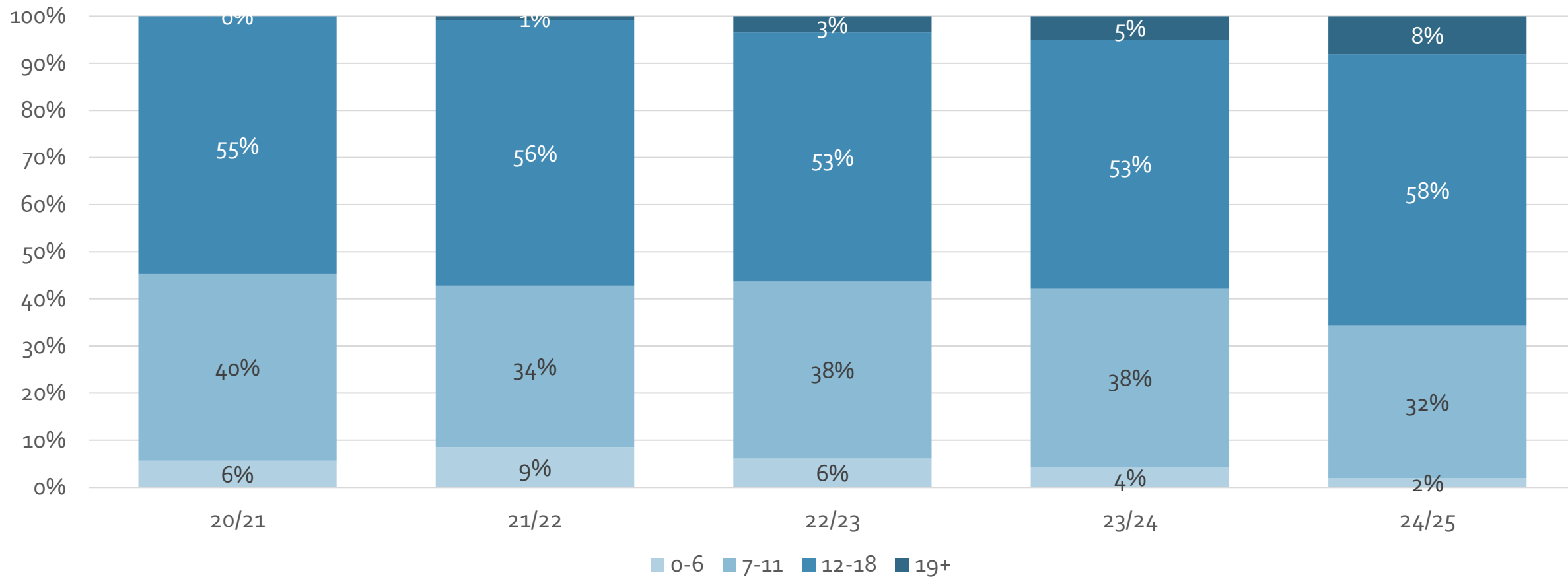
Hiiumaa Spordikool - aastakeskmise õppimiste arv õppekavadel 20/21-24/25

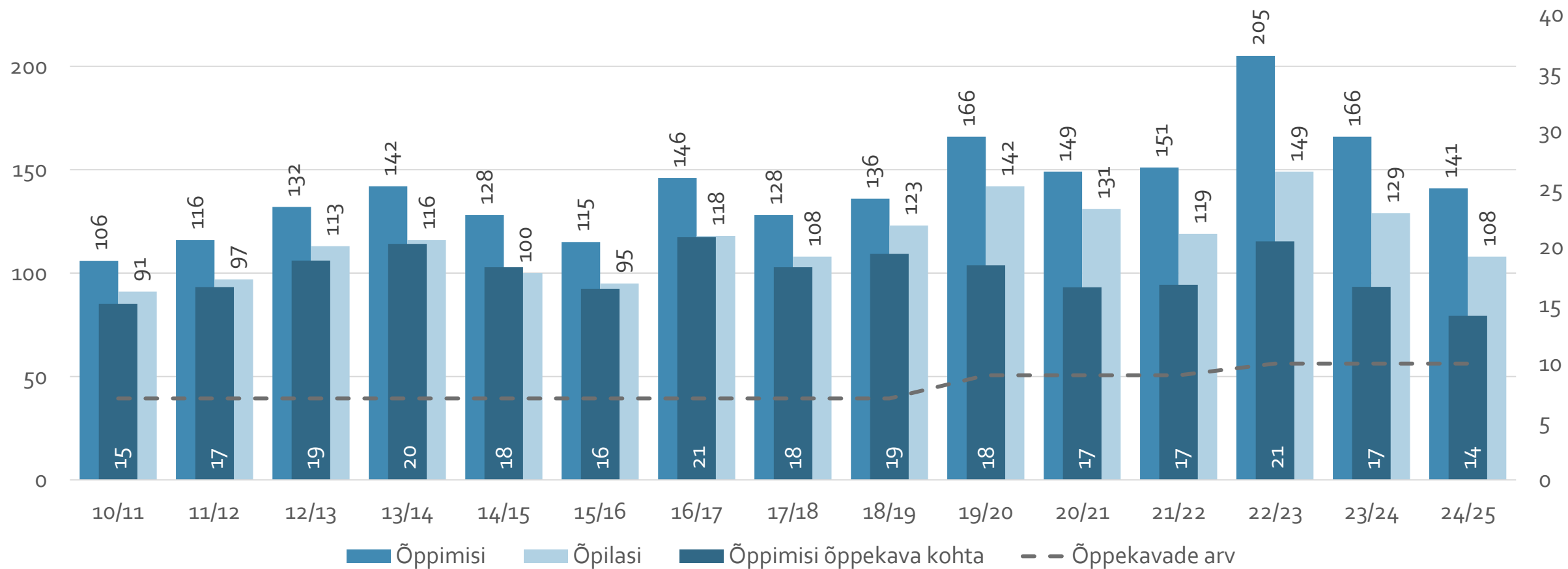
Hiiumaa Spordikool - õppimiste arv õppekavadel 24/25

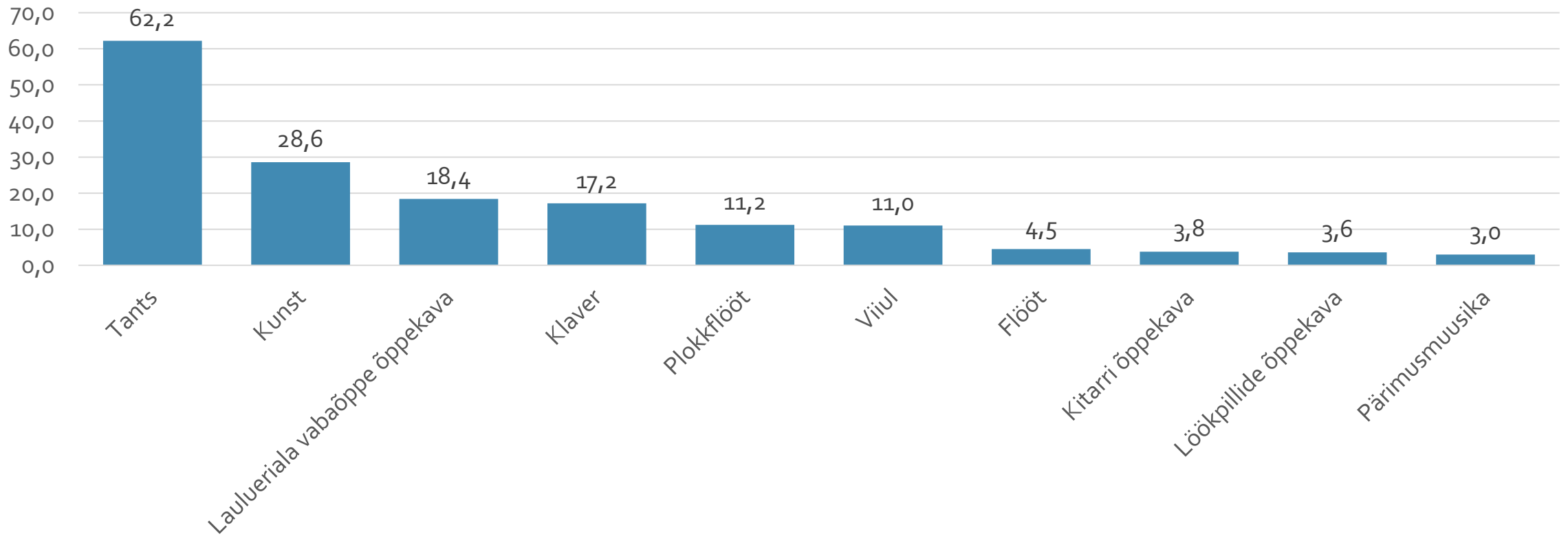
Hiiumaa Spordikool - õpilaste vanusjaotus

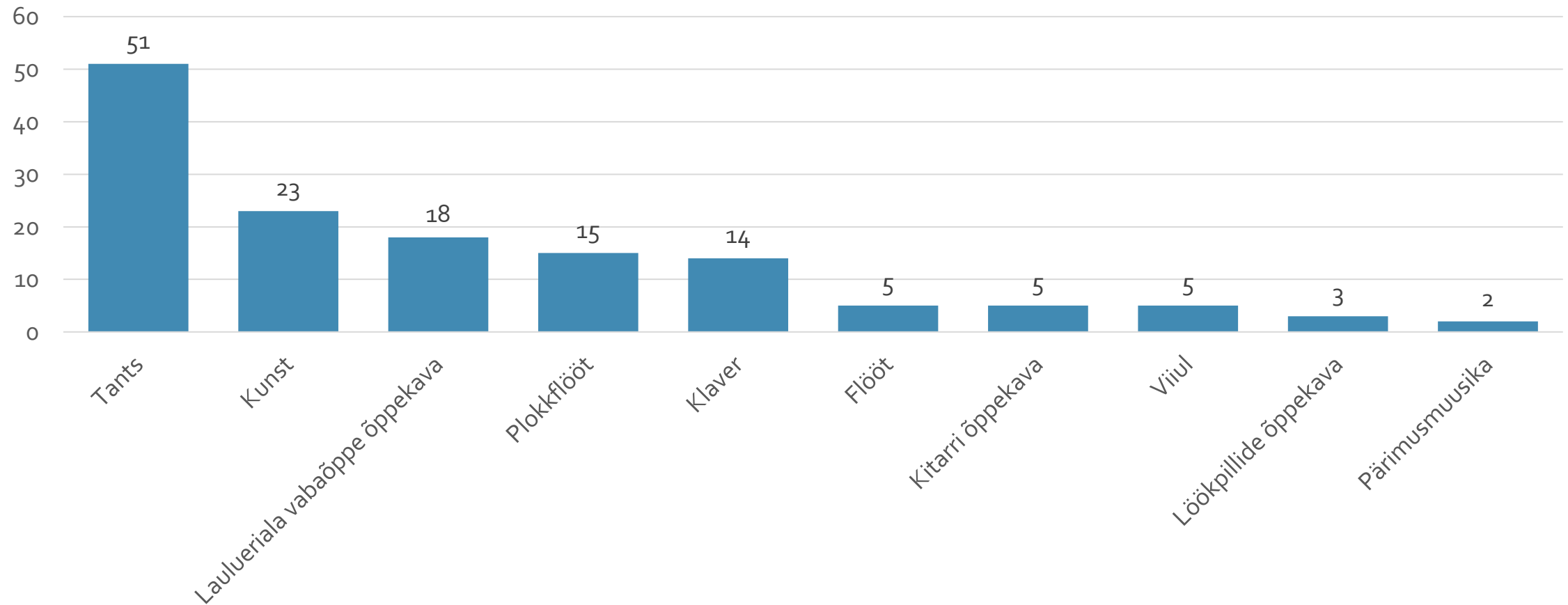
Käina Huvi- ja Kultuurikeskus

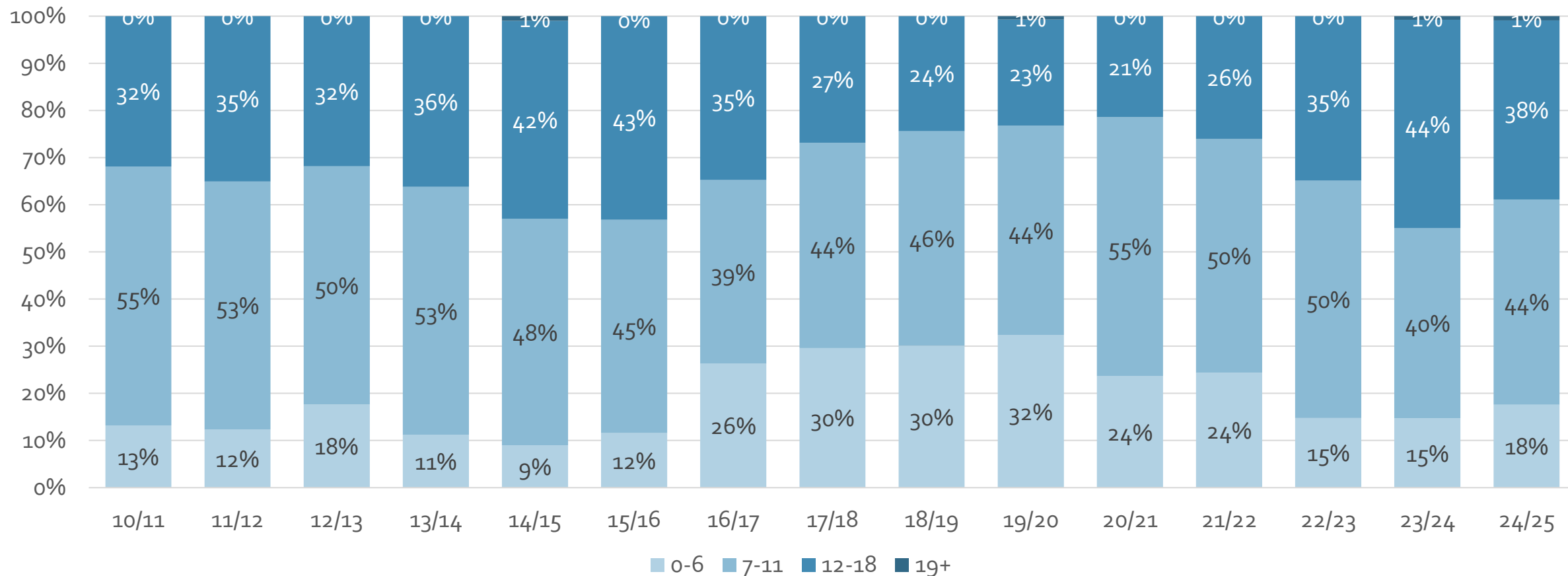
Käina Huvi- ja Kultuurikeskus - aastakeskmise õppimiste arv õppekavadel 19/20-24/25

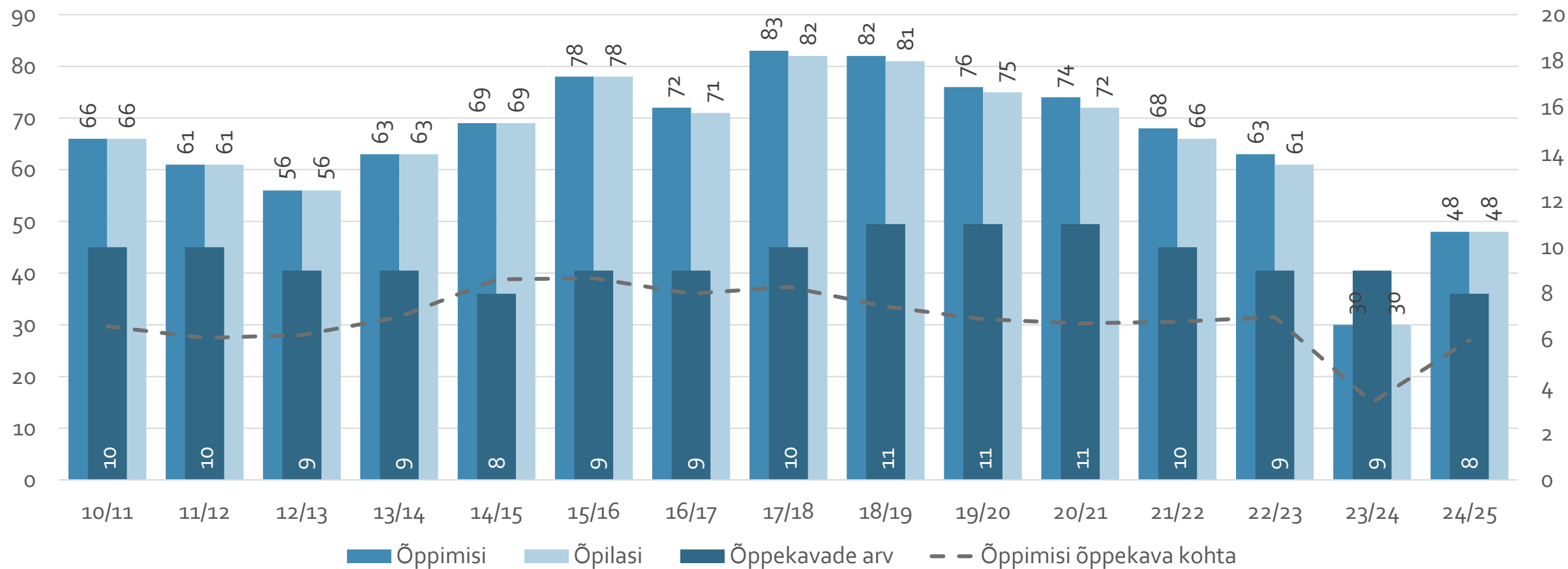
Käina Huvi- ja Kultuurikeskus - õppimiste arv õppekavadel 24/25

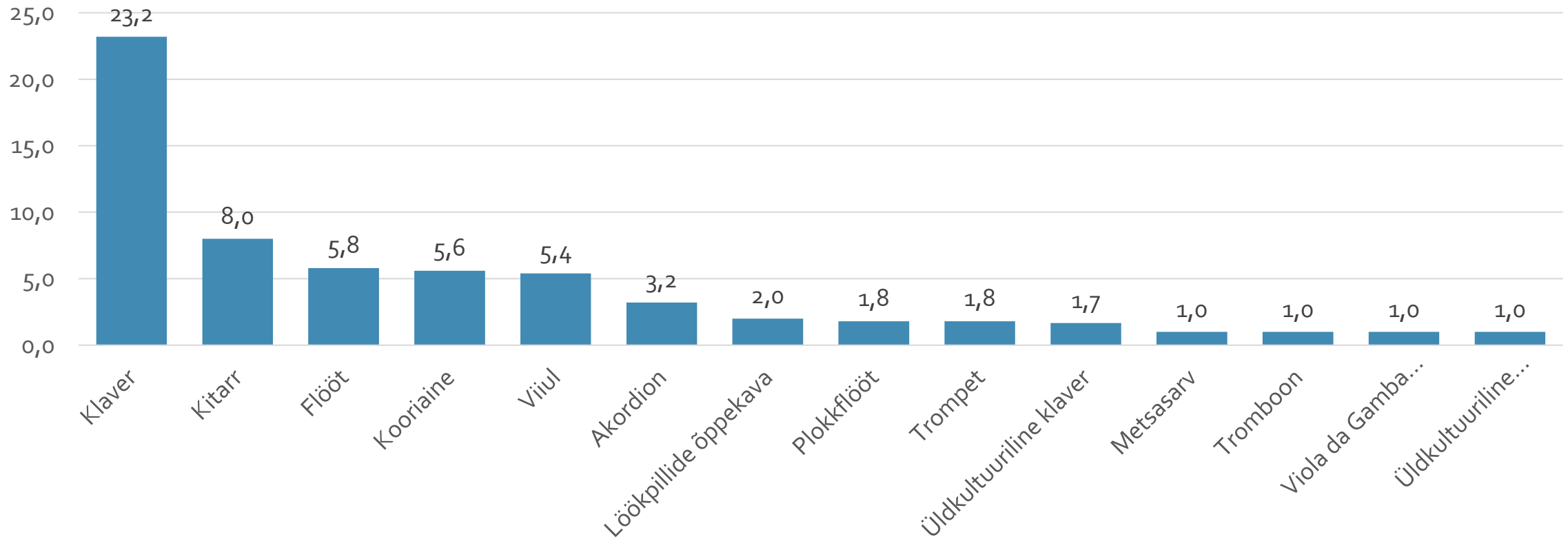
Käina Huvi- ja Kultuurikeskus - õpilaste vanusjaotus

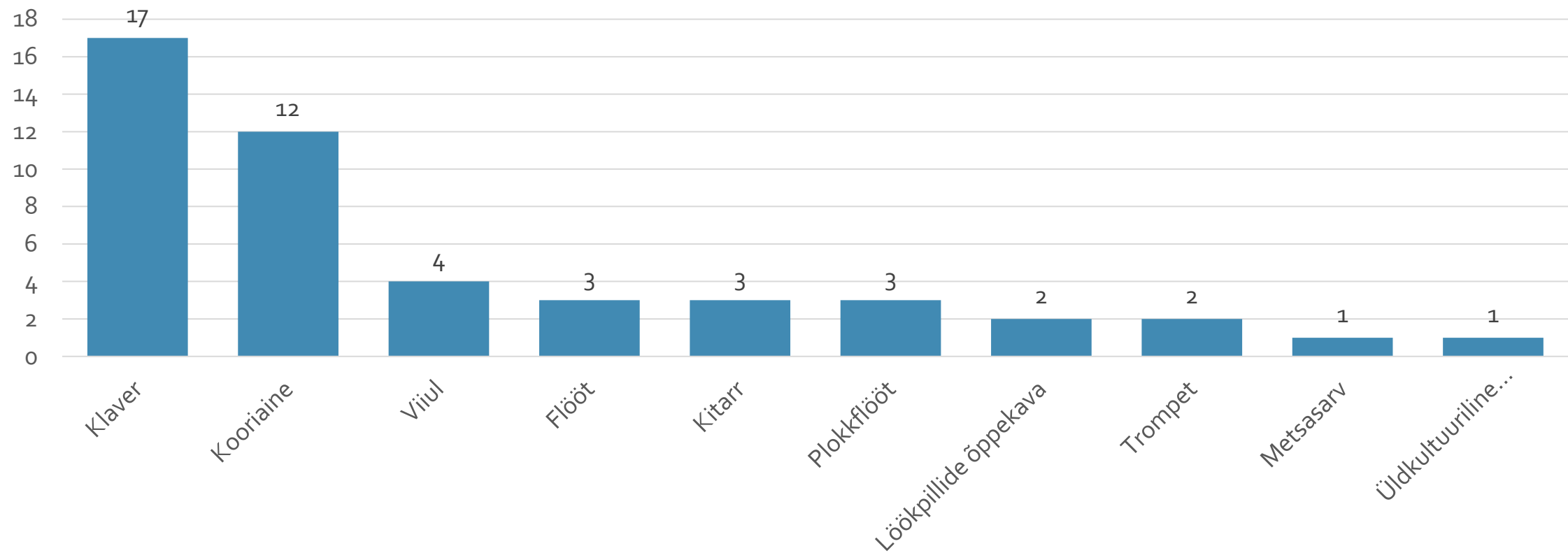
Kärdla Muusikakool

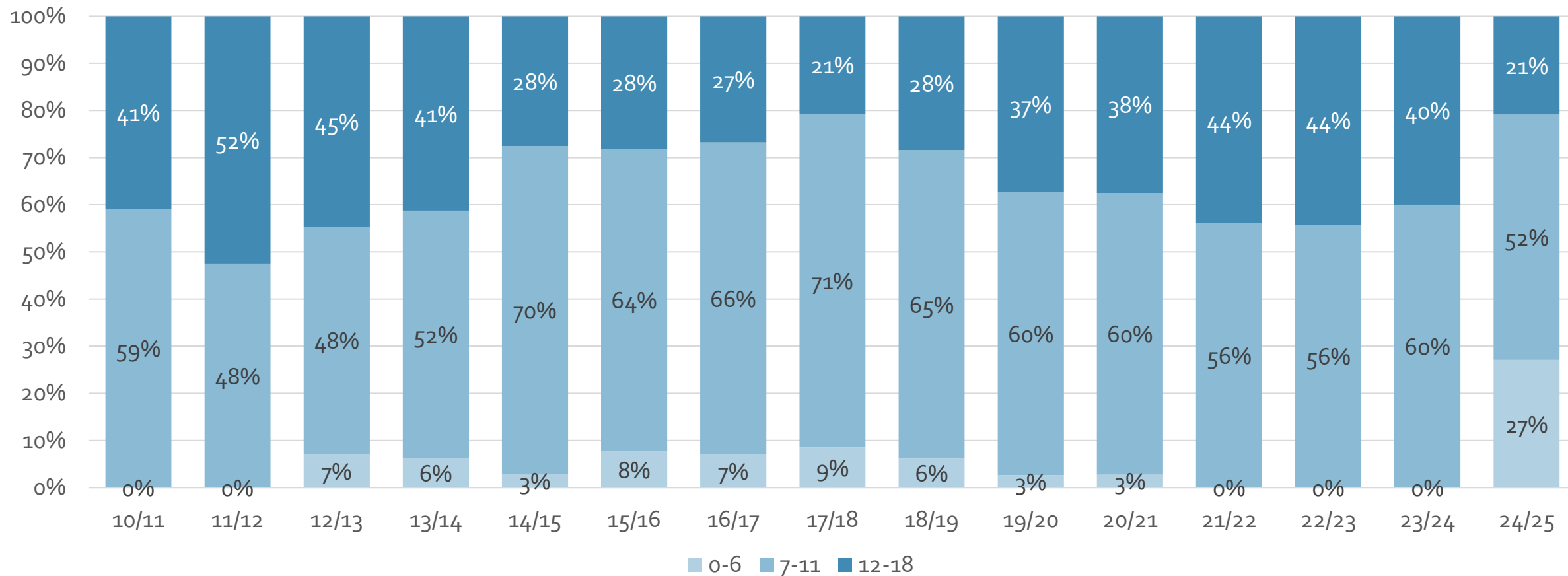
Kärdla Muusikakool - aastakeskmise õppimiste arv õppekavadel 19/20-24/25

Kärdla Muusikakool - õppimiste arv õppekavadel 24/25

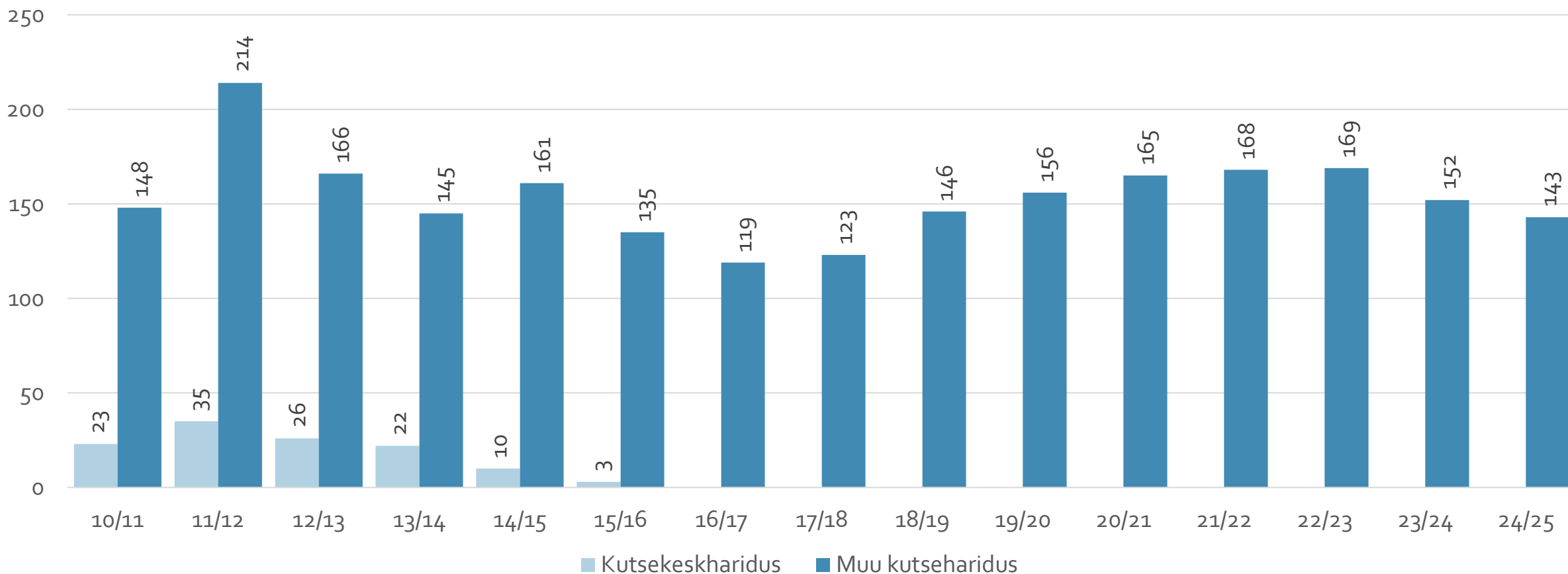

Kärdla Muusikakool - õpilaste vanusjaotus

3. Kutseharidus

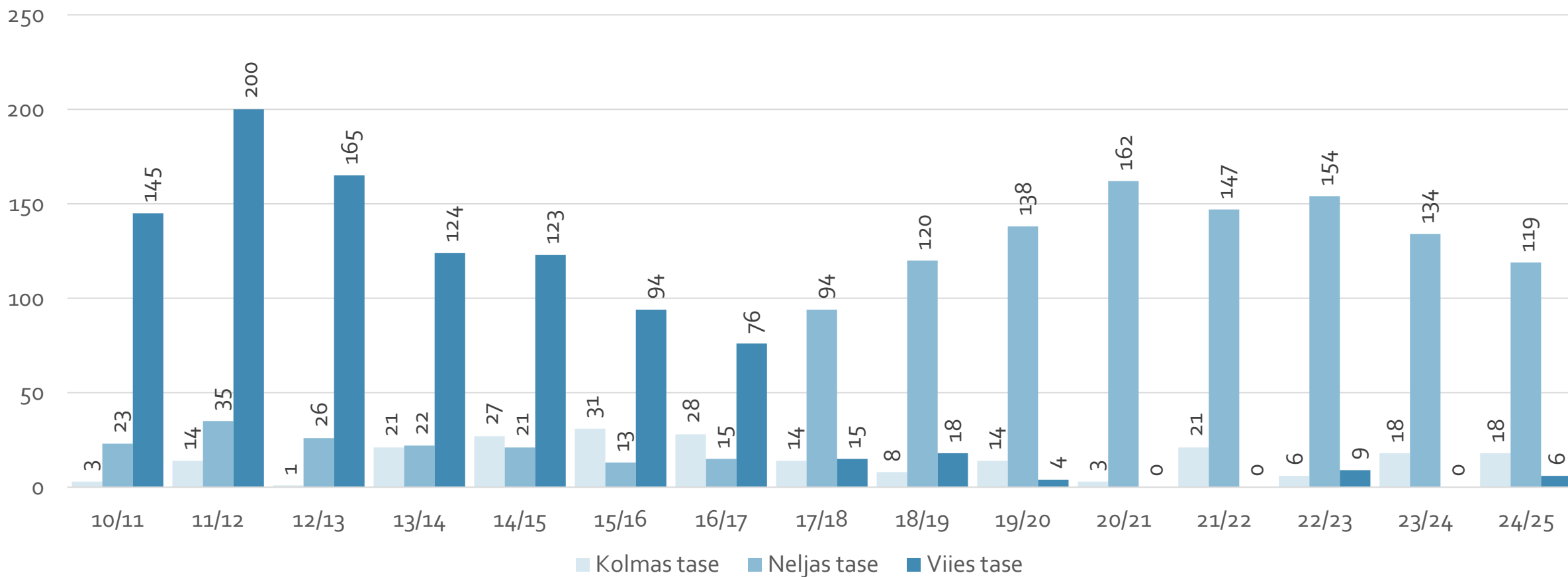
Hiiumaa Ametikoolis õppijad

Kutseõppe liigid

Kutseõppe liigid kuni 01.09.2013	Eesti kvalifikatsiooni raamistiku (EKR) tasemed	Kutseõppe liigid alates 01.09.2013
	1	
Põhihariduse nõudeta kutseõpe	2	2. taseme kutseõpe
Kutseõpe põhihariduse baasil	3	3. taseme kutseõpe
<u>Kutsekeskharidusõpe</u> Kutseõpe keskhariduse baasil	4	4. taseme kutseõpe (sh. kutse- keskharidusõpe)
	5	5. taseme kutseõpe (kutseeriharidusõpe)
	6	

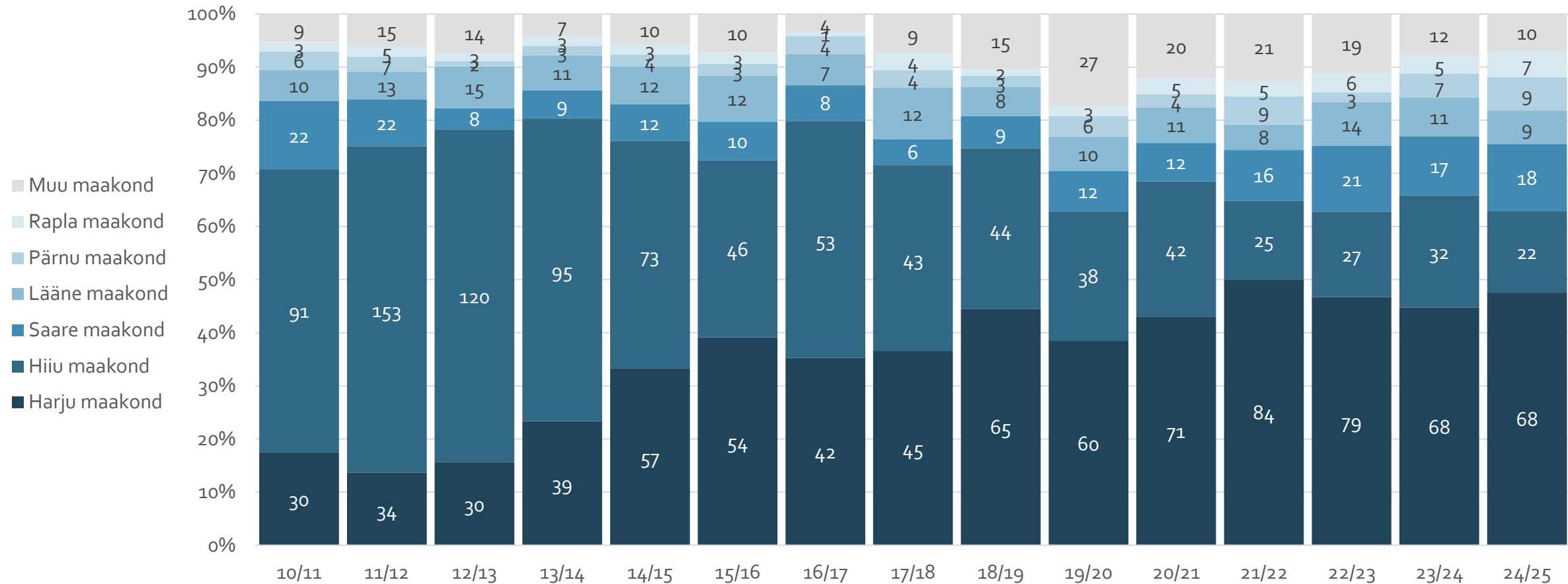
Hiiumaa Ametikoolis õppijad kutseõppe liikide lõikes

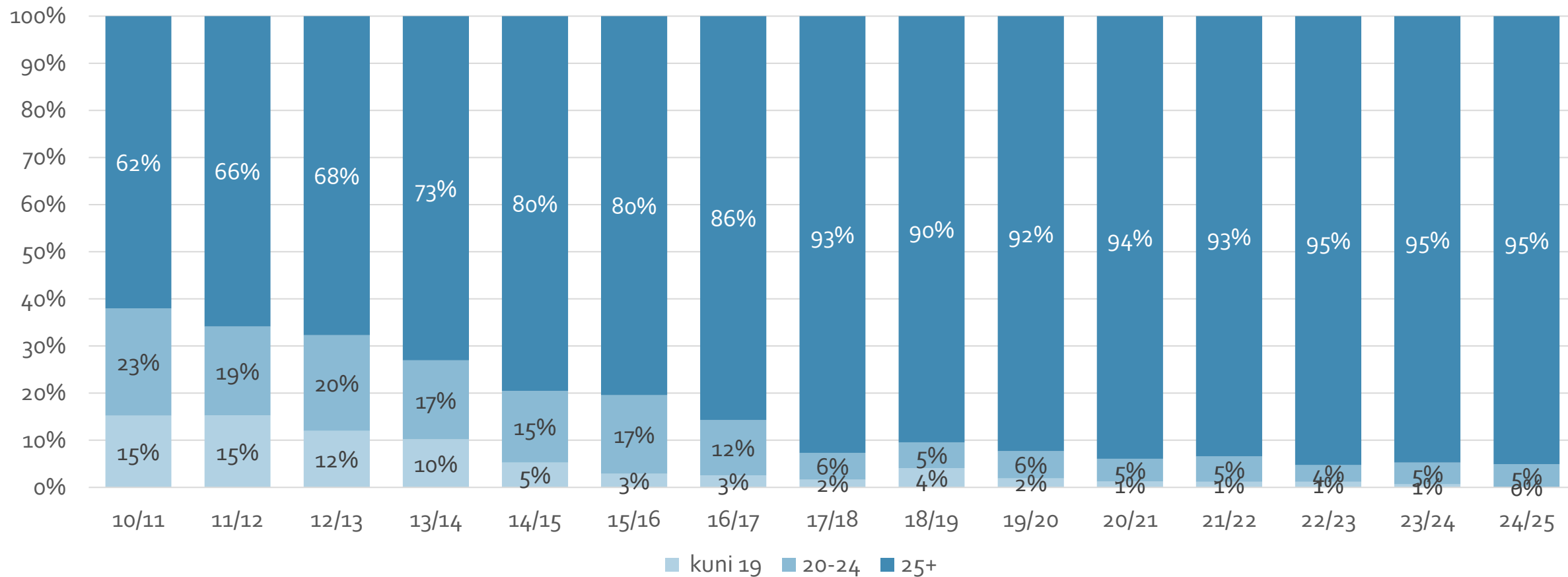
Hiiumaa Ametikoolis õppijad õppekavade lõikes

Õppetase	Õppekava nimetus	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Neljanda taseme esmaõpe	Linnaaednik	29	39	40	42	46	43
Neljanda taseme esmaõpe	Florist	14	24	34	28	28	30
Neljanda taseme esmaõpe	Väikesadama spetsialist	27	33	34	39	25	26
Neljanda taseme esmaõpe	Palkmajaehitaja	35	33	17	24	19	19
Kolmanda taseme kutseõpe	Maastikuehitaja						16
Viienda taseme kutseõppe jätkuõpe	Puitehitiste restauraator	4			9		6
Kolmanda taseme kutseõpe	Maastikuehitaja	14	3	21	6	18	2
Neljanda taseme esmaõpe	Maastikuehitaja	8	18	11	19	15	1
Neljanda taseme esmaõpe	Plastitöötluste seadistaja	11		8			
Neljanda taseme esmaõpe	Bussijuht	12				1	
Neljanda taseme esmaõpe	Veoautojuht	2	15	3	2		

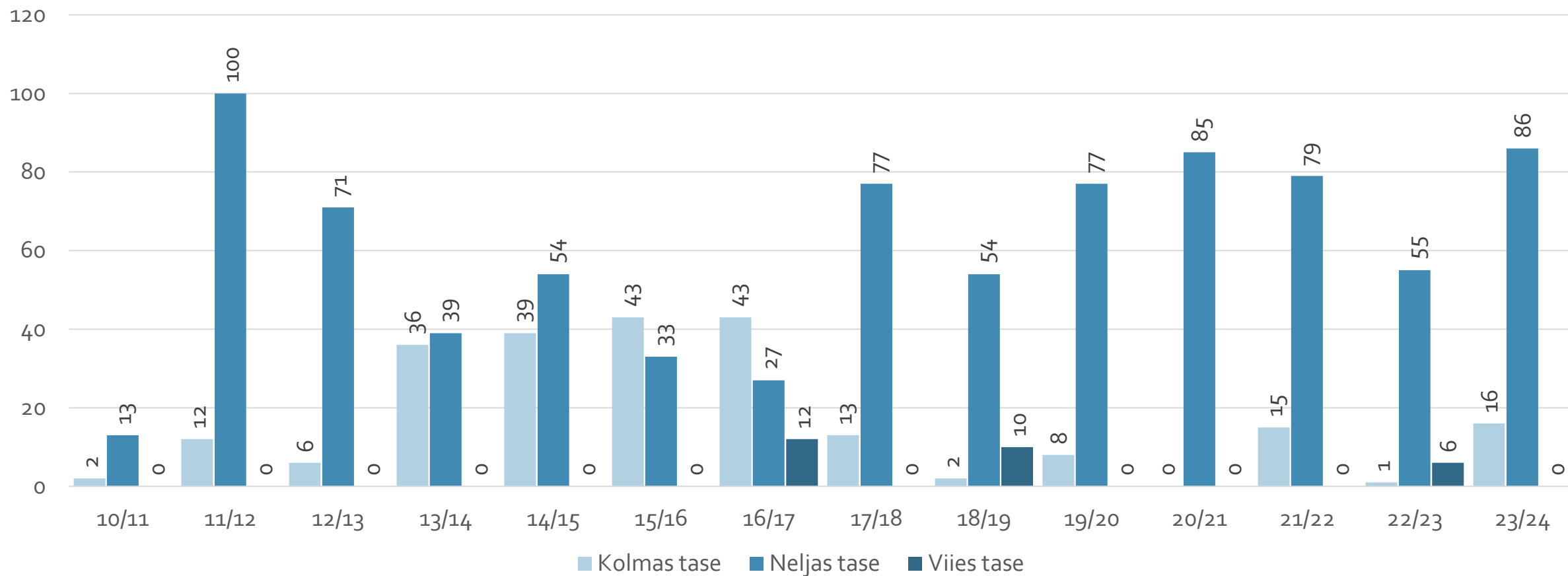
Hiiumaa Ametikoolis õppijate päritolu

Hiiumaa Ametikooli õppijate vanusjaotus

Hiiumaa Ametikoolis lõpetajad kutseõppe liikide lõikes

Hiiumaa valla haridusvaldkonna arengukava

Lisa 2.3 Õpetajad ja tugispetsialistid

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Sisukord

1. Lasteaedade õpetajad
2. Üldhariduskoolide õpetajad
3. Tugispetsialistid

Andmed ja metoodika

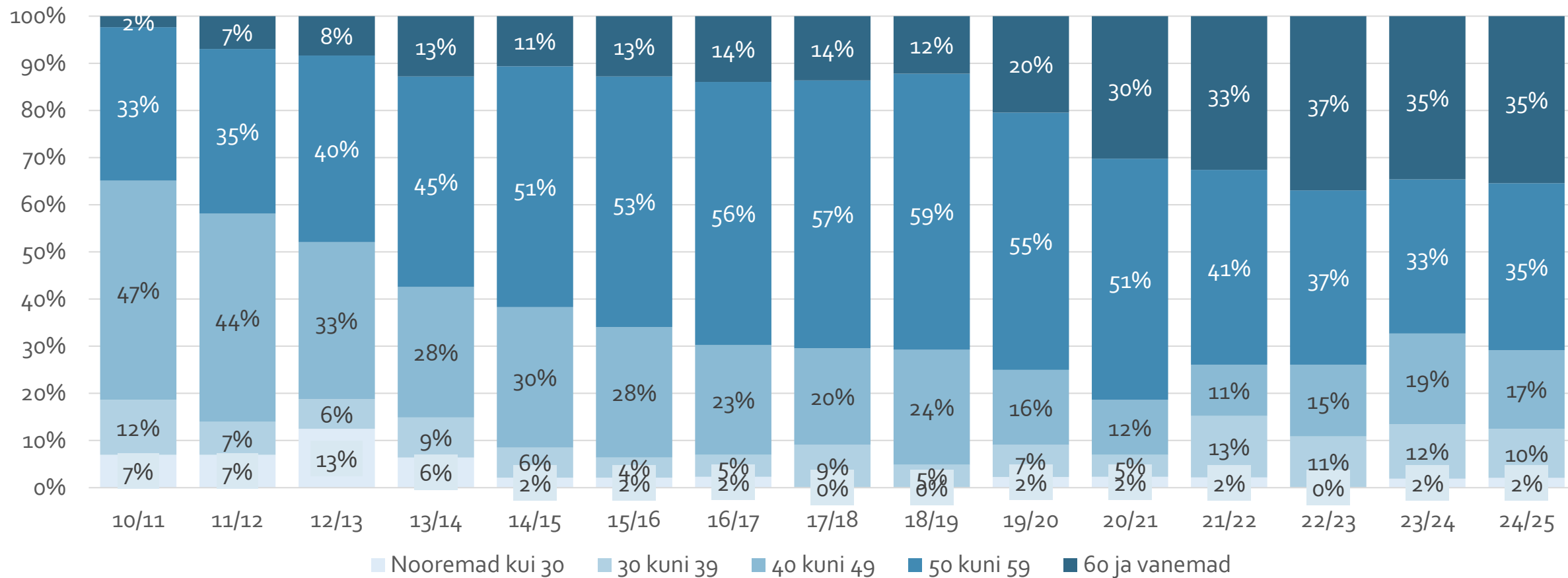
Analüütilises ülevaates on esitatud andmed lasteaedade ja koolide õpetajate ja tugispetsialistide vanusjaotuse, kvalifikatsiooni jm kohta.

Kuna andmed on kogutud erinevatel meetoditel ja ajahetkel, võib sarnastes andmetes esineda mõningaid varieeruvusi:

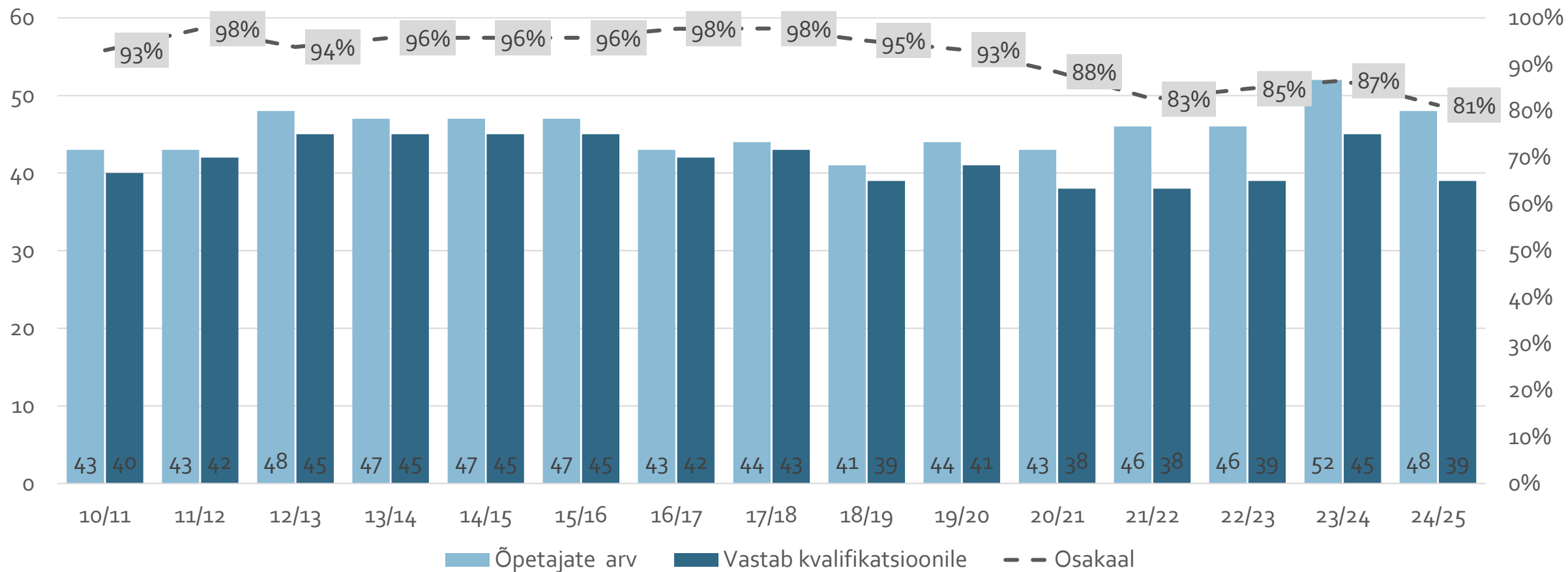
- Eesti Hariduse Infosüsteemi andmebaasi (portaali haridussilm.ee väljund) õppeaastate 2010/2011 kuni 2024/2025 kohta (andmed fikseeritakse infosüsteemis 10. novembri seisuga).
- Hiiumaa Vallavalitsusele edastatud päring tugispetsialistide olemasolevate ametikohtade, täidetud ametikohtade ja hinnangulise tegeliku ametikohtade vajaduse kohta (kevad 2025).

1. Lasteaedade õpetajad

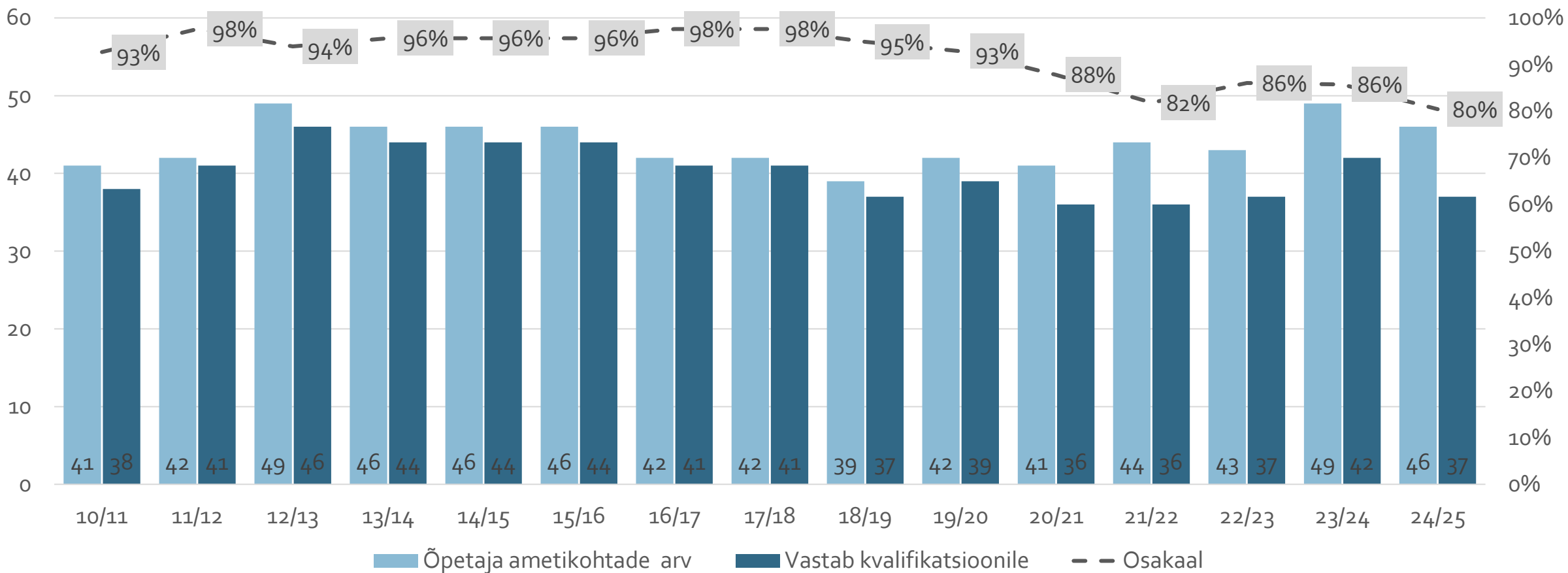
Lasteaiaõpetajate vanusjaotus

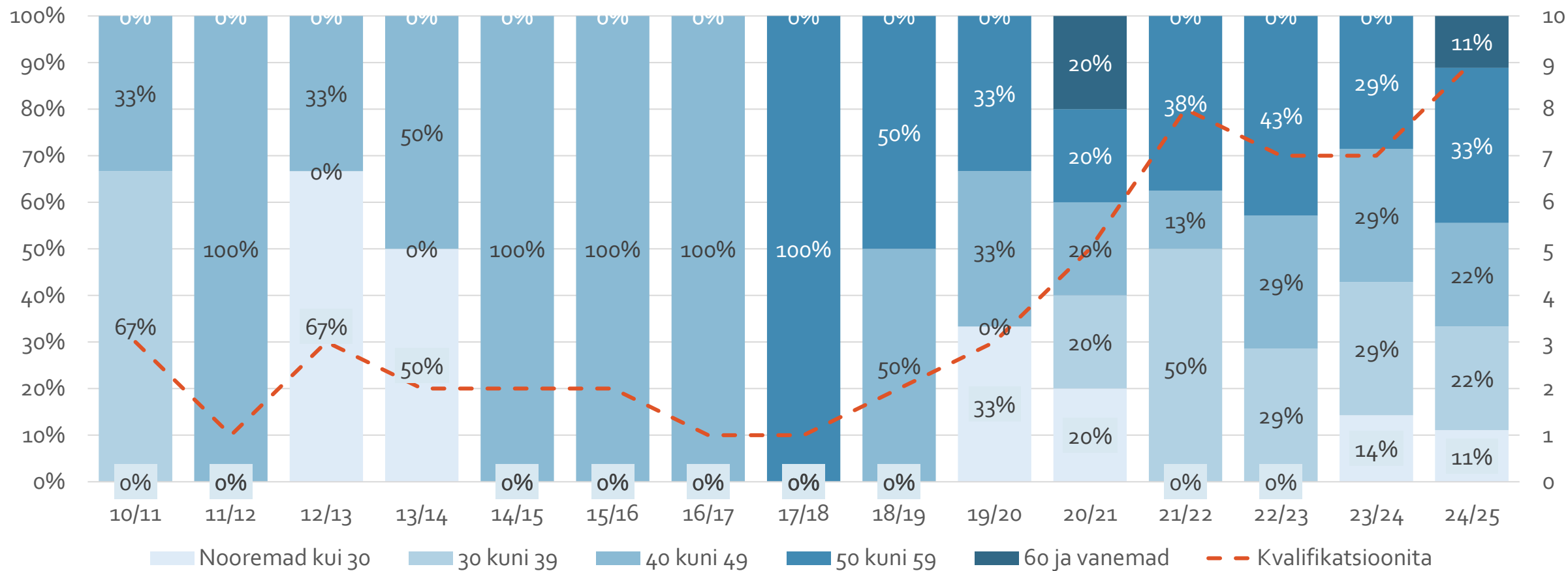
Kvalifikatsiooniga lasteaiaõpetajad (isikud)

Kvalifikatsiooniga lasteaiaõpetajad (ametikohtad)

Kvalifikatsioonile mittevastavad lasteaiaõpetajad

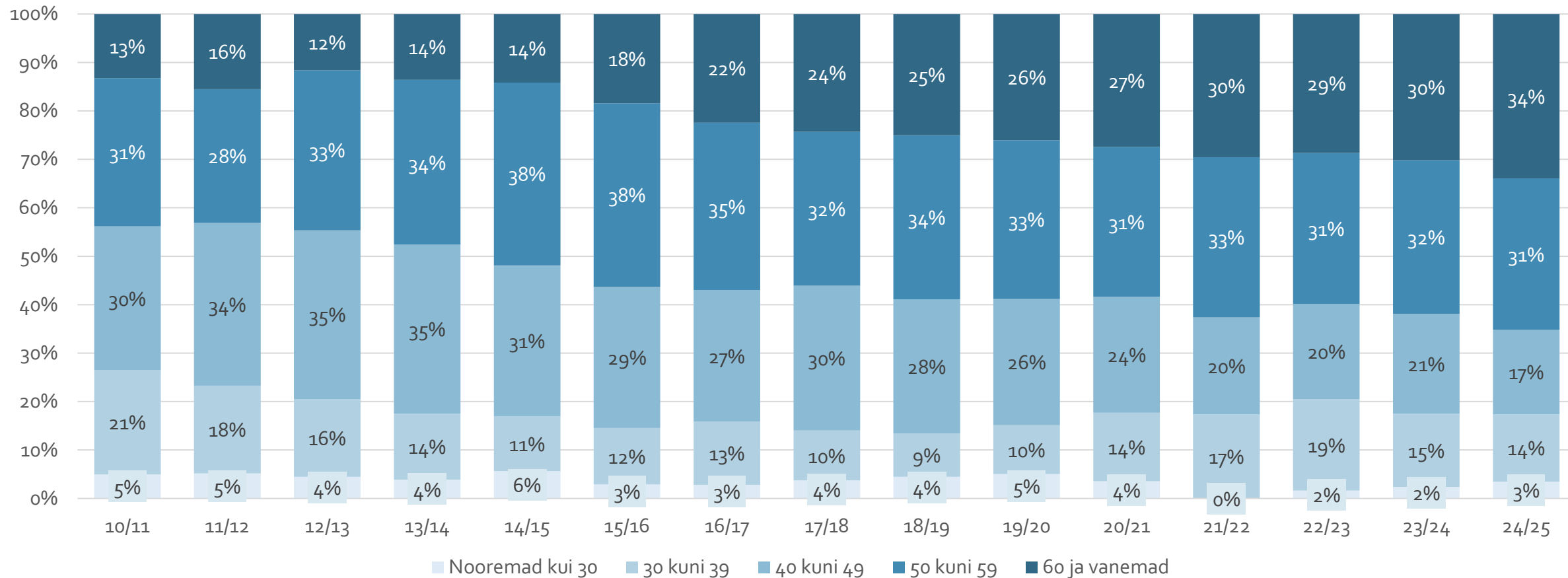

2. Üldhariduskoolide õpetajad

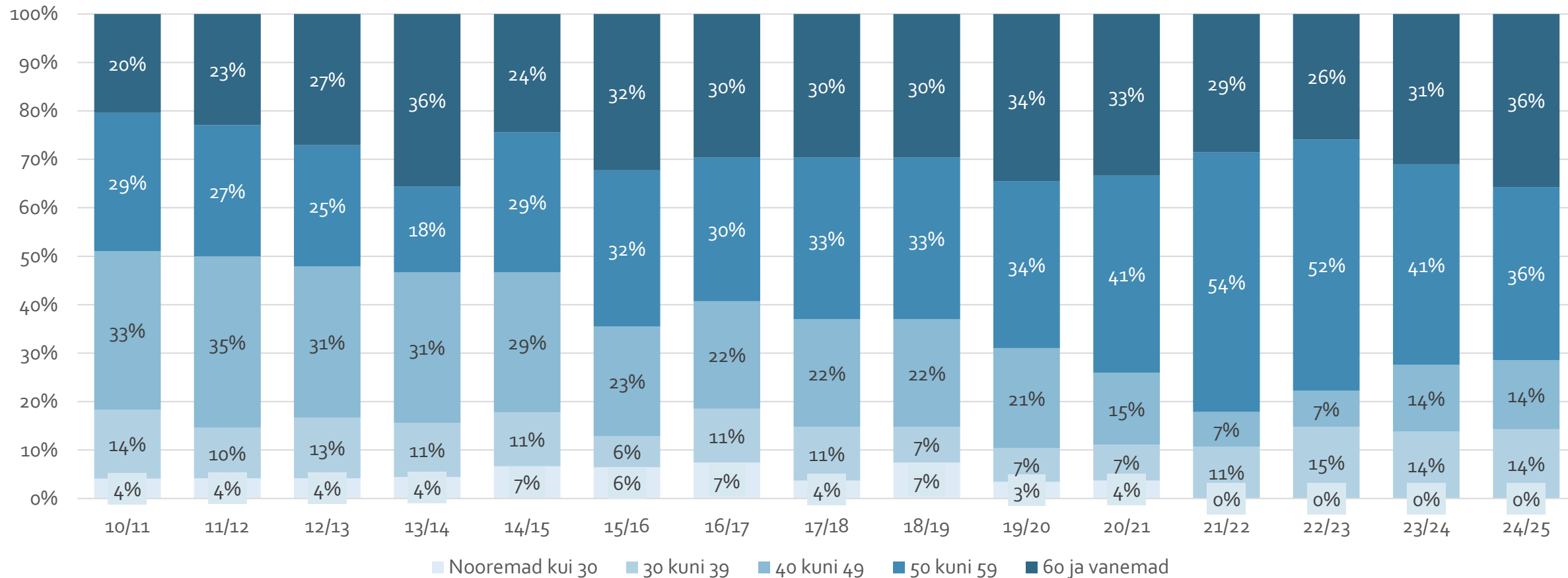
Õpetajate ametikohtade arv, sooline jaotus ja kvalifikatsioon (põhikool)

Õppeaasta	Mehed	Naised	Kokku	Naisõpetajate osakaal	Kvalifikatsioonita õpetajad
10/11	22	91	113	81%	38%
11/12	20	89	109	82%	27%
12/13	20	86	106	81%	22%
13/14	18	79	97	81%	20%
14/15	21	85	106	80%	9%
15/16	21	82	103	80%	10%
16/17	20	87	107	81%	8%
17/18	20	87	107	81%	11%
18/19	21	91	112	81%	14%
19/20	21	98	119	82%	14%
20/21	21	92	113	81%	15%
21/22	17	91	108	84%	15%
22/23	18	94	112	84%	19%
23/24	18	99	117	85%	30%
24/25	18	93	111	84%	23%

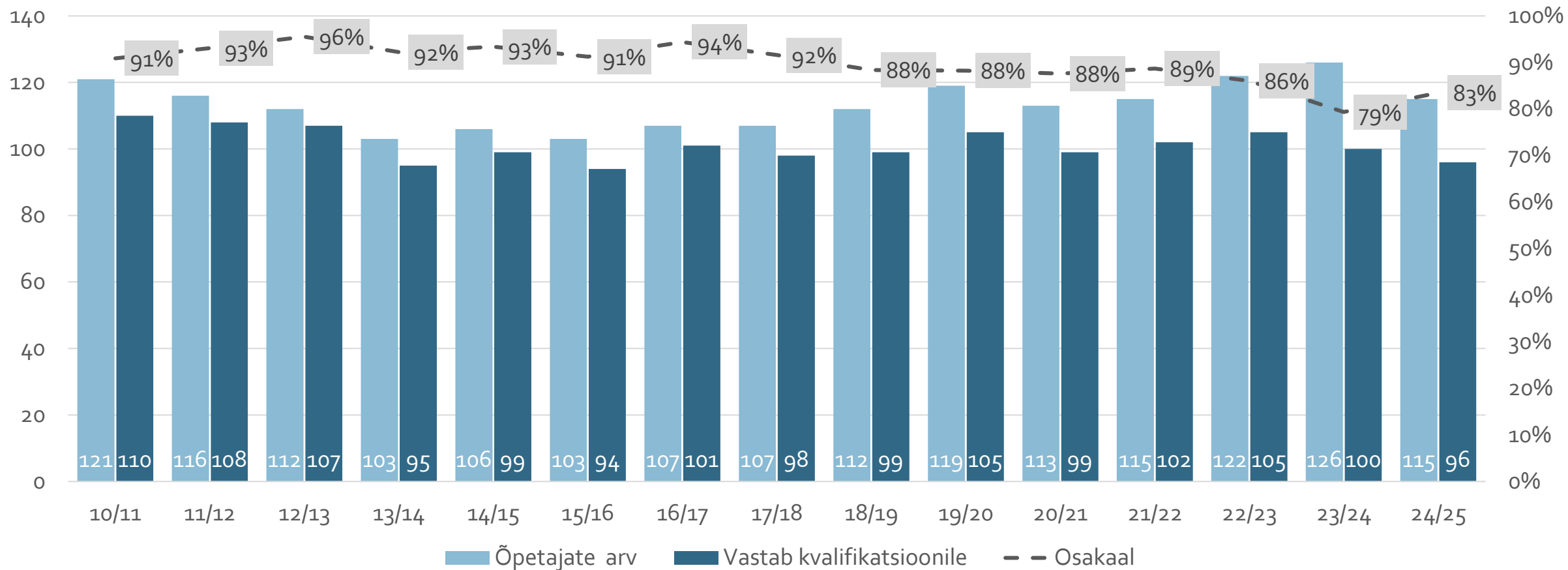
Põhikooliõpetajate vanusjaotus

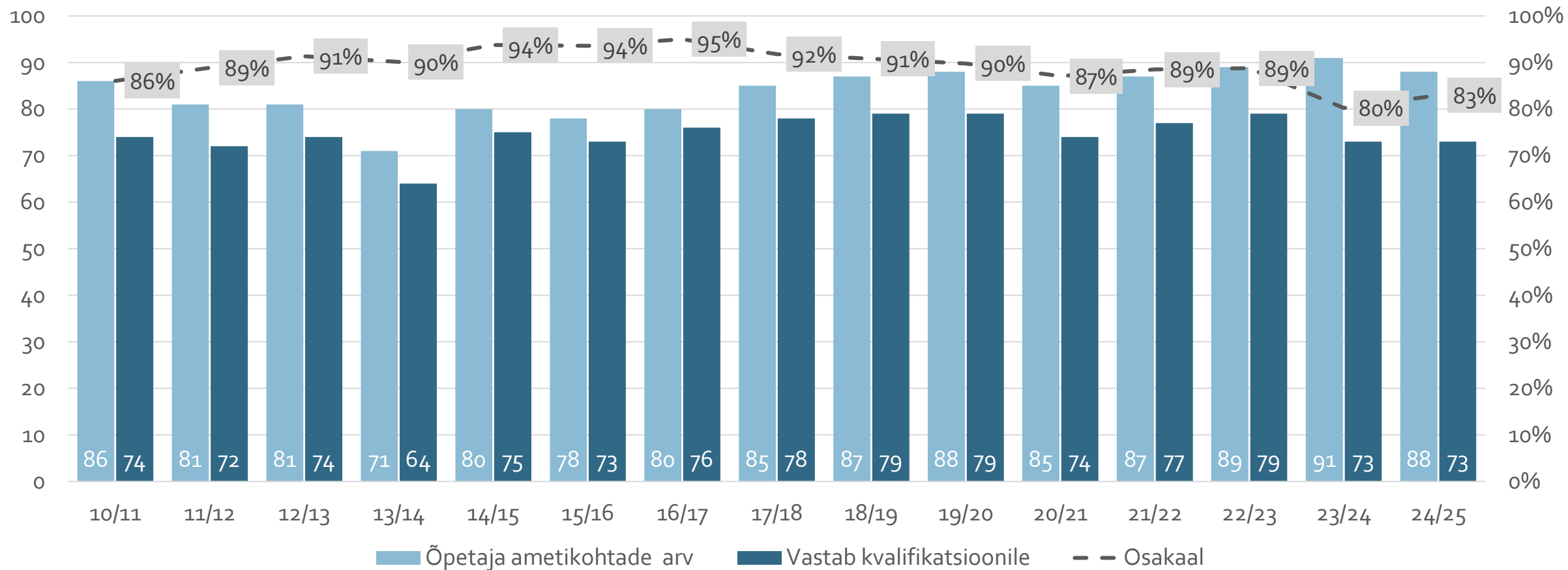
Gümnaasiumiõpetajate vanusjaotus

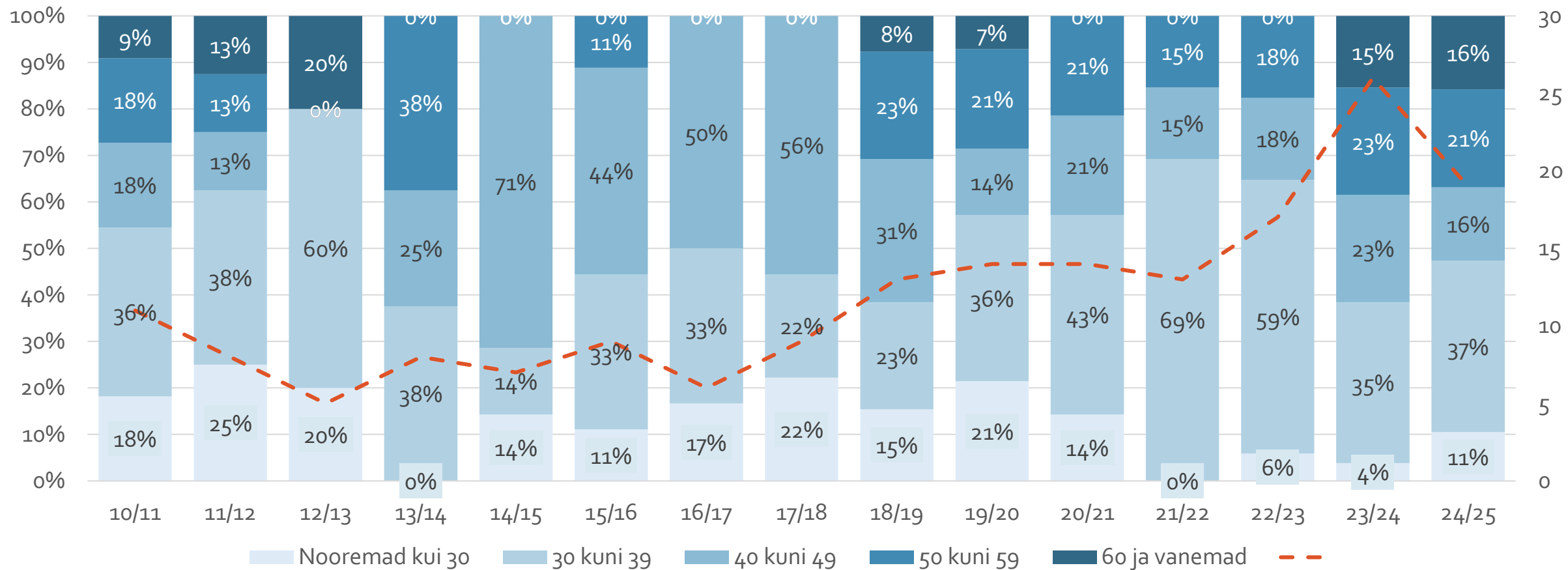
Kvalifikatsiooniga põhikooliõpetajad (isikud)

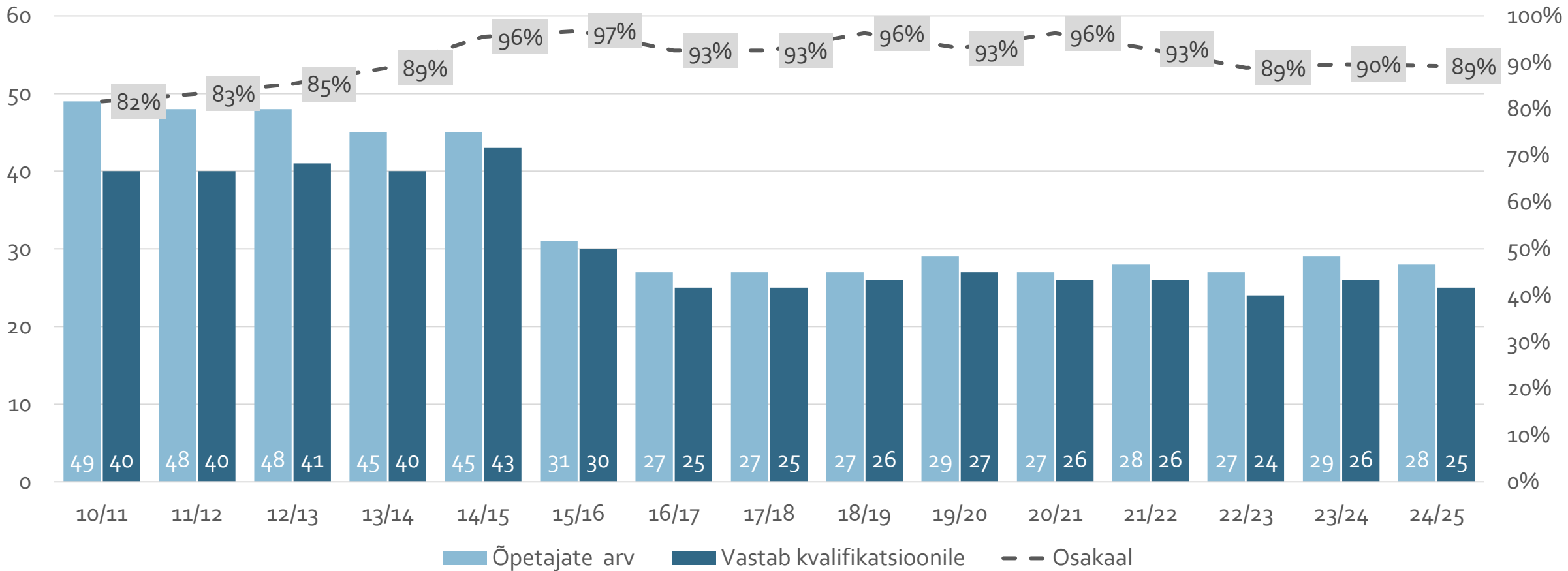
Kvalifikatsiooniga põhikooliõpetajad (ametikohtad)

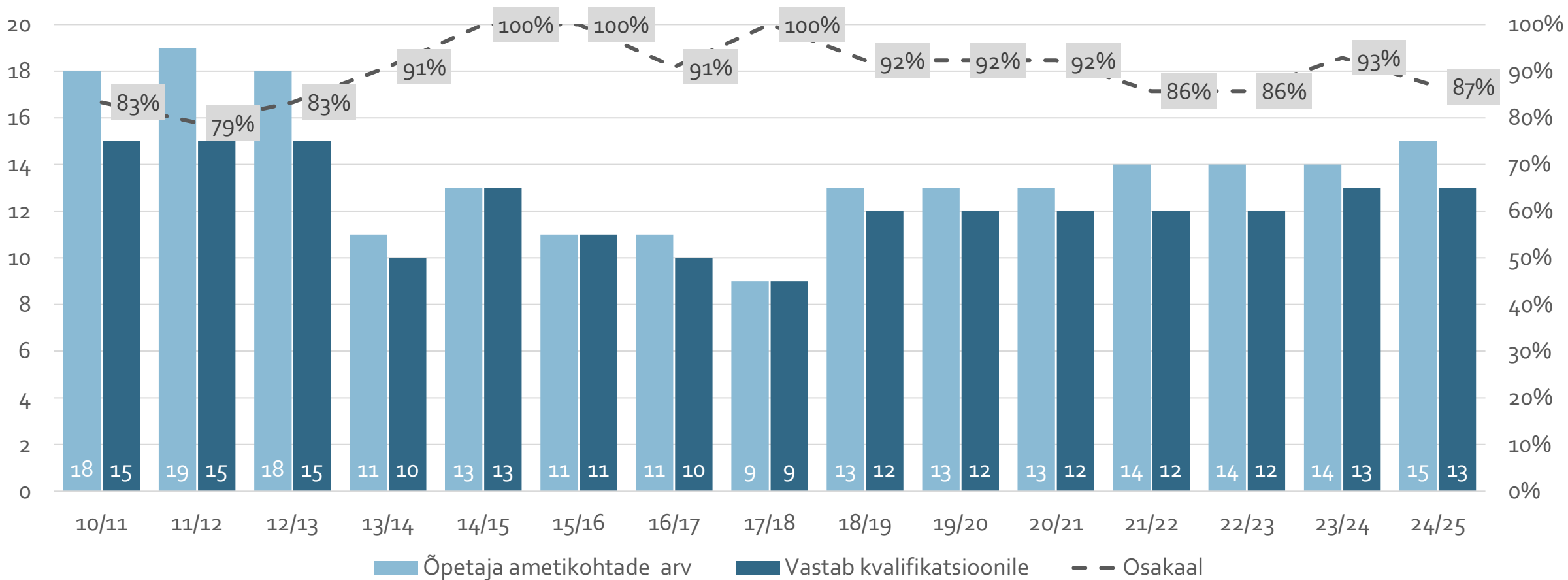
Kvalifikatsioonile mittevastavad põhikooliõpetajad

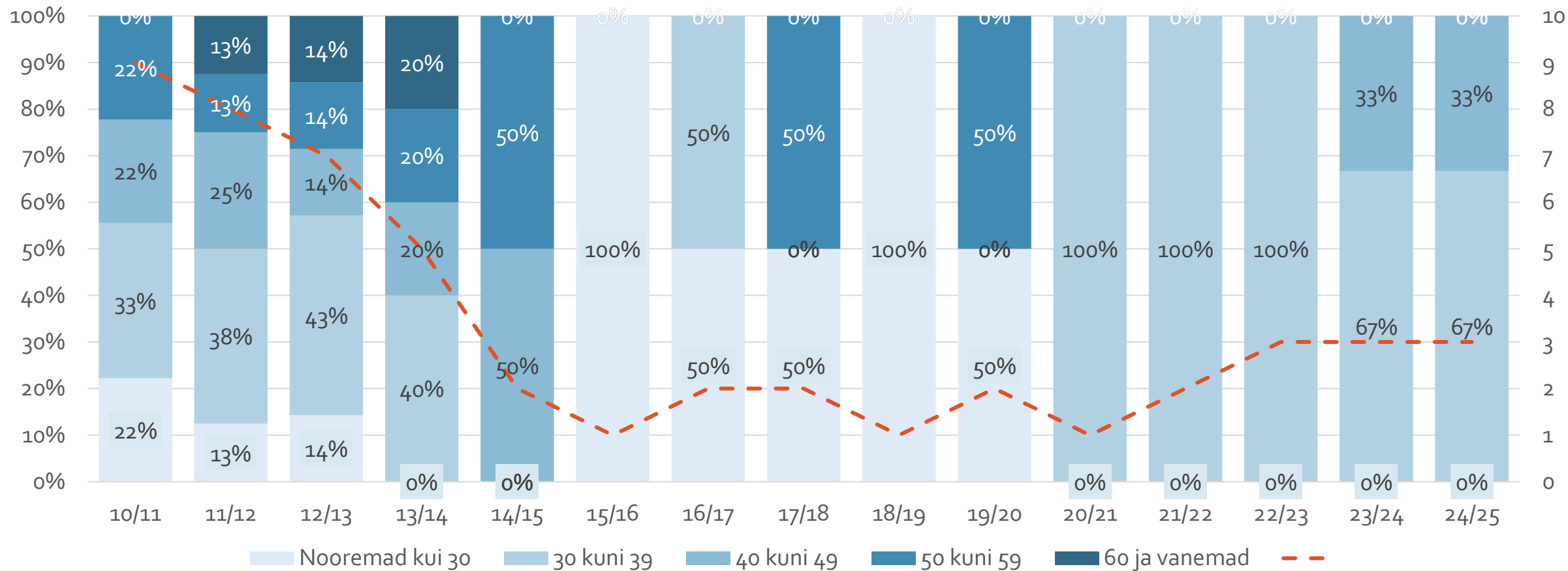
Kvalifikatsiooniga gümnaasiumiõpetajad (isikud)

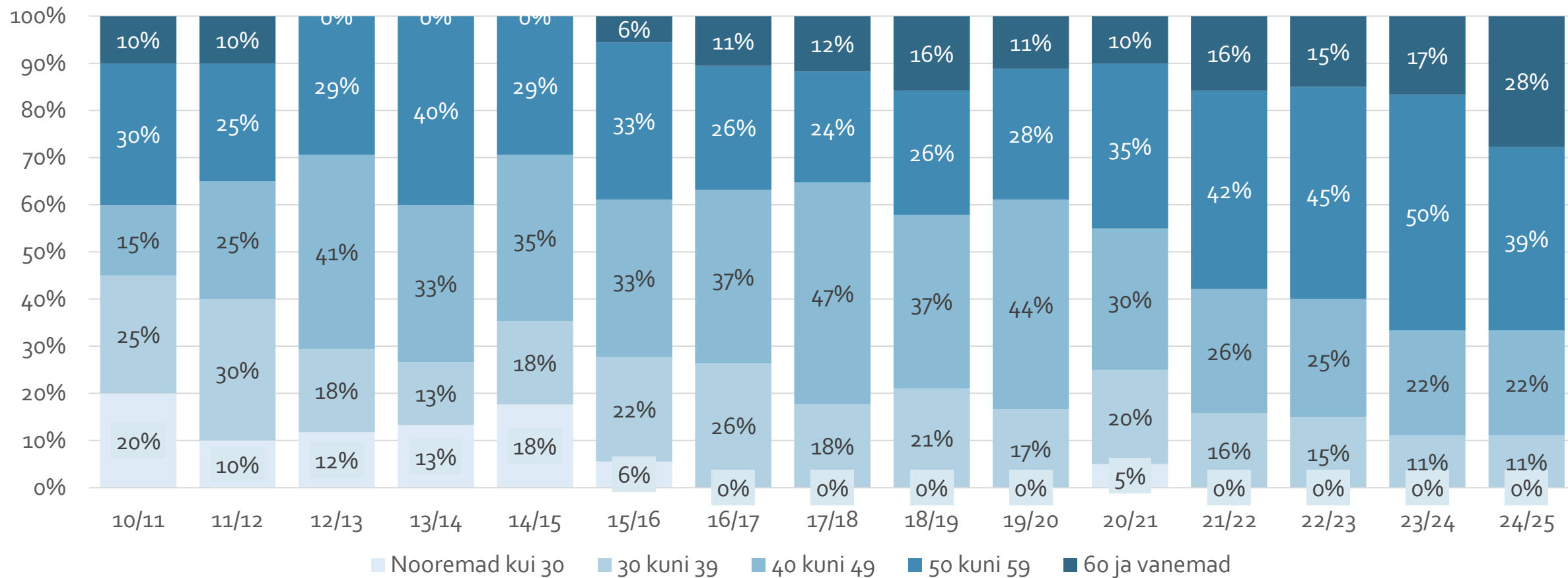
Kvalifikatsiooniga gümnaasiumiõpetajad (ametikohtad)

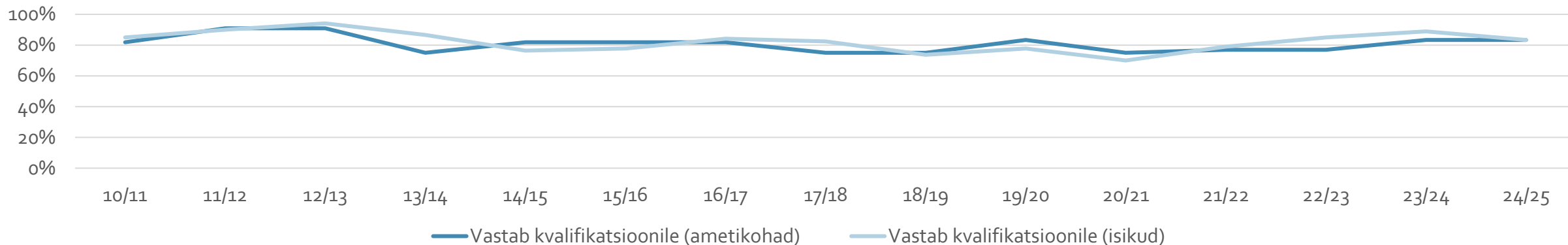
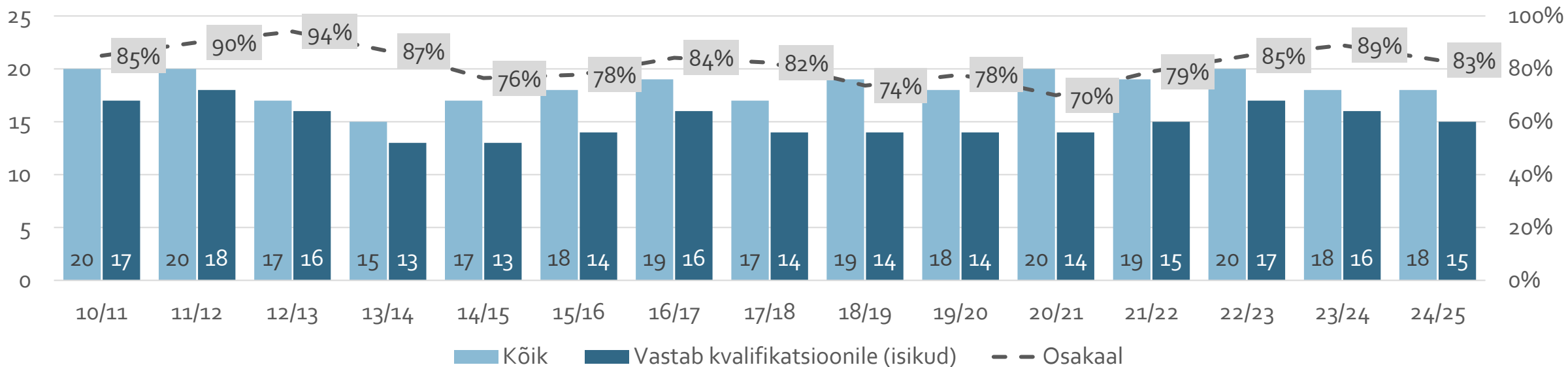
Kvalifikatsioonile mittevastavad gümnaasiumiõpetajad

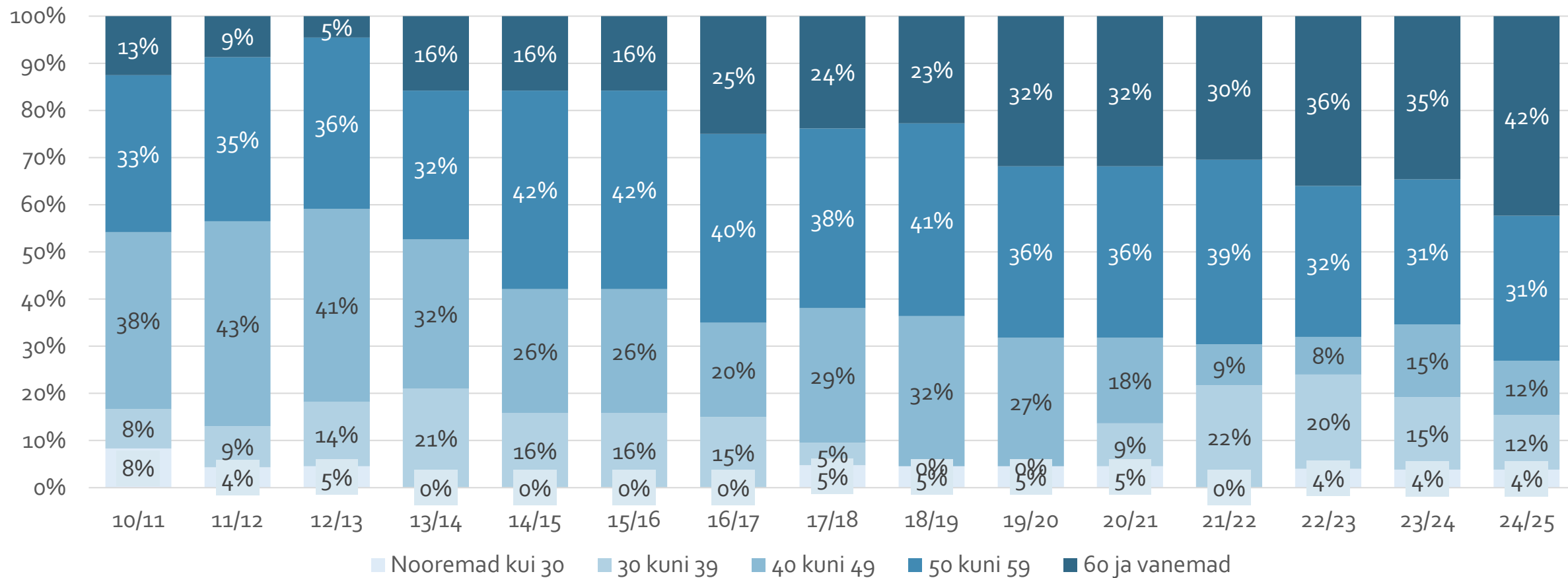
Emmaste Põhikooli õpetajate vanusjaotus

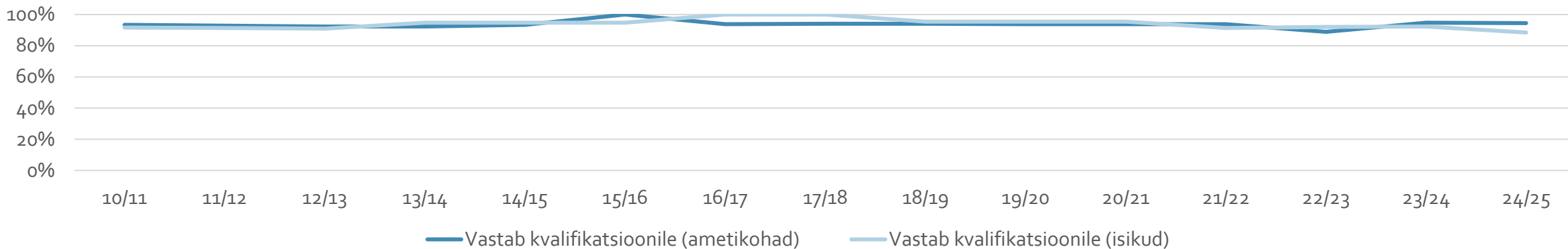
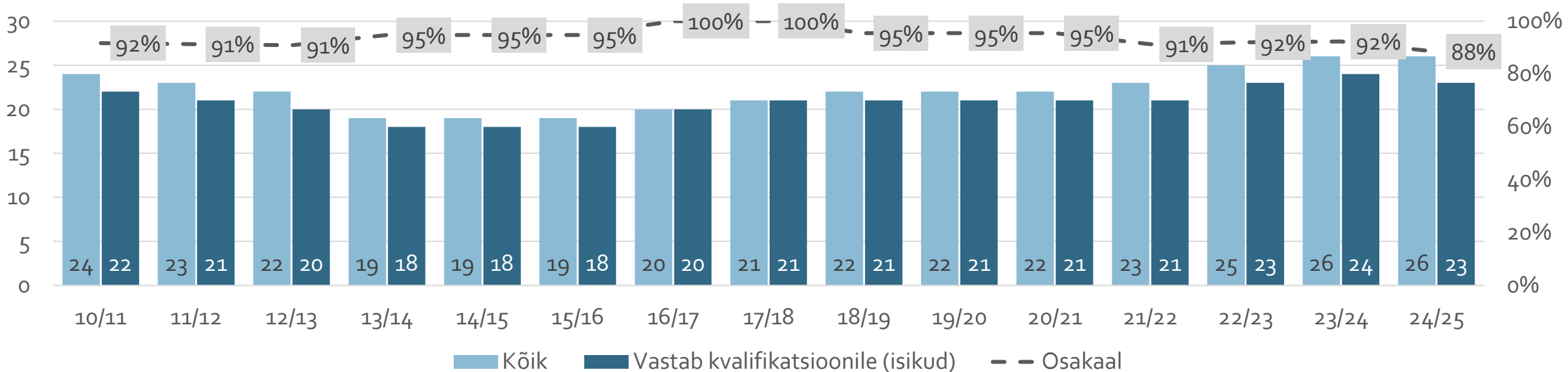
Emmaste Põhikooli õpetajate kvalifikatsioon

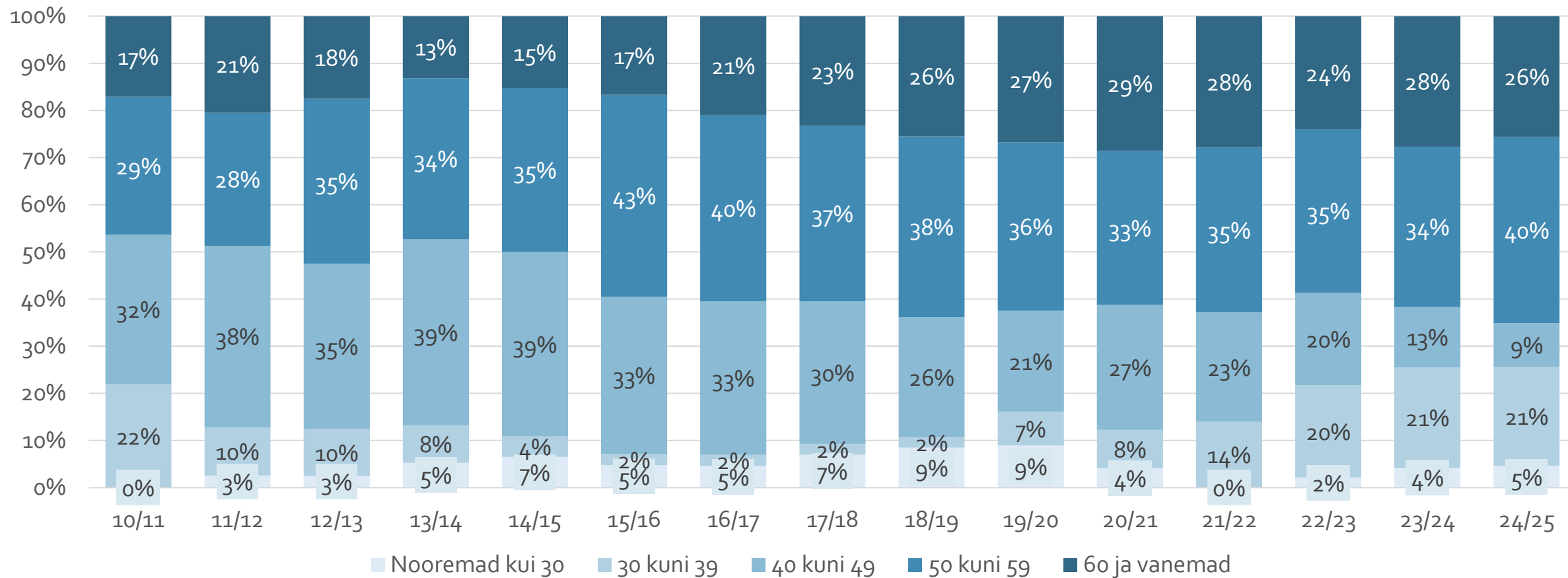
Käina Kooli õpetajate vanusjaotus

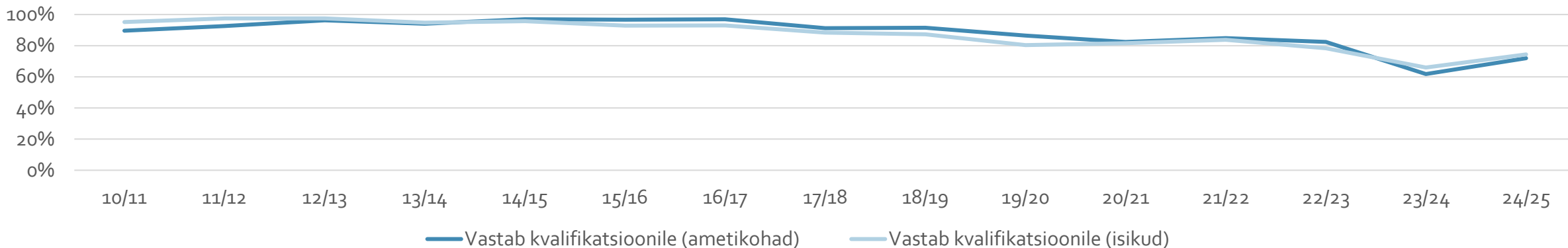
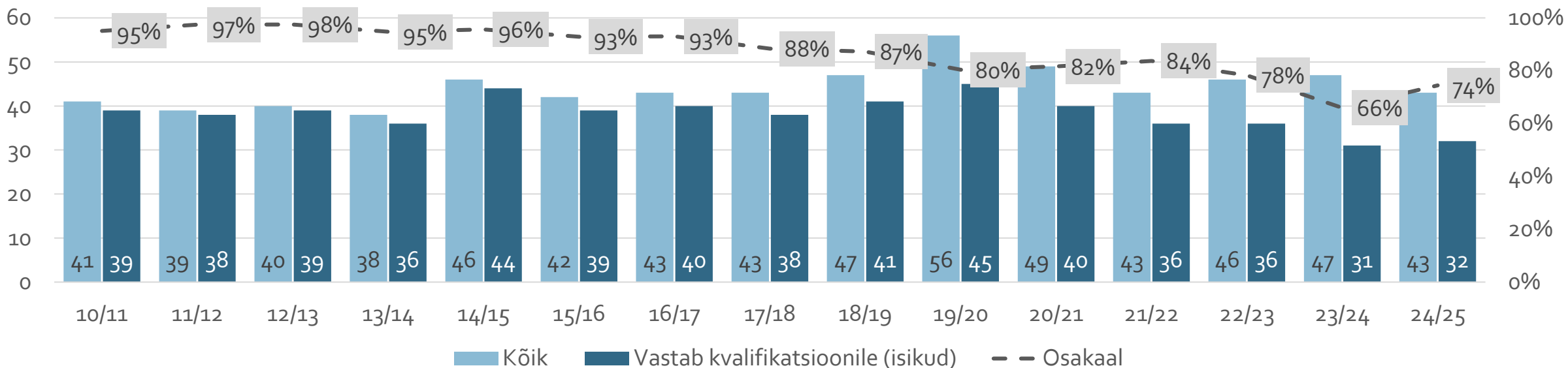
Käina Kooli õpetajate kvalifikatsioon

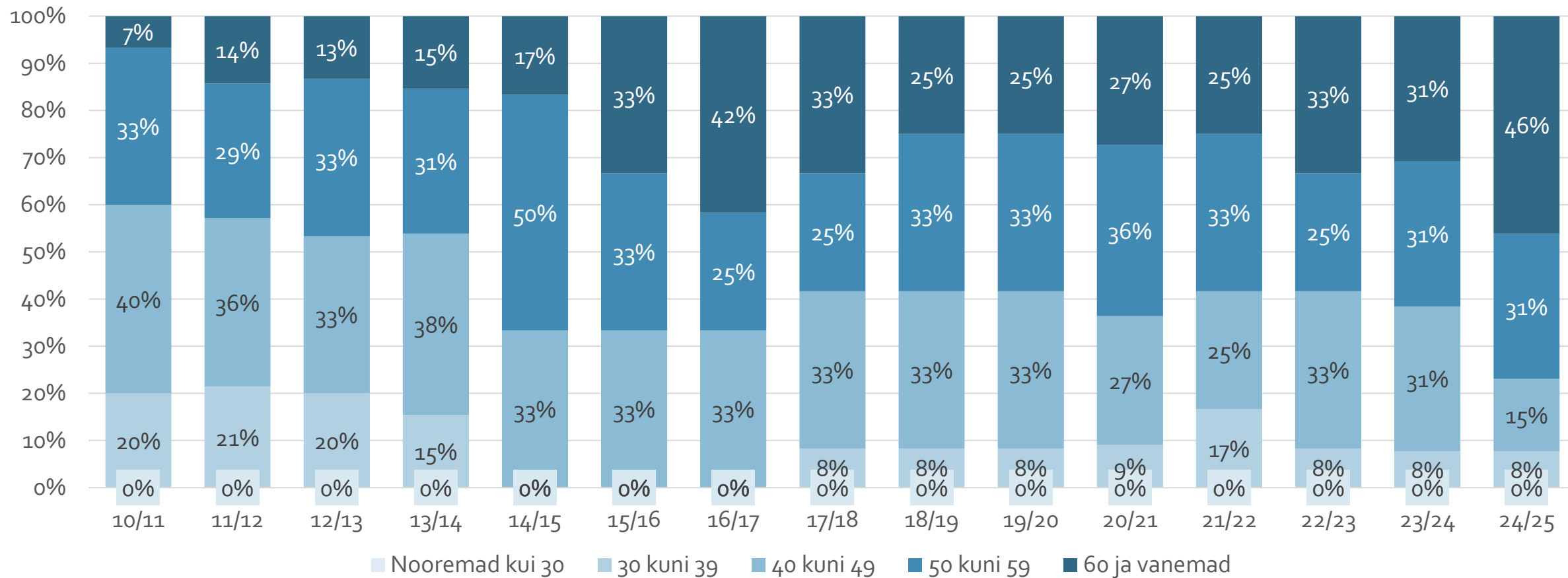
Kärdla Kooli õpetajate vanusjaotus

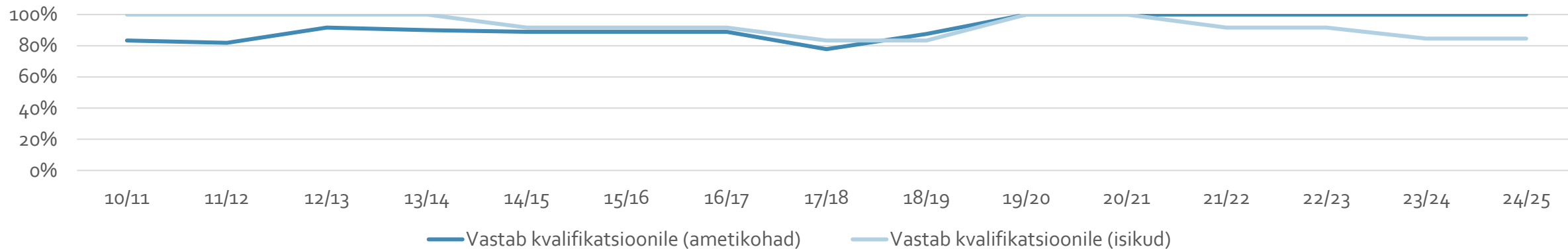
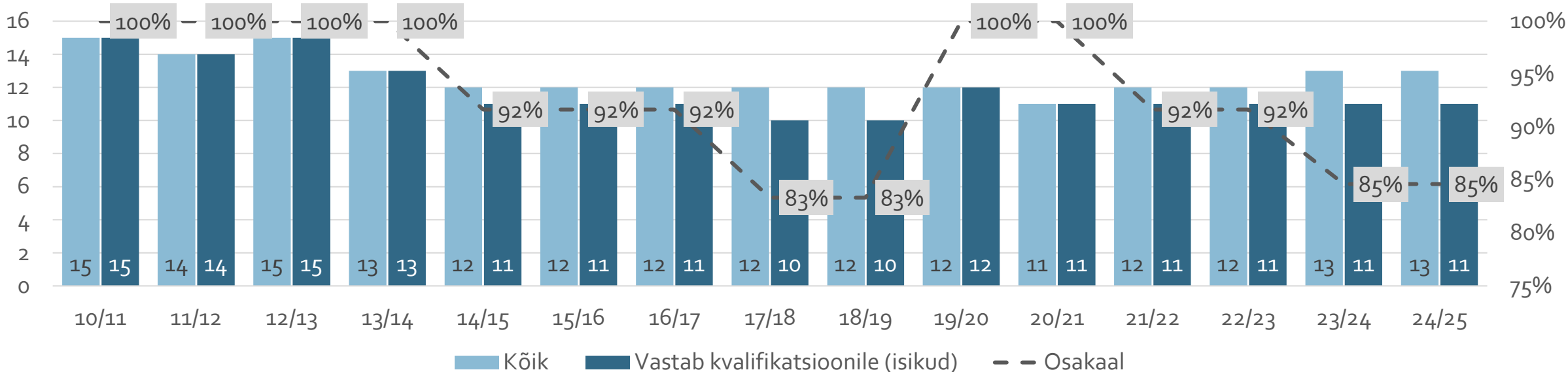
Kärdla Kooli õpetajate kvalifikatsioon

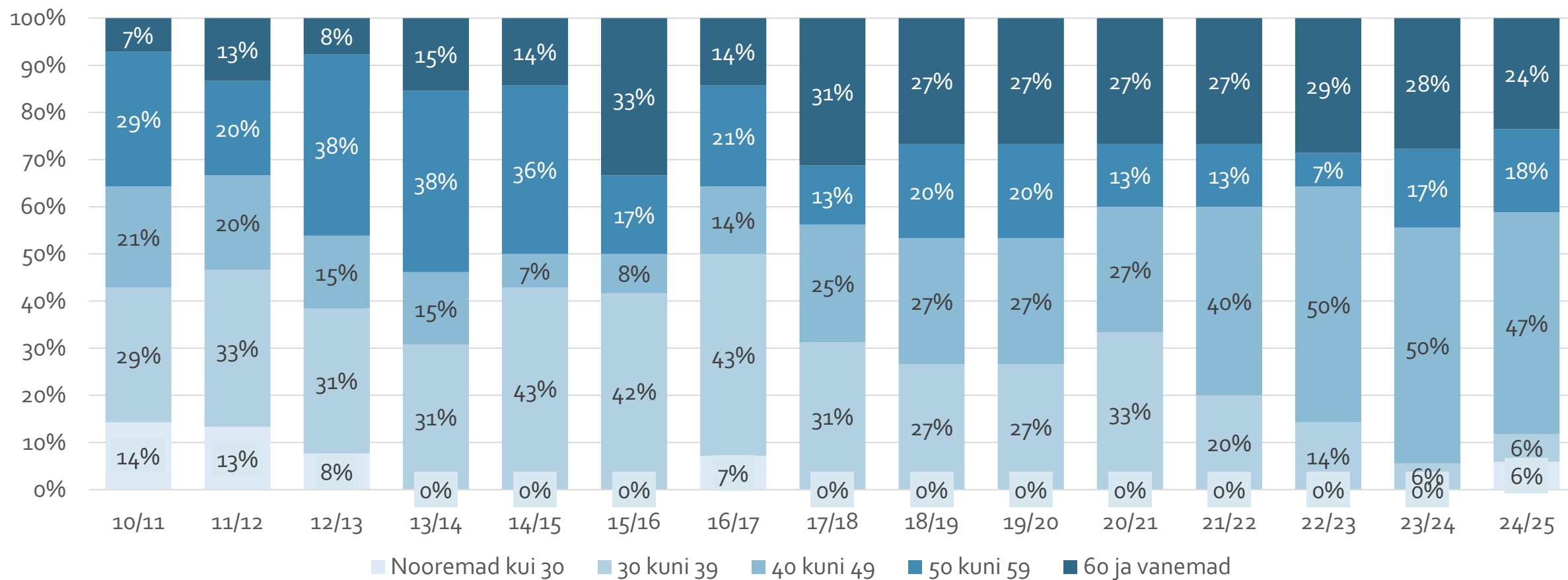
Lauka Põhikooli õpetajate vanusjaotus

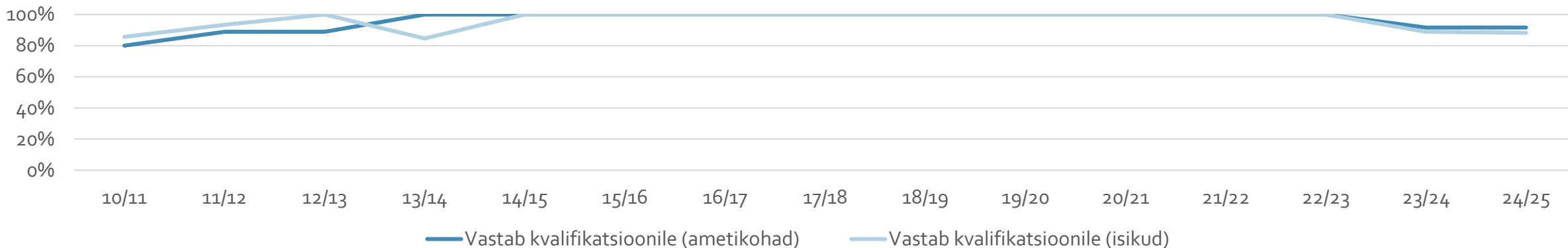
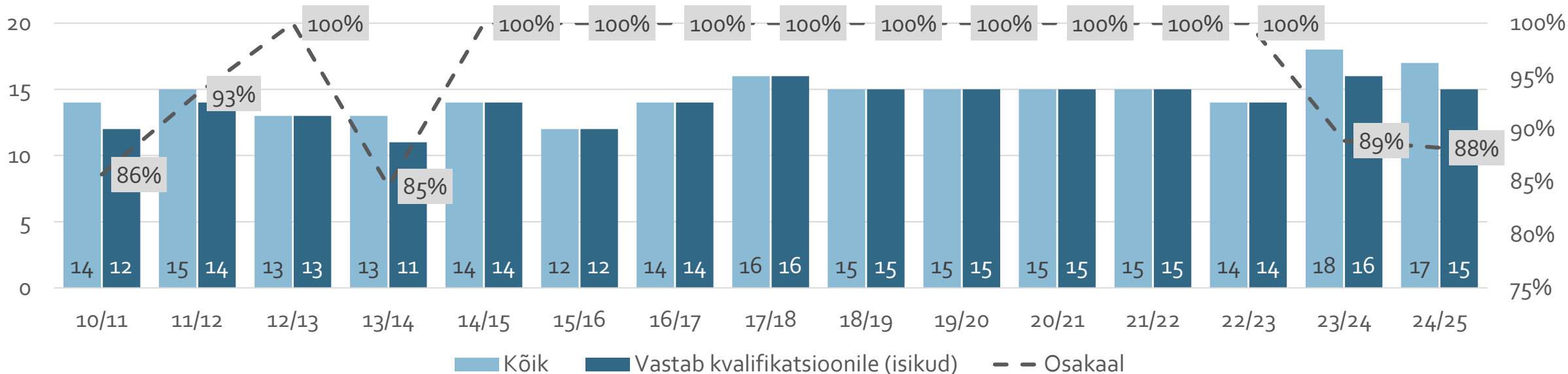
Lauka Põhikooli õpetajate kvalifikatsioon

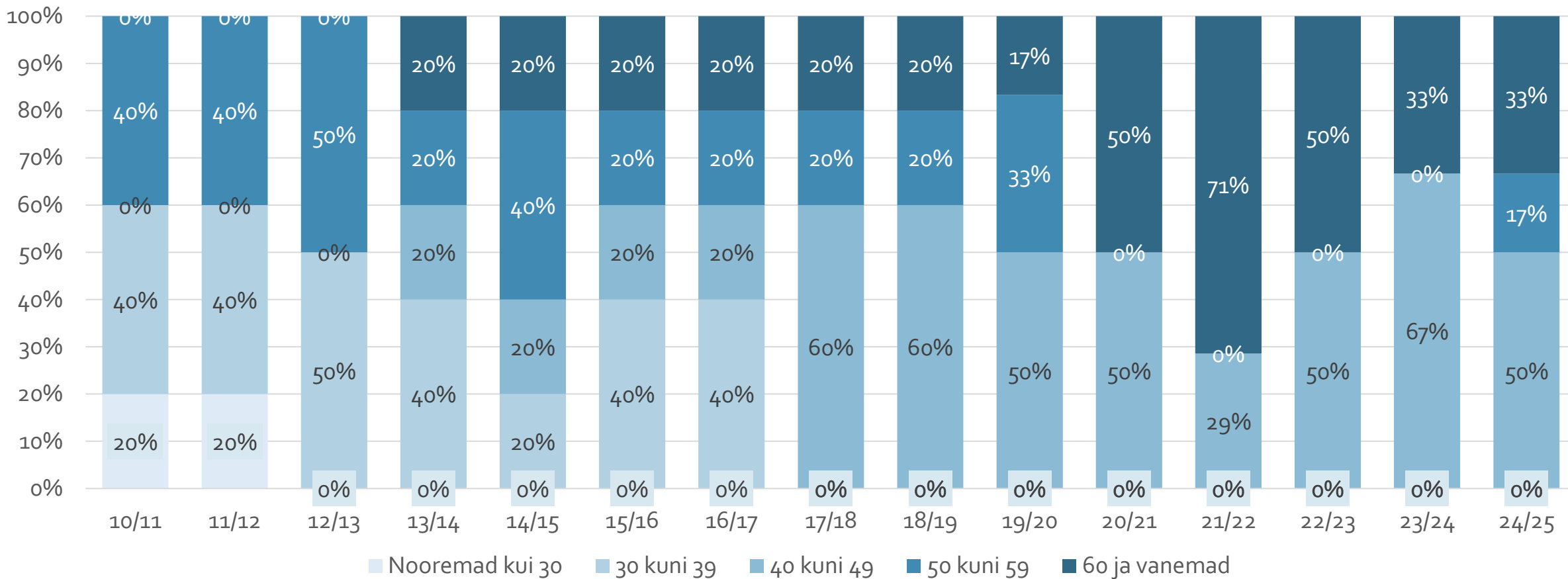
Palade Põhikooli õpetajate vanusjaotus

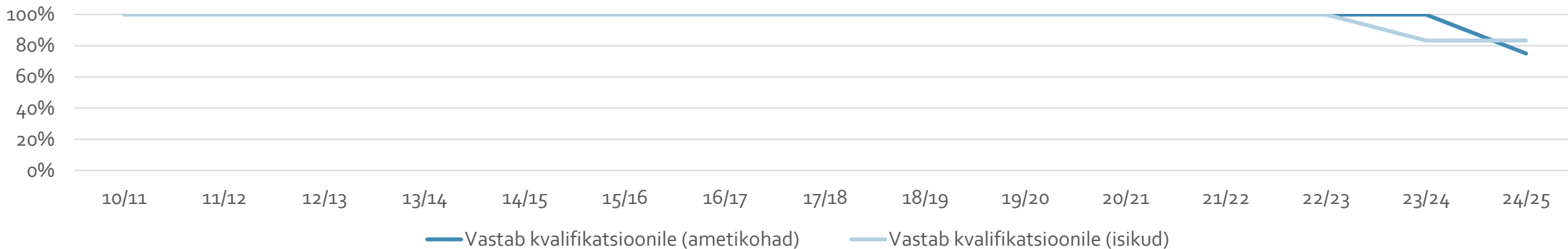
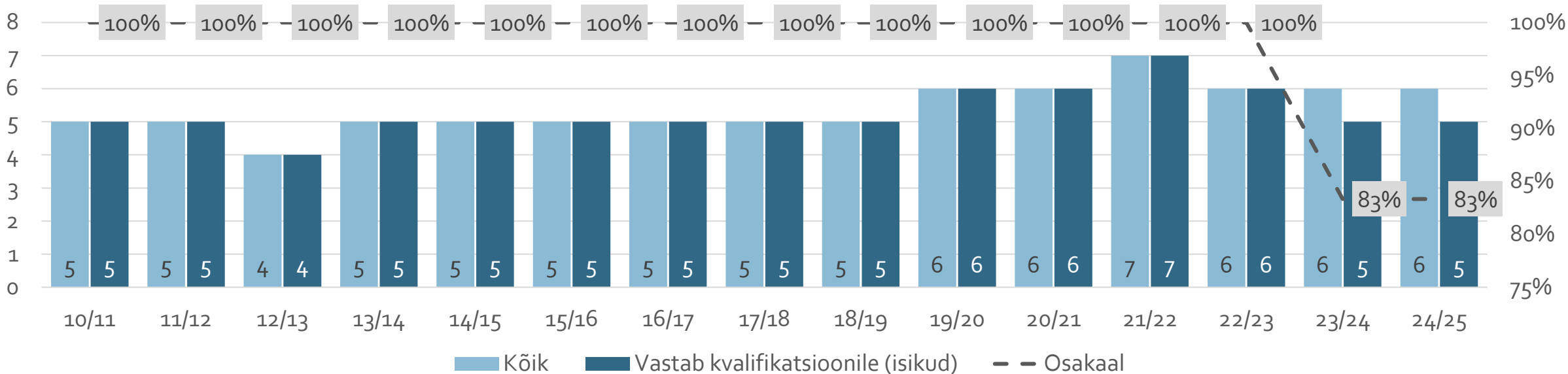
Palade Põhikooli õpetajate kvalifikatsioon

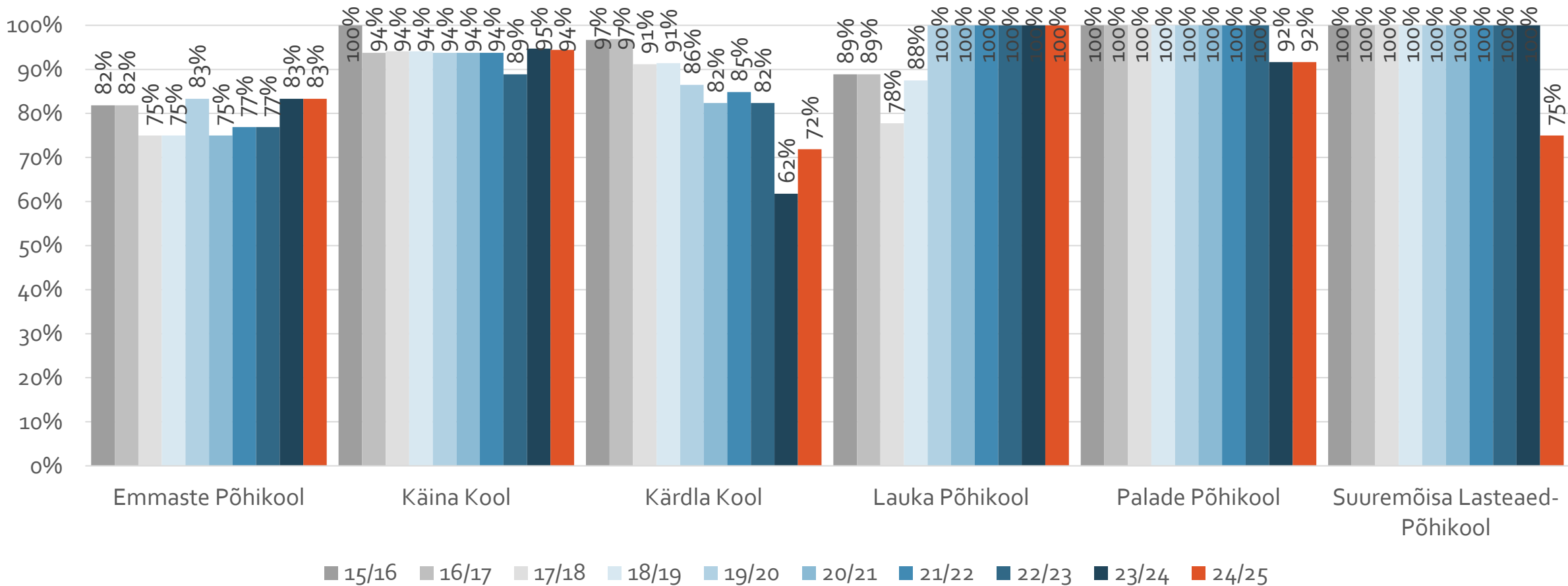
Suuremõisa Lasteaed-Põhikooli õpetajate vanusjaotus

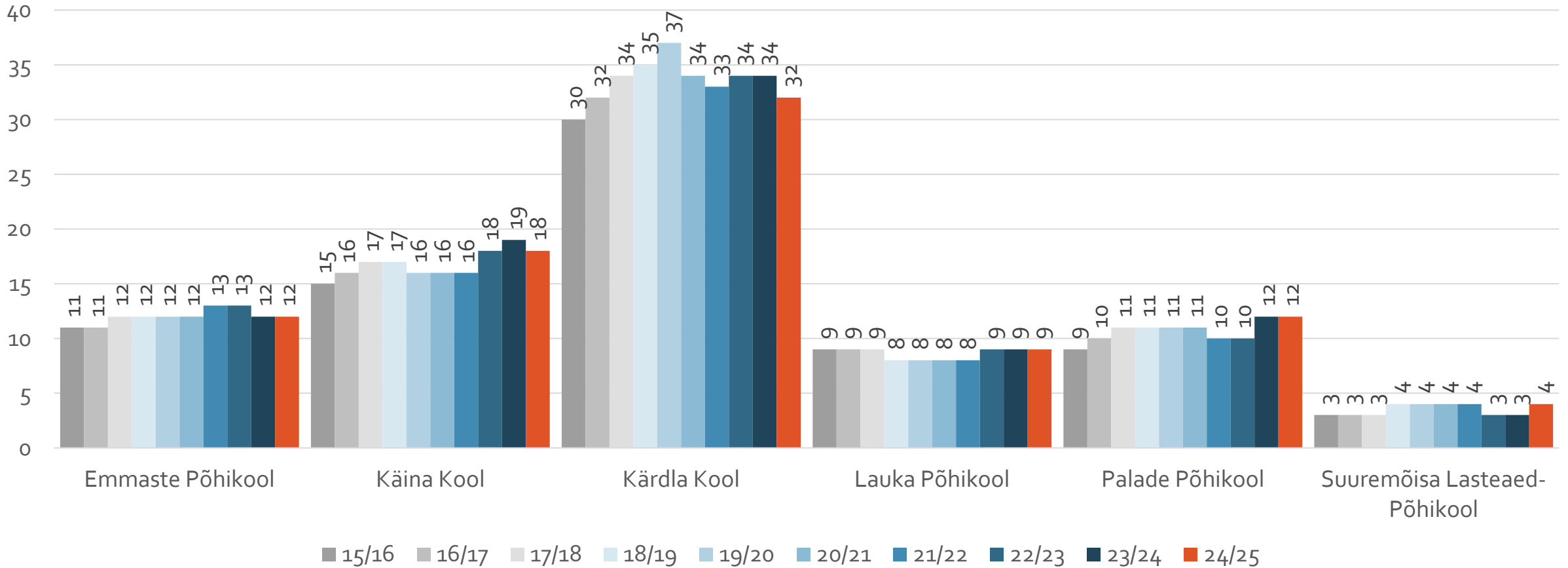
Suuremõisa Lasteaed-Põhikooli õpetajate kvalifikatsioon

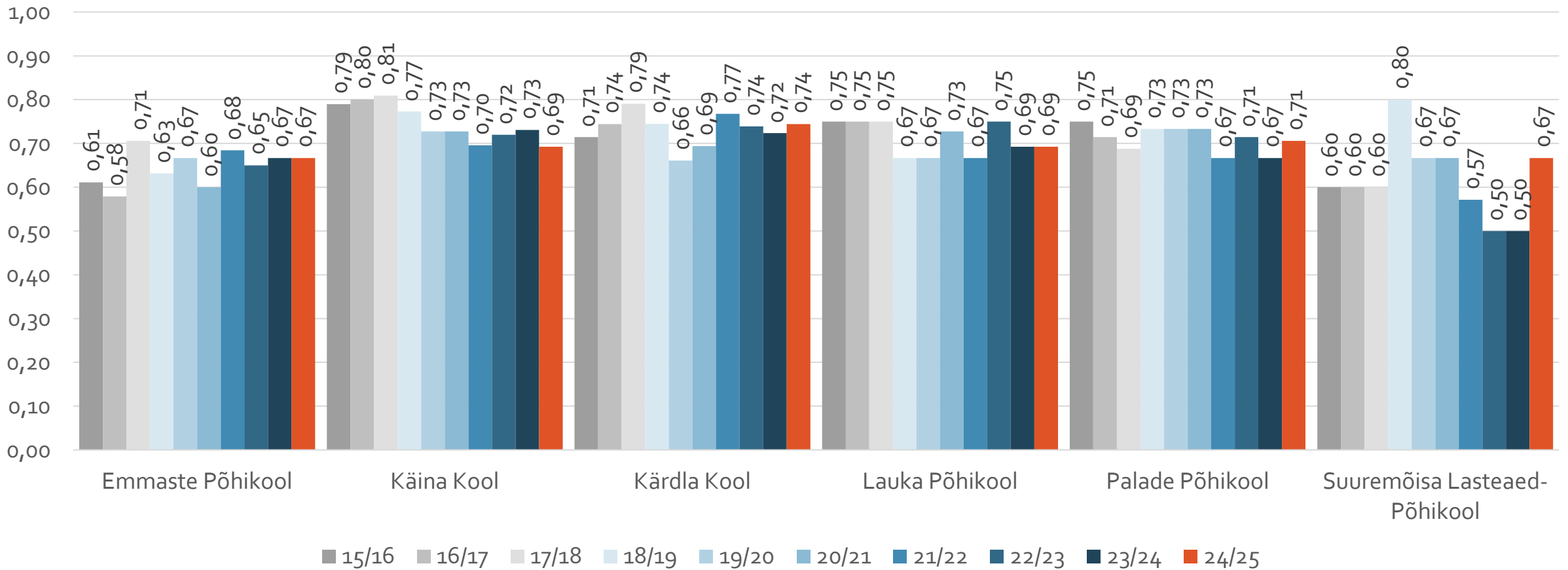
Kvalifikatsiooniga õpetajate ametikohtade osakaal koolide lõikes (põhikool)

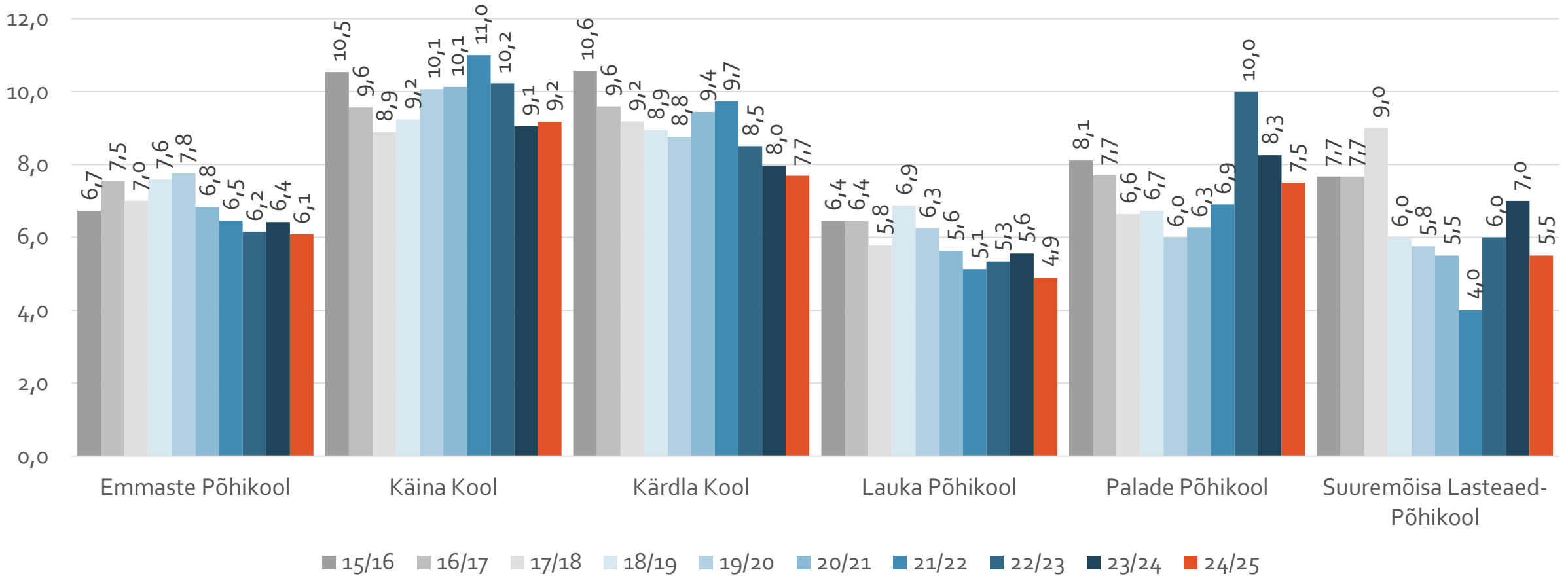
Õpetajate ametikohtade arv koolides (põhikool)

Õpetaja ametikohti õpetajate arvu (isikud) kohta (põhikool)

Õpilasi õpetaja ametikohta kohta (põhikool)

Kvalifikatsiooniga õpetajate osakaal ainevaldkondade lõikes (põhikool)

Ainevaldkond	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
keeled	81%	86%	92%	92%	96%	95%	96%	90%	94%	89%	89%	91%	89%	80%	77%
kehaline kasvatus	87%	82%	71%	82%	96%	100%	100%	94%	86%	100%	99%	99%	93%	73%	77%
klassiõpetaja	97%	96%	100%	100%	96%	97%	100%	96%	96%	93%	94%	92%	86%	91%	100%
kunstiained	97%	100%	100%	94%	100%	100%	100%	92%	92%	91%	87%	87%	96%	84%	80%
loodusained	69%	76%	87%	74%	93%	91%	83%	80%	85%	92%	84%	77%	70%	62%	71%
matemaatika	94%	97%	100%	86%	78%	76%	82%	82%	79%	88%	81%	88%	95%	88%	91%
muud ained	87%	90%	87%	85%	95%	95%	92%	90%	86%	81%	75%	80%	92%	87%	89%
sotsiaalsained	84%	88%	88%	91%	96%	95%	96%	97%	86%	89%	91%	100%	96%	82%	96%
tehnoloogia	79%	76%	80%	78%	89%	94%	95%	95%	92%	77%	78%	75%	74%	73%	70%

Õpetajate haridustase (põhikool)

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Keskharidus	12	8	6	5	6	5	5	6	9	8	8	5	6	7	5
Kesk- ja kõrghariduse vaheline	2	2	2	1	1	1	1						1	1	1
Rakenduskõrgharidus või bakalauerusekraad	17	16	17	14	14	12	14	22	22	29	30	25	27	26	23
Magistrikraad	78	78	73	65	68	69	70	74	77	78	74	82	84	88	81
Magistri- ja doktorikraadi vaheline	11	11	14	18	17	16	17	4	4	4	1	3	4	3	4
Doktorikraad														1	1
Õpetajate arv kokku	120	115	112	103	106	103	107	106	112	119	113	115	122	126	115
Keskharidus	10%	7%	5%	5%	6%	5%	5%	6%	8%	7%	7%	4%	5%	6%	4%
Kesk- ja kõrghariduse vaheline	2%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%
Rakenduskõrgharidus või bakalauerusekraad	14%	14%	15%	14%	13%	12%	13%	21%	20%	24%	27%	22%	22%	21%	20%
Magistrikraad	65%	68%	65%	63%	64%	67%	65%	70%	69%	66%	65%	71%	69%	70%	70%
Magistri- ja doktorikraadi vaheline	9%	10%	13%	17%	16%	16%	16%	4%	4%	3%	1%	3%	3%	2%	3%
Doktorikraad	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%

3. Alus- ja üldhariduse tugispetsialistid

Tugispetsialistid lasteaedades

Olemasolevad kohad struktuuris					
Asutuse nimi	Eripedagoog	Logopeed	Tugispetsialistid kokku	Psühholoog	Sotsiaalpedagoog
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	0,00	0,25	0,25		
Kärdla Lasteaed	1,00	1,00	2		
Lasteaed Vigri	0,00	0,20	0,2		
Käina Lasteaed Tirtspõnni	1,00	0,25	1,25		
Palade Lasteaed	0,25		0,25		
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool		0,50	0,5		
KOV koosseisus			0		
	2,25	2,2	4,45	0	0

Olemasolevad spetsialistid asutustes (täidetud kohad)					
Asutuse nimi	Eripedagoog	Logopeed	Tugispetsialistid kokku	Psühholoog	Sotsiaalpedagoog
Emmaste Lasteaed Naksitrallid		0,25	0,25		
Kärdla Lasteaed		0,50	0,5		
Lasteaed Vigri		0,20	0,2		
Käina Lasteaed Tirtspõnni	1,00	0,25	1,25		
Palade Lasteaed	0,25		0,25		
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool			0		
KOV koosseisus			0		
	1,25	1,2	2,45	0	0

Tugispetsialistide vajadus lasteaedades (seisuga 2025 kevad)

Ideaalolukord (võrreldes kohtadega struktuuris)					
Asutuse nimi	Eripedagoog	Logopeed	Tugispetsialistid kokku	Psühholoog	Sotsiaalpedagoog
Emmaste Lasteaed Naksitrallid	0,25	0,38	0,625		0,25
Kärdla Lasteaed	1,00	1,00	2		1,00
Lasteaed Vigri	0,25	0,38	0,625		0,25
Käina Lasteaed Tirtspõnni	1,00	0,25	1,25		
Palade Lasteaed	0,25	0,40	0,65		
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool		0,50	0,5		
KOV koosseisus			0		
	2,75	2,9	5,65	0	1,5
Lasteaiad	Eripedagoog	Logopeed	Tugispetsialistid kokku	Psühholoog	Sotsiaalpedagoog
Struktuuris olemas	2,25	2,2	4,45		0
Asutustes olemas	1,25	1,2	2,45		0
Olemas osakaal	56%		55%		
Ideaal (vs struktuuris)	2,75	2,9	5,65		1,5
Ideaal (vs asutustes)	3,75	3,9	7,65		1,5
Olemas osakaal (vs struktuur)	45%	43%	44%		0%
Olemas osakaal (vs asutustes)	25%	24%	24%		0%

Tugispetsialistid koolides

Olemasolevad kohad struktuuris							
Asutuse nimi	Eripedagoog	Logopeed	Psühholoog	Sotsiaal-pedagoog	Tugispetsialistid kokku	Abiõpetaja koolis	HEV koordinaator
Emmaste Põhikool		0,40		0,80	1,2		sotsiaalpedagoog
Käina Kool	2,00			1,00	3		0,25
Kärdla Kool	1,00	0,30	1,00	1,00	3,3	1,30	0,00
Lauka Põhikool				0,80	0,8		sotsiaalpedagoog
Palade Põhikool		0,50		0,50	1		
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool		0,25		0,25	0,5		
KOV koosseisus					0		
Kokku	3,00	1,45	1,00	4,35	9,80	1,30	0,25

Olemasolevad spetsialistid asutustes (täidetud kohad)							
Asutuse nimi	Eripedagoog	Logopeed	Psühholoog	Sotsiaal-pedagoog	Tugispetsialistid kokku	Abiõpetaja koolis	HEV koordinaator
Emmaste Põhikool		0,40		0,80	1,2		
Käina Kool	2,00			1,00	3		0,25
Kärdla Kool	1,00			1,00	2	1,00	
Lauka Põhikool				0,80	0,8		
Palade Põhikool				1,00	1		
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool				0,25	0,25		
KOV koosseisus					0		
Kokku	3,00	0,40	0,00	4,85	8,25	1,00	0,25

Tugispetsialistide vajadus koolides (seisuga 2025 kevad)

Ideaalolukord (võrreldes kohtadega struktuuris)							
Asutuse nimi	Eripedagoog	Logopeed	Psühholoog	Sotsiaalpedagoog	Tugispetsialistid kokku	Abiõpetaja koolis	HEV koordinaator
Emmaste Põhikool		0,40	0,50	0,80	1,7		
Käina Kool	4,00	0,50	0,50	1,00	6	2,00	0,50
Kärdla Kool	1,50	1,00	1,00	1,00	4,5	2,00	1,00
Lauka Põhikool			0,25	0,80	1,05		
Palade Põhikool	0,50	0,50	0,25	1,00	2,25	1,00	0,50
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	0,25	0,25	0,25	0,25	1		0,25
KOV koosseisus			1		1		
Kokku	6,25	2,65	3,75	4,85	17,5	5,00	2,25

Koolid	Eripedagoog	Logopeed	Psühholoog	Sotsiaalpedagoog	Tugispetsialistid kokku	Abiõpetaja koolis	HEV koordinaator
Struktuuris olemas	3,00	1,45	1,00	4,35	9,8	1,3	0,25
Asutustes olemas	3,00	0,40	0,00	4,85	8,25	1	0,25
Olemas osakaal	100%	28%		111%	84%	77%	
Ideaal (vs struktuuris)	6,25	2,65	3,75	4,85	17,5	5	2,25
Ideaal (vs asutustes)	6,25	3,7	4,75	4,35	19,05	5,3	2,25
Olemas osakaal (vs struktuur)	32%	35%	21%	47%	36%	21%	10%
Olemas osakaal (vs asutustes)	32%	10%	0%	53%	30%	16%	10%

4. Hiiumaa valla finantsvõimekus

Valla finantsvõimekus

- Valla eelarvete analüüs näitab, et põhitegevuse tulud on viimase kuue aasta jooksul kasvanud pisut kiiremini kui kulud, mis tähendab, et põhitegevuse tulemi osakaal ajas ei ole vähenenud. Põhitegevuse tulem on püsinud kõrgel tasemel u 15% põhitegevuse tuludest ehk ca 3,5 miljonit eurot aastas
- Investeermistevõime tagajärjel vähenenud valla likviidsed varad ja kasvanud võlakoormus. Kui 2019. aastal oli valla netovõlakoormus 39%, siis 2024. aastal 51%.
- Perioodil 2019-2024 on investeeritud põhivarasse 42 miljonit eurot, 50% investeeringutest on tehtud sihtfinantseeringute toel. Vallal on võimekus ainult omavahendistest suuremaid investeeringuid teha ja võtta veel juurde ka laenu.
- Vallaeelarve tulude ja kulude struktuur Hiiumaa vallas on samaväärne Eestis keskmisega, mis on maaomavalitsuse jaoks hea näitaja.

Omavalitsuse finantsnäitajad

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutus / kokku
Põhitegevuse tulud	15 218 000	16 638 000	17 345 000	19 217 000	21 666 000	23 788 000	56%
Põhitegevuse kulud	13 282 000	13 481 000	14 739 000	16 363 000	18 290 000	20 105 000	51%
Põhitegevuse tulem	1 937 000	3 157 000	2 606 000	2 854 000	3 376 000	3 683 000	90%
Tulemi osakaal tuludest	13%	19%	15%	15%	16%	15%	
Põhitegevuse tulud elaniku kohta	1 599	1 760	1 823	2 011	2 222	2 440	53%
Põhitegevuse tulem elaniku kohta	204	334	274	299	346	378	86%
Võlakohustused aasta lõpu seisuga	9 105 000	7 861 000	11 467 000	13 507 000	14 059 000	13 184 000	45%
Likviidsed varad aasta lõpu seisuga	3 138 000	2 114 000	1 270 000	260 000	360 000	1 054 000	-66%
Netovõlakoormus (eurodes)	5 967 000	5 747 000	10 197 000	13 247 000	13 700 000	12 130 000	103%
Netovõlakoormuse %	39,2%	34,5%	58,8%	68,9%	63,2%	51,0%	
Võlakohustused elaniku kohta	957	832	1 206	1 414	1 442	1 352	41%
Põhivara soetus	6 199 000	8 446 000	11 907 000	8 656 000	3 029 000	3 888 000	42 125 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	2 626 000	6 541 000	5 403 000	2 992 000	1 083 000	2 353 000	20 998 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	466 000	372 000	459 000	1 322 000	806 000	369 000	3 794 000
Põhivara soetus elaniku kohta	700	933	1 300	1 044	393	437	4 807

Tulude ja kulude struktuur

Hiumaa vald	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Maksutulud	63%	60%	61%	61%	62%	65%
Kaupade ja teenuste müük	6%	8%	10%	11%	11%	10%
Saadavad toetused	30%	32%	27%	26%	27%	24%
Muud tulud (kaevandamisõigus ja vee erikasutus)	1%	1%	2%	2%	0%	1%
Antud toetused	14%	12%	10%	11%	12%	14%
Tööjõukulud	55%	59%	59%	56%	58%	58%
Majandamiskulud	30%	29%	31%	33%	31%	28%
Muud kulud	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Eesti	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Maksutulud	61%	60%	62%	62%	61%	64%
Kaupade ja teenuste müük	10%	8%	9%	9%	9%	9%
Saadavad toetused	29%	31%	28%	28%	29%	27%
Muud tulud (kaevandamisõigus ja vee erikasutus)	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Antud toetused	12%	12%	12%	15%	14%	15%
Tööjõukulud	54%	56%	54%	51%	53%	54%
Majandamiskulud	34%	32%	34%	34%	33%	30%
Muud kulud	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Lasteaiahooned

Asutuse nimi	Lapsi 24/25	Normatiivne kohtade arv	Vabad kohad	Osakaal kohtadest	Kasutuses netopind (m ²)	Pinda lapse kohta (m ²)
Emmaste Lasteaed	38	36	-2	-6%	642	17
Käina Lasteaed	82	80	-2	-3%	1101	13
Kärdla Lasteaed	117	116	-1	-1%	1629	14
Lasteaed Vigri	41	40	-1	-3%	997	24
Palade Lasteaed	32	36	4	11%	390	12
Suuremõisa Lasteaed	18	20	2	10%	164	9
Kokku	328	328	0	0%	4923	15

Koolihooned

Asutuse nimi	Õpilasi 24/25	Normatiivne kohtade arv	Vabad kohad	Osakaal kohtadest	Kasutuses netopind (m ²)	Pinda õpilase kohta (m ²)
Emmaste Põhikool	73	292	219	75%	1 643	23
Käina Kool	165	300	135	45%	3 432	21
Kärdla Põhikool	246	340	94	28%	2 526	10
Lauka Põhikool	44	250	206	82%	1 026	23
Palade Põhikool	90	145	55	38%	1 568	17
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	22	40	18	45%	397	18
Kokku	640	1367	727	53%	10 593	17

Hiiu valla haridusvaldkonna arengukava

Lisa 3 Küsitluse kokkuvõte

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

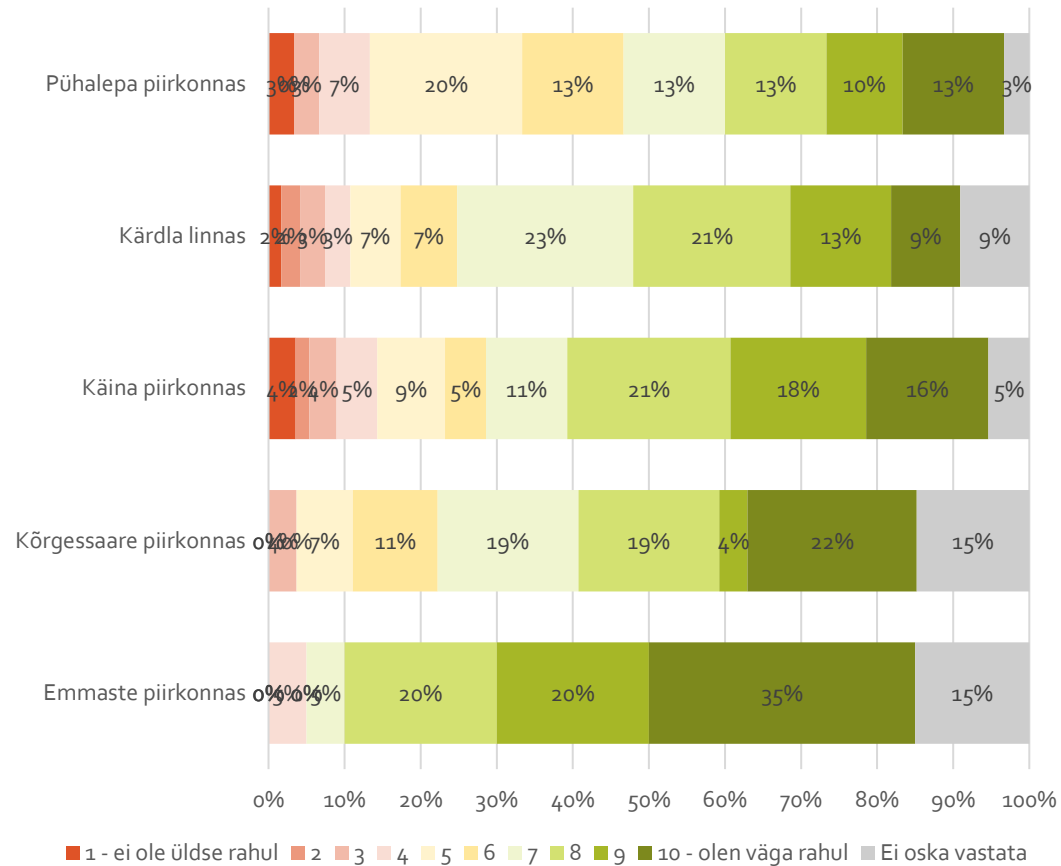
Eesti
tuleviku heaks

Küsitluse periood ja vastajad

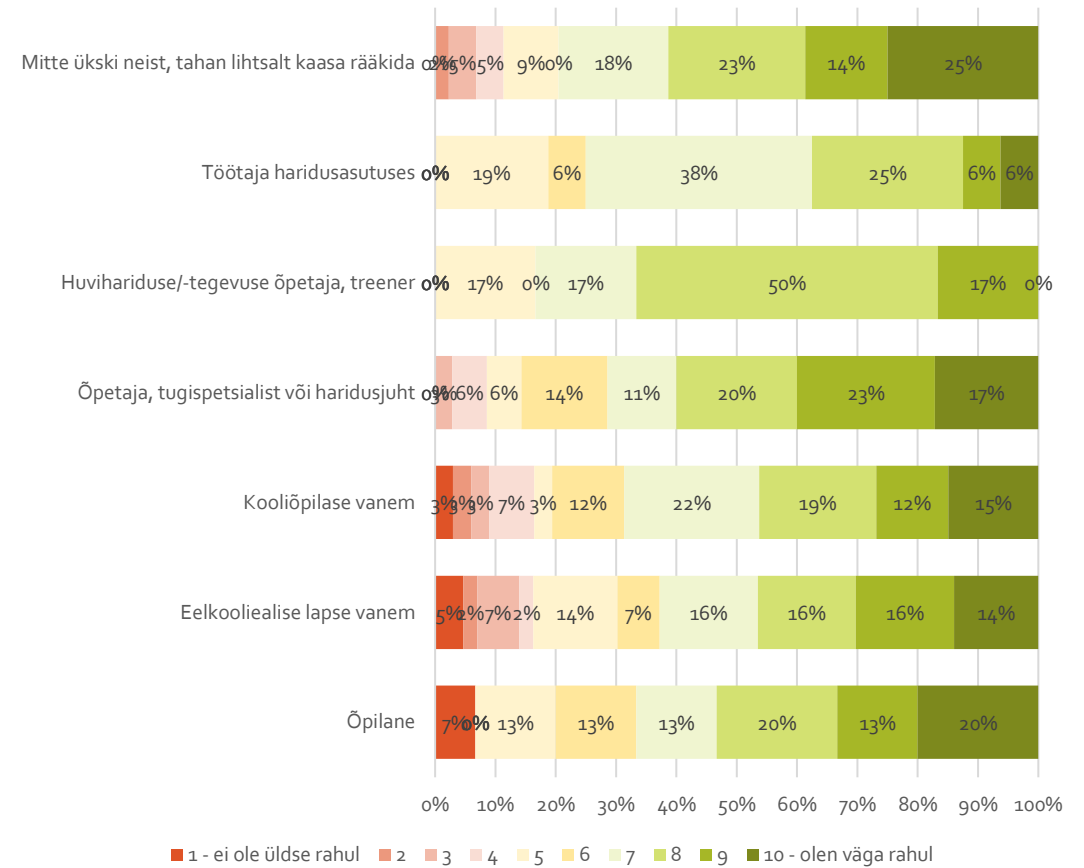
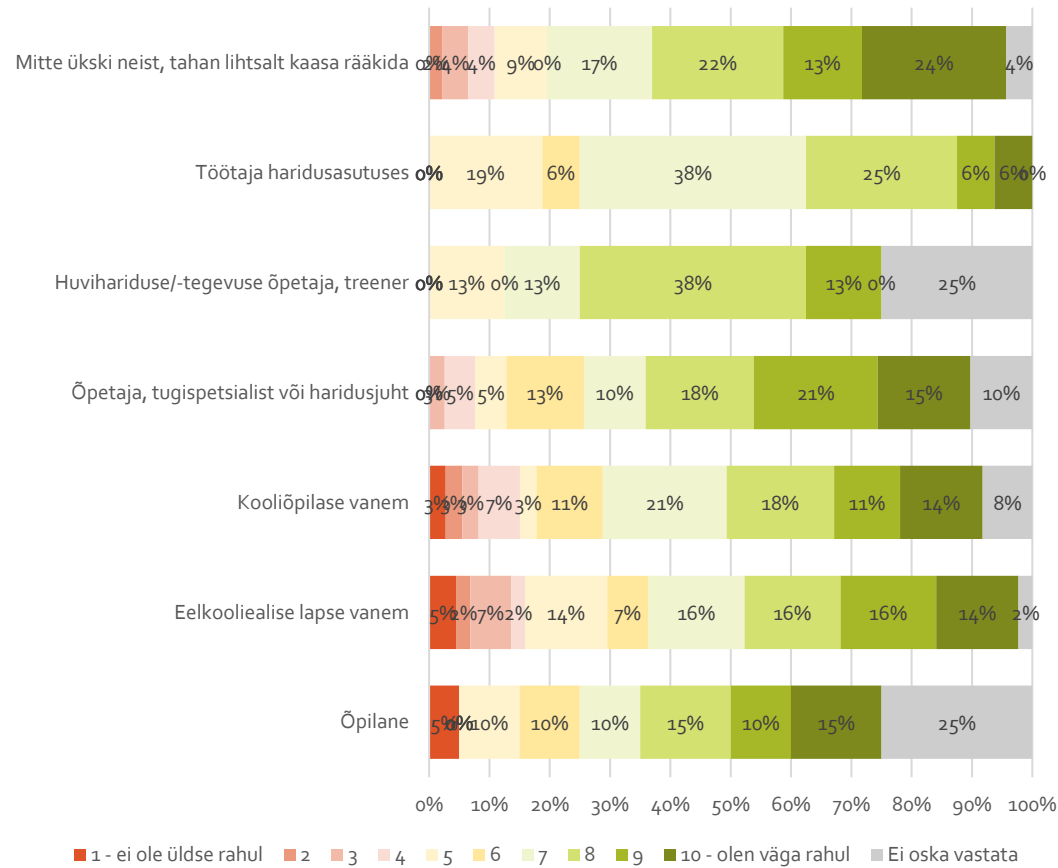
- Küsitlusperiood oli 30.05-22.06
- Kokku vastas 254 inimest
- Kvalitatiivsetele küsimustele esitas 115 inimest kokku 1420 vastust

	Õpilane	Eelkoolialise lapse vanem	Kooliõpilase vanem	Õpetaja, tugispetsialist või haridusjuht	Huvihariduse/tegevuse õpetaja, treener	Töötaja haridusasutuses	Mitte ükski neist, tahan lihtsalt kaasa rääkida	Kõik kokku	
Emmaste piirkonnas	1	3	7	6	0	0	3	20	8%
Kõrgessaare piirkonnas	3	3	7	7	0	2	5	27	11%
Käina piirkonnas	2	18	8	13	2	2	11	56	22%
Kärdla linnas	13	11	42	12	12	9	22	121	48%
Pühalepa piirkonnas	1	9	9	1	2	3	5	30	12%
Kokku	20	44	73	39	16	16	46	254	100%
	8%	17%	29%	15%	6%	6%	18%	100%	

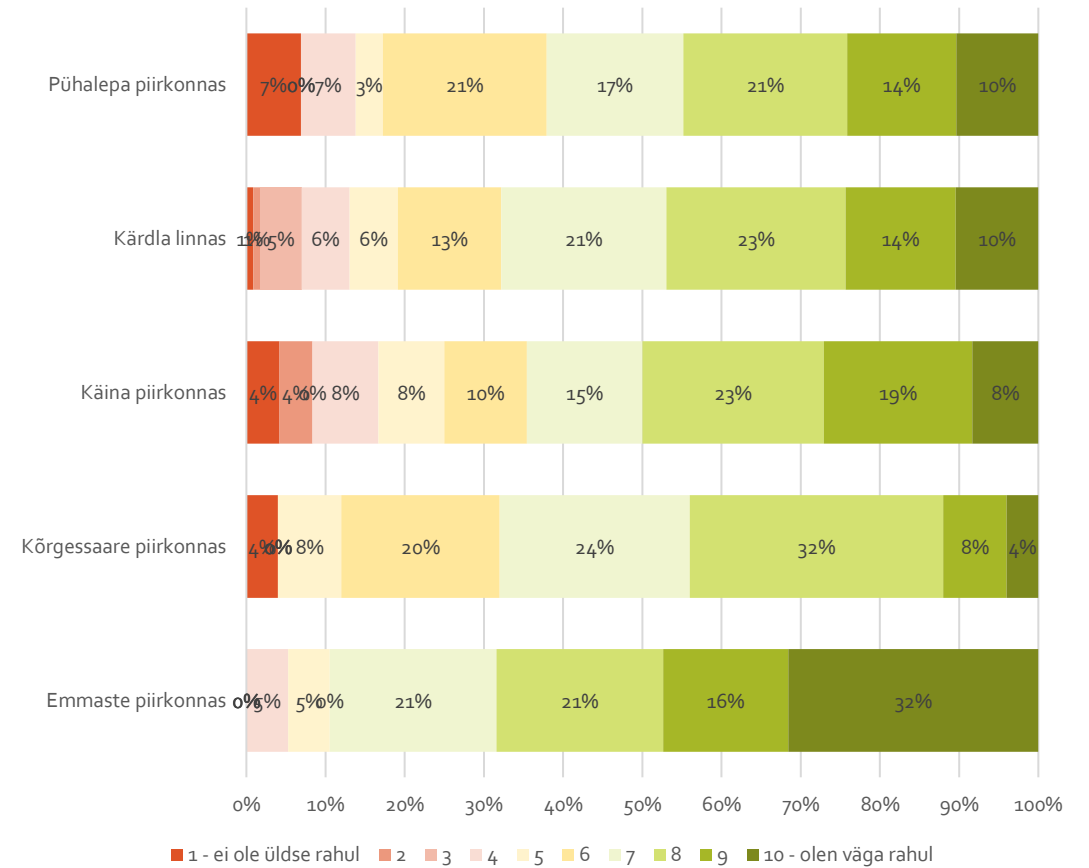
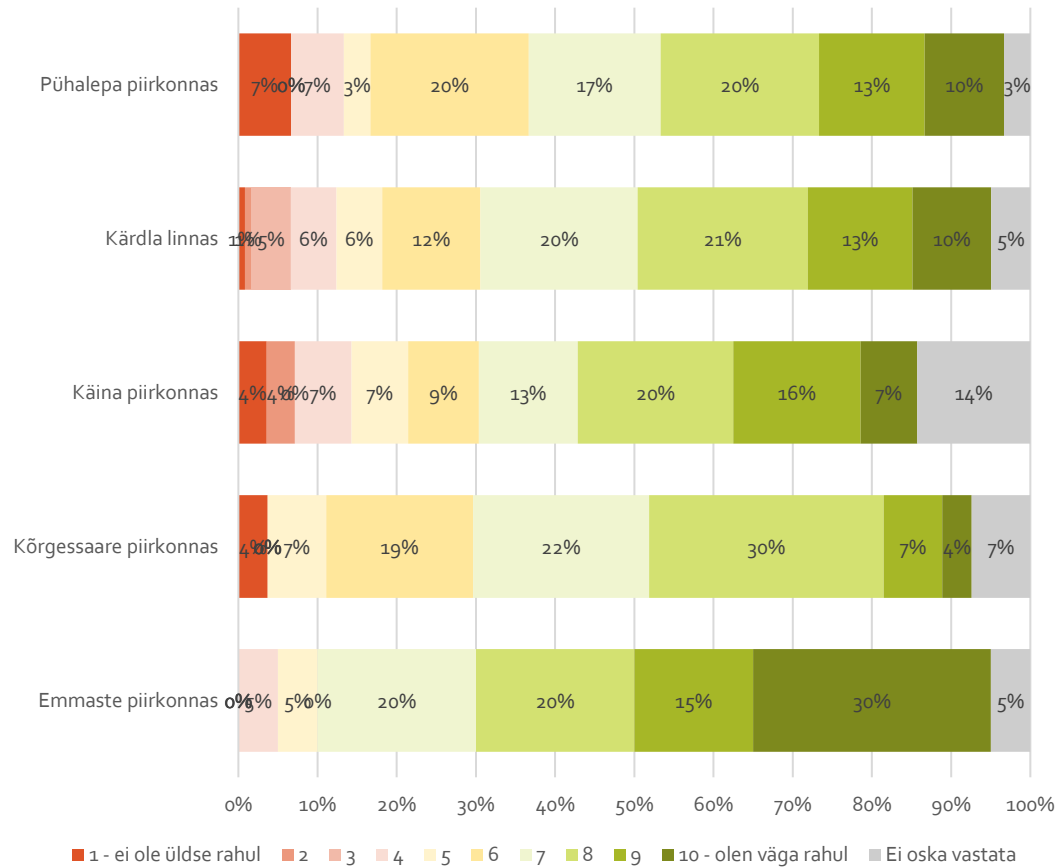
Alusharidus - rahulolu hariduskorraldusega piirkondades

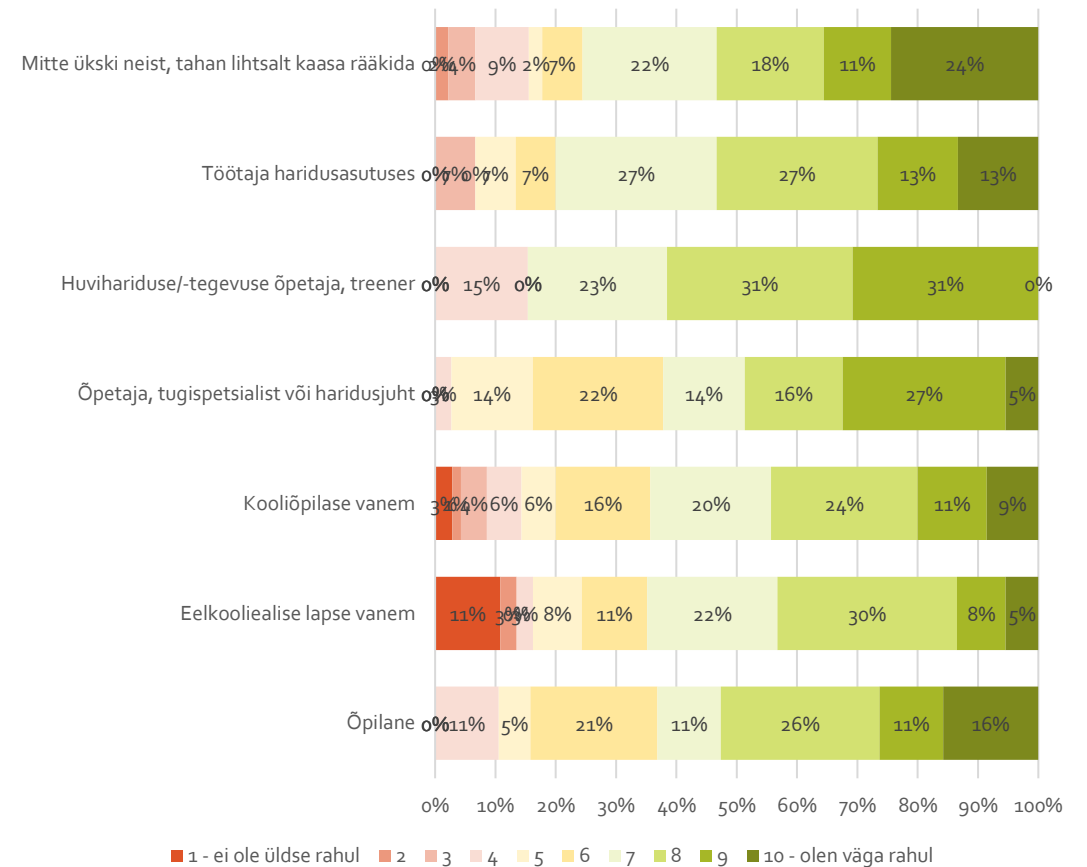
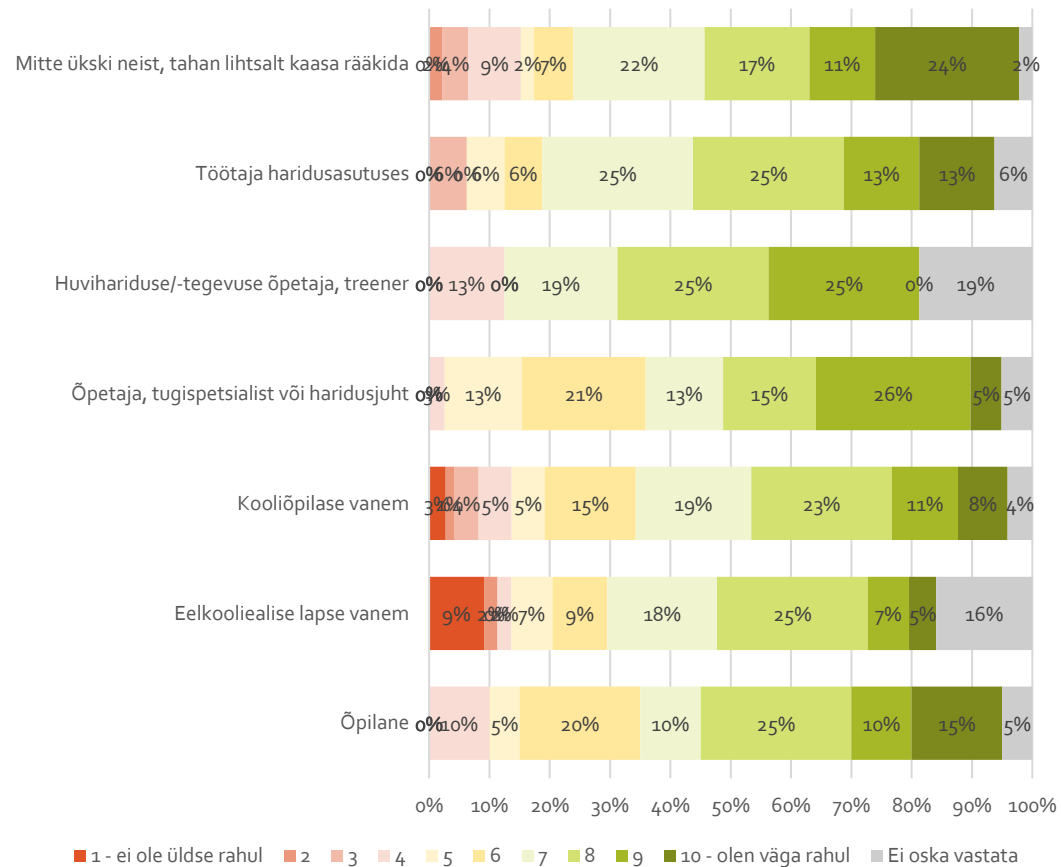
Alusharidus - rahulolu hariduskorraldusega vastajarühmades

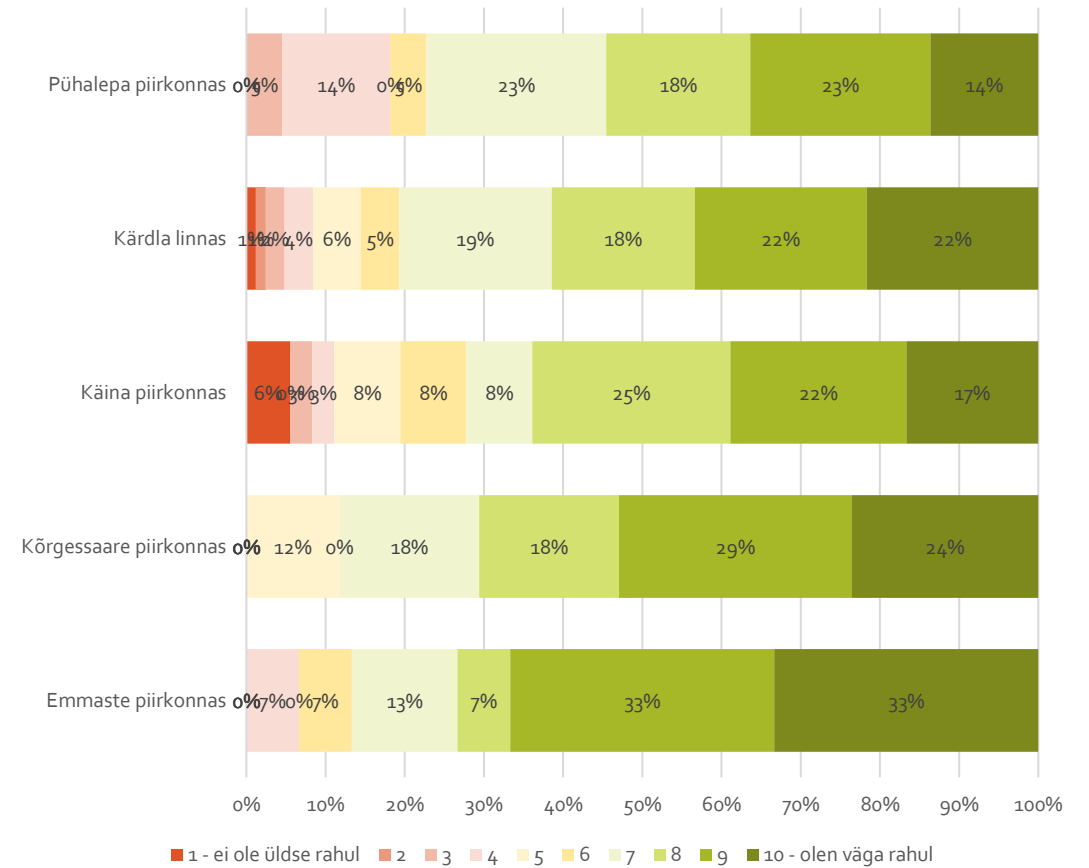
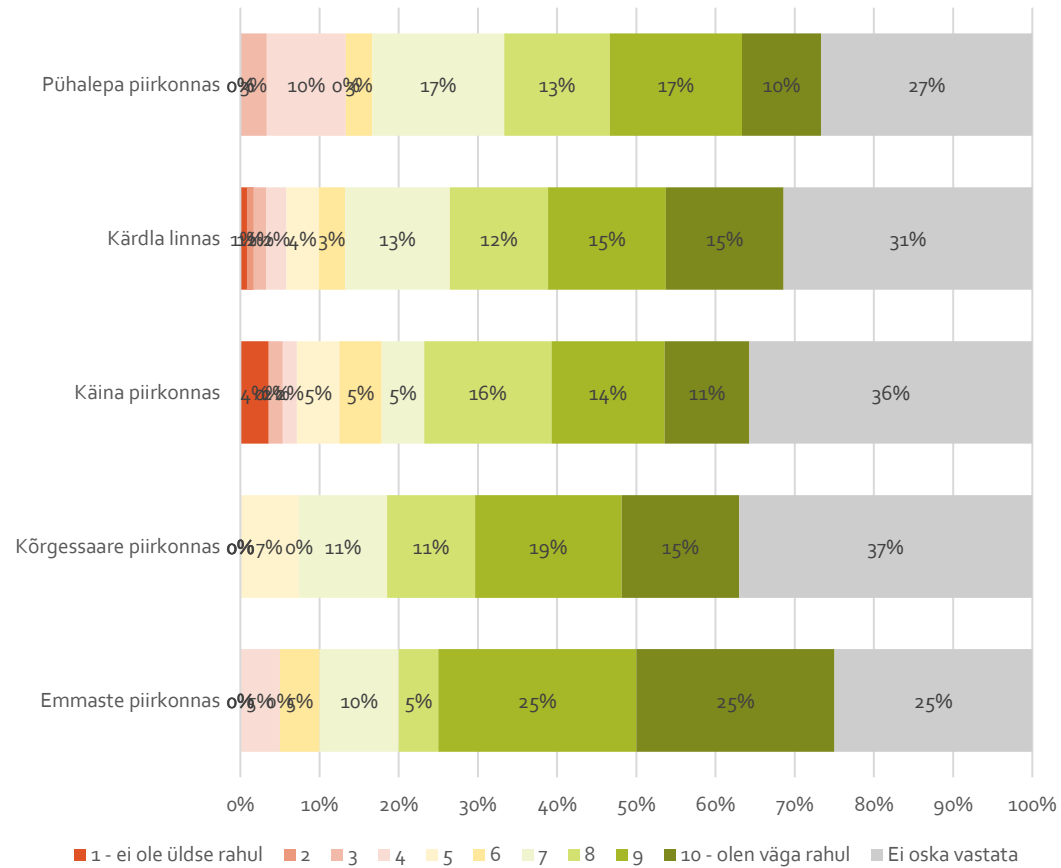
Põhiharidus - rahulolu hariduskorraldusega piirkondades

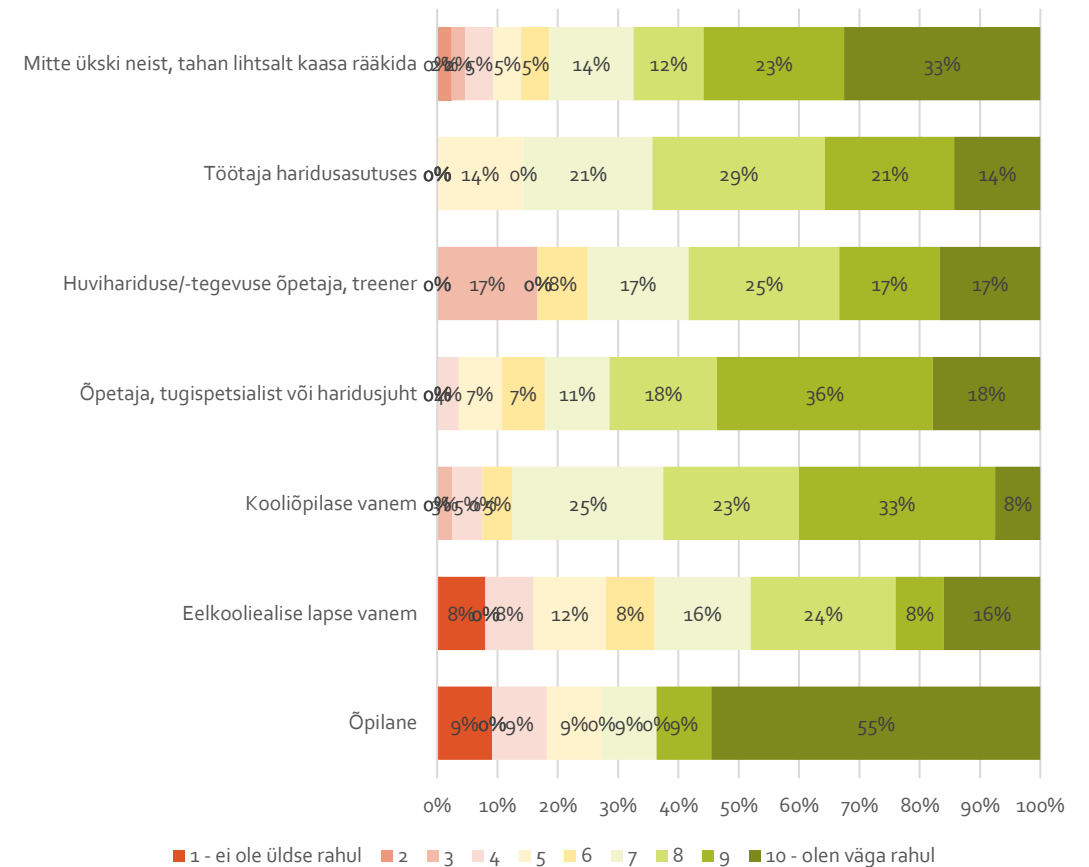
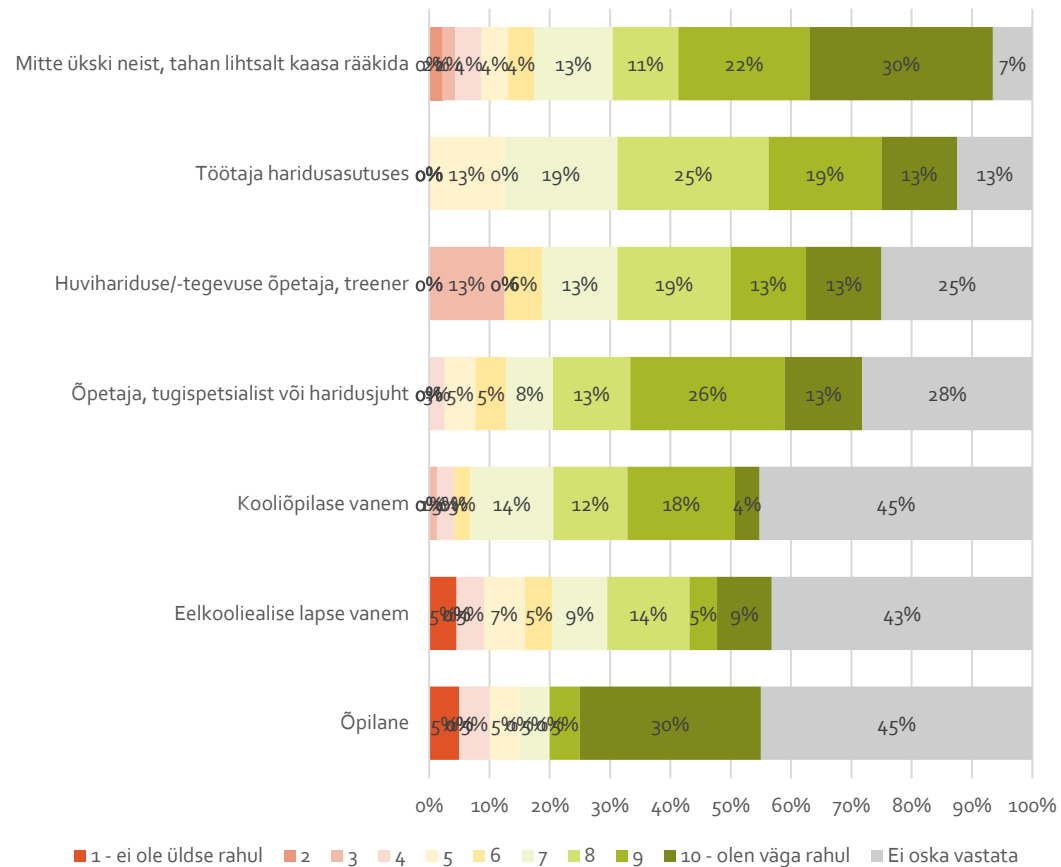
Põhiharidus - rahulolu hariduskorraldusega vastajarühmades

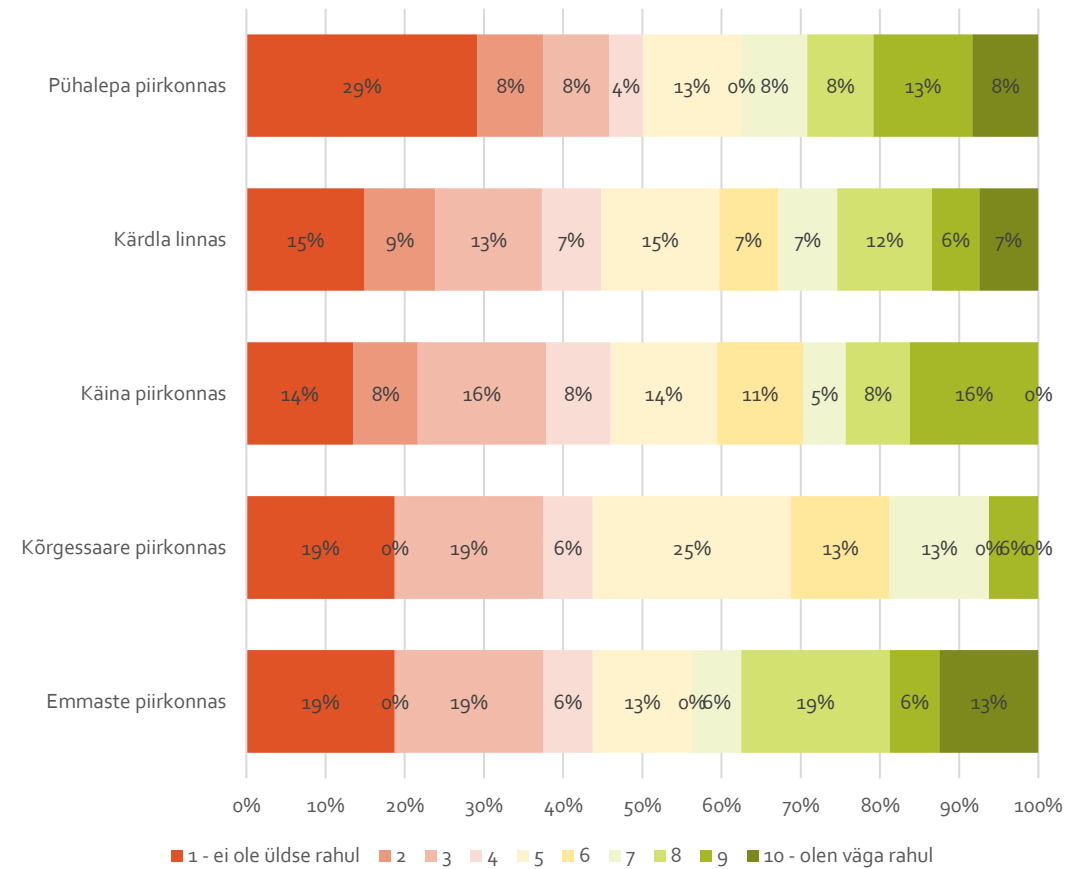
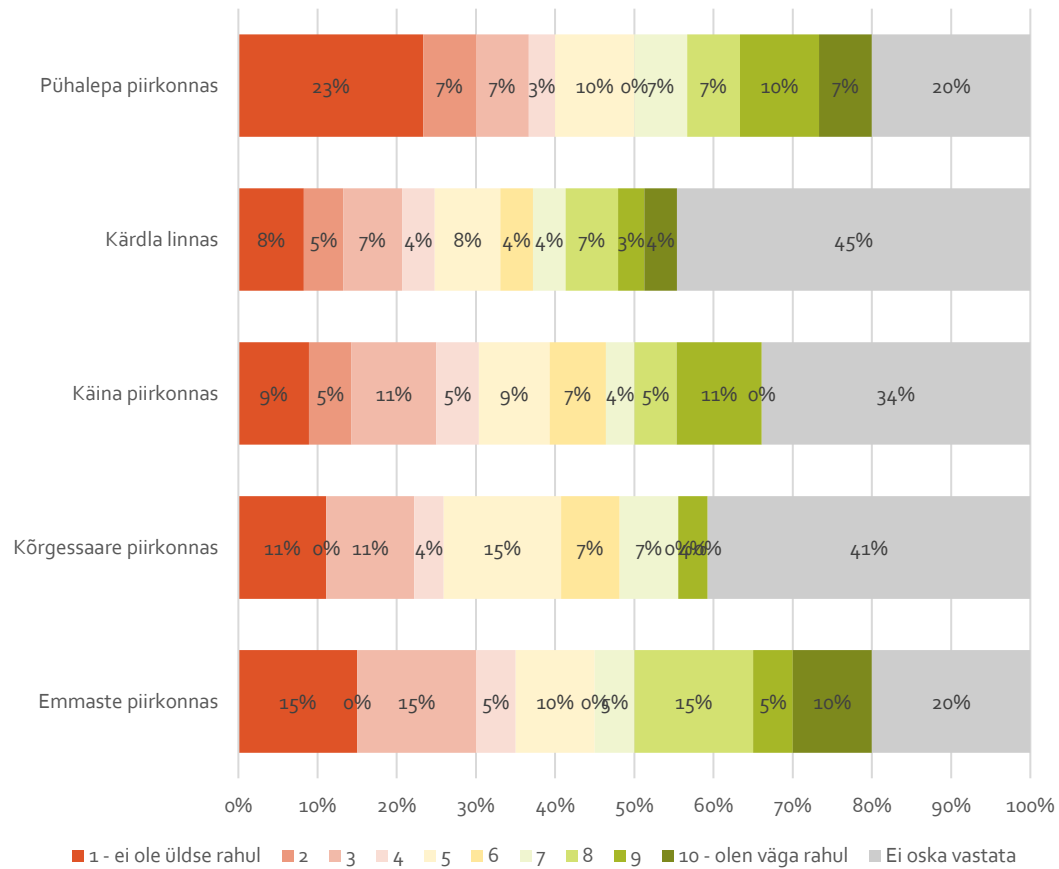
Gümnaasiumiharidus - rahulolu hariduskorraldusega piirkondades

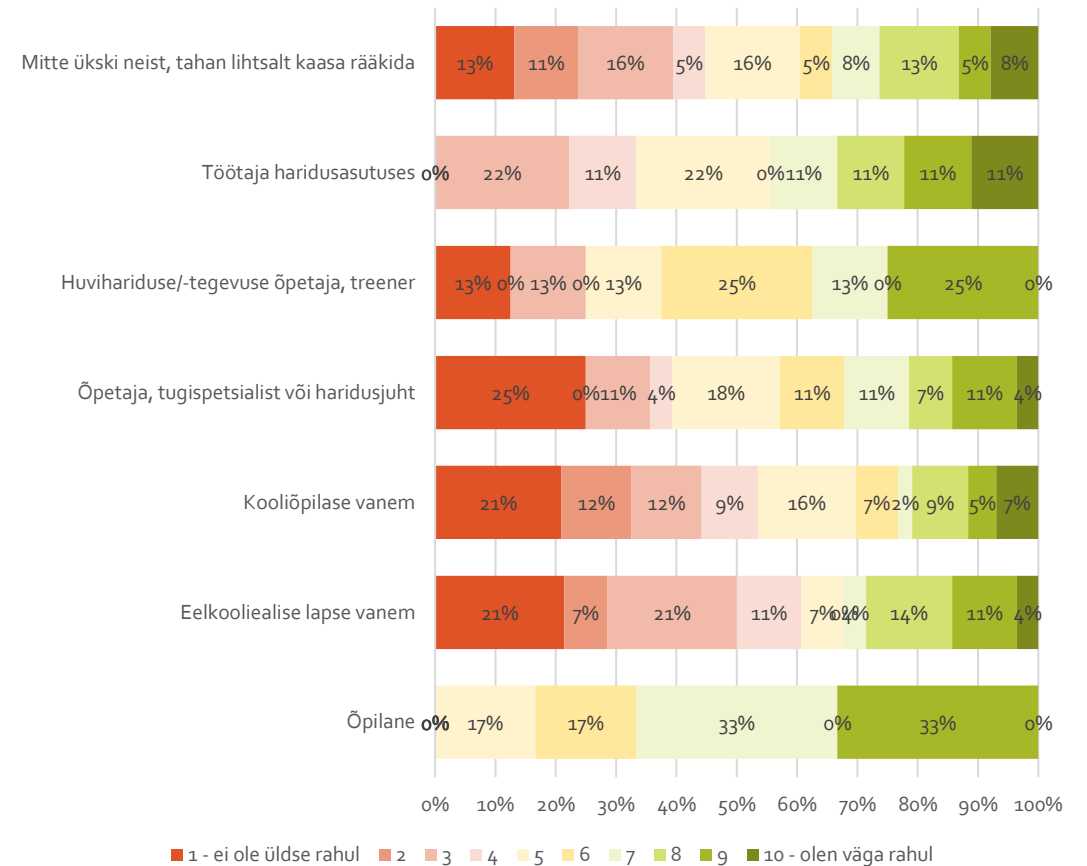
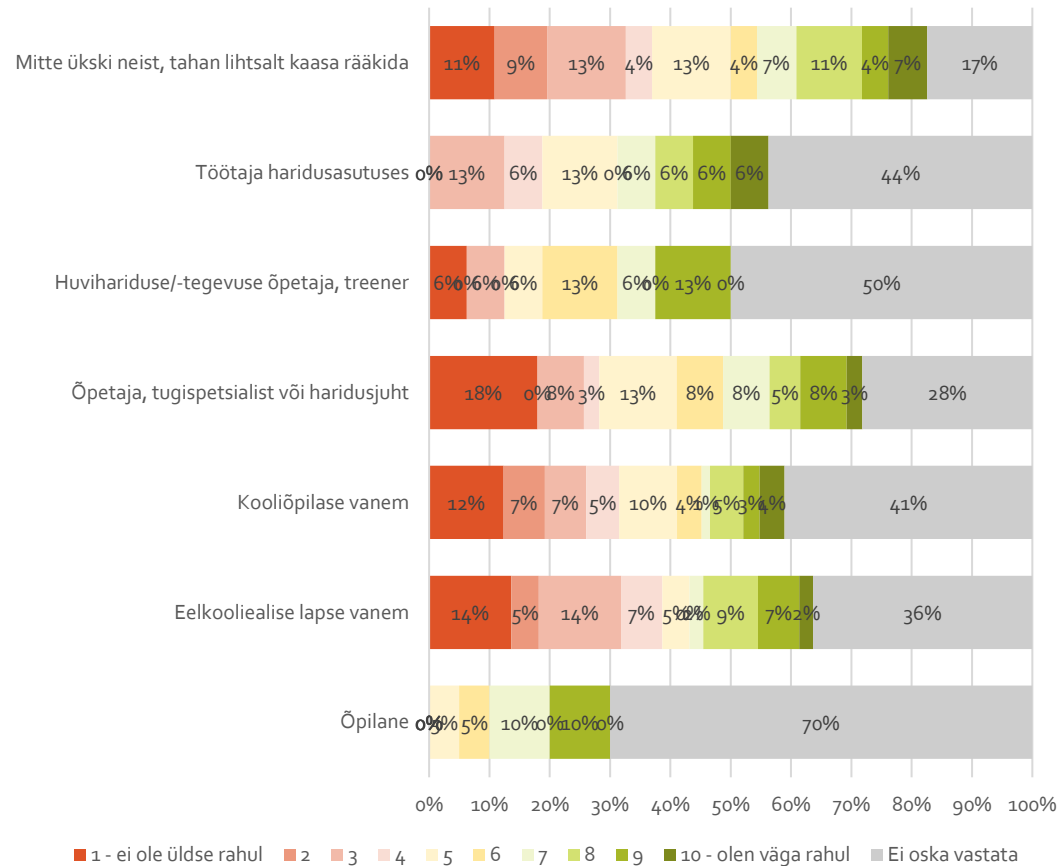
Gümnaasiumiharidus - rahulolu hariduskorraldusega vastajarühmades

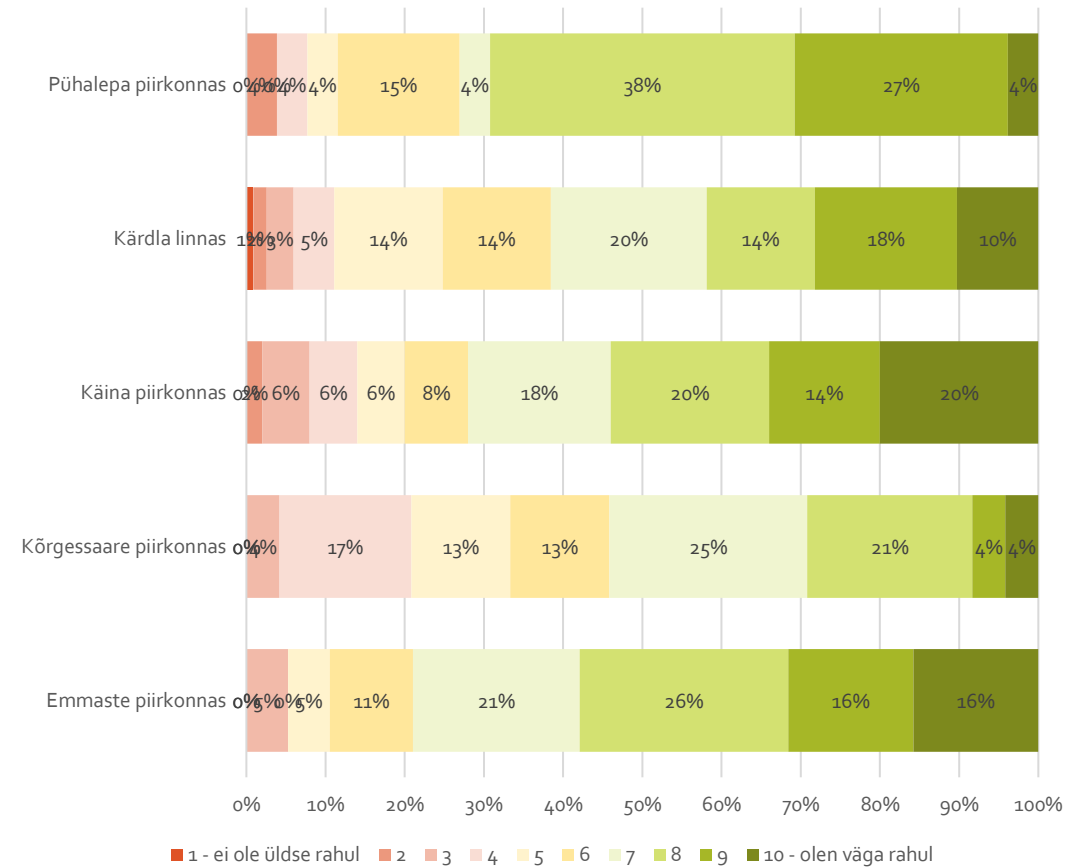
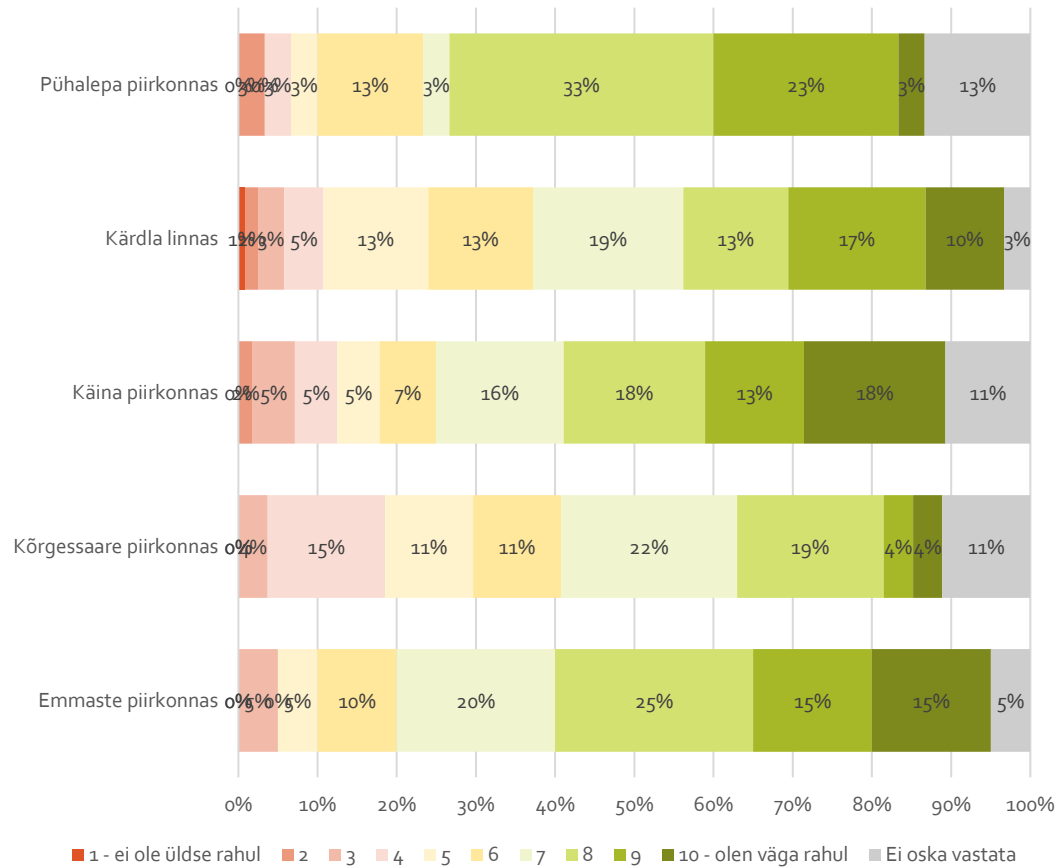
Kutseharidus - rahulolu hariduskorraldusega piirkondades

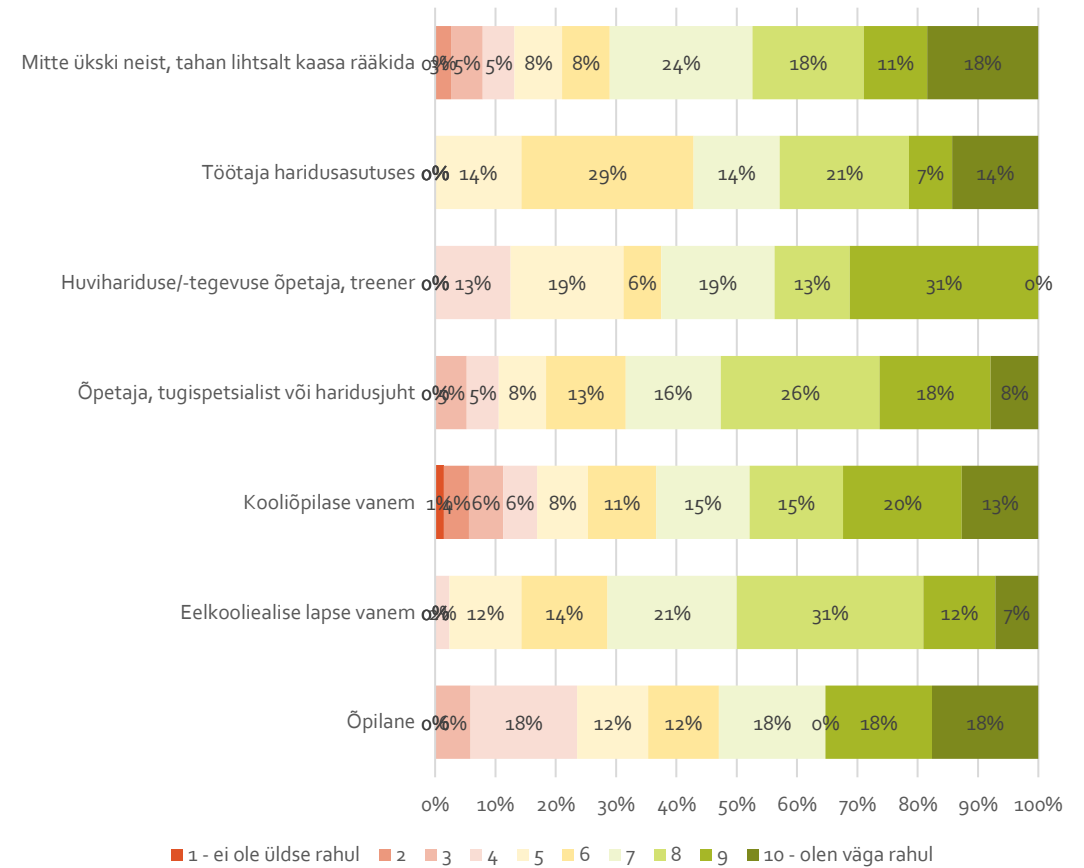
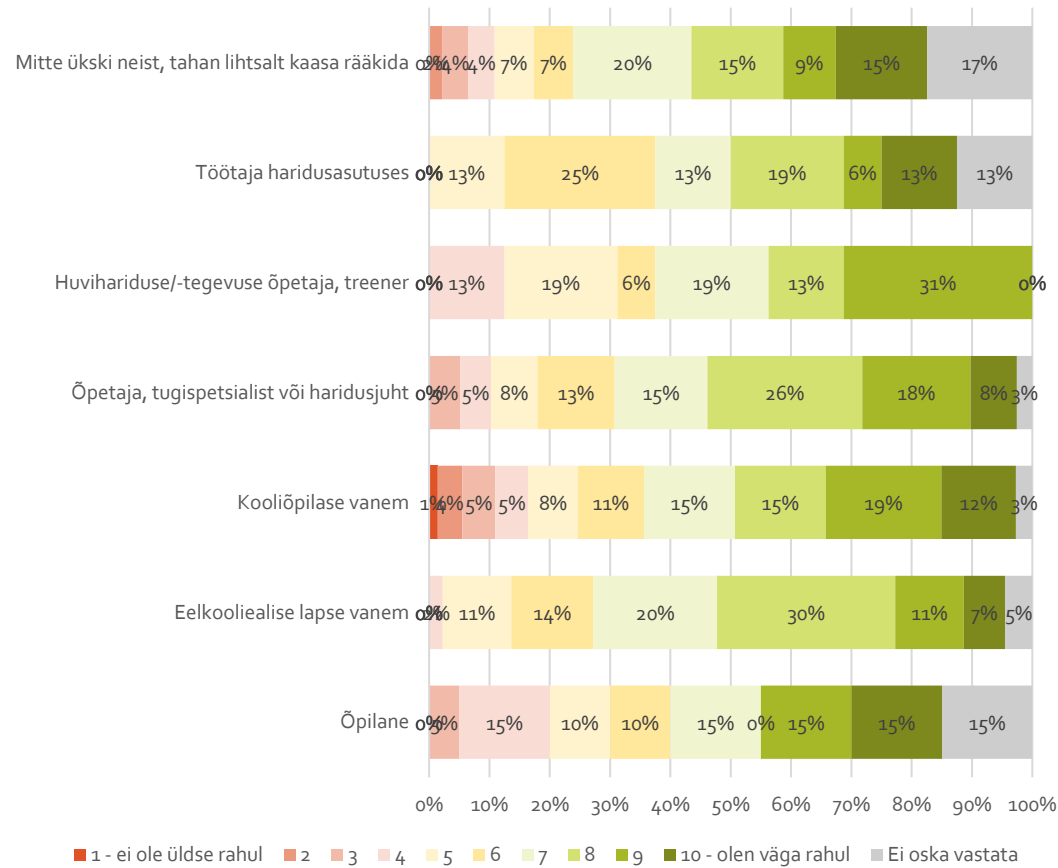
Kutseharidus - rahulolu hariduskorraldusega vastajarühmades

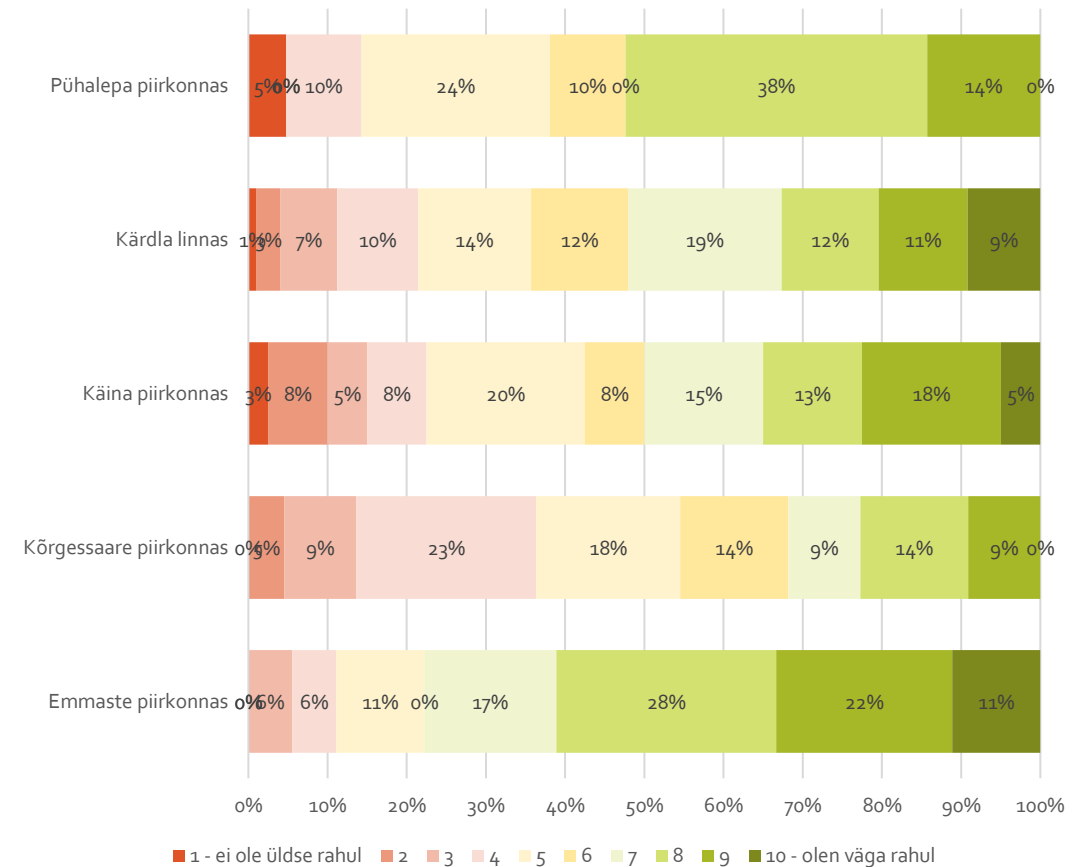
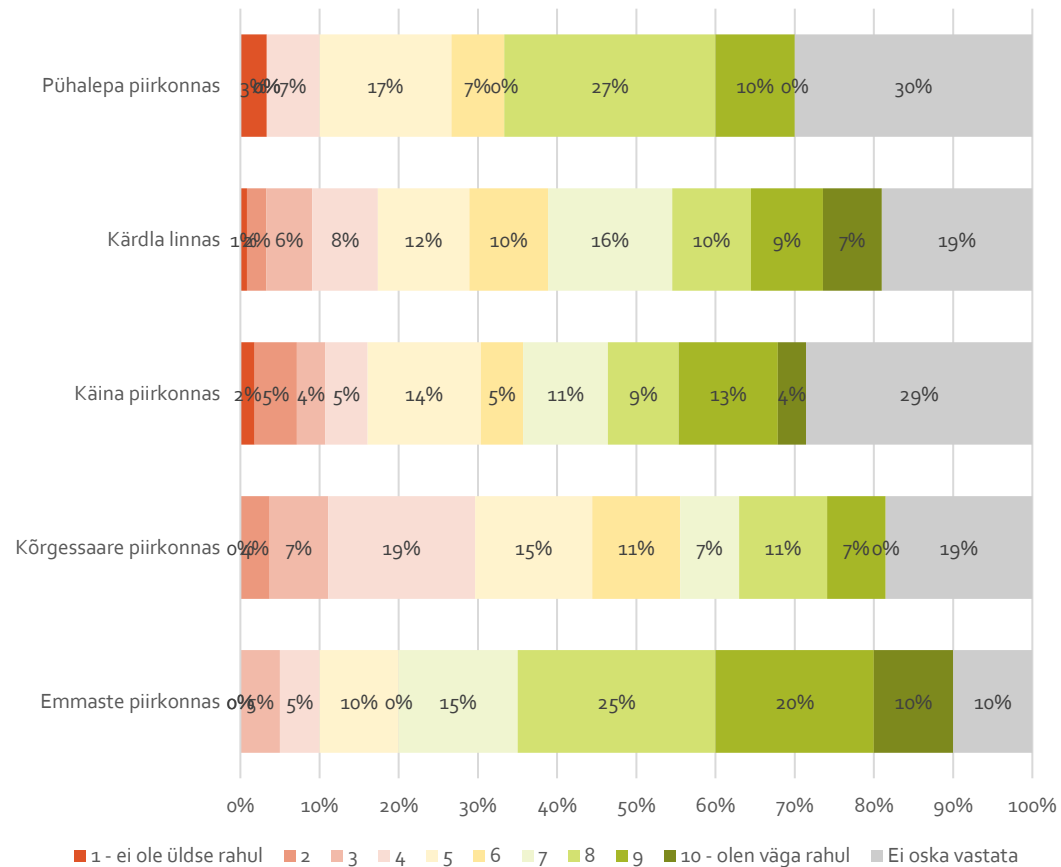
Huviharidus - rahulolu hariduskorraldusega piirkondades

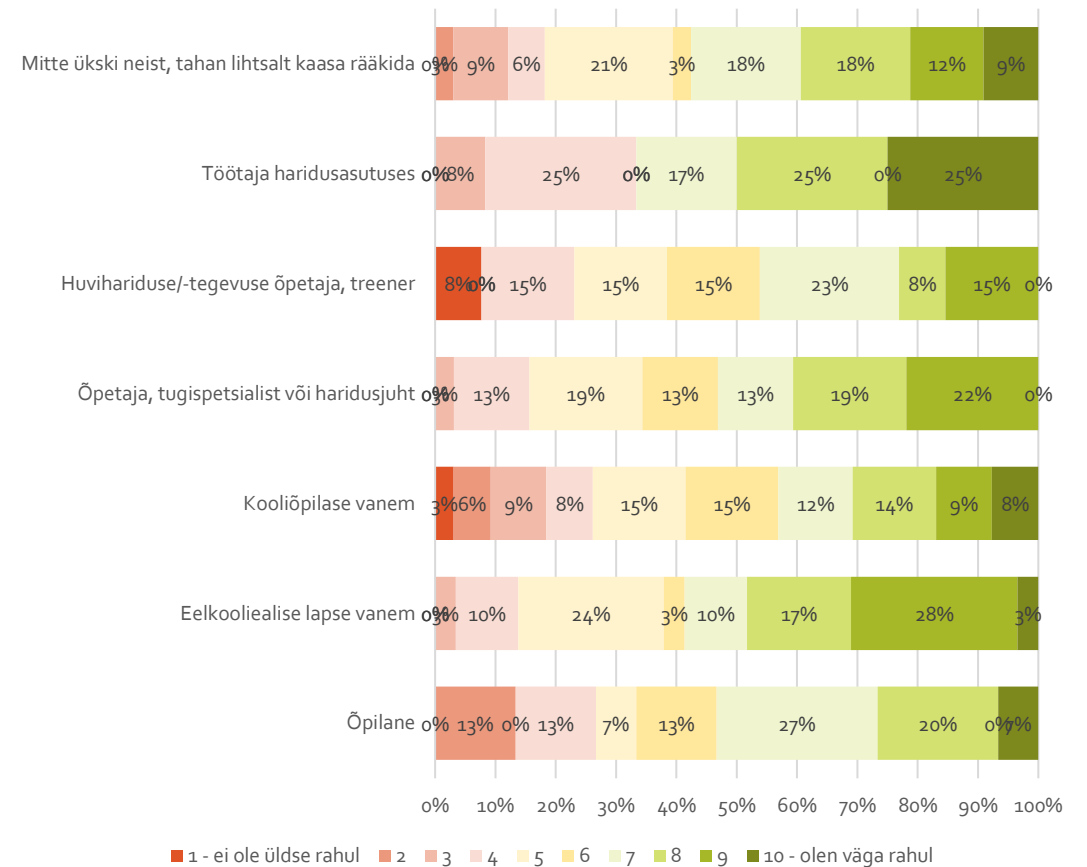
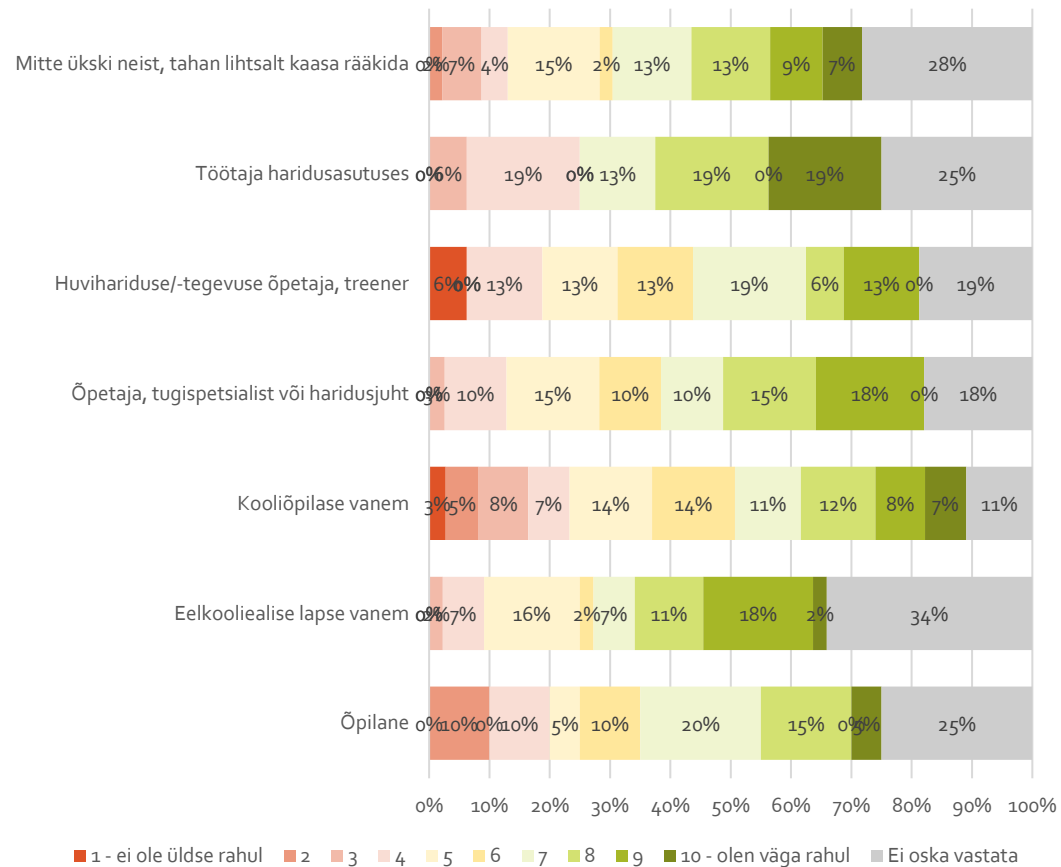
Huviharidus - rahulolu hariduskorraldusega vastajarühmades

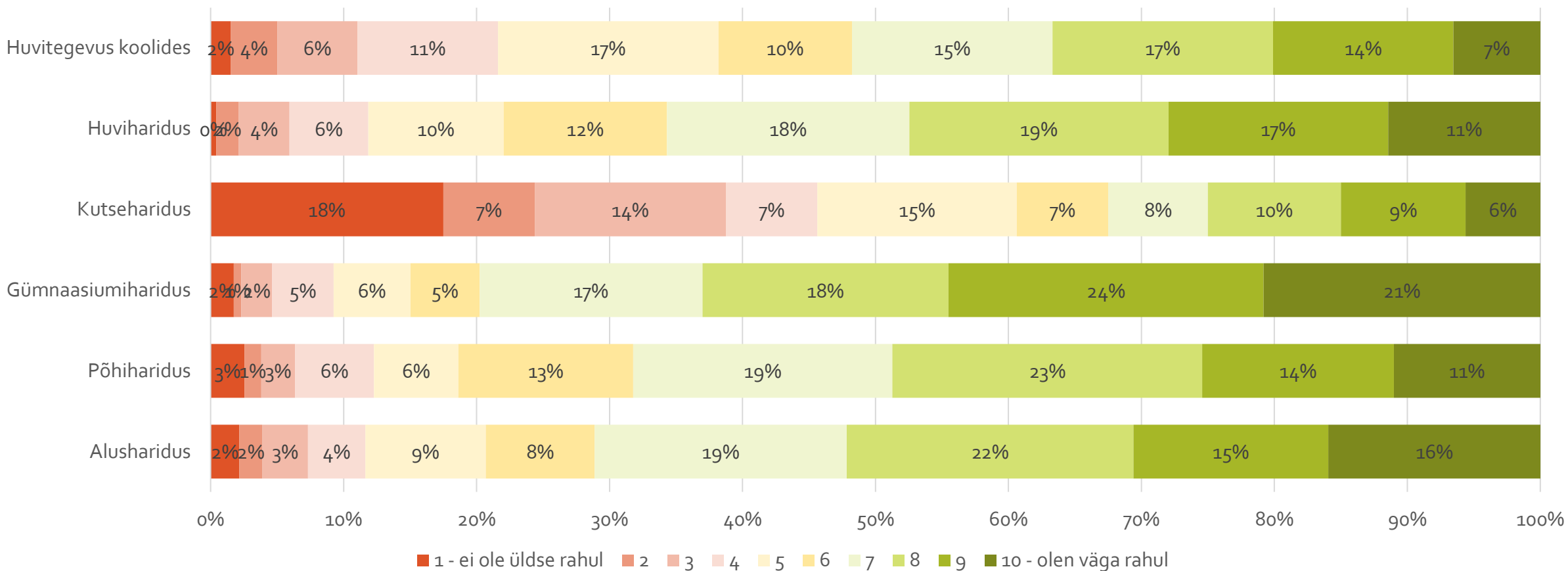
Huvitegevus koolides - rahulolu hariduskorraldusega vastajarühmades

Huvitegevus koolides - rahulolu hariduskorraldusega piirkondades

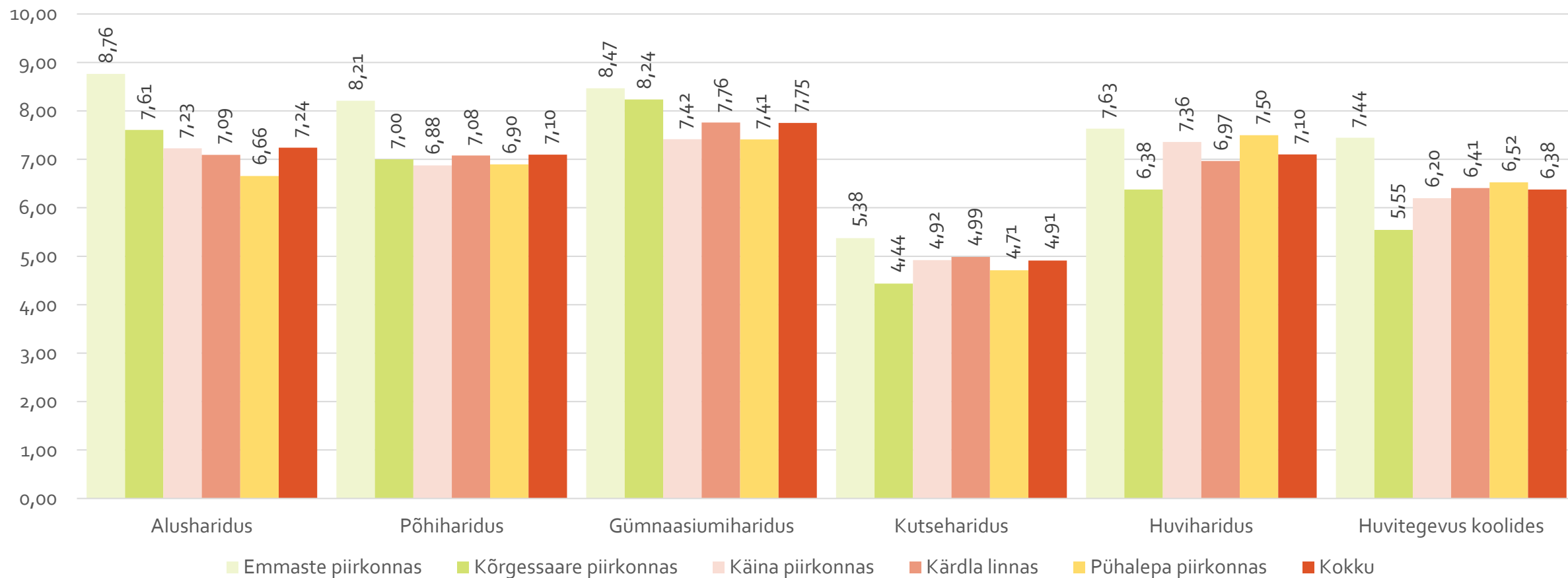
Rahulolu hariduskorraldusega valdkondades

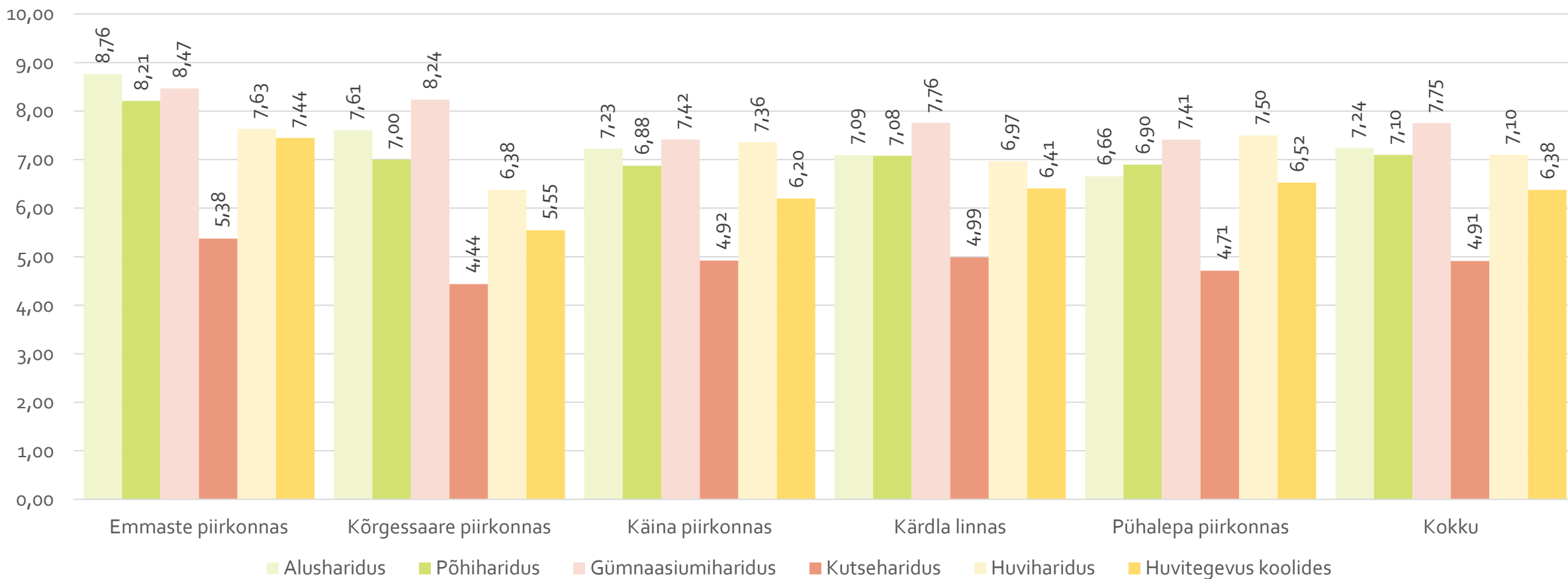
Keskmine hinnang haridusvaldkonnale piirkondades

	Emmaste piirkonnas	Kõrgessaare piirkonnas	Käina piirkonnas	Kärdla linnas	Pühalepa piirkonnas	Kokku
Alusharidus	8,76	7,61	7,23	7,09	6,66	7,24
Põhiharidus	8,21	7,00	6,88	7,08	6,90	7,10
Gümnaasiumiharidus	8,47	8,24	7,42	7,76	7,41	7,75
Kutseharidus	5,38	4,44	4,92	4,99	4,71	4,91
Huviharidus	7,63	6,38	7,36	6,97	7,50	7,10
Huvitegevus koolides	7,44	5,55	6,20	6,41	6,52	6,38

Keskmine hinnang valdkondade vaates

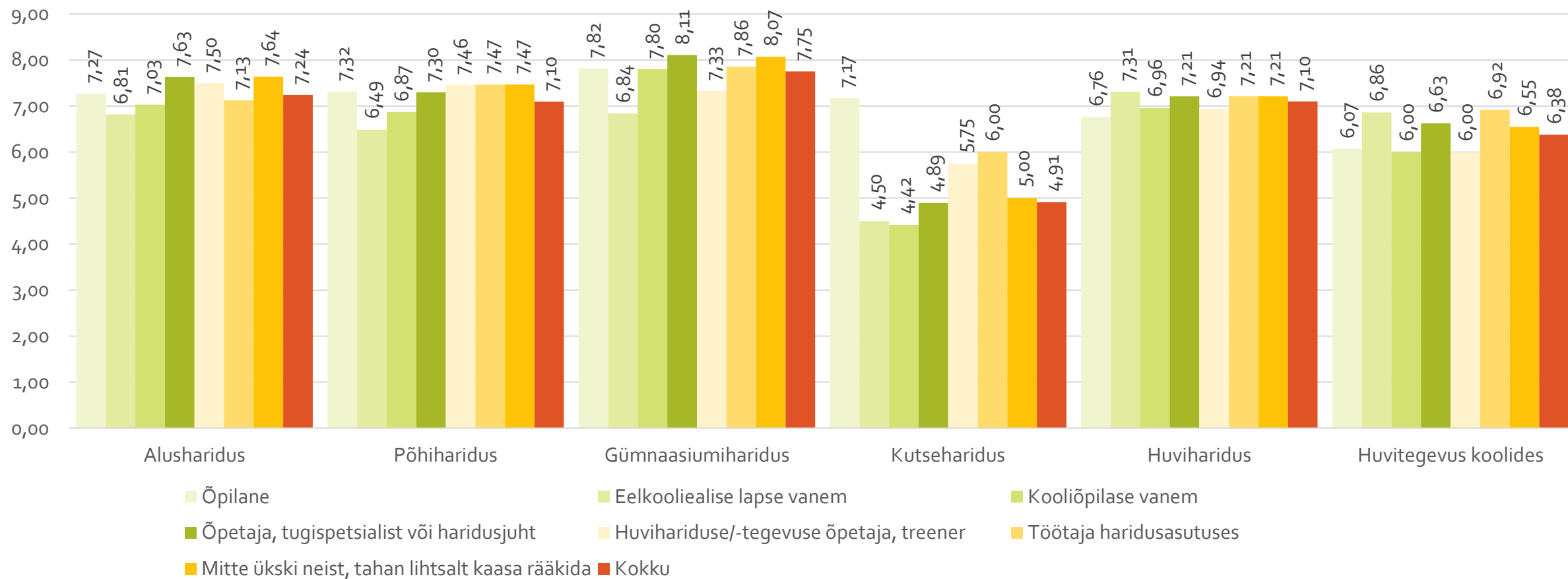
Keskmine hinnang piirkondade vaates

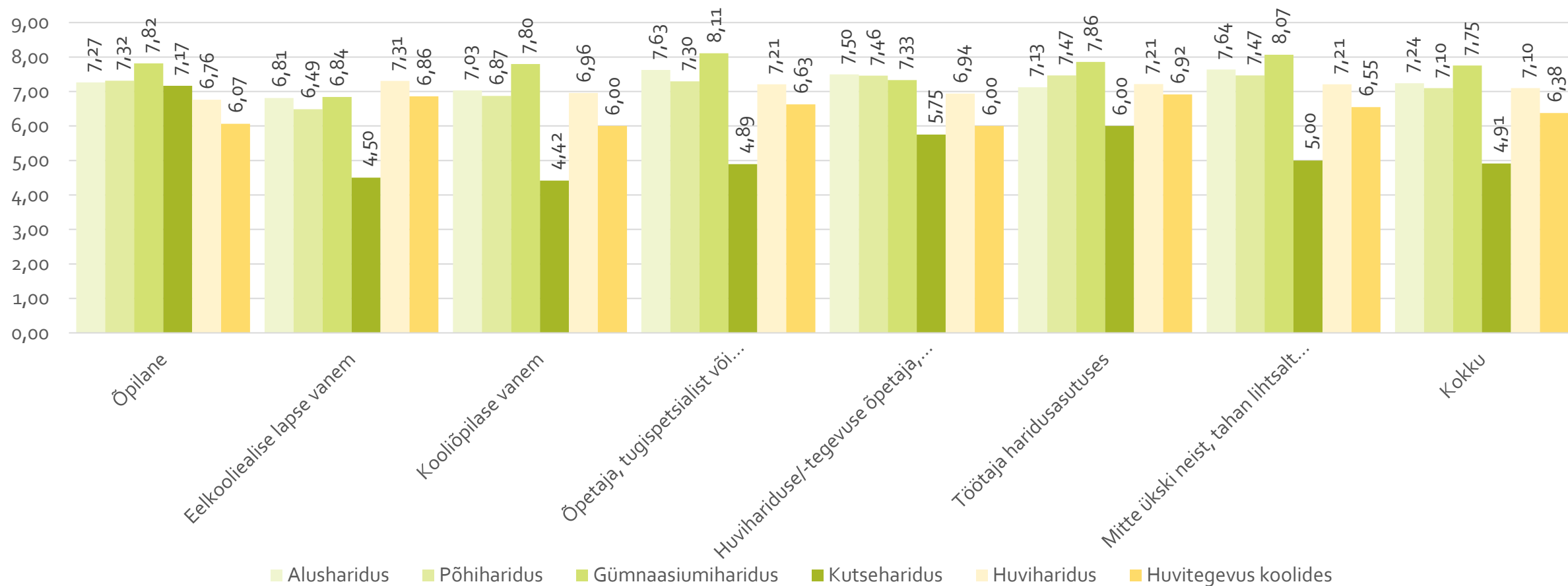
Keskmine hinnang haridusvaldkonnale vastajarühmades

	Õpilane	Eelkooliealise lapse vanem	Kooliõpilase vanem	Õpetaja, huvihariduse/tegevuse haridusasutus või õpetaja, treener	Töötaja haridusasutus	Mitte ükski neist, tahame lihtsalt kaasa rääkida	Kokku	
Alusharidus	7,27	6,81	7,03	7,63	7,50	7,13	7,64	7,24
Põhiharidus	7,32	6,49	6,87	7,30	7,46	7,47	7,47	7,10
Gümnaasiumiharidus	7,82	6,84	7,80	8,11	7,33	7,86	8,07	7,75
Kutseharidus	7,17	4,50	4,42	4,89	5,75	6,00	5,00	4,91
Huviharidus	6,76	7,31	6,96	7,21	6,94	7,21	7,21	7,10
Huvitegevus koolides	6,07	6,86	6,00	6,63	6,00	6,92	6,55	6,38

Keskmine hinnang valdkondade vaates

Keskmine hinnang vastajarühmade vaates

Hiiumaa haridusvaldkonna enim mainitud tugevused

1. **Kodulähedane haridus** - Paljud vastajad rõhutasid, et Hiiumaal on koolid ja lasteaiad kodu lähedal, mis teeb hariduse kättesaadavaks ja mugavaks.
2. **Väikesed klassid** - Väiksemad klassid võimaldavad individuaalsemat lähenemist ja rohkem tähelepanu õpilastele.
3. **Hea õpetajate kvaliteet** - Õpetajad on pädevad, haritud ja pühendunud.
4. **Kogukondlikkus** - Kogukond on toetav ja kokkuhoidev, mis loob positiivse õpikeskkonna.
5. **Huvihariduse mitmekülgsus** - Huviharidus on mitmekülgne ja taskukohane, pakkudes lastele erinevaid võimalusi.
6. **Kaasaegsed õppehooned ja taristu** - Koolid on renoveeritud ja kaasaegsed, pakkudes head õpikeskkonda.
7. **Individuaalne lähenemine** - Õpilastele pakutakse individuaalset lähenemist, mis arvestab nende eripäradega.
8. **Looduslähedus** - Õpikeskkond on looduslähedane ja turvaline, mis toetab tervislikku arengut.
9. **Hea gümnaasiumiharidus** - Hiiumaal on võimalik omandada kvaliteetne gümnaasiumiharidus.
10. **Õpetajate koostöö** - Õpetajate vahel on hea koostöö ja info vahetus, mis toetab õppetööd.
11. **Hea õpikeskkond** - Koolides on hea õpikeskkond, mis toetab õpilaste arengut.
12. **Pühendunud õpetajad** - Õpetajad on pühendunud ja teevad oma tööd südamega.
13. **Hea hariduse kvaliteet** - Hiiumaal pakutav haridus on kvaliteetne ja konkurentsivõimeline.
14. **Väiksed koolid** - Väiksed koolid võimaldavad personaalsemat lähenemist ja tihedamat kontakti õpilastega.
15. **Huvihariduse kättesaadavus** - Huviharidus on kergesti kättesaadav ja mitmekülgne.

Enim mainitud tugevused piirkondades

Kõrgessaare piirkond:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Head koolid
- Pädevad ja nõudlikud õpetajad
- Igas piirkonnas on põhikool

Emmaste piirkond:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Head õpetajad
- Väiksed koolid
- Individuaalne lähenemine

Kärdla linn:

- Kodulähedane haridus
- Hea õpetajate kvaliteet
- Hea õpikeskkond
- Gümnaasiumiharidus
- Huvihariduse mitmekülgsus

Käina piirkond:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Huvihariduse mitmekülgsus
- Individuaalne lähenemine
- Head koolimajad

Pühalepa piirkond:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Hea gümnaasiumiharidus
- Haritud õpetajad
- Toetav kogukond

Enim mainitud tugevused vastajarühmades

Kooliõpilase vanemad:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Hea õpetajate kvaliteet
- Individuaalne lähenemine
- Hea õpikeskkond

Õpetajad, tugispetsialistid ja haridusjuhid:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Hea õpetajate kvaliteet
- Kogukondlikkus
- Individuaalne lähenemine

Eelkooliealise lapse vanemad:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Hea õpetajate kvaliteet
- Huvihariduse mitmekülgsus
- Individuaalne lähenemine

Huvihariduse/-tegevuse õpetajad ja treenerid:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Hea õpetajate kvaliteet
- Huvihariduse mitmekülgsus
- Kogukondlikkus

Mitte ükski neist, tahan lihtsalt kaasa rääkida:

- Kodulähedane haridus
- Väikesed klassid
- Hea õpetajate kvaliteet
- Kogukondlikkus
- Individuaalne lähenemine

Hiiumaa haridusvaldkonna enim mainitud väljakutsed

1. **Õpetajate puudus ja vananemine:** Õpetajate järelkasv on piiratud ning paljud õpetajad on pensionieas.
2. **Tugispetsialistide puudus:** Eripedagoogide, logopeedide ja teiste tugispetsialistide nappus.
3. **Laste arvu vähenemine:** Õpilaste ja eelkooliealiste laste arv on vähenemas.
4. **Huvihariduse kättesaadavus:** Huvihariduse võimalused on piiratud, eriti väljaspool Kärđlat.
5. **Koolide ja lasteaedade infrastruktuur:** Amortiseerunud hooned ja lasteaia kohtade puudus.
6. **Kutsehariduse jätkusuutlikkus:** Kutsehariduse võimaluste säilitamine ja laiendamine.
7. **Kaasaegsete õpetamismeetodite puudumine:** Vajadus uuenduslike ja kaasaegsete õpetamismeetodite järele.
8. **Õpilaste vaimne tervis ja heaolu:** Vaimse tervise probleemid ja õpilaste heaolu tagamine.
9. **Erivajadustega õpilaste toetamine:** Erivajadustega laste märkamine ja nende toetamine.
10. **Õpetajate ja haridustöötajate palgad:** Madalad palgad ja õpetajate ülekoormus.
11. **Koolikiusamine:** Koolikiusamise probleemid ja nende lahendamine.
12. **Keeleõppe võimalused:** Keeleõppe võimaluste piiratus ja vajadus mitmekesisema keeleõppe järele.
13. **Koolide ja lasteaedade juhtimine:** Juhtimiskvaliteedi parandamine ja politiseeritus.
14. **Õpilaste ja õpetajate motivatsioon:** Õpilaste ja õpetajate motivatsiooni tõstmine.
15. **Transpordi korraldamine:** Õpilaste transpordi korraldamine ja sellega seotud kulud.

Enim mainitud väljakutsed piirkondades

Kärdla linn

- Õpetajate puudus ja vananemine
- Tugispetsialistide puudus
- Laste arvu vähenemine
- Huvihariduse kättesaadavus
- Koolide ja lasteaedade infrastruktuur

Käina piirkond

- Õpetajate puudus ja vananemine
- Tugispetsialistide puudus
- Laste arvu vähenemine
- Huvihariduse kättesaadavus
- Koolide ja lasteaedade infrastruktuur

Emmaste piirkond

- Õpetajate puudus ja vananemine
- Tugispetsialistide puudus
- Laste arvu vähenemine
- Huvihariduse kättesaadavus
- Koolide ja lasteaedade infrastruktuur

Pühalepa piirkond

- Õpetajate puudus ja vananemine
- Tugispetsialistide puudus
- Laste arvu vähenemine
- Huvihariduse kättesaadavus
- Koolide ja lasteaedade infrastruktuur

Kõrgessaare piirkond

- Õpetajate puudus ja vananemine
- Tugispetsialistide puudus
- Laste arvu vähenemine
- Huvihariduse kättesaadavus
- Koolide ja lasteaedade infrastruktuur

- **Sama vastuste muster on ka kõikides vastajarühmades**

Millistest väärtustest tuleks lähtuda Hiiumaa valla tuleviku hariduskorralduse kujundamisel? Enim mainiti

1. **Koostöö** - Erinevate haridusasutuste, kogukonna ja ettevõtjate vaheline koostöö.
2. **Avatus** - Avatus uuendustele ja muutustele, paindlikkus.
3. **Kodulähedane haridus** - Võimalus saada haridust kodu lähedal, sealhulgas algharidus ja põhiharidus.
4. **Laste heaolu** - Laste heaolu ja turvalisus on esmatähtsad.
5. **Individaalsus ja kaasatus** - Iga lapse individaalsuse ja kaasatuse toetamine.
6. **Hariduse kvaliteet** - Kvaliteetse hariduse tagamine.
7. **Huviharidus** - Huvihariduse kättesaadavus ja mitmekesisus.
8. **Looduslähedus** - Looduskeskkonna ja kohaliku elukeskkonna väärtustamine.
9. **Elukestev õpe** - Elukestva õppe toetamine.
10. **Kogukondlikkus** - Kogukonna kaasamine ja kogukondlik lähenemine.
11. **Õpetajate väärtustamine** - Õpetajate ja haridustöötajate väärtustamine.
12. **Traditsioonid ja pärandkultuur** - Kohalike traditsioonide ja pärandkultuuri hoidmine.
13. **Lapsekeskne lähenemine** - Lapsekeskne ja toetav koolikeskkond.
14. **Loovus ja innovatsioon** - Loovuse ja innovatsiooni toetamine.
15. **Võrdsed võimalused** - Võrdsed võimalused kõigile õpilastele.

Ettepanekud

Kokku esitati 585 ettepanekut, sh:

- alushariduse sisu ja korralduse kohta 167
- põhihariduse sisu ja korralduse kohta 167
- huvihariduse ja huvitegevuse sisu ja korralduse kohta 133
- gümnaasiumi- ja kutsehariduse sisu ja korralduse kohta 118

Kõik ettepanekud on lisaks välja toodud eraldi failis ning on üheks alusmaterjaliks tegevuskava koostamisel

Alushariduse ettepanekud

1. Iga lapse individuaalsuse väärtustamine.
2. Individuaalsete vajadustega arvestamine.
3. Rohkem tugispetsialiste - erivajadustega lastele abi võimalus logopeedi, psühholoogi, eripedagoogi näol.
4. Lasteaia õpetajatele kooliõpetajatega võrdsed palgad.
5. Rohkem huvitegevuse võimalusi lasteaiapäeva sees.
6. Lasteaia kohti juurde sinna, kus on nõudlus.
7. Lasteaia õpetaja abi palk peab olema suurem.
8. Kaasaegsed ruumid kõikides lasteaedades.
9. Lasteaia toidukvaliteet ühtlasemaks.
10. Lasteaia koha saamisel peaks rolli mängima ka elukoht.
11. Rohkem noori õpetajaid.
12. Lasteaia õpetaja väärtustamine valla tasandil.
13. Lasteaia vahendeid võiks tihedamini uuendada.
14. Rohkem spetsialiste laste arvu kohta.
15. Rohkem koostööd kodu-lasteaed ja kool-lasteaed vahel.

Põhihariduse ettepanekud

1. Iga laps peab saama käia kodulähedases koolis.
2. Haridusvõrk kolmandas kooliastmes vajab reformi.
3. Edendada lõimitud aineõpetust.
4. Koolide arengukavades ja tulemustes peaks olema tasakaalus nii õppeedukus kui ka kogukonnatöö.
5. Tagada tugispetsialistide olemasolu ja leida vajalikud rahalised vahendid.
6. Panustada koolikiusamise ennetamisse ja teha õpilastele selgeks, et kiusamine ei ole OK.
7. Rohkem käelist tegevust ja elulist õpet.
8. Kergem koolikott.
9. Kompenseerida õpetajatele sõidu ja ajakulu, kui käiakse tööle teises valla otsas asuvasse kooli.
10. Kooli juures võiks olla õpperühmad, kuhu saadetakse koolitöid tegema lapsed, kes abi vajavad kodustes töödes.
11. Rohkem liikumisõpetuse tunde ja õuesõpet.
12. Rohkem valikaineid ja huvitegevusi - ühtlustada kõikide Hiiumaa õpilaste ligipääsu võrdsetele sportimise tingimustele, õppetöö ning huvitegevuse tingimustele.
13. Vähem tuupimist ja rohkem tagasisidet, eriti just algklassides.
14. Õpetajate hoidmise ja motiveerimise süsteem.
15. Õpetajate pädevus, koolitused ja tugi.

Huvihariduse ja huvitegevuse ettepanekud

1. Huviharidus peab olema kõigile kättesaadav.
2. Huvihariduse õpetajate palk peab olema sama, mis EV miinimumpalk õpetajale.
3. Huvihariduse pidev kaasamine kooliharidusse.
4. Huvihariduse rahaline toetus peaks olema oluliselt suurem.
5. Huvihariduses osalemine peab olema kättesaadav ehk ei peaks sõltuma sellest, kas lapsevanem saab transportida.
6. Huvihariduses võiks variatsioon olla veelgi suurem.
7. Huviringid ei tohi olla kohustuslikud.
8. Huviharidusõpetajatele ühtsed kohustused, hüved, tunnitasad.
9. Huviringide juhendajate/treenerite töötasu võrdseks pedagoogi töötasuga.
10. Huviringide planeerimisel võiks arvestada rohkem Hiiumaad tervikult, mitte ringiaegu liiga Kärdla keskselt planeerida.
11. Huvitegevus ka väikeste koolide juures peaks säilima.
12. Huvitegevuse koondumine ühtsesse hoonesse.
13. Huvitegevuse sisu on vastav Hiiumaa võimalustele.
14. Huvitegevuste, bussiliinide ja koolihariduse ühildamine.
15. Iga laps peaks saama käia vähemalt kahes ringis, sõltumata vanemate rahakotist

Gümnaasiumi- ja kutsehariduse ettepanekud

1. Gümnaasiumihariduse kõrge taseme säilitamine ja spetsialiseerumise soodustamine.
2. Gümnaasiumi ja kutsehariduse tihedam koostöö.
3. Põhikoolijärgse kutsehariduse võimaluste loomine saarel.
4. Gümnaasiumi säilitamine eraldiseisvana, mitte viia hariduskeskuse alla.
5. Kutsehariduse õppekavade kohandamine õpilastele huvitavaks ja soovitavaks.
6. Gümnaasiumi ja kutsehariduse ühised õppekavad, ühised üritused ja projektid.
7. Kutsehariduse valiku laiendamine ja kaasajastamine.
8. Gümnaasiumi ja kutsehariduse koostöö kohalike ettevõtjatega, välismaa partneritega.
9. Gümnaasiumi ja kutsehariduse õpilastele võrdsete rahaliste võimaluste tagamine.
10. Gümnaasiumi ja kutsehariduse õpilastele virtuaalsete loengute võimaldamine.
11. Gümnaasiumi ja kutsehariduse õpilastele kultuurireiside ja tööpraktika võimaldamine.
12. Gümnaasiumi ja kutsehariduse õpilastele erialade valiku laiendamine.
13. Gümnaasiumi ja kutsehariduse õpilastele erialade valikul laste arvamuse arvestamine.
14. Gümnaasiumi ja kutsehariduse õpilastele erialade valikul kohalike vajaduste arvestamine.
15. Gümnaasiumi ja kutsehariduse õpilastele erialade valikul tulevikku suunatud erialade pakkumine.

Kontakt

Mihkel Laan
OÜ Cumulus Consulting
Tel: +372 529 7984
E-mail: info@cumulus.ee